

Ресурсно-аналітичний центр
"СУСПІЛЬСТВО І ДОВКІЛЛЯ"

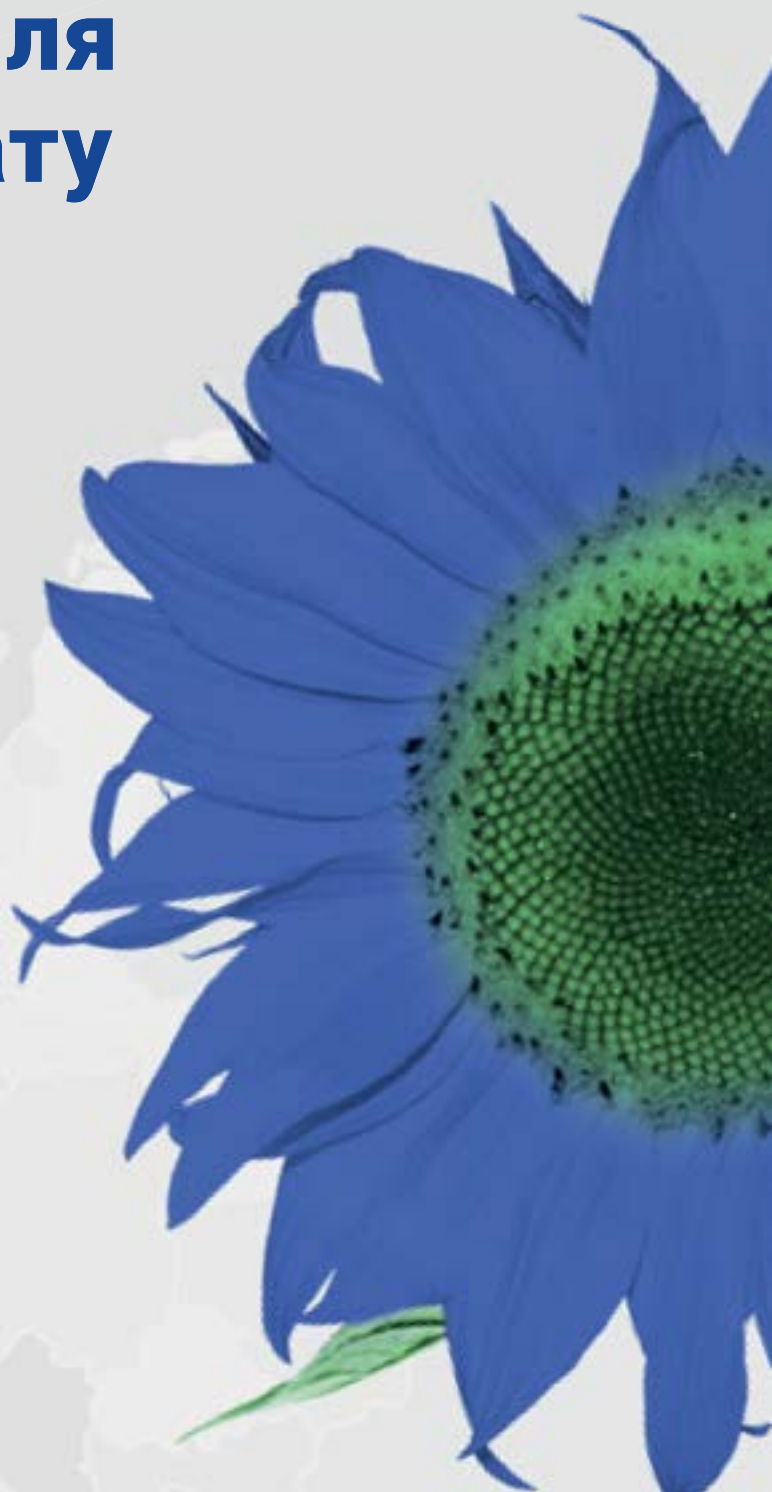

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

ДОВІДНИК

acquis communautaire у сфері довкілля та зміни клімату

Серпень 2023

Довідник містить короткий опис та інформацію щодо основних директив і регламентів, які Україні необхідно імплементувати, у 9 секторах у сфері довкілля та зміни клімату.

Авторські права на цей документ належать ГО «Ресурсно-аналітичний центр «Суспільство і довкілля». Будь-яке використання, окрім загальноприйнятих наукових норм цитування інформації, що відображає зміст цього документа, без письмової згоди забороняється. Цитувати як: «Довідник *acquis communautaire* у сфері довкілля та зміни клімату. Довідник. Ресурсно-аналітичний центр «Суспільство і довкілля» (2023)».

Матеріал підготовлено за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» в межах проєкту «На шляху до членства в ЄС: завдання у сфері довкілля та зміни клімату», що реалізується Ресурсно-аналітичним центром «Суспільство і довкілля».

Матеріал відображає позицію авторів і не обов'язково відображає позицію Міжнародного фонду «Відродження».

Міжнародний фонд «Відродження» – одна з найбільших благодійних фундацій в Україні, що з 1990-го року допомагає розвивати в Україні відкрите суспільство на основі демократичних цінностей. За час своєї діяльності Фонд підтримав близько 20 тисяч проєктів, до реалізації яких долучилися понад 60 тисяч активістів та організацій України на суму понад 200 мільйонів доларів США.

Сайт: www.irf.ua

Facebook: [www.fb.com/irf.ukraine](https://www.facebook.com/irf.ukraine)

Ресурсно-аналітичний центр «Суспільство і довкілля» – неприбуткова громадська аналітична організація, створена у 2006 році для проведення незалежних досліджень та навчально-інформаційних заходів в Україні та регіоні Східної Європи, Кавказу та Центральної Азії.
www.rac.org.ua

@Ресурсно-аналітичний центр «Суспільство і довкілля», 2023.

Зміст

Вступ	7
Розділ I. Горизонтальні (наскрізні) питання в екологічній сфері	8
1.1 Екологічна оцінка.....	9
<i>Директива 2011/92/ЄС про оцінку впливу окремих державних і приватних проєктів на навколишнє середовище</i>	9
<i>Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище</i>	12
1.2 Юридична відповідальність за шкоду, заподіяну довкіллю.....	14
<i>Директива 2004/35 про екологічну відповідальність за попередження та ліквідацію наслідків шкоди, завданої довкіллю</i>	14
<i>Директива 2008/99/ЄС про кримінально-правову охорону довкілля</i>	16
1.3 Доступ до інформації, участь громадськості та доступ до правосуддя з екологічних питань.....	17
<i>Директива 2003/4/ЄС про доступ громадськості до екологічної інформації</i>	17
<i>Директива 2003/35/ЄС про забезпечення участі громадськості у підготовці окремих планів та програм, що стосуються навколишнього середовища</i>	18
1.4 Система просторової екологічної інформації.....	19
<i>Директива 2007/2/ЄС про створення Інфраструктури просторової інформації у Європейському Співтоваристві (INSPIRE)</i>	19
Розділ 2. Якість атмосферного повітря	22
2.1 Управління якістю атмосферного повітря.....	23
<i>Директива 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи</i>	23
<i>Директива 2004/107/ЄС про арсеній, кадмій, ртуть, нікель і поліциклічні ароматичні вуглеводні у атмосферному повітрі</i>	26
<i>Директива (ЄС) 2016/2284 про скорочення національних викидів певних забруднювачів атмосферного повітря</i>	28
2.2 Вміст сірки у деяких видах палива.....	30
<i>Директива 2016/802/ЄС про зменшення вмісту сірки у деяких видах рідкого палива</i>	30
2.3 Викиди летких органічних сполук.....	32
<i>Директива 94/63/ЄС про контроль викидів летких органічних сполук</i>	32
<i>Директива 2009/126/ЄС про рекуперацію випарів бензину на Етапі II під час заправки транспортних засобів на автозаправних станціях</i>	33
Розділ 3. Управління відходами та ресурсами	35
3.1 Система управління відходами.....	36
<i>Директива 2008/98/ЄС про відходи</i>	36
3.2 Особливості поводження з окремими видами відходів.....	41
<i>Директива 2006/66/ЄС про батареї і акумулятори та про відходи батарей і акумуляторів</i>	41
<i>Директива 2006/21/ЄС про управління відходами видобувних галузей</i>	43
<i>Директива 94/62/ЄС про пакування та відходи пакування</i>	47
<i>Директива 2019/904 про зменшення впливу певної пластикової продукції на довкілля</i>	51

Директива 2012/19/ЄС про відходи електричного та електронного обладнання.....	53
Директива 2011/65/ЄС про обмеження використання певних небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні.....	56
Директива про захист довкілля та, зокрема, ґрунту у випадках використання осаду стічних вод у сільському господарстві.....	59
Директива Ради 96/59/ЄС про видалення поліхлорованих біфенілів та поліхлорованих терфенілів.....	61
Директива 2000/53/ЄС про транспортні засоби, термін експлуатації яких завершився.....	62
Директива 2005/64/ЄС про затвердження типу моторних транспортних засобів щодо їх придатності до повторного використання, переробки та відновлення.....	65
Регламент (ЄС) № 1257/2013 про утилізацію суден.....	67
Директива (ЄС) 2019/883 про портове приймальне обладнання для здавання відходів із суден.....	70
3.3 Особливості здійснення окремих операцій поводження з відходами.....	73
Директива Ради 1999/31/ЄС від 26 квітня 1999 року про захоронення відходів.....	73
Регламент (ЄС) № 1013/2006 про перевезення відходів.....	75
Розділ 4. Якість води та управління водними ресурсами.....	80
4.1 Управління та якість водних ресурсів.....	81
Водна рамкова директива 2000/60/ЄС.....	81
Директива 2008/105/ЄС про встановлення стандартів екологічної якості у сфері водної політики.....	83
Директива 2006/118/ЄС про захист підземних вод від забруднення та виснаження.....	84
Директива 2007/60/ЄС про оцінку та управління ризиками затоплення.....	86
Директива 2006/7/ЄС про управління якістю вод, призначених для купання.....	87
4.2 Попередження забруднення водних ресурсів.....	89
Директива 91/271/ЄЕС про очистку міських стічних вод.....	89
Регламент (ЄС) No 2020/741 про мінімальні вимоги щодо повторного використання води.....	90
Директива 91/676/ЄЕС про захист вод від забруднення, спричиненого нітратами з сільськогосподарських джерел.....	91
4.3 Якість питної води.....	93
Директива (ЄС) 2020/2184 про якість води, призначеної для споживання людиною.....	93
Директива 2013/51/Євратом про встановлення вимог до захисту здоров'я населення щодо радіоактивних речовин у воді, призначеній для споживання людиною.....	94
4.4 Морське середовище.....	95
Директива 2008/56/ЄС про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері екологічної політики щодо морського середовища.....	95
Розділ 5. Охорона природи.....	98
5.1 Охорона живої природи та NATURA 2000.....	99
Директива 2009/147/ЄС про збереження диких птахів.....	99
Директива 92/43/ЄС про збереження природних середовищ існування та дикої флори і фауни.....	101
Регламент (ЄЕС) No 3254/91 про заборону використання в межах Співтовариства капканів та ввезення до Співтовариства шкур та продукції, яку виготовлено з певних видів диких тварин, з тих країн, де лов таких тварин здійснюється із застосуванням капканів або методів вилову, які не відповідають стандартам гуманних методів вилову тварин.....	104

5.2 Зоопарки.....	105
Директива 1999/22/ЄС від щодо утримання диких тварин у зоопарках.....	105
5.3 Торгівля окремими видами дикої природи, їх частинами та виробами з них.....	106
Регламент (ЄС) No 338/97 про захист видів дикої флори та фауни шляхом регулювання торгівлі ними.....	106
Директива 83/129/ЄЕС про імпорт у держави-члени шкур окремих тюленят та продукції з них.....	108
Регламент (ЄЕС) No 348/81 про єдині правила імпорту продукції з китів чи інших китоподібних.....	109
Регламент (ЄС) No 1007/2009 про торгівлю продукцією з тюленів.....	110
5.4 Інвазійні види.....	112
Регламент (ЄС) No 1143/2014 про попередження та управління інтродукцією та поширенням інвазійних чужорідних видів.....	112
5.5 Лісове господарство.....	114
Регламент (ЄС) No 995/2010, яким встановлюються зобов'язання операторів, які розміщують деревину та деревинні товари на ринку.....	114
Регламент (ЄС) No 2173/2005 про встановлення системи ліцензування FLEGT для імпорту деревини у ЄС.....	116
Розділ 6. Промислове забруднення та управління ризиками.....	118
6.1 Регулювання промислових викидів.....	119
Директива 2010/75/ЄС про промислові викиди.....	119
6.2 Середні спалювальні установки.....	122
Директива (ЄС) 2015/2193 про обмеження викидів певних забруднюючих речовин у атмосферне повітря від середніх спалювальних установок.....	122
6.3 Промислові аварії.....	123
Директива 2012/18/ЄС про контроль за загрозами значних небезпек, пов'язаних з небезпечними речовинами (Seveso III).....	123
6.4 Викиди летких органічних сполук.....	126
Директива 2004/42/ЄС про обмеження викидів летких органічних сполук за рахунок використання органічних розчинників у певних фарбах і лаках та продукції полірування транспортних засобів та внесення змін і доповнень до Директиви 1999/13/ЄС.....	126
6.5 Екологічний менеджмент, аудит та екомаркування.....	127
Регламент (ЄС) No 1221/2009 про добровільну участь організацій у схемі еко-менеджменту та аудиту (EMAS) Співтовариства.....	127
Регламент (ЄС) № 66/2010 про знак екомаркування.....	129
6.6 Реєстр викидів та переносу забруднювачів.....	130
Регламент (ЄС) №166/2006 про запровадження Європейського реєстру викидів та переносу забруднювачів.....	130
Розділ 7. Хімічні речовини.....	134
7.1 Класифікація, оцінка, реєстрація, пакування та маркування хімічних речовин.....	135
Регламент (ЄС) № 1272/2008 про класифікацію, маркування та пакування речовин і сумішей.....	135
Регламент (ЄС) № 1907/2006 про реєстрацію, оцінку, авторизацію і обмеження хімічних речовин (REACH), яким засновується Європейське агентство хімічних речовин.....	137
7.2 Спеціальне регулювання окремих хімічних речовин.....	139
Директива Ради 87/217/ЄЕС про попередження та зменшення забруднення довкілля азбестом 87/217/ЄЕС.....	139
Регламент (ЄС) № 2019/1021 про стійкі органічні забруднювачі.....	141

<i>Регламент (ЄС) № 528/2012 про розміщення на ринку та використання біоцидної продукції</i>	143
7.3 Біоциди.....	143
<i>Регламент (ЄС) № 649/2012 про експорт та імпорт небезпечних хімічних речовин</i>	145
7.4 Імпорт та експорт хімічних речовин.....	145
<i>Регламент (ЄС) № 2017/852 про ртуть</i>	148
7.5 Лабораторні тварини.....	150
<i>Директива 2010/63/ЄС про захист тварин, що використовуються для наукових цілей</i>	150
Розділ 8. Шум	155
<i>Директива 2002/49/ЄС про оцінку та управління шумом у довкіллі</i>	156
Розділ 9. Зміна клімату	159
9.1 Кліматичні цілі та врядування у кліматичній політиці ЄС.....	160
<i>Європейський кліматичний закон (Регламент 2021/1119)</i>	160
<i>Регламент (ЄС) № 2018/1999 про врядування Енергетичного Союзу та кліматичні дії</i>	162
<i>Регламент (ЄС) 2023/955 про створення Соціального кліматичного фонду</i>	165
9.2 Інструменти та механізми досягнення кліматичних цілей та пом'якшення зміни клімату.....	167
<i>Директива 2003/87/ЄС про встановлення системи торгівлі квотами на викиди парникових газів у межах Союзу</i>	167
<i>Регламент (ЄС) № 2018/842 про обов'язкове щорічне скорочення викидів парникових газів державами-членами з 2021 по 2030 роки, що сприяє кліматичним діям для виконання зобов'язань за Паризькою угодою</i>	175
<i>Регламент (ЄС) 2018/841 про включення викидів та поглинання парникових газів від землекористування, змін у землекористуванні та лісового господарства до кліматичних та енергетичних рамок до 2030 року</i>	177
<i>Директива 2009/31/ЄС про геологічне зберігання діоксиду вуглецю</i>	180
<i>Регламент (ЄС) № 2019/631, що встановлює стандарти викидів CO₂ для нових легкових автомобілів та нових легких комерційних транспортних засобів</i>	183
<i>Регламент (ЄС) 2019/1242 про встановлення стандартів викидів CO₂ для нових великовагових транспортних засобів</i>	186
<i>Директива 1999/94/ЄС про доступність інформації для споживачів щодо економії пального та викиди CO₂ під час продажу нових легкових автомобілів</i>	189
<i>Директива 98/70/ЄС про якість бензину та дизельного пального</i>	190
<i>Регламент (ЄС) 2015/757 про моніторинг, звітність та верифікацію викидів вуглекислого газу від морського транспорту</i>	193
<i>Регламент (ЄС) 2023/956 Європейського Парламенту та Ради від 10 травня 2023 року про встановлення механізму вуглецевого коригування імпорту</i>	196
9.3 Регламентация окремих речовин та парникових газів.....	199
<i>Регламент (ЄС) № 517/2014 про фторовані парникові гази</i>	199
<i>Директива 2006/40/ЄС про викиди із систем кондиціонування повітря автомобільних транспортних засобів</i>	203
<i>Регламент (ЄС) № 1005/2009 про речовини, що руйнують озоновий шар</i>	204

Вступ

Статус країни кандидата на членство в ЄС, який Україна отримала 23 червня 2022 року, означає не лише юридичне закріплення європейської перспективи для України, але й необхідність проведення реформ для імплементації всього *acquis communautaire*.

Перелік нормативно-правових актів ЄС, який Україні потрібно імплементувати для отримання членства в ЄС, виходить далеко за межі існуючих зобов'язань в рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Він включає не лише нові акти, а й цілі сфери, які раніше не були обов'язковими для імплементації.

Сфера охорони довкілля та зміни клімату нараховує близько 200 *acquis* ЄС у таких секторах як якість атмосферного повітря, промислове забруднення, охорона біорізноманіття, управління відходами, хімічні речовини тощо. Україні необхідно не лише привести законодавство у відповідність до норм і стандартів ЄС, а й забезпечити практичну реалізацію та застосування такого законодавства.

Acquis communautaire розуміють дуже широко як поняття, що включає:

- Зміст, принципи, цінності та політичні цілі Договорів, на основі яких функціонує ЄС;
- Акти, прийняті інституціями ЄС відповідно до Договорів, а також практика Суду справедливості ЄС;
- Будь-які інші акти, прийняті в рамках ЄС, незалежно від їх юридичної сили, зокрема міжвідомчі угоди, резолюції, заяви, рекомендації, керівні принципи;
- Міжнародні угоди, укладені Союзом, спільно Союзом та його державами-членами, а також укладені державами-членами між собою з питань діяльності ЄС.

Шлях такого наближення є складним: від технічних моментів (наприклад, переклад усіх актів українською мовою) до консолідації усіх зацікавлених сторін процесу та посилення інституційної і фінансової спроможності. Першим кроком на такому шляху має бути розуміння відповідного *acquis* ЄС, що забезпечить посилення спроможності державних органів, експертів, громадських організацій щодо наближення та реалізації актів ЄС та політик у сфері довкілля та зміни клімату.

Довідник пропонує огляд основних нормативно-правових документів ЄС у сфері довкілля та зміни клімату за 9 тематичними секторами. Опис кожного акту містить формальну інформацію (точна назва, дата прийняття, коротка назва, лінк на переклад документа у разі наявності), опис документа (мета, резюме, додатки), а також допоміжну інформацію (основні імплементаційні акти, керівні документи, корисні посилання).

Цей документ створений завдяки проєкту «На шляху до членства в ЄС: завдання у сфері довкілля та зміни клімату», що реалізується Ресурсно-аналітичним центром «Суспільство і довкілля» за фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

РОЗДІЛ I.

Горизонтальні (наскрізні) питання в екологічній сфері

Цей розділ включає декілька інструментів екологічного права ЄС, які є наскрізними та формують так зване «горизонтальне законодавство ЄС у сфері охорони довкілля». До горизонтальних інструментів екологічного права ЄС відносять: (1) екологічну оцінку (оцінку впливу на довкілля та стратегічну екологічну оцінку); (2) доступ до інформації, участь громадськості у процесі прийняття рішень до доступу до правосуддя з питань, що стосуються довкілля; (3) юридичну відповідальність за правопорушення у сфері охорони довкілля; (4) функціонування системи просторової екологічної інформації (INSPIRE).

Деякі з питань цього блоку добре відомі та врегульовані в Україні, оскільки були об'єктом ключових екологічних реформ у попередні роки (оцінка впливу на довкілля, стратегічна екологічна оцінка). Питання доступу до інформації, участі громадськості та доступу до правосуддя з екологічних питань добре врегульовані в Україні завдяки багаторічній роботі з імплементації Організації економічного співробітництва та розробки Організації економічного співробітництва. Чинне законодавство України не передбачає екологічної відповідальності як окремого виду відповідальності, а впровадження механізму екологічної відповідальності потребуватиме вирішення низки питань правового, інституційного та організаційного характеру. В Україні збирається велика кількість геопросторових даних (наборів даних), працює портал Національної інфраструктури геопросторових даних.

Цей розділ містить інформацію про такі директиви і регламенти:

- (1) Директива 2011/92/ЄС про оцінку впливу окремих державних і приватних проєктів на навколишнє середовище
- (2) Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище
- (3) Директива 2004/35 про екологічну відповідальність за попередження та ліквідацію наслідків шкоди, завданої довкіллю
- (4) Директива 2008/99/ЄС про кримінально-правову охорону довкілля
- (5) Директива 2003/4/ЄС про доступ громадськості до екологічної інформації
- (6) Директива 2003/35/ЄС про забезпечення участі громадськості у підготовці окремих планів та програм, що стосуються навколишнього середовища, та внесення змін і доповнень до Директив 85/337/ЄС та 96/61/ЄС про участь громадськості та доступ до правосуддя
- (7) Директива 2007/2/ЄС про створення Інфраструктури просторової інформації у Європейському Співтоваристві (INSPIRE)

1.1 Екологічна оцінка

Директива 2011/92/ЄС про оцінку впливу окремих державних і приватних проєктів на навколишнє середовище

Сектор	Горизонтальні питання
Підсектор	Екологічна оцінка
Повна назва	Directive 2011/92/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on the assessment of the effects of certain public and private projects on the environment (codification) Директива 2011/92/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 2011 року про оцінку впливу окремих державних і приватних проєктів на навколишнє середовище (кодифікація), консолідована версія http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92
Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_022-11#Text
Коротка назва	EIA Directive Директива про оцінку впливу на довкілля (ОВД)
Дата прийняття	13.12.2011
Тип документа	Директива
Мета	Попередження та зменшення негативного впливу на довкілля «проєктів» (наприклад, промислових підприємств) шляхом інтеграції екологічних міркувань у процес надання дозволу на реалізацію таких проєктів. Відповідно, головним елементом є оцінка можливого впливу на довкілля проєктів (господарської діяльності) на етапі планування. Директива містить відповідний перелік видів господарської діяльності (проєктів), що потребують такої оцінки.
Опис (Резюме)	<p>Директива вимагає проведення оцінки впливу на довкілля «проєктів» до того, як замовникам (інвесторам) буде наданий дозвіл на їх реалізацію. Головним чином, це означає до початку будівництва промислових об'єктів, доріг тощо.</p> <p>Оцінка впливу на довкілля (ОВД) – це «процес», який передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> • підготовку замовником (інвестором) звіту з оцінки впливу на довкілля пропонованого ним проєкту; • проведення консультацій (між уповноваженим державним органом, що відповідає за ОВД, та іншими зацікавленими органами влади); • проведення громадського обговорення; • вивчення уповноваженим органом усієї отриманої інформації (включаючи звіт з ОВД); • підготовку уповноваженим органом обґрунтованого висновку щодо ймовірних значних впливів проєкту на довкілля; • інтеграція такого висновку у дозвільне рішення. <p>Останній етап ОВД означає, що держави самостійно вирішують, який характер матиме ОВД: дозвільний чи ні. Частина країн ЄС (особливо нові члени ЄС) мають дозвільну модель ОВД, у інших – це етап існуючої галузевої дозвільної процедури (наприклад, видачі дозволу на будівництво).</p>

Директива містить детальні вимоги до кожного етапу проведення ОВД, зокрема до підготовки звіту з ОВД: зміст звіту, можливість прийняття окремого рішення про визначення обсягу необхідної інформації (так званий «скоупінг»), проведення громадського обговорення тощо.

Відповідні додатки до директиви встановлюють переліки проєктів чи видів господарської діяльності, які підлягають ОВД: один перелік є обов'язковим, а проєкти з другого переліку потребують або попередньої оцінки в кожному конкретному випадку, або мають бути включені до обов'язкового переліку з певними умовами (на розсуд держав). Процес попередньої оцінки ще називають «скринінгом».

ОВД є ключовим механізмом для забезпечення інформування та участі громадськості у процесі прийняття рішення з питань довкілля, зокрема для цілей імплементації положень Оргуської конвенції (1998).

Перша редакція директиви була прийнята у 1985 році.

Додатки

Директива містить Додатки I-VI, з яких перші чотири безпосередньо стосуються вимог щодо проведення оцінки впливу на довкілля. Додатки I та II містять переліки видів діяльності, що підлягають ОВД (Додаток I) або можуть підлягати ОВД за результатами попередньої оцінки (скринінгу) (Додаток II). Додаток II.A встановлює вимоги до інформації, яку має надати замовник для цілей скринінгу, а Додаток III – критерії для здійснення скринінгу (тобто, визначення необхідності проведення ОВД). Додаток IV містить детальні вимоги до інформації, яка має бути включена до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Основні імплементаційні акти

Формат звітування держав за ст.12(2)

<https://circabc.europa.eu/ui/group/3b48eff1-b955-423f-9086-0d85ad1c5879/library/3ff236ea-fced-4a15-a85c-a23e9a6f97cf/details?download=true>

Керівні документи

Commission Recommendation on speeding up permit-granting procedures for renewable energy projects and facilitating Power Purchase Agreements (2022)

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=PL_COM%3AC%282022%293219

Guidance to Member States on good practices to speed up permit-granting procedures for renewable energy projects and on facilitating Power Purchase Agreements Accompanying the document Commission Recommendation on speeding up permit-granting procedures for renewable energy projects and facilitating Power Purchase Agreements (2022)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52022S-C0149&qid=1653034229953>

Commission notice regarding application of the Environmental Impact Assessment Directive (Directive 2011/92/EU of the European Parliament and of the Council, as amended by Directive 2014/52/EU) to changes and extension of projects - Annex I.24 and Annex II.13(a), including main concepts and principles related to these 2021/C 486/01 (2021)

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2021.486.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A2021%3A486%3ATOC

Commission guidance document on streamlining environmental assessments conducted under Article 2(3) of the Environmental Impact Assessment Directive (Directive 2011/92/EU of the European Parliament and of the Council, as amended by Directive 2014/52/EU) (2016)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:C:2016:273:TOC>

Guidance on Screening (2017)

<https://circabc.europa.eu/ui/group/3b48eff1-b955-423f-9086-0d85ad1c5879/library/a9f8a19a-fba5-440f-abf2-29d3f9ed7a63/details?download=true>

Guidance on Scoping (2017)

<https://circabc.europa.eu/ui/group/3b48eff1-b955-423f-9086-0d85ad1c5879/library/38742302-d9d2-41e1-85de-aa88653ebe7c/details?download=true>

Guidance on the preparation of the Environmental Impact Assessment Report (2017)

<https://circabc.europa.eu/ui/group/3b48eff1-b955-423f-9086-0d85ad1c5879/library/b7451988-d869-4fee-80de-0935695f67f2/details?download=true>

Interpretation of definitions of project categories of annex I and II of the EIA Directive (2015)

<https://circabc.europa.eu/ui/group/3b48eff1-b955-423f-9086-0d85ad1c5879/library/c9fa09eb-b6e9-412d-8b12-259987d0bbda/details?download=true>

Streamlining environmental iStockphoto assessment procedures for energy infrastructure Projects of Common Interest (PCIs) (2013)

<https://circabc.europa.eu/ui/group/3b48eff1-b955-423f-9086-0d85ad1c5879/library/6ed6a844-73b5-4eb4-b26d-58bf61048eba/details?download=true>

Guidance on the Application of the Environmental Impact Assessment Procedure for Large-scale Transboundary Projects (2013)

<https://circabc.europa.eu/ui/group/3b48eff1-b955-423f-9086-0d85ad1c5879/library/1aab8e20-1e37-4e5f-9f61-58b00925f607/details?download=true>

Guidance on Integrating Climate Change and Biodiversity into Environmental Impact Assessment (2013)

<https://circabc.europa.eu/ui/group/3b48eff1-b955-423f-9086-0d85ad1c5879/library/d5fb5675-e7c1-4a5f-b4aa-06ab02ac0b5e/details?download=true>

Interpretation suggested by the Commission as regards the application of the EIA Directive to ancillary/associated works (2012)

<https://circabc.europa.eu/ui/group/3b48eff1-b955-423f-9086-0d85ad1c5879/library/0c214726-db18-48f1-ad4d-e0156e3db3dd/details?download=true>

Application of the EIA Directive to projects related to the exploration and exploitation of unconventional hydrocarbon (2012)

<https://circabc.europa.eu/ui/group/3b48eff1-b955-423f-9086-0d85ad1c5879/library/7ea3c7f2-32f2-443c-96c0-cd24be8ae0ef/details?download=true>

Application of EIA Directive to the rehabilitation of landfills (2010)

<https://circabc.europa.eu/ui/group/3b48eff1-b955-423f-9086-0d85ad1c5879/library/19b6fc7e-ae41-4434-b1e1-04c6d977b575/details?download=true>

**Корисні
посилання**

ОВД: офіційна сторінка Європейської Комісії

https://environment.ec.europa.eu/law-and-governance/environmental-assessments/environmental-impact-assessment_en

35 років Директиви з ОВД (2021)

<https://circabc.europa.eu/ui/group/3b48eff1-b955-423f-9086-0d85ad1c5879/library/6490dbfd-7504-448c-983e-0a1266fde19c/details?download=true>

Оцінка впливу на довкілля: рішення Суду Справедливості Європейського Союзу

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a831d19b-6f99-11ed-9887-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-276419794>

**Інформація
станом на**

16.05.2023

Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище

Сектор	Горизонтальні питання
Підсектор	Екологічна оцінка
Повна назва	Директива 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 року про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище Directive 2001/42/EC of the European Parliament and of the Council of 27 June 2001 on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	SEA Directive Директива про CEO
Дата прийняття	27.06.2001

Тип документа	Директива
Мета	Метою директиви є забезпечити високий рівень захисту довкілля та сприяти інтеграції екологічних міркувань під час розробки та прийняття планів і програм, що у свою чергу сприятиме сталому розвитку, шляхом проведення екологічної оцінки окремих планів та програм, які можуть мати значний вплив на довкілля.
Опис (Резюме)	<p>Сфера дії директиви поширюється на плани та програми, що приймаються органами влади на будь-якому рівні (національному, місцевому тощо) та прийняття яких вимагається національним законодавством. Окрім того, директива вимагає проведення екологічної оцінки (яку зазвичай називають «стратегічною екологічною оцінкою» або CEO) лише під час підготовки тих програм та планів, які прямо визначені у статті 3(2) або тих, що за результатами скринінгу (попередньої оцінки) згідно зі ст.3(4) були визнані такими, що потребують CEO. Для цілей скринінгу мають використовуватись критерії, передбачені Додатком II до директиви. Внесення змін до планів та програм також може потребувати CEO.</p> <p>Процес проведення CEO подібний до проведення ОВД проєктів: визначення обсягу досліджень (скоупінг), підготовка екологічного звіту, консультації (включаючи транскордонні за потреби) та громадське обговорення, прийняття рішення, інформування про прийняте рішення та моніторинг. На відміну від ОВД, здійснення моніторингу значних негативних впливів є обов'язковим.</p> <p>Екологічний звіт – основний результат, який містить опис можливих впливів, заходи з їх зменшення тощо. Детальні вимоги до його змісту містяться у Додатку I. Екологічний звіт має бути включеним до складу документації, що готується під час розробки плану чи програми.</p> <p>CEO зазвичай проводиться у процесі розробки проєкту плану чи програми, тобто є частиною такого процесу, а не оцінкою вже готового проєкту. За будь-яких обставин, CEO здійснюється до прийняття чи погодження планів та програм.</p> <p>Директива про CEO – основний механізм імплементації київського Протоколу про CEO (в рамках ЄЕК ООН) та зобов'язань за Організацією за захист довкілля та природних ресурсів у частині забезпечення участі громадськості у підготовці планів та програм (ст.7).</p>
Додатки	Директива містить Додатки I-II. Додаток I містить вимоги щодо інформації, яка має бути у екологічному звіті. Додаток II визначає критерії для проведення скринінгу (попередньої оцінки для визначення потреби проведення CEO окремих планів та програм).
Основні імплементаційні акти	Немає

Керівні документи

Guidance on the implementation of Directive 2001/42/EC on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment <https://circabc.europa.eu/ui/group/3b48eff1-b955-423f-9086-0d85ad1c5879/library/7527027a-126a-49e2-92ef-3aac8159fbf6/details?download=true>

Guidance on Integrating Climate Change and Biodiversity into Strategic Environmental Assessment <https://circabc.europa.eu/ui/group/3b48eff1-b955-423f-9086-0d85ad1c5879/library/57066e0a-4631-46f1-ad17-9740c4a6c3/details?download=true>

Корисні посилання

Рішення Суду Справедливості ЄС з питань застосування Директиви про CEO

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/21f-9deb4-ed21-11ec-a534-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-266372553>

Дослідження щодо підготовки екологічних звітів та ефективності Директиви про CEO

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ab9839c5-65be-42e2-a4a6-d8a27bb5dd97/language-en/format-PDF/source-260349339>

Офіційна сторінка Європейської Комісії про CEO:

https://environment.ec.europa.eu/law-and-governance/environmental-assessments/strategic-environmental-assessment_en

Протокол ЄЕК ООН про стратегічну екологічну оцінку

<https://unece.org/introduction-sea-protocol>

Інформація станом на

16.05.2023

1.2 Юридична відповідальність за шкоду, заподіяну довкіллю

Директива 2004/35 про екологічну відповідальність за попередження та ліквідацію наслідків шкоди, завданої довкіллю

Сектор

Горизонтальні питання

Підсектор

Юридична відповідальність за шкоду, заподіяну довкіллю

Повна назва

Directive 2004/35/CE of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on environmental liability with regard to the prevention and remedying of environmental damage

Директива 2004/35 Європейського Парламенту та Ради від 21 квітня 2004 року про екологічну відповідальність за попередження та ліквідацію наслідків шкоди, завданої довкіллю (консолідована версія)
<http://data.europa.eu/eli/dir/2004/35>

Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_965#Text
Коротка назва	Environmental Liability Directive Директива про екологічну відповідальність
Дата прийняття	21.04.2004
Тип документа	Директива
Мета	Директива має на меті встановлення рамок екологічної відповідальності для попередження та ліквідації наслідків екологічної шкоди, що ґрунтується на принципі «забруднювач платить».
Опис (Резюме)	<p>Директива 2004/35/ЄС про екологічну відповідальність не дає визначення поняття «екологічна відповідальність». Натомість, директива містить розлоге визначення екологічної шкоди. Суть екологічної відповідальності розкривається через її мету та механізми.</p> <p>Мета визначає дві основні цілі, на досягнення яких вона спрямована: запобігання настанню екологічної шкоди у випадку, коли така не була завдана, але існує неминуча загроза її настання, та ліквідація наслідків екологічної шкоди, якщо така була заподіяна природним ресурсам.</p> <p>Директива 2004/35/ЄС встановлює два види екологічної відповідальності, які різняться між собою за наявністю чи відсутністю вини оператора, видом діяльності, яку провадить оператор, об'єктами природних ресурсів, яким заподіяна шкода або існує неминуча загроза її настання. Такими видами є пряма (об'єктивна) відповідальність та відповідальність за наявності вини.</p>
Додатки	Директива містить шість додатків. Додаток I включає критерії оцінки значимості негативних наслідків шкоди. Додаток II встановлює загальні вимоги до визначення заходів з ліквідації шкоди. Додаток III містить перелік видів діяльності, на які поширюється пряма відповідальність. Додатки IV та V включають переліки міжнародних угод, сфери дії яких виключені зі сфери дії директиви (наприклад, ядерні установки). Додаток VI передбачає вимоги до інформації щодо виконання директиви державами-членами, яку збирає Європейська Комісія.
Основні імплементаційні акти	Немає
Керівні документи	Немає
Корисні посилання	Офіційна сторінка Європейської Комісії про екологічну відповідальність: https://environment.ec.europa.eu/law-and-governance/compliance-assurance/environmental-liability_en
Інформація станом на	16.05.2023

Директива 2008/99/ЄС про кримінально-правову охорону довкілля

Сектор	Горизонтальні питання
Підсектор	Юридична відповідальність за шкоду, заподіяну довкіллю
Повна назва	Directive 2008/99/EC of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on the protection of the environment through criminal law Директива 2008/99/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 19 листопада 2008 року про кримінально-правову охорону довкілля http://data.europa.eu/eli/dir/2008/99
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	The Environmental Crime Directive Директива про екологічні злочини
Дата прийняття	19.11.2008
Тип документа	Директива
Мета	Метою директиви є забезпечити більш ефективну охорону довкілля шляхом встановлення певних норм у сфері кримінального права.
Опис (Резюме)	Директива містить визначення дев'яти видів екологічних правопорушень, які мають бути криміналізовані у національному законодавстві. В основі цих визначень лежить поняття протиправності діяння, що передбачає порушення певних актів ЄС чи національних актів, що їх імплементують. Перелік таких актів міститься у додатках. Держави мають забезпечити встановлення ефективного, пропорційного та попереджувального покарання за такі правопорушення, зокрема для юридичних осіб.
Додатки	Директива містить два додатки. Додаток А включає перелік актів ЄС, а Додаток Б – перелік актів Євратому, порушення яких становить протиправне діяння для цілей директиви.
Основні імплементаційні акти	Немає
Керівні документи	Немає
Корисні посилання	Офіційна сторінка Європейської Комісії про екологічну відповідальність: https://environment.ec.europa.eu/law-and-governance/compliance-assurance/environmental-liability_en
Інформація станом на	16.05.2023

1.3 Доступ до інформації, участь громадськості та доступ до правосуддя з екологічних питань

Директива 2003/4/ЄС про доступ громадськості до екологічної інформації

Сектор	Горизонтальні питання
Підсектор	Доступ до інформації, участь громадськості та доступ до правосуддя з екологічних питань
Повна назва	Directive 2003/4/EC of the European Parliament and of the Council of 28 January 2003 on public access to environmental information and repealing Council Directive 90/313/EEC Директива 2003/4/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 28 січня 2003 року про доступ громадськості до екологічної інформації та про скасування Директиви 90/313/ЄЕС http://data.europa.eu/eli/dir/2003/4
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Access to Environmental Information Directive Директива про доступ до екологічної інформації
Дата прийняття	28.01.2003
Тип документа	Директива
Мета	Цілями цієї директиви є: (а) гарантувати право на доступ до екологічної інформації, що є у розпорядженні державних органів, і визначити основні поняття та умови, а також практичні механізми його реалізації; (б) забезпечити, щоб екологічна інформація поступово ставала доступною та розповсюджувалась серед громадськості з метою досягнення якомога більшої систематичної доступності та поширення серед громадськості екологічної інформації. З цією метою заохочується використання, зокрема, комп'ютерних телекомунікаційних та/або електронних технологій, де вони є.
Опис (Резюме)	Ця директива по-суті відтворює положення відповідних статей Організаційної конвенції (1998). Відповідно, вона містить визначення екологічної інформації, державних органів, громадськості, вимоги щодо надання інформації на запит (зокрема строки, умови тощо) та підстави відмови у наданні інформації, вимоги щодо активного поширення екологічної інформації та оскарження відмови у наданні екологічної інформації (доступу до правосуддя).
Додатки	Директива містить один технічний додаток.
Основні імплементаційні акти	Немає

Керівні документи	Guidance document for Member States' reporting under Article 9 https://circabc.europa.eu/ui/group/3b48eff1-b955-423f-9086-0d85ad1c5879/library/65bc47aa-9e3a-4f3b-a924-b14c7c2b8f54/details?download=true
Корисні посилання	Офіційна сторінка Європейської Комісії про екологічні права: https://environment.ec.europa.eu/law-and-governance/aarhus_en
Інформація станом на	16.05.2023

Директива 2003/35/ЄС про забезпечення участі громадськості у підготовці окремих планів та програм, що стосуються навколишнього середовища

Сектор	Горизонтальні питання
Підсектор	Доступ до інформації, участь громадськості та доступ до правосуддя з екологічних питань
Повна назва	Directive 2003/35/EC of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 providing for public participation in respect of the drawing up of certain plans and programmes relating to the environment and amending with regard to public participation and access to justice Council Directives 85/337/EEC and 96/61/EC (consolidated text) Директива 2003/35/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 травня 2003 року про забезпечення участі громадськості у підготовці окремих планів та програм, що стосуються навколишнього середовища, та внесення змін і доповнень до Директив 85/337/ЄЕС та 96/61/ЄС про участь громадськості та доступ до правосуддя (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/dir/2003/35
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Public Participation Directive Директива про участь громадськості
Дата прийняття	26.05.2003
Тип документа	Директива
Мета	Метою директиви є сприяти імплементації зобов'язань за Оргуською конвенцією, зокрема шляхом: <ul style="list-style-type: none"> • забезпечення участі громадськості у розробці певних планів та програм, що мають відношення до довкілля; • покращення участі громадськості та забезпечення доступу до правосуддя в рамках директив Ради 85/337/ЄЕС та 96/61/ЄС.
Опис (Резюме)	Директива 2003/35/ЄС у першу чергу спрямована на реалізацію статті 7 Оргуської конвенції щодо участі громадськості у підготовці планів та програм, оскільки участь громадськості в процесі прийняття рішень щодо проєктів забезпечується в рамках директиви про оцінку впливу на довкілля. Окрім того, Директивою 2003/35/ЄС було внесено низку змін до директив у сфері екологічної оцінки та про промислові викиди для посилення відповідних положень цих механізмів у контексті участі громадськості щодо прийняття рішень по відношенню до окремих проєктів. Так, директива внесла зміни до Директиви 96/61/ЄС про

інтегрований дозвіл (зараз – Директива 2010/75/ЄС про промислові викиди), якими встановила детальні вимоги щодо забезпечення участі громадськості та доступу до правосуддя в процедурі видачі інтегрованого дозволу.

У цьому контексті важливо зауважити, що положення директиви не застосовуються до планів чи програм, де участь громадськості забезпечується в рамках стратегічної екологічної оцінки чи в рамках положень Рамкової водної директиви.

Додатки	Директива містить два додатки. Додаток I включає перелік актів ЄС, які вимагають розробки планів чи програм і які, відповідно, підпадають під вимоги Директиви 2003/35/ЄС. Додаток II містить зміни (новий Додаток V) до Директиви 96/61/ЄС, встановлюючи детальні вимоги до участі громадськості у видачі інтегрованого дозволу.
Основні імплементаційні акти	Немає
Керівні документи	Немає. Див. керівні документи до відповідних секторальних директив (про промислові викиди, про відходи тощо).
Корисні посилання	Офіційна сторінка Європейської Комісії про екологічні права: https://environment.ec.europa.eu/law-and-governance/aarhus_en
Інформація станом на	10.07.2023

1.4 Система просторової екологічної інформації

Директива 2007/2/ЄС про створення Інфраструктури просторової інформації у Європейському Співтоваристві (INSPIRE)

Сектор	Горизонтальні питання
Підсектор	Система просторової екологічної інформації
Повна назва	Directive 2007/2/EC of the European Parliament and of the Council of 14 March 2007 establishing an Infrastructure for Spatial Information in the European Community (INSPIRE) Директива 2007/2/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 14 березня 2007 року про створення Інфраструктури просторової інформації у Європейському Співтоваристві (INSPIRE) (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/dir/2007/2
Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_002-07#Text
Коротка назва	INSPIRE Directive Директива INSPIRE
Дата прийняття	14.03.2007

Тип документа	Директива
Мета	Мета цієї Директиви – встановити загальні правила, спрямовані на створення Інфраструктури просторової інформації у Європейському Співтоваристві («Inspire») для цілей реалізації екологічних політик Співтовариства та політик або видів діяльності, які можуть мати вплив на довкілля.
Опис (Резюме)	Інфраструктура Inspire спирається на інфраструктури просторової інформації, які створені та експлуатуються державами-членами. Директива не вимагає збирання нових просторових даних.

Інфраструктура просторової інформації – це метадані, набори просторових даних і сервіси просторових даних; мережеві сервіси і технології; домовленості про спільне користування, доступ і використання; а також механізми координування та моніторингу, процеси і процедури, які встановлені, експлуатуються або надаються відповідно до цієї Директиви.

Держави забезпечують створення метаданих для наборів і сервісів просторових даних відповідно до тематичних груп, наведених у Додатках I, II і III, а також забезпечують оновлення таких метаданих. Метадані повинні включати інформацію про (а) відповідність наборів просторових даних імплементаційним правилам, передбаченим у статті 7(1); (б) умови, які застосовують для отримання доступу до наборів і сервісів просторових даних та їх використання, і, якщо застосовно, відповідну плату; (в) якість та достовірність наборів просторових даних; (г) органи публічної влади, відповідальні за створення, управління, підтримання та розповсюдження наборів і сервісів просторових даних; (ґ) обмеження відкритого доступу та причини таких обмежень, відповідно до статті 13.

Просторові дані – це будь-які дані, що прямо або опосередковано стосуються конкретного місця розташування або географічного району. «Метадані» означають інформацію, що описує набори просторових даних і сервіси просторових даних, і дає можливість знаходити, інвентаризувати і використовувати їх.

Держави мають створити і експлуатувати мережу сервісів для наборів просторових даних і сервісів, для яких були створені метадані, зокрема: (а) сервіси пошуку, які надають можливість пошуку наборів і сервісів просторових даних за контентом відповідних метаданих і відображення контенту метаданих; (б) сервіси перегляду, які надають щонайменше можливість відображення, навігації, збільшення/зменшення, панорамування або накладання переглядуваних наборів просторових даних і відображення на екрані інформації про умовні позначки та будь-який відповідний контент метаданих; (в) сервіси завантаження, які надають можливість завантажувати копії наборів просторових даних або частин цих наборів та, якщо це можливо, отримувати прямий доступ до них; (г) сервіси перетворення, які надають можливість перетворювати набори просторових даних для досягнення операційної сумісності; (ґ) сервіси, які надають можливість активувати сервіси просторових даних.

Додатки

Директива включає три додатки, які містять описи трьох тема-тичних груп просторових даних. Це, зокрема, впливає на строки імплементації відповідних положень директиви.

Основні імплементаційні акти

Commission Implementing Decision (EU) 2019/1372 of 19 August 2019 implementing Directive 2007/2/EC of the European Parliament and of the Council as regards monitoring and reporting (notified under document C(2019) 6026) http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2019/1372

Regulation (EU) 2019/1010 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2019 on the alignment of reporting obligations in the field of legislation related to the environment, and amending Regulations (EC) No 166/2006 and (EU) No 995/2010 of the European Parliament and of the Council, Directives 2002/49/EC, 2004/35/EC, 2007/2/EC, 2009/147/EC and 2010/63/EU of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 338/97 and (EC) No 2173/2005, and Council Directive 86/278/EEC <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1010>

Consolidated text: Commission Regulation (EC) No 1205/2008 of 3 December 2008 implementing Directive 2007/2/EC of the European Parliament and of the Council as regards metadata <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1205>

Consolidated text: Commission Regulation (EU) No 1089/2010 of 23 November 2010 implementing Directive 2007/2/EC of the European Parliament and of the Council as regards interoperability of spatial data sets and services <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1089>

Commission Regulation (EU) No 268/2010 of 29 March 2010 implementing Directive 2007/2/EC of the European Parliament and of the Council as regards the access to spatial data sets and services of the Member States by Community institutions and bodies under harmonised conditions <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/268>

Consolidated text: Commission Regulation (EC) No 976/2009 of 19 October 2009 implementing Directive 2007/2/EC of the European Parliament and of the Council as regards the Network Services <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/976>

Керівні документи

До директиви прийнято цілу низку керівних технічних документів: <https://inspire.ec.europa.eu/Technical-guidelines3>

Корисні посилання

Офіційна сторінка Європейської Комісії про INSPIRE:

<https://inspire.ec.europa.eu/>

Геопортал INSPIRE:

<https://inspire-geoportal.ec.europa.eu/>

Геопортал Національної інфраструктури геопросторових даних України

<https://nsdi.gov.ua/>

Інформація станом на

16.05.2023

РОЗДІЛ 2.

Якість атмосферного повітря

Законодавство ЄС у сфері атмосферного повітря є системним. Попри давню історію, залишається актуальним і зазнає суттєвих змін у рамках реалізації Європейського зеленого курсу. Ця сфера включає 6 основних актів ЄС, низку додаткових, а також тісно пов'язана з окремими міжнародними угодами, стороною яких є ЄС (Конвенція про транскордонне забруднення повітря на великі відстані та низка протоколів до неї). Сфера якості атмосферного повітря включає: (1) управління якістю атмосферного повітря; (2) вміст сірки у деяких видах палива; (3) викиди летких органічних сполук.

Управління якістю атмосферного повітря є об'єктом правового регулювання в Україні. В останні роки Уряд докладав зусиль для впровадження окремих актів ЄС у цій сфері, що є частиною зобов'язань за Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. Водночас, повноцінна імплементація права ЄС у сфері якості атмосферного повітря ще потребує тривалого часу через брак людських, інституційних і фінансових ресурсів.

Цей розділ містить інформацію про такі директиви і регламенти:

- (1) Директива 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи
- (2) Директива 2004/107/ЄС про арсеній, кадмій, ртуть, нікель і поліциклічні ароматичні вуглеводні у атмосферному повітрі
- (3) Директива (ЄС) 2016/2284 про скорочення національних викидів певних забруднювачів атмосферного повітря
- (4) Директива 2016/802/ЄС про зменшення вмісту сірки у деяких видах рідкого палива
- (5) Директива 94/63/ЄС про контроль викидів летких органічних сполук
- (6) Директива 2009/126/ЄС про рекуперацію випарів бензину на Етапі II під час заправки транспортних засобів на автозаправних станціях

2.1 Управління якістю атмосферного повітря

Директива 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи

Сектор	Якість атмосферного повітря
Підсектор	Управління якістю атмосферного повітря
Повна назва	Directive 2008/50/EC of the European Parliament and of the Council of 21 May 2008 on ambient air quality and cleaner air for Europe Директива 2008/50/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 травня 2008 року про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи, консолідована версія http://data.europa.eu/eli/dir/2008/50
Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_950#Text
Коротка назва	Немає
Дата прийняття	21.05.2008
Тип документа	Директива
Мета	Визначити та встановити цілі щодо якості атмосферного повітря для уникнення, запобігання або зменшення шкідливого впливу на здоров'я людини та довкілля; оцінити якість атмосферного повітря в державах-членах на основі спільних методів і критеріїв; отримати інформацію про якість повітря для боротьби з забрудненням та моніторингу; забезпечити доступність інформації про якість атмосферного повітря для громадськості; підтримувати якість повітря там, де воно добре, та покращувати його в інших випадках; сприяти посиленню співпраці між державами-членами щодо зменшення забруднення повітря.
Опис (Резюме)	<p>Директива встановлює цілі щодо якості повітря, зокрема амбітні, економічно ефективні цілі щодо покращення здоров'я людини та якості довкілля до 2020 року. Вона також визначає способи їх оцінки та вжиття будь-яких коригувальних дій, якщо стандарти не виконуються та передбачає інформування громадськості.</p> <p>Ця директива об'єднує більшість чинного законодавства щодо якості повітря в єдину директиву та включає такі елементи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Порогові значення, граничні та цільові значення встановлюються для оцінки кожного забруднювача, охопленого директивою: діоксид сірки, діоксид азоту, тверді частинки, свинець, бензол і монооксид вуглецю. • Національні органи влади призначають спеціальні органи для виконання цих завдань, використовуючи дані, зібрані у вибраних точках відбору. • Якщо рівні забруднення в будь-якій конкретній місцевості перевищують порогові значення, необхідно запровадити плани якості повітря, щоб виправити ситуацію. Вони можуть включати спеціальні заходи для захисту чутливих груп, наприклад дітей.

- Якщо існує ризик того, що рівень забруднення може перевищити порогові значення, необхідно впровадити короткострокові плани дій щодо зменшення дорожнього руху, будівельних робіт або певної промислової діяльності, наприклад, щоб запобігти небезпеці.
- Національні органи влади повинні гарантувати, що не лише громадськість, а й екологічні, споживчі та інші відповідні організації, зокрема органи охорони здоров'я та галузеві федерації, будуть інформовані про якість навколишнього повітря (тобто зовнішнього повітря) у їхній місцевості.
- Уряди країн ЄС повинні публікувати щорічні звіти про всі забруднювачі, на які поширюється законодавство.

Держави-члени встановлюють зони та агломерації на своїй території. Оцінка якості повітря та управління якістю повітря повинні проводитись у всіх зонах та агломераціях.

Директива регламентує оцінку якості атмосферного повітря стосовно двоокису сірки, двоокису азоту та окисів азоту, твердих частинок, свинцю, бензолу і окису вуглецю, а також стосовно озону, визначаючи критерії оцінювання, пункти відбору проб, еталонні методи вимірювання.

Якщо в певних зонах чи агломераціях рівні забрудників в атмосферному повітрі перевищують будь-яку з граничних величин чи будь-який цільовий показник, держави-члени гарантують розробку планів щодо якості повітря для цих зон чи агломерацій з метою досягнення відповідних граничних величин чи цільових показників.

Додатки

Директива містить 17 додатків. Додаток I встановлює цілі щодо якості даних для оцінки якості атмосферного повітря. Додаток II визначає вимоги до оцінки концентрацій діоксиду сірки, діоксиду азоту та оксидів азоту, твердих частинок (PM10 та PM2,5), свинцю, бензолу та монооксиду вуглецю в атмосферному повітрі в межах зони чи агломерації. Додаток III визначає критерії якості атмосферного повітря, розташування точок відбору проб. Додаток IV регламентує питання вимірювання в сільській місцевості. Додаток V встановлює критерії для визначення мінімальної кількості точок відбору проб для фіксованого вимірювання концентрацій діоксиду сірки, діоксиду азоту та оксидів азоту, твердих часток (PM10, PM2,5), свинцю, бензолу та монооксиду вуглецю в атмосферному повітрі. Додаток VI визначає еталонні методи оцінки концентрацій діоксиду сірки, діоксиду азоту та оксидів азоту, твердих часток (PM10 і PM2,5), свинцю, бензолу, оксиду вуглецю та озону. Додаток VII встановлює цільові значення озону та довгострокові цілі. Додаток VIII визначає критерії класифікації та розташування точок відбору проб для оцінки концентрації озону. Додаток IX включає критерії визначення мінімальної кількості точок відбору проб для фіксованих вимірювань концентрацій озону. Додаток X регламентує вимірювання речовин-попередників озону. Додаток XI стосується граничних значень для охорони здоров'я людини. Додаток XII стосується інформаційних та порогових триггерів. Додаток XIII визначає критичні рівні для захисту рослинності. Додаток XIV

встановлює національну ціль зменшення впливу, цільове значення та граничне значення для РМ 2,5. Додаток XV визначає інформацію, яка має бути включена до місцевих, регіональних або національних планів якості повітря для покращення якості атмосферного повітря. Додаток XVI визначає вимоги щодо інформування громадськості. Додаток XVII містить кореляційну таблицю статей різних директив у сфері атмосферного повітря.

Основні імплементційні акти

Імплементційне рішення Комісії від 12 грудня 2011 року, що встановлює правила для Директив 2004/107/ЄС та 2008/50/ЄС щодо взаємного обміну інформацією та звітності про якість атмосферного повітря
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX-%3A32011D0850>

Керівні документи

Commission staff working paper concerning guidance on preparing a notification of a postponement of the deadline for attaining the limit values for NO₂ under Directive 2008/50/EC on ambient air quality and cleaner air for Europe
<https://circabc.europa.eu/ui/group/cd69a4b9-1a68-4d6c-9c48-77c0399f225d/library/b6dd1ce9-e54a-43c9-bd1c-98f1a8a80147/details>

Guide to the demonstration of equivalence of ambient air monitoring methods
<https://circabc.europa.eu/ui/group/cd69a4b9-1a68-4d6c-9c48-77c0399f225d/library/17ef508b-3aab-450e-b511-72f8a9892d48/details>

National Air Quality Reference Laboratories and the European Network – AQ-UILA: Roles and Requirements for Measurement Traceability, Accreditation, Quality Assurance/Quality Control, and Measurement Comparisons, at National and European Levels
<https://circabc.europa.eu/ui/group/cd69a4b9-1a68-4d6c-9c48-77c0399f225d/library/178cc1de-0c16-46eb-b64c-e2706a938b12/details>

Guidelines for the demonstration and subtraction of exceedances attributable to natural sources
<https://circabc.europa.eu/ui/group/cd69a4b9-1a68-4d6c-9c48-77c0399f225d/library/dfbc1f99-f763-4a14-aff8-a8c597a65103/details>

Guidelines for the agreements on setting up common measuring stations
<https://circabc.europa.eu/ui/group/cd69a4b9-1a68-4d6c-9c48-77c0399f225d/library/8e52192e-5017-4a96-a70a-bf908c1abc13/details>

Guidance on assessment under the EU air quality directives
<https://circabc.europa.eu/ui/group/cd69a4b9-1a68-4d6c-9c48-77c0399f225d/library/a334dbf9-1323-409d-ba54-cf5df94a9037/details>

Guidance on air quality assessment around point sources
<https://circabc.europa.eu/ui/group/cd69a4b9-1a68-4d6c-9c48-77c0399f225d/library/28d776e8-55eb-4ef3-89a6-e84f0f7ba40d/details>

Guidance for determination of contributions from the re-suspension of particulates
<https://circabc.europa.eu/ui/group/cd69a4b9-1a68-4d6c-9c48-77c0399f225d/library/a972c21e-7057-45df-92f2-fa2612826fc1/details>

Guidance on the Commission Implementing Decision laying down rules for Directives 2004/107/EC and 2008/50/EC of the European Parliament and of the Council as regards the reciprocal exchange of information and reporting on ambient air

<https://circabc.europa.eu/ui/group/cd69a4b9-1a68-4d6c-9c48-77c0399f225d/library/b8f0ddc2-5c7d-44b3-9484-4e0c2a7415e3/details>
(part 1)

<https://circabc.europa.eu/ui/group/cd69a4b9-1a68-4d6c-9c48-77c0399f225d/library/fd5e1ed5-0104-4e9e-ad84-916816ab6a5f/details>
(part 2)

**Корисні
посилання**

Узагальнені стандарти якості повітря: https://environment.ec.europa.eu/topics/air/air-quality/eu-air-quality-standards_en

Європейський портал якості повітря:
<https://aqportal.discomap.eea.europa.eu/>

**Інформація
станом на**

01.05.2023

Директива 2004/107/ЄС про арсеній, кадмій, ртуть, нікель і поліциклічні ароматичні вуглеводні у атмосферному повітрі

Сектор	Якість атмосферного повітря
Підсектор	Управління якістю атмосферного повітря
Повна назва	Directive 2004/107/EC of the European Parliament and of the Council of 15 December 2004 relating to arsenic, cadmium, mercury, nickel and polycyclic aromatic hydrocarbons in ambient air Директива 2004/107/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 15 грудня 2004 року про арсеній, кадмій, ртуть, нікель і поліциклічні ароматичні вуглеводні у атмосферному повітрі http://data.europa.eu/eli/dir/2004/107
Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_007-04#Text
Коротка назва	Немає
Дата прийняття	15.12.2004
Тип документа	Директива
Мета	Встановити цільове значення для концентрації миш'яку, кадмію, нікелю та бенз(а)пірену в навколишньому повітрі, щоб уникнути, запобігти або зменшити шкідливий вплив миш'яку, кадмію, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів на здоров'я людини та середовище в цілому; забезпечувати, щоб якість навколишнього повітря підтримувалася там, де вона добра, і щоб вона була покращена в інших випадках; визначати загальні методи та критерії для оцінки концентрацій миш'яку, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів в навколишньому повітрі, а також осадів миш'яку, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів; забезпечити отримання належної інформації та доступ до неї громадськості про концентрації миш'яку, кадмію, ртуті,

нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів в навколишньому повітрі, а також про відкладення миш'яку, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів.

Опис (Резюме) Директива закріплює зобов'язання, що держави-члени не перевищуватимуть визначені директивою показники щодо концентрації миш'яку, кадмію, нікелю та бенз(а)пірену. З цією метою держави створюють переліки зон та агломерацій, де показники нижчі, а також такі, де є перевищення. Директива визначає методи вимірювання та особливості проведення вимірювання (моделювання) в тих чи інших зонах. При перевищенні цільових значень держави-члени передають Європейській Комісії інформацію зі списками зон та агломерацій, зон перевищення, оцінених значень перевищення, причин перевищення, населення, на яке впливає таке перевищення. Така інформація, разом з інформацією про вжиті заходи, передається на щорічній основі. Комісія забезпечує, щоб подана інформація була доступна для громадськості. Для допомоги Європейській Комісії створюється спеціальний комітет. Держави-члени забезпечують доступ до інформації як щодо перевищення концентрацій, так і щодо вжитих заходів. Держави-члени визначають штрафи, які застосовуються до порушень національних положень, прийнятих відповідно до цієї директиви, і вживають усіх заходів, необхідних для забезпечення їх виконання.

Додатки Директива містить 5 додатків. Додаток I включає інформацію щодо цільових значень для миш'яку, кадмію, нікелю та бенз(а)пірену. Додаток II визначає вимоги до оцінки концентрацій миш'яку, кадмію, нікелю та бенз(а)пірену в атмосферному повітрі в межах зони або агломерації. Додаток III встановлює вимоги щодо розташування та мінімальної кількості точок відбору проб для вимірювання концентрацій в навколишньому повітрі та швидкості осаду. Додаток IV визначає Цілі якості даних і вимоги до моделей якості повітря. Додаток V включає еталонні методи оцінки концентрацій в атмосферному повітрі та швидкості осадження.

Основні імплементаційні акти Імплементативне рішення Комісії від 12 грудня 2011 року, що встановлює правила для Директив 2004/107/ЄС та 2008/50/ЄС щодо взаємного обміну інформацією та звітності про якість атмосферного повітря
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX-%3A32011D0850>

Керівні документи Guide to the demonstration of equivalence of ambient air monitoring methods
<https://circabc.europa.eu/ui/group/cd69a4b9-1a68-4d6c-9c48-77c0399f225d/library/17ef508b-3aab-450e-b511-72f8a9892d48/details>

National Air Quality Reference Laboratories and the European Network – AQ-UILA: Roles and Requirements for Measurement Traceability, Accreditation, Quality Assurance/Quality Control, and Measurement Comparisons, at National and European Levels

<https://circabc.europa.eu/ui/group/cd69a4b9-1a68-4d6c-9c48-77c0399f225d/library/178cc1de-0c16-46eb-b64c-e2706a938b12/details>

Guidance on assessment under the EU air quality directives

<https://circabc.europa.eu/ui/group/cd69a4b9-1a68-4d6c-9c48-77c0399f225d/library/a334dbf9-1323-409d-ba54-cf5df94a9037/details>

Guidance on the Commission Implementing Decision laying down rules for Directives 2004/107/EC and 2008/50/EC of the European Parliament and of the Council as regards the reciprocal exchange of information and reporting on ambient air

<https://circabc.europa.eu/ui/group/cd69a4b9-1a68-4d6c-9c48-77c0399f225d/library/b8f0ddc2-5c7d-44b3-9484-4e0c2a7415e3/details>
(part 1)

<https://circabc.europa.eu/ui/group/cd69a4b9-1a68-4d6c-9c48-77c0399f225d/library/fd5e1ed5-0104-4e9e-ad84-916816ab6a5f/details>
(part 2)

**Корисні
посилання**

Європейський портал якості повітря:
<https://aqportal.discomap.eea.europa.eu/>

**Інформація
станом на**

01.05.2023

Директива (ЄС) 2016/2284 про скорочення національних викидів певних забруднювачів атмосферного повітря

Сектор	Якість атмосферного повітря
Підсектор	Управління якістю атмосферного повітря
Повна назва	Directive (EU) 2016/2284 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2016 on the reduction of national emissions of certain atmospheric pollutants, amending Directive 2003/35/EC and repealing Directive 2001/81/EC Директива (ЄС) 2016/2284 Європейського Парламенту та Ради від 14 грудня 2016 року про скорочення національних викидів певних забруднювачів атмосферного повітря, внесення змін до Директиви 2003/35/ЄС та скасування Директиви 2001/81/ЄС http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2284
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Немає
Дата прийняття	14.12.2016
Тип документа	Директива
Мета	Метою директиви є скорочення викидів для антропогенних атмосферних викидів діоксиду сірки (SO ₂) держав-членів, оксидів азоту (NO _x), неметанових летких органічних сполук (NMVOC), аміаку (NH ₃) і дрібних твердих часток (PM _{2,5}) через розробку та впровадження національних програм контролю забруднення повітря.

Директива сприятиме досягненню цілей щодо якості повітря, встановлених законодавством ЄС, та прогресу у досягненні довгострокової мети ЄС щодо досягнення рівнів якості повітря відповідно до рекомендацій щодо якості повітря, опублікованих Всесвітньою організацією охорони здоров'я; цілей ЄС щодо біорізноманіття та екосистем відповідно до 7-ї Програми дій з навколишнього середовища; посилення синергії між політикою ЄС щодо якості повітря та іншими

відповідними політиками ЄС, зокрема кліматичною та енергетичною політикою.

Опис (Резюме)

Директива охоплює 5 забруднювачів повітря: діоксид сірки; оксиди азоту; неметанові леткі органічні сполуки; аміак; дрібні тверді частинки.

Директива встановлює зобов'язання щодо скорочення викидів на забруднюючу речовину для кожної країни ЄС, які мають бути досягнуті до 2020 та 2030 років. Зобов'язання щодо скорочення викидів для кожного забруднювача, які застосовуватимуться щороку з 2020 по 2029 рік, є такими ж, як і ті, які країни ЄС уже взяли на себе в рамках переглянутого Гетеборзького протоколу.

Починаючи з 2030 року буде погоджено нові більш суворі скорочення. Індикативні рівні викидів на 2025 рік будуть визначені для кожної країни ЄС. Вони будуть розраховані на основі лінійної траєкторії скорочення, тобто викиди скорочуються на постійний відсоток щороку до зобов'язань щодо скорочення викидів до 2030 року. Країни ЄС можуть, однак, слідувати нелінійній траєкторії, якщо це ефективніше. Якщо країни ЄС відхиляються від запланованої траєкторії, вони повинні вказати причини та пояснити дії, які вони мають намір вжити, щоб повернутися на правильний шлях.

Директива допускає певну гнучкість щодо дотримання зобов'язань щодо скорочення викидів за певних обставин, наприклад, кадастри викидів можуть бути скориговані відповідно до певних умов з метою врахування прогресу в наукових знаннях; у разі надзвичайно холодної зими або надзвичайно сухого літа відповідна країна може відповідати вимогам директиви, усереднюючи річні викиди з викидами попереднього та наступних років.

Директива вимагає створення національних програм контролю забруднення повітря з 1 квітня 2019 року. Країни ЄС повинні оновлювати свої програми принаймні кожні 4 роки та розглядати заходи, застосовні до всіх відповідних секторів для обмеження викидів, зокрема сільське господарство, енергетика, промисловість, автомобільний транспорт, тощо.

Директива вимагає від Європейської Комісії створити Європейський форум чистого повітря для обміну досвідом і передовою практикою, зокрема щодо скорочення викидів від домашнього опалення та автомобільного транспорту, що може інформувати та посилювати національні програми контролю забруднення повітря та їх впровадження.

Додатки

Директива містить 6 додатків. Додаток I включає вимоги до щорічної звітності про викиди. Додаток II містить національні зобов'язання щодо скорочення викидів. Додаток III визначає зміст національних програм контролю за забрудненням повітря. Додаток IV описує методологію підготовки та оновлення національного кадастру викидів та прогнозів, інформаційних звітів та інвентаризації викидів. Додаток V пропонує необов'язкові показники для моніторингу впливів забруднення повітря, зазначених у статті 9. Додаток VI містить кореляційну таблицю статей з Директивою 2001/81/ЄС. Директива також містить декларацію Європейської Комісії щодо перегляду викидів метану.

Основні імплементаційні акти	<p>Імплементативне рішення Комісії (ЄС) 2018/1522 від 11 жовтня 2018 року, що встановлює загальний формат для національних програм контролю забруднення повітря відповідно до Директиви (ЄС) 2016/2284 Європейського Парламенту та Ради про скорочення національних викидів певних забруднювачів атмосферного повітря</p> <p>https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX-3A32018D1522&qid=1683101566903</p>
Керівні документи	<p>Guidance for the development of National Air Pollution Control Programmes under Directive (EU) 2016/2284 of the European Parliament and of the Council on the reduction of national emissions of certain atmospheric pollutants</p> <p>https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX-3A52019XC0301%2801%29</p> <p>Commission Notice on ecosystem monitoring under Article 9 and Annex V of Directive (EU) 2016/2284 of the European Parliament and of the Council on the reduction of national emissions of certain atmospheric pollutants</p> <p>https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uris-erv%3A0J.C_.2019.092.01.0001.01.ENG&toc=0-J%3AC%3A2019%3A092%3ATOC</p>
Корисні посилання	<p>Звіт Європейської Комісії про прогрес, досягнутий в імплементації Директиви (ЄС) 2016/2284 про скорочення національних викидів певних забруднювачів атмосферного повітря</p> <p>https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1593765728744&uri=CELEX:52020DC0266</p>
Інформація станом на	03.05.2023

2.2 Вміст сірки у деяких видах палива

Директива 2016/802/ЄС про зменшення вмісту сірки у деяких видах рідкого палива

Сектор	Якість атмосферного повітря
Підсектор	Вміст сірки у деяких видах палива
Повна назва	<p>Directive (EU) 2016/802 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 relating to a reduction in the sulphur content of certain liquid fuels (codification)</p> <p>Директива (ЄС) 2016/802 Європейського Парламенту і Ради від 11 травня 2016 року щодо зменшення вмісту сірки в деяких видах рідкого палива (кодифікація)</p> <p>http://data.europa.eu/eli/dir/2016/802</p>
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Немає
Дата прийняття	11.05.2016

Тип документа	Директива
Мета	Метою директиви є скорочення викидів діоксиду сірки, що є результатом спалювання певних типів рідкого палива, і, таким чином, зменшення шкідливого впливу таких викидів на людину та навколишнє середовище.
Опис (Резюме)	<p>Директива встановлює максимально допустимий вміст сірки у мазуті, газойлі, судновому газойлі; судновому дизельному паливі. Країни ЄС повинні заборонити використання на своїх територіях важких паливних мазутів, якщо вміст сірки в них перевищує 1% маси; газойлів, якщо в них вміст сірки перевищує 0,1% маси. Директива містить основні зміни в міжнародному праві щодо запобігання забрудненню повітря з суден. Він включає в законодавство ЄС переглянутий Додаток VI до Міжнародної конвенції про запобігання забрудненню з суден 1973 року (МАРПОЛ) зі змінами відповідно до Протоколу 1978 року.</p> <p>Додаток VI до МАРПОЛ вводить суворіші ліміти сірки для суднового палива в зонах контролю викидів оксиду сірки (SOx-ECAS), які в ЄС знаходяться в Балтійському та Північному морях і Ла-Манші. Ці обмеження зафіксовані на рівні 1% з 1 липня 2010 року та 0,1% з 1 січня 2015 року. Вищий вміст сірки все ще можливий, але лише за умови, що на борту встановлено стійкі системи очищення викидів. З 1 січня 2012 року в морських районах за межами SOx-ECA ліміти вмісту сірки становлять 3,5 % і знизяться до 0,5 % з 1 січня 2020 року.</p> <p>Щоб забезпечити правильне виконання директиви, країни ЄС повинні: забезпечувати частий і точний відбір зразків суднового палива, розміщеного на ринку або використовуюваного на борту судна, а також регулярну перевірку судових журналів і накладних на доставку бункерів; запровадити штрафи, які є ефективними, пропорційними та переконливими для боротьби з невиконанням.</p> <p>Щоб не відставати від науково-технічного прогресу, після консультації з комітетом представників країн ЄС, Європейська Комісія має право ухвалювати делеговані акти для внесення змін до еквівалентних значень викидів та критеріїв використання методів зменшення викидів.</p>
Додатки	Директива містить чотири додатки. Додаток I встановлює еквівалентні значення викидів для методів зниження викидів, зазначені у статті 8(2). Додаток II визначає критерії використання методів зниження викидів, зазначених у статті 8(4). Додаток III містить перелік скасованих директив з переліком поправок до них, а також часові рамки для впровадження в національне законодавство. Додаток IV містить кореляційну таблицю зі статтями Директиви 1999/32/ЄС.
Основні імплементаційні акти	Імплементативне рішення Комісії (ЄС) 2015/253 від 16 лютого 2015 року, що встановлює правила щодо відбору проб та звітності відповідно до Директиви Ради 1999/32/ЄС щодо вмісту сірки в судновому паливі https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX-3A32015D0253&qid=1684309725665

2010/769/ЄС: Рішення Комісії від 13 грудня 2010 року про встановлення критеріїв для використання суднами зрідженого природного газу технологічних методів як альтернативи використанню суднового палива з низьким вмістом сірки, що відповідає вимогам статті 4b Директиви Ради 1999/32/ ЄС щодо зменшення вмісту сірки в деяких видах рідкого палива зі змінами, внесеними Директивою 2005/33/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо вмісту сірки в судновому паливі
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX-3A32010D0769&qid=1684309725665>

Керівні документи	-
Корисні посилання	-
Інформація станом на	17.05.2023

2.3 Викиди летких органічних сполук

Директива 94/63/ЄС про контроль викидів летких органічних сполук

Сектор	Якість атмосферного повітря
Підсектор	Викиди летких органічних сполук
Повна назва	Directive 94/63/EC of the European Parliament and Council of 20 December 1994 on the control of volatile organic compound (VOC) emissions resulting from the storage of petrol and its distribution from terminals to service stations Директива Європейського Парламенту та Ради 94/63/ЄС від 20 грудня 1994 року про контроль викидів летких органічних сполук (ЛОС), що виникають зі сховищ нафти та при її транспортуванні з терміналів до сервісних станцій http://data.europa.eu/eli/dir/1994/63
Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_439#Text
Коротка назва	Немає
Дата прийняття	20.12.1994
Тип документа	Директива
Мета	Директива спрямована на зменшення викидів летких органічних сполук через випари бензину в ланцюзі зберігання та розподілу палива.
Опис (Резюме)	Ця директива стосується операцій, установок, транспортних засобів і ємностей, які використовуються для зберігання, завантаження та транспортування бензину від одного терміналу до іншого або від терміналу до сервісної станції.

Директива встановлює узгоджені технічні специфікації для розробки та використання: складські установки на терміналах; обладнання для завантаження та розвантаження мобільних контейнерів на терміналах; мобільні контейнери; обладнання для завантаження в складські установки на сервісних станціях.

Для реалізації цих специфікацій встановлені перехідні періоди. Країни ЄС можуть підтримувати або вимагати більш суворі заходи, ніж ті, що викладені в директиві, на всій їхній території або в географічних областях, де встановлено, що такі заходи необхідні для захисту здоров'я людини або навколишнього середовища.

Директива передбачає процедуру адаптації Додатків до технічного прогресу.

Директивою створюється Комітет, що складається з представників держав-членів та Європейської Комісії, який надає висновки щодо проєктів заходів, які мають вживатись.

Додатки

Директива містить 4 додатки. Додаток I встановлює вимоги до установок для зберігання на терміналах. Додаток II визначає вимоги до завантажувальних і розвантажувальних установок на терміналах. Додаток III містить вимоги до вантажних та зберігаючих установок на сервісних станціях та терміналах, де здійснюється проміжне зберігання випарів. Додаток IV встановлює специфікації до завантаження знизу, збору випарів та захист від переповнення європейських автоцистерн.

Основні імплементаційні акти

-

Керівні документи

-

Корисні посилання

-

Інформація станом на

13.06.2023

Директива 2009/126/ЄС про рекуперацію випарів бензину на Етапі II під час заправки транспортних засобів на автозаправних станціях

Сектор	Якість атмосферного повітря
Підсектор	Викиди летких органічних сполук
Повна назва	Directive 2009/126/EC of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 on Stage II petrol vapour recovery during refuelling of motor vehicles at service stations Директива 2009/126/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 21 жовтня 2009 року про рекуперацію випарів бензину на Етапі II під час заправки транспортних засобів на автозаправних станціях http://data.europa.eu/eli/dir/2009/126

Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Немає
Дата прийняття	21.10.2009
Тип документа	Директива
Мета	Забезпечити рекуперацію шкідливих випарів бензину, які інакше виділялися б під час заправки автомобіля на станції технічного обслуговування. Бензинові насоси багатьох станцій технічного обслуговування в ЄС повинні бути обладнані для рекуперації цих випарів.
Опис (Резюме)	<p>Ця директива поширюється на нові та капітально відремонтовані сервісні станції, які мають річну пропускну здатність понад 500 м3 бензину, а також сервісні станції з річною пропускну здатністю понад 100 м3, які розташовані під житловими приміщеннями. Вони зобов'язані встановити системи рекуперації випарів бензину (PVR) другого ступеня. Великі сервісні станції з річною пропускну здатністю 3000 м3 повинні встановити системи PVR до 2018 року. Обладнання PVR має бути сертифіковане виробником відповідно до відповідних технічних стандартів і має бути здатне вловлювати щонайменше 85% випарів бензину. Справність обладнання PVR необхідно перевіряти один раз на рік або кожні 3 роки, якщо на сервісних станціях є обладнання для автоматичного контролю. Сервісні станції, які встановлюють обладнання PVR, повинні повідомляти споживачів про обладнання шляхом розміщення таблички, наклейки чи іншого сповіщення на або навколо бензоколонки.</p> <p>Методи випробувань і стандарти, що використовуються для визначення ефективності систем PVR, гармонізовані відповідно до Директиви 2014/99/ЄС.</p>
Додатки	Немає
Основні імплементаційні акти	-
Керівні документи	-
Корисні посилання	-
Інформація станом на	13.06.2023

РОЗДІЛ 3.

Управління відходами та ресурсами

Сфера управління відходами та ресурсами включає питання встановлення загальних рамок регулювання та визначення особливостей регулювання окремих видів відходів чи окремих операцій поводження з відходами. Загальні принципи управління відходами визначені Рамковою директивою про відходи. Сфера управління відходами включає: (1) система управління відходами; (2) особливості поводження з окремими видами відходів (батареї, акумулятори та їх відходи; відходи видобувної промисловості; відходи упаковки; відходи електричного та електронного обладнання; видалення поліхлорованих біфенілів та поліхлорованих терфенілів; відходи, що містять СО₂; осад стічних вод; транспортні засоби, термін експлуатації яких завершився; утилізація суден; відходи із суден); (3) особливості здійснення окремих операцій поводження з відходами (захоронення відходів; перевезення відходів).

Європейський зелений курс визначає засади переходу до ресурсоефективної та конкурентоспроможної економіки, що, серед іншого, передбачатиме перегляд *acquis* у сфері управління відходами.

9 липня 2023 року набрав чинності закон України «Про управління відходами», який має рамковий характер та потребує прийняття низки нормативно-правових і підзаконних актів.

Цей розділ містить інформацію про такі директиви і регламенти:

- (1) Директива 2008/98/ЄС про відходи
- (2) Директива 2006/66/ЄС про батареї і акумулятори та про відходи батарей і акумуляторів
- (3) Директива 2006/21/ЄС про управління відходами видобувних галузей
- (4) Директива 94/62/ЄС про пакування та відходи пакування
- (5) Директива 2019/904 про зменшення впливу певної пластикової продукції на довкілля
- (6) Директива 2012/19/ЄС про відходи електричного та електронного обладнання
- (7) Директива 2011/65/ЄС про обмеження використання певних небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні
- (8) Директива про захист довкілля та, зокрема, ґрунту у випадках використання осаду стічних вод у сільському господарстві
- (9) Директива Ради 96/59/ЄС про видалення поліхлорованих біфенілів та поліхлорованих терфенілів
- (10) Директива 2000/53/ЄС про транспортні засоби, термін експлуатації яких завершився
- (11) Директива 2005/64/ЄС про затвердження типу моторних транспортних засобів щодо їх придатності до повторного використання, переробки та відновлення
- (12) Регламент (ЄС) № 1257/2013 про утилізацію суден
- (13) Директива (ЄС) 2019/883 про портове приймальне обладнання для здавання відходів із суден
- (14) Директива Ради 1999/31/ЄС від 26 квітня 1999 року про захоронення відходів
- (15) Регламент (ЄС) № 1013/2006 про перевезення відходів

3.1 Система управління відходами

Директива 2008/98/ЄС про відходи

Сектор	Управління відходами та ресурсами
Підсектор	Система управління відходами
Повна назва	Directive 2008/98/EC of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on waste and repealing certain Directives Директива 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 19 листопада 2008 року про відходи та скасування деяких директив http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/oj
Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_029-08#Text
Коротка назва	Waste Framework Directive Рамкова директива про відходи
Дата прийняття	19.11.2008
Тип документа	Директива
Мета	Директива встановлює правові рамки поводження з відходами, визначає інструменти, спрямовані на захист довкілля та здоров'я людей шляхом запобігання та зменшення утворення відходів, зменшення негативних наслідків від утворення відходів та поводження з ними, зменшення тиску на ресурси та підвищення ефективності їхнього використання.
Опис (Резюме)	<p>Директива запроваджує ієрархію управління відходами у порядку пріоритетності – головним пріоритетом є запобігання утворенню відходів, а наступними є підготовка відходів до повторного використання, рециклінг відходів, інші види відновлення відходів (наприклад відновлення енергії) та видалення відходів. Задля стимулювання застосування ієрархії управління відходами держави-члени повинні використовувати економічні інструменти. Приклади таких інструментів перелічені у Додатку IVa, зокрема податкові стимули, тарифи та обмеження на захоронення і спалювання відходів, схеми розширеної відповідальності виробника, повернення депозитних внесків та інші.</p> <p>Директива базується на низці принципів поводження з відходами, серед яких розширена відповідальність виробника. Держави-члени повноважні ухвалювати законодавчі та незаконодавчі інструменти. Останні можуть включати приймання повернутих продуктів і відходів, подальше управління цими відходами та фінансову відповідальність, обов'язок оприлюднювати інформацію про придатність продукту для повторного використання та рециклінгу тощо. Одним із інструментів є запровадження схем розширеної відповідальності виробників, які покладають на виробників відповідальність за вплив на довкілля їхніх продуктів протягом усього життєвого циклу, включаючи фінансування витрат на збір, обробку та видалення. Запровадження такого інструменту належить до повноважень держави-члена, у той же час Директива встановлює загальні мінімальні вимоги щодо визначення змісту та порядку впровадження цих схем.</p>

Директива встановлює цільові показники, які держави повинні досягнути в частині повторного використання та рециклінгу відходів, зокрема:

- до 2020 року підготовка до повторного використання та переробка побутових відходів (зокрема паперу, металу, пластику, скла) збільшена щонайменше до 50% за вагою;
- до 2020 року підготовка до повторного використання, переробка та інша рекуперація матеріалів, включаючи операції зворотного засипання з використанням відходів для заміни інших матеріалів, нешкідливих будівельних відходів і відходів під час знесення збільшена щонайменше до 70% за вагою;
- до 2025 року підготовка до повторного використання та переробка міських відходів збільшена щонайменше до 55%, 60% та 65% за вагою відповідно в 2025, 2030 та 2035 роках. Директива допускає відкладення кінцевих термінів досягнення державами-членами цих цільових показників на строк до п'яти років, за чітко визначених умов, зокрема подання плану імплементації, який охоплюватиме усі питання, передбачені Додатком IVb.

Директива встановлює загальні правила розрахунку ступеня досягнення державами цільових показників, які конкретизовані в імплементаційних рішеннях Європейської Комісії.

Директива визначає правила розмежування відходів та побічних продуктів, встановлює критерії припинення статусу відходів, коли певні відходи перестають бути відходами та стають продуктом або вторинною сировиною. Директива містить спеціальні положення щодо поводження з небезпечними відходами, включаючи суворіші правила контролю за збором, транспортуванням і обробкою небезпечних відходів, передбачає додаткові зобов'язання щодо маркування, ведення обліку, моніторингу таких відходів. Директива встановлює заборони щодо змішування небезпечних відходів з іншими категоріями небезпечних відходів чи безпечними відходами.

Підприємства, що мають намір здійснювати оброблення відходів, повинні отримати дозвіл від компетентного органу держави. Дозволи можуть видаватися на визначений період і поновлюватися. Дозвіл може бути оформлений як складова єдиного дозволу. Директива визначає випадки та умови звільнення від одержання дозволу. Компетентний орган держави веде реєстр, в якому серед іншого обліковуються підприємства, звільнені від отримання дозволу.

Держави-члени зобов'язані розробити один або більше планів управління відходами, а також програми запобігання утворенню відходів. Такі програми повинні бути інтегровані або у плани управління відходами, або в інші програми екологічної політики, або ж функціонувати як окремі програми. Плани та програми оцінюються принаймні кожні шість років та переглядаються за необхідності. Широкий громадськості має гарануватися участь у їх розробленні. Директива також визначає правила щодо проведення інспекційних перевірок, щорічного звітування державами Європейській Комісії про імплементацію Директиви.

Директива передбачила створення Переліку відходів, який формується та переглядається імплементаційними рішеннями Європейської Комісії.

Додатки

Директива містить низку додатків, які зокрема визначають:

- види операцій з видалення відходів (Додаток I);
- види операцій з відновлення відходів (Додаток II);
- властивості відходів, що роблять їх небезпечними (Додаток III);
- приклади заходів із запобігання утворенню відходів, включаючи рамкові заходи, заходи на етапах проєктування, виробництва та розповсюдження, споживання та використання відходів (Додаток IV);
- приклади економічних інструментів та інших заходів, що стимулюють застосування ієрархії управління відходами (Додаток IVa);
- вимоги щодо змісту плану імплементації.

Основні імплементаційні акти

Імплементаційне рішення Комісії (ЄС) 2021/19 від 18 грудня 2020 року, що встановлює загальну методологію та формат звітності про повторне використання відповідно до Директиви 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради (оприлюднено під номером С(2020) 8976)

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/19/oj

Імплементаційне рішення Комісії (ЄС) 2019/2000 від 28 листопада 2019 року, що встановлює формат для звітності про харчові відходи та подання звіту про перевірку якості відповідно до Директиви 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради (оприлюднено під номером С(2019) 8577)

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2019/2000/oj

Делеговане рішення Комісії (ЄС) 2019/1597 від 3 травня 2019 року, що доповнює Директиву 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо загальної методології та мінімальних вимог до якості для уніфікованого вимірювання рівнів харчових відходів

http://data.europa.eu/eli/dec_del/2019/1597/oj

Імплементаційне рішення Комісії (ЄС) 2019/1004 від 7 червня 2019 року, що встановлює правила розрахунку, верифікації та звітності щодо даних про відходи відповідно до Директиви 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради та скасовує Імплементаційне рішення Комісії С(2012) 2384 (оприлюднено під номером С(2019) 4114)

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2019/1004/oj

Імплементаційне рішення Комісії від 6 грудня 2013 року, що встановлює формат повідомлення інформації про ухвалення та істотний перегляд планів управління відходами та програм запобігання утворенню відходів (оприлюднено під номером С(2013)8641) (2013/727/ЄС)

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2013/727/oj

Регламент Комісії (ЄС) № 715/2013 від 25 липня 2013 року, що встановлює критерії, які визначають, коли мідний брухт перестає бути відходами відповідно до Директиви 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради

<http://data.europa.eu/eli/reg/2013/715/oj>

Регламент Комісії (ЄС) № 1179/2012 від 10 грудня 2012 року, що встановлює критерії, які визначають, коли склобій перестає бути відходами відповідно до Директиви 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради

<http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1179/oj>

Рішення Комісії від 18 листопада 2011 року, що встановлює правила та методи розрахунку для перевірки відповідності цілям, встановленим у статті 11(2) Директиви 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради (оприлюднено під номером С(2011)8165) (2011/753/ЄС)

<http://data.europa.eu/eli/dec/2011/753/oj>

Регламент Ради (ЄС) № 333/2011 від 31 березня 2011 року, що встановлює критерії, які визначають, коли певні види металобрухту перестають бути відходами відповідно до Директиви 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради

<http://data.europa.eu/eli/reg/2011/333/oj>

Рішення Комісії від 3 травня 2000 року, що замінює Рішення 94/3/ЄС про встановлення переліку відходів відповідно до статті 1(а) Директиви Ради 75/442/ЄЕС про відходи та Рішення Ради 94/904/ЄС про встановлення переліку небезпечних відходів відповідно до статті 1(4) Директиви Ради 91/689/ЄЕС про небезпечні відходи (оприлюднено під номером С(2000)1147) (2000/532/ЄС)

<http://data.europa.eu/eli/dec/2000/532/oj>

Керівні документи

Guidance document on the Waste Framework Directive - to help national authorities and other stakeholders to implement the Directive correctly

<https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/abcf1400-97f4-4204-b028-2013bed1bf7b/details>

Commission notice on technical guidance on the classification of waste (2018/C 124/01)

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2018.124.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2018:124:TOC

Preparing a Waste Management Plan. A methodological guidance note. European Commission

<https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/1ffcc4ff-ce68-4c0b-b51f-7ee9ab46d9ec/details?download=true%3Fdownload%3Dtrue>

Preparing a Waste Prevention Programme Guidance document. European Commission

<https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/dad8f274-4e94-487f-848b-b71c25d30e80/details?download=true%3Fdownload%3Dtrue>

Guidelines on the preparation of food waste prevention programmes. European Commission

<https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/f8d32f5e-966d-4385-a7a1-7dc41e9d3c1f/details?download=true%3Fdownload%3Dtrue>

Guidance on municipal waste data collection. European Commission

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/342366/351758/Guidance+on+municipal+waste/3106067c-6ad6-4208-bbed-49c08f7c47f2>

Commission Notice Separate Collection of Household Hazardous Waste 2020/C 375/01

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020XC1106%2801%29>

Guidance document on permitting and inspecting waste management operations. European Commission

<https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/5ebfc121-540e-4b82-88d7-0091631f8bad/details>

Guidelines on the interpretation of the R1 energy efficiency formula for incineration facilities dedicated to the processing of Municipal Solid Waste according to Annex II of Directive 2008/98/EC on waste

<https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/2f20684e-df1c-4æ2-9fcf-73d7249c4986/details>

Non-paper submitted to the Council Working Group, explaining the origin and purpose of the proposed energy efficiency threshold for classification of municipal incinerators

<https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/79f6b453-77a8-4f23-bdb6-9db95b36bfbe/details>

End-of-Waste Criteria. Final Report

<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC53238>

**Корисні
посилання**

Waste Framework Directive // European Commission

https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/waste-framework-directive_en

Implementation of the Waste Framework Directive // European Commission

https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/implementation-waste-framework-directive_en

**Інформація
станом на**

22.06.2023

3.2 Особливості поводження з окремими видами відходів

Директива 2006/66/ЄС про батареї і акумулятори та про відходи батарей і акумуляторів

Сектор	Управління відходами та ресурсами
Підсектор	Особливості поводження з окремими видами відходів
Повна назва	Directive 2006/66/EC of the European Parliament and of the Council of 6 September 2006 on batteries and accumulators and waste batteries and accumulators and repealing Directive 91/157/EEC Директива 2006/66/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 6 вересня 2006 року про батареї і акумулятори та про відходи батарей і акумуляторів, а також про скасування Директиви 91/157/ЄЄС http://data.europa.eu/eli/dir/2006/66/oj
Переклад	Офіційний переклад https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/55-GOEEI/direktiva-2006-66-ec.pdf
Коротка назва	Batteries Directive Директива про батареї
Дата прийняття	06.09.2006
Тип документа	Директива
Мета	<p>Директива спрямована на покращення екологічних характеристик батарей і акумуляторів та діяльності всіх суб'єктів господарювання, залучених до життєвого циклу батарей і акумуляторів (зокрема виробників, розповсюджувачів та кінцевих споживачів, суб'єктів, які безпосередньо залучені до оброблення та рециклінгу відходів батарей і акумуляторів).</p> <p>Директива встановлює правила введення в обіг батарей і акумуляторів (зокрема, заборону щодо введення в обіг батарей і акумуляторів, які містять небезпечні речовини) та спеціальні правила збирання, оброблення, рециклінгу та видалення відходів батарей і акумуляторів.</p>
Опис (Резюме)	<p>Директива застосовується до всіх видів батарей та акумуляторів, незалежно від їх форми, об'єму, маси, складу матеріалу чи використання, за винятком тих, що використовуються в обладнанні для захисту безпеки держав-членів ЄС, військових цілей та обладнанні, призначеному для запуску в космос.</p> <p>Директива забороняє введення в обіг батарей і акумуляторів, які містять небезпечні речовини – заборонено обіг батарей чи акумуляторів, масовий вміст ртуті в яких перевищує 0,0005%, а також портативних батарей чи акумуляторів, масовий вміст кадмію в яких перевищує 0,002%.</p> <p>Директива визначає низку заходів, спрямованих на просування збирання відходів батарей та акумуляторів. Вона встановила мінімальні цільові показники збирання, які держави-члени ЄС повинні</p>

були досягнуті – 25% до 26 вересня 2012 року та 45% до 26 вересня 2016 року. Держави повинні моніторити показники збирання таких відходів та звітуватися Європейській Комісії за відповідний рік. Держави-члени вживають заходів для максимізації роздільного збирання відходів батарей та акумуляторів, а також мінімізації видалення відходів батарей та акумуляторів як змішаних муніципальних відходів. Держави забезпечують створення належних схем збирання відходів портативних батарей та акумуляторів, які б передбачали доступні пункти приймання для кінцевих споживачів, безоплатний прийом відходів портативних батарей або акумуляторів тощо. Держави-члени можуть вимагати від виробників створення таких схем, а від інших суб'єктів господарювання брати участь у таких схемах, підтримувати наявні схеми збирання відходів.

Не пізніше 26 вересня 2009 року виробники чи треті особи мали створити схеми (з використанням найкращих доступних методів) оброблення та перероблення відходів батарей та акумуляторів, а з 26 вересня 2011 року процес рециклінгу повинен відповідати показникам ефективності переробки відповідно до Додатку III Директиви. Обробка та переробка можуть відбуватися за межами відповідної країни ЄС чи ЄС за умови дотримання законодавства ЄС про транспортування відходів. Держави-члени повідомляють Європейську Комісію про рівні рециклінгу, досягнуті в кожному відповідному календарному році, а також про те, чи виконані мінімальні показники ефективності переробки цих відходів. Видалення промислових та автомобільних батарей і акумуляторів на полігони або шляхом спалювання цих відходів заборонено. Ця заборона не стосується залишків будь-яких батарей та акумуляторів, які пройшли і оброблення, і рециклінг.

Згідно із Директивою виробники (треті сторони, що діють від їх імені) повинні нести будь-які чисті витрати на збір, обробку та переробку промислових, автомобільних і портативних батарей. Директива також визначає вимоги щодо інформування кінцевих споживачів і маркування батарей та акумуляторів.

Додатки

Директива містить низку додатків, які визначають:

- вимоги щодо моніторингу відповідності цільовим показникам збирання (Додаток I);
- символ, що вказує на роздільне збирання батарей, акумуляторів та блоків батарей (Додаток II);
- детальні вимоги щодо оброблення та рециклінгу (Додаток III);
- процедурні вимоги, пов'язані з реєстрацією (Додаток IV).

Основні імплементаційні акти

Регламент Комісії (ЄС) № 493/2012 від 11 червня 2012 року, що встановлює, відповідно до Директиви 2006/66/ЄС Європейського Парламенту та Ради, детальні правила щодо розрахунку ефективності переробки процесів переробки відходів батареек та акумуляторів <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/493/oj>

Регламент Комісії (ЄС) № 1103/2010 від 29 листопада 2010 року, що встановлює, відповідно до Директиви 2006/66/ЄС Європейського Парламенту та Ради, правила щодо маркування ємності портативних вторинних (перезаряджуваних) та автомобільних батарей і акумуляторів
<http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1103/oj>

Рішення Комісії від 25 листопада 2009 року про встановлення опитувальника для звітів держав-членів про імплементацію Директиви 2006/66/ЄС Європейського Парламенту та Ради про батареї та акумулятори і відходи батарей та акумуляторів (оприлюднено під номером С(2009)9105) (2009/851/ЄС)
<http://data.europa.eu/eli/dec/2009/851/oj>

Рішення Комісії від 29 вересня 2008 року про встановлення, відповідно до Директиви 2006/66/ЄС Європейського Парламенту та Ради, загальної методології для розрахунку річного обсягу продажів портативних батарей та акумуляторів кінцевим споживачам (оприлюднено під номером С(2008) 5339) (2008/763/ЄС)
<http://data.europa.eu/eli/dec/2008/763/oj>

Керівні документи

Guidelines on the application of Commission Regulation EU 493/2012 laying down detailed rules regarding the calculation of recycling efficiencies of the recycling processes of waste batteries and accumulators
<https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/39a1c93c-bbc8-45a1-9e99-a88dd92c5e15/details?download=true>

Корисні посилання

Batteries // European Commission
https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/batteries_en

Waste and Recycling Policy // CIRCABC
<https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/cba1ea22-5559-4dee-ab72-d0aa33a13ed3>

Інформація станом на

19.06.2023

Директива 2006/21/ЄС про управління відходами видобувних галузей

Сектор	Управління відходами та ресурсами
Підсектор	Особливості поводження з окремими видами відходів
Повна назва	Directive 2006/21/EC of the European Parliament and of the Council of 15 March 2006 on the management of waste from extractive industries and amending Directive 2004/35/EC Директива 2006/21/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 березня 2006 року про управління відходами видобувних галузей та внесення змін до Директиви 2004/35/ЄС http://data.europa.eu/eli/dir/2006/21/oj

Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_016-06#Text
Коротка назва	Extractive Waste Directive Директива про відходи видобувних галузей
Дата прийняття	15.03.2006
Тип документа	Директива
Мета	Директива визначає заходи, процедури та настанови для попередження та зменшення будь-якого негативного впливу на довкілля та здоров'я людей, через управління відходами видобувної промисловості.
Опис (Резюме)	<p>Сфера застосування Директиви охоплює управління відходами, що утворюються в результаті розвідування, видобування, оброблення і зберігання мінеральних ресурсів та розроблення кар'єрів. Держави-члени повинні забезпечити, щоб управління відходами видобування здійснювалося без загрози для здоров'я людей та довкілля. Необхідні заходи охоплюють управління будь-яким об'єктом розміщення відходів не лише під час його проєктування, відкриття та експлуатації, але також після його закриття, та включають заходи з попередження значних аварій, пов'язаних із таким об'єктом, і обмеження їх наслідків для довкілля та здоров'я людей.</p> <p>Директива забороняє експлуатацію об'єктів розміщення відходів без дозволу. Дозвіл видається компетентним органом держави, в якому зазначається категорія об'єкта розміщення відходів. Оператор подає заявку, яка серед іншого повинна містити план управління відходами, фінансові гарантії виконання зобов'язань оператором (наприклад, у вигляді грошового депозиту, зокрема через спонсоровані промисловістю взаємні гарантійні фонди). Громадськість повинна бути поінформована на початкових стадіях процедури надання дозволу про подані заявки на одержання дозволу чи оновлення умов дозволу, а також мати право висловити свої зауваження і думки компетентному органу держави перед тим, як він ухвалить остаточне рішення щодо надання дозволу.</p> <p>План управління відходами складає оператор. Він затверджується компетентним органом держави, останній також здійснює моніторинг його виконання. План переглядається кожні п'ять років, у випадку суттєвих змін в експлуатації об'єкта розміщення відходів або розміщених відходах за необхідності може змінюватися, про що повідомляється компетентний орган. Окрім того, оператори об'єктів розміщення відходів категорії А перед початком експлуатації повинні розробити політику запобігання значним аваріям для управління відходами видобування та ввести в дію систему управління, а також внутрішній план дій в аварійних ситуаціях. Компетентний орган держави складає зовнішній план дій в аварійних ситуаціях, що конкретизує заходи, яких необхідно вжити поза межами ділянки у випадку аварії. Держава забезпечує заінтересованій громадськості завчасну та дієву участь у підготовці чи перегляді зовнішнього плану дій в аварійних ситуаціях.</p>

Директива визначає процедуру закриття об'єктів та дії, які повинні бути вжиті після закриття об'єктів розміщення відходів. Об'єкт розміщення відходів може бути остаточно закритим лише після того, як компетентний орган держави здійснив заключну інспекційну перевірку ділянки, оцінив усі звіти, представлені оператором, засвідчив, що земля, порушена об'єктом розміщення відходів, була рекультивована, та повідомив оператора про своє схвальне рішення щодо закриття.

Перед початком операцій з розміщення, надалі періодично, а також після закриття, компетентний орган проводить інспекційні перевірки кожного об'єкта розміщення відходів. Кожні три роки держави-члени надсилають Європейській Комісії звіт про імплементацію Директиви, а щорічно – інформацію про повідомлені операторами події (зокрема, події, що ймовірно можуть вплинути на стабільність об'єкта розміщення відходів, будь-які суттєві негативні екологічні впливи).

Додатки

Директива містить низку додатків, які визначають:

- аспекти, які повинна охоплювати політика запобігання значним аваріям, та інформацію, що має бути повідомлена заінтересованій громадськості;
- характеристику відходів, зокрема опис очікуваних фізичних та хімічних характеристик відходів, які будуть розміщені на короткий і довгий строк; класифікацію відходів; опис хімічних речовин, що будуть використовуватися під час оброблення мінеральних ресурсів, та їх стабільність; опис методу складування; систему транспортування відходів;
- критерії віднесення об'єкту розміщення відходів до категорії А.

Основні імплементаційні акти

Імплементаційне рішення Комісії (ЄС) 2020/248 від 21 лютого 2020 року, що встановлює технічні керівні принципи для проведення інспекцій відповідно до статті 17 Директиви 2006/21/ЄС Європейського Парламенту та Ради (оприлюднено під номером С(2020) 889)
http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/248/oj

Рішення Комісії від 30 квітня 2009 року, що доповнює технічні вимоги до характеристики відходів, викладені в Директиві 2006/21/ЄС Європейського Парламенту та Ради про управління відходами видобувних галузей (оприлюднено під номером С(2009) 3013) (2009/360/ЄС)
<http://data.europa.eu/eli/dec/2009/360/oj>

Рішення Комісії від 30 квітня 2009 року про доповнення визначення інертних відходів на виконання статті 22(1)(f) Директиви 2006/21/ЄС Європейського Парламенту та Ради про управління відходами видобувних галузей (оприлюднено під номером С(2009) 3012) (2009/359/ЄС)
<http://data.europa.eu/eli/dec/2009/359/oj>

Рішення Комісії від 29 квітня 2009 року про гармонізацію, регулярну передачу інформації та опитувальника, зазначених у статтях 22(1)(а) та 18 Директиви 2006/21/ЄС Європейського Парламенту та Ради про управління відходами видобувних галузей (оприлюднено під номером С(2009) 3011) (2009/358/ЄС)

<http://data.europa.eu/eli/dec/2009/358/oj>

Рішення Комісії від 20 квітня 2009 року про визначення критеріїв для класифікації об'єктів розміщення відходів відповідно до Додатку III Директиви 2006/21/ЄС Європейського Парламенту та Ради про управління відходами видобувних галузей (оприлюднено під номером С(2009) 2856) (2009/337/ЄС)

<http://data.europa.eu/eli/dec/2009/337/oj>

Рішення Комісії від 20 квітня 2009 року про технічні керівні принципи щодо створення фінансової гарантії відповідно до Директиви 2006/21/ЄС Європейського Парламенту та Ради про управління відходами видобувних галузей (оприлюднено під номером С(2009) 2798) (2009/335/ЄС)

<http://data.europa.eu/eli/dec/2009/335/oj>

Керівні документи

Study supporting the development of general guidance on the implementation of the Extractive Waste Directive

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/3f161749-5192-11ec-91ac-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-244218238>

Guidelines for Mine Closure Activities and Calculation and Periodic Adjustment of Financial Guarantees

https://op.europa.eu/en/search-results?p_p_id=eu_europa_publications_portlet_search_executor_SearchExecutorPortlet_INSTANCE_q8EzsBteHybf&p_p_lifecycle=1&p_p_state=normal&queryText=Guidelines+for+Mine+Closure+Activities+and+Calculation+and+Periodic+Adjustment+of+Financial+Guarantees&facet.collection=EULex%2CEUPub%2CEUDir%2CEUWebPage%2CEUSummariesOfLegislation&startRow=1&resultsPerPage=10&SEARCH_TYPE=SIMPLE

Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Management of Waste from Extractive Industries. 2018

<https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/9886476f-2da7-4726-ad66-2db616f68b06/details?download=true>

EN 15875:2011 Characterization of waste - Static test for determination of acid potential and neutralisation potential of sulfidic waste

https://www.en-standard.eu/une-en-15875-2012-characterization-of-waste-static-test-for-determination-of-acid-potential-and-neutralisation-potential-of-sulfidic-waste/?gclid=CjwKCAjwhdWkBhBZEiwA1ibLmEePjmQTWm1Tcd0rijNBHXlc8EMavDZ8dGE8H6aaajcMDvsnz2wh-kHxoC8PIQAvD_BwE

CEN/TR 16363:2012 Characterization of waste - Kinetic testing for assessing acid generation potential of sulfidic waste from extractive industries
<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/cen/53f10fb7-2eea-4cf6-ab88-acff9b33342c/cen-tr-16363-2012>

CEN/TR 16376:2012 Characterization of waste - Overall guidance document for characterization of waste from extractive industries
<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/9360a5ef-870e-49ac-9d8a-2ad32845d4a1/sist-tp-cen-tr-16376-2013>

CEN/TS 16229:2011 Characterization of waste - Sampling and analysis of weak acid dissociable cyanide discharged into tailings ponds
<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/cen/bf4d4210-f116-4b61-a321-f606facc5c9e/cen-ts-16229-2011>

CEN/TR 16365:2012 Characterization of waste - Sampling of waste from extractive industries
<https://www.en-standard.eu/pd-cen-tr-16365-2012-characterization-of-waste-sampling-of-waste-from-extractive-industries/>

Guidelines on Financial Guarantees and Inspections for Mining Waste Facilities. Final Report 2007/S 49-059670
<https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/6e295ed7-d283-4ad2-80a6-7c6bef5c3b1a/details?download=true>

Корисні посилання

Mining waste // European Commission
https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/mining-waste_en

Інформація станом на

24.06.2023

Директива 94/62/ЄС про пакування та відходи пакування

Сектор	Управління відходами та ресурсами
Підсектор	Особливості поводження з окремими видами відходів
Повна назва	European Parliament and Council Directive 94/62/EC of 20 December 1994 on packaging and packaging waste Директива Європейського Парламенту та Ради 94/62/ЄС від 20 грудня 1994 року про пакування та відходи пакування http://data.europa.eu/eli/dir/1994/62/oj
Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b05#Text
Коротка назва	Packaging Directive Директива про пакування

Дата прийняття	20.12.1994
Тип документа	Директива
Мета	<p>Метою Директиви є гармонізація національних інструментів управління у сфері пакування та відходів пакування для запобігання, з одного боку, будь-якому їх впливу на довкілля або зменшення такого впливу, та, з іншого боку, забезпечення функціонування внутрішнього ринку і недопущення перешкод для торгівлі та спотворення й обмеження конкуренції в межах ЄС.</p>
Опис (Резюме)	<p>Сфера застосування Директиви охоплює все пакування, введене в обіг на ринку ЄС, та всі відходи пакування, що їх використовують чи випускають на промислових підприємствах, у комерційних структурах, установах, магазинах, сфері послуг, домогосподарствах або на будь-якому іншому рівні, незалежно від матеріалу, що використовується.</p> <p>Директива визначає правила, які стосуються як дизайну пакування, так і управління відходами пакування. Вона встановлює положення щодо першочергового пріоритету – запобігання утворенню відходів пакування, а також додаткових фундаментальних принципів, таких як: повторне використання пакування, рециклінг та інші форми відновлення відходів пакування.</p> <p>Держави-члени зобов'язані запровадити заходи запобігання утворенню відходів пакування. Превентивні заходи можуть складатися з національних програм, стимулів – через схеми розширеної відповідальності виробника – до мінімізації впливу пакування на довкілля. Держави-члени можуть впроваджувати економічні інструменти та національні цільові показники скорочення споживання, стосовно будь-яких видів пластикових пакетів для покупок, незалежно від товщини їх стінок. Щодо скорочення споживання тонких пластикових пакетів держави-члени ухвалюють інструменти, які гарантують, що:</p> <ul style="list-style-type: none">– річний рівень споживання не перевищуватиме 90 тонких пластикових пакетів для покупок на людину до 31 грудня 2019 року та 40 тонких пластикових пакетів для покупок на людину до 31 грудня 2025 року;та/або– до 31 грудня 2018 року, буде припинено безкоштовне надання тонких пластикових пакетів для покупок у пункті продажу товарів чи продуктів. З 27 травня 2018 року держави-члени звітують про щорічне споживання тонких пластикових пакетів для покупок. <p>Держави-члени вживають заходів стосовно стимулювання збільшення частки пакування багаторазового використання та систем повторного використання пакування в екологічно безпечний спосіб. Серед яких: використання депозитних систем повернення пакування; встановлення якісних або кількісних цільових показників; використання економічних стимулів; встановлення мінімального відсотка пакування багаторазового використання, що вводиться в обіг щороку, для кожного потоку пакування.</p> <p>Директива встановлює загальні цільові показники відновлення, рециклінгу відходів пакування та показники для відходів пакування, виготовленого з конкретних видів матеріалів.</p>

Зокрема, щодо загальних показників:

- відновлення відходів – має становити мінімум 50% до максимум 65% за масою відходів (не пізніше 30 червня 2001 року) та мінімум 60% (не пізніше 31 грудня 2008 року);
- рециклінгу відходів – не пізніше 31 грудня 2008 року має становити мінімум 55% до максимум 80%. З 31 грудня 2025 року такий показник має становити мінімум 65%, а з 31 грудня 2030 року – мінімум 70%.

Держава-член може відкласти кінцеві терміни досягнення цільових показників на строк до п'яти років за умови дотримання чітких вимог, серед яких повідомлення Європейській Комісії про свої наміри та подання плану імплементації (може бути об'єднаний із планом імплементації, що подається на виконання Рамкової директиви про відходи).

Держави-члени гарантують створення систем, які забезпечують повернення, збирання та відновлення відходів пакування. До 31 грудня 2024 року повинні бути встановлені схеми розширеної відповідальності виробника стосовно всього пакування.

Директива визначає загальні вимоги до маркування, ідентифікації, стандартизації та відповідності пакування та його відходів, а також створення баз даних про пакування та його відходи, інформування та звітування Європейській Комісії, надання визначеної інформації користувачам/споживачам пакування.

Додатки

Директива містить низку додатків, які визначають:

- ілюстративні приклади до критеріїв поняття «пакування», визначених ст. 3(1) (Додаток I);
- суттєві вимоги до складу та природи пакування, що робить його придатним для повторного використання та відновлення, зокрема рециклінгу (Додаток II);
- дані, що мають бути включені державами-членами в їхні бази даних щодо пакування та відходів пакування (Додаток III);
- вимоги до змісту плану імплементації, що має бути поданий державою-членом у разі її наміру відкласти кінцевий термін досягнення цільових показників із відновлення та рециклінгу (згідно з пунктом (d) статті 6(1a)) (Додаток IV).

Основні імплементаційні акти

Імплементаційне рішення Комісії (ЄС) 2018/896 від 19 червня 2018 року, що встановлює методологію розрахунку річного споживання легких поліетиленових пакетів для транспортування та вносить зміни до Рішення 2005/270/ЄС (оприлюднено під номером С(2018) 3736)

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2018/896/oj

Рішення Комісії від 24 березня 2009 року, що встановлює умови для відступу для пластикових ящиків та пластикових піддонів щодо рівнів концентрації важких металів, встановлених у Директиві 94/62/ЄС Європейського Парламенту та Ради про пакування та відходи пакування (оприлюднено під номером С(2009)1959) (2009/292/ЄС)

<http://data.europa.eu/eli/dec/2009/292/oj>

Рішення Комісії від 22 березня 2005 року про встановлення форматів, що стосуються системи баз даних відповідно до Директиви 94/62/ЄС Європейського Парламенту та Ради про пакування та відходи пакування (оприлюднено під номером C(2005) 854) (2005/270/ЄС)
<http://data.europa.eu/eli/dec/2005/270/oj>

Рішення Комісії від 28 червня 2001 року щодо публікації посилань на стандарти EN 13428:2000, EN 13429:2000, EN 13430:2000, EN 13431:2000 та EN 13432:2000 в Офіційному віснику Європейських Співтовариств у зв'язку з Директивою 94/62/ЄС про пакування та відходи пакування (нотифіковано під номером C(2001)1681) (2001/524/ЄС)
<http://data.europa.eu/eli/dec/2001/524/oj>

Рішення Комісії від 19 лютого 2001 року, що встановлює умови для відступу для скляного пакування щодо рівнів концентрації важких металів, встановлених у Директиві 94/62/ЄС про пакування та відходи пакування (нотифіковано під номером C(2001)398) (2001/171/ЄС)
<http://data.europa.eu/eli/dec/2001/171/oj>

Рішення Комісії від 27 травня 1997 року щодо анкет для звітів держав-членів про імплементацію деяких директив у секторі відходів (імплементація Директиви Ради 91/692/ЄЕС) (97/622/ЄС)
<http://data.europa.eu/eli/dec/1997/622/oj>

Рішення Комісії від 28 січня 1997 року про створення системи ідентифікації пакувальних матеріалів відповідно до Директиви Європейського Парламенту та Ради 94/62/ЄС про пакування та відходи пакування (97/129/ЄС)
<http://data.europa.eu/eli/dec/1997/129/oj>

Керівні документи

Немає

Корисні посилання

Packaging waste // European Commission
https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/packaging-waste_en

Implementation of the Packaging Directive // European Commission
https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/packaging-waste/implementation-packaging-directive_en

Інформація станом на

16.06.2023

Директива 2019/904 про зменшення впливу певної пластикової продукції на довкілля

Сектор	Управління відходами та ресурсами
Підсектор	Особливості поводження з окремими видами відходів
Повна назва	Directive (EU) 2019/904 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2019 on the reduction of the impact of certain plastic products on the environment Директива (ЄС) 2019/904 Європейського Парламенту та Ради від 5 червня 2019 року про зменшення впливу певної пластикової продукції на довкілля http://data.europa.eu/eli/dir/2019/904/oj
Переклад	Неофіційний переклад https://zerowaste.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/20210728_dyrektyva-pov_tablyczya-vidpovidnosti.pdf
Коротка назва	Directive on single-use plastics Директива про одноразову пластикову продукцію
Дата прийняття	05.06.2019
Тип документа	Директива
Мета	Метою Директиви є запобігання та зменшення впливу певної пластикової продукції на довкілля, зокрема водне середовище, та на здоров'я людини, а також сприяння переходу до циркулярної економіки з інноваційними та сталими бізнес-моделями, продуктами та матеріалами, що сприятиме ефективному функціонуванню внутрішнього ринку.
Опис (Резюме)	<p>Директива поширюється на пластикову продукцію одноразового використання (перелічену у Додатку), продукцію, виготовлену з оксорозкладаного пластику, та риболовні знаряддя, що містять пластик.</p> <p>Директива перелічує пластикову продукцію одноразового використання, розміщення якої на ринку ЄС обмежено, фактично заборонено. Її перелік встановлений у Частині В Додатку, серед яких: ватні бавовняні палички, столові прибори (виделки, ножі, ложки, палички), тарілки, соломинки, мішалки для напоїв, палички, що прикріплюються до повітряних кульок та їх підтримують, харчові контейнери з пінополістиролу тощо.</p> <p>Стосовно іншої пластикової продукції одноразового використання Директива запроваджує заходи, спрямовані на зменшення її використання. Зокрема держави-члени повинні визначити заходи, які дозволять до 2026 року (порівняно з 2022 роком) скоротити споживання пластикової продукції одноразового використання, переліченої у Частині А Додатку. Для цього держави до 3 липня 2021 року повинні підготувати звіт з описом необхідних заходів та включити їх у документи державного планування (плани управління відходами, програми запобігання утворенню відходів, плани приймання та поводження з відходами), проводити моніторинг використання такої продукції та звітуватися про запроваджені заходи.</p>

Директива встановлює певні кількісні показники, які держави повинні досягнути, зокрема щодо пластикової продукції та її відходів, переліченої у Частині F Додатку. Так:

- з 2025 року ПЕТ-пляшки для напоїв повинні містити щонайменше 25% переробленого пластику, а з 2030 року – 30%;
- до 2025 року забезпечити роздільне збирання 77% такої пластикової продукції, до 2029 року – 90%.

Директива визначає й інші заходи, спрямовані на зменшення споживання пластикової продукції одноразового використання – запровадження заходів із підвищення обізнаності споживачів, вимог до дизайну, маркування, зобов'язань щодо управління відходами, зокрема схеми розширеної відповідальності виробника.

Директива набула чинності 7 лютого 2019 року. До 3 липня 2021 року держави-члени повинні ввести в дію національне законодавство, необхідне для виконання її вимог. Для частини передбачених нею вимог Директива встановлює інші строки, а саме:

- вимоги щодо дизайну продукції, яка має пластикові ковпачки та кришки (Частина С Додатку), застосовуються з 3 липня 2024 року.
- вимоги щодо заходів розширеної відповідальності виробника тютюнових виробів з фільтрами та фільтрів, які продаються для використання в поєднанні з тютюновими виробами, а також стосовно розширених схем відповідальності виробника, запроваджених до 4 липня 2018 року, застосовуються до 5 січня 2023 року. В інших випадках – до 31 грудня 2024 року.

Додатки

Директива містить додаток, який визначає одноразові пластикові вироби, щодо яких встановлюються:

- скорочення споживання (ст. 4),
- обмеження на введення в обіг (ст. 5),
- вимоги до продукції (ст. 6(1)-(4)),
- вимоги до маркування (ст. 7),
- розширена відповідальність виробника (ст. 8(2)-(3)),
- вимоги щодо підвищення обізнаності (ст. 10).

Основні імплементаційні акти

Імплементаційне рішення Комісії (ЄС) 2022/162 від 4 лютого 2022 року, що встановлює правила застосування Директиви (ЄС) 2019/904 Європейського Парламенту та Ради щодо розрахунку, верифікації та звітування про скорочення споживання певних одноразових пластикових виробів та заходів, вжитих державами-членами для досягнення такого скорочення

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/162/oj

Імплементаційне рішення Комісії (ЄС) 2021/2267 від 17 грудня 2021 року, що встановлює формат подання даних та інформації про зібрані відходи після споживання тютюнових виробів з фільтрами та фільтрів, що продаються для використання у поєднанні з тютюновими виробами

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/2267/oj

Імплементативне рішення Комісії (ЄС) 2021/1752 від 1 жовтня 2021 року, що встановлює правила застосування Директиви (ЄС) 2019/904 Європейського Парламенту та Ради щодо підрахунку, перевірки та подання даних звітності про роздільний збір відходів одноразових пластикових пляшок для напоїв

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/1752/oj

Імплементативне рішення Комісії (ЄС) 2021/958 від 31 травня 2021 року, що встановлює формат подання даних звітності та інформації про риболовні знаряддя, розміщені на ринку, та відходи риболовних знарядь, зібрані в державах-членах, а також формат звіту про перевірку якості звіту відповідно до статей 13(1)(d) та 13(2) Директиви (ЄС) 2019/904 Європейського Парламенту і Ради

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/958/oj

Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2020/2151 від 17 грудня 2020 року, що встановлює правила гармонізованих специфікацій маркування на одноразових пластикових виробках, перелічених у частині D Додатку до Директиви (ЄС) 2019/904 Європейського Парламенту та Ради про зменшення впливу деяких пластикових виробів на довкілля

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/2151/oj

Керівні документи

Commission notice – Commission guidelines on single-use plastic products in accordance with Directive (EU) 2019/904 of the European Parliament and of the Council on the reduction of the impact of certain plastic products on the environment (2021/C 216/01)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex-3A52021XC0607%2803%29>

Корисні посилання

Single-use plastics // European Commission

https://environment.ec.europa.eu/topics/plastics/single-use-plastics_en

Plastics // European Commission

https://environment.ec.europa.eu/topics/plastics_en

Інформація станом на

12.06.2023

Директива 2012/19/ЄС про відходи електричного та електронного обладнання

Сектор

Управління відходами та ресурсами

Підсектор

Особливості поводження з окремими видами відходів

Повна назва

Directive 2012/19/EU of the European Parliament and of the Council of 4 July 2012 on waste electrical and electronic equipment (WEEE) (recast)

Директива 2012/19/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 4 липня 2012 року про відходи електричного та електронного обладнання (ВЕЕО) (нова редакція)

<http://data.europa.eu/eli/dir/2012/19/oj>

Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_030-12#Text
Коротка назва	WEEE Directive Директива ВЕЕО
Дата прийняття	04.07.2012
Тип документа	Директива
Мета	Директива визначає заходи для захисту довкілля та здоров'я людей шляхом запобігання утворенню відходів електричного та електронного обладнання (ЕЕО), сприяння ефективному використанню ресурсів та вилученню вторинної сировини, повторного використання, переробки та інших форм відновлення таких відходів.
Опис (Резюме)	Директива з 15 серпня 2018 року застосовується до всього ЕЕО, категорії та види якого визначені у Додатках III, IV. Протягом перехідного періоду, який тривав з 13 серпня 2012 року до 14 серпня 2018 року, вона застосовувалася до категорій та видів ЕЕО, перелічених у Додатках I,II.

Директива визначає вимоги щодо роздільного збирання та належної обробки відходів ЕЕО, встановлює показники щодо їх збирання, відновлення і переробки. Починаючи з 2016 року, мінімальний показник збирання становив 45%, а, починаючи з 2019 року, становить 65% середньої маси ЕЕО, введеного в обіг у відповідній державі-члені протягом трьох попередніх років, або, як альтернатива, 85% відходів ЕЕО, що утворилися на території держави-члена. Враховуючи недостатність необхідної інфраструктури, низький рівень споживання ЕЕО, для окремих держав у Директиві передбачені відступи від цієї вимоги. Цільові показники з відновлення відходів ЕЕО визначені у Додатку V, наприклад, з 15 серпня 2018 року 85% відходів теплообмінного обладнання повинно бути відновлено, а 80% підготовано та повторно використано.

Директива визначає систему заходів поводження з відходами ЕЕО. Держави-члени повинні:

- вживати заходи уже на етапі розроблення дизайну обладнання, сприяти співпраці між виробниками та підприємствами-переробниками для розробки обладнання, яке можна повторно використовувати, демонтувати або відновлювати;
- забезпечити мінімізацію видалення відходів ЕЕО у вигляді несортованих муніципальних відходів, особливо це стосується теплообмінного обладнання, яке містить озоноруйнівні речовини та фторовані парникові гази, люмінесцентних ламп, які містять ртуть, фотоелектричних панелей та малого обладнання;
- заборонити видалення роздільно зібраних відходів ЕЕО, які ще не пройшли належного оброблення, а будь-яка організація чи підприємство, які виконують операції з оброблення, одержали дозвіл від компетентних органів держави на здійснення такої діяльності;
- забезпечити створення систем, які б дозволяли кінцевим утримувачам та розповсюджувачам безкоштовно повертати відходи ЕЕО.

Держави-члени повинні скласти реєстр виробників, зокрема виробників, які постачають ЕЕО через засоби дистанційної комунікації. У свою чергу виробники зобов'язані зареєструватися та надавати необхідну інформацію. Держави-члени на щорічній основі збирають інформацію та звітуються перед Європейською Комісією про імплементацію Директиви. Окрім того, держави повинні проводити інспекції та здійснювати моніторинг виконання вимог Директиви, встановити санкції за порушення національного законодавства та повинні були повідомити Європейську Комісію про прийняття таких до 14 лютого 2014 року.

Директива встановлює правила щодо інформування як користувачів, так і виробників, а також вимоги щодо фінансування виробниками витрат на збирання, оброблення, відновлення та екологічно безпечно видалення відходів ЕЕО від користувачів.

Додатки

Директива містить низку додатків, які серед іншого визначають:

- категорії ЕЕО, на які поширювалася дія Директиви протягом перехідного періоду (Додаток I), та орієнтовний перелік такого обладнання (Додаток II);
- категорії ЕЕО, охоплені Директивою (Додаток III), а також невичерпний перелік такого обладнання (Додаток IV);
- мінімальні цільові показники з відновлення ЕЕО (Додаток V);
- мінімальні вимоги до перевезень ЕЕО (Додаток VI);
- вимоги до вибіркового оброблення матеріалів та компонентів відходів ЕЕО (Додаток VII);
- технічні вимоги до місць зберігання та оброблення ЕЕО (Додаток VIII);
- символ маркування ЕЕО щодо його роздільного збирання (Додаток IX);
- вимоги до інформації, необхідної для реєстрації виробника ЕЕО та його звітності (Додаток X).

Основні імплементаційні акти

Імплементаційне рішення Комісії (ЄС) 2019/2193 від 17 грудня 2019 року, що встановлює правила для розрахунку, верифікації та звітування даних і встановлює формати даних для цілей Директиви 2012/19/ЄС Європейського Парламенту та Ради про відходи електричного та електронного обладнання (WEEE) (оприлюднено під номером С(2019) 8995)

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2019/2193/oj

Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) 2019/290 від 19 лютого 2019 року, що встановлює формат реєстрації та звітності виробників електричного та електронного обладнання до реєстру

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/290/oj

Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) 2017/699 від 18 квітня 2017 року, що встановлює загальну методологію розрахунку ваги електричного та електронного обладнання (ЕЕО), розміщеного на ринку кожної держави-члена, та загальну методологію розрахунку кількості відходів електричного та електронного обладнання (БЕЕО), що утворюються за вагою в кожній державі-члені

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2017/699/oj

Керівні документи	<p>WEEE calculation tool Manual. Revised version: May 2023 https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/8e36f907-0973-4bb3-8949-f2bf3efeb125/details?download=true</p> <p>Guidelines on methods for determining the lifetime of electrical and electronic equipment https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/6f744857-e716-466d-a3dc-b8ad51b3e255/details</p>
Корисні посилання	<p>Waste from Electrical and Electronic Equipment (WEEE) // European Commission https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/waste-electrical-and-electronic-equipment-weee_en</p> <p>Implementation of the WEEE Directive // European Commission https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/waste-electrical-and-electronic-equipment-weee/implementation-weee-directive_en</p> <p>Waste from Electrical and Electronic Equipment // CIRCARBC https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/df493685-4fd3-4c79-ac82-846047ab07ee</p>
Інформація станом на	20.06.2023

Директива 2011/65/ЄС про обмеження використання певних небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні

Сектор	Управління відходами та ресурсами
Підсектор	Особливості поводження з окремими видами відходів
Повна назва	<p>Directive 2011/65/EU of the European Parliament and of the Council of 8 June 2011 on the restriction of the use of certain hazardous substances in electrical and electronic equipment (recast)</p> <p>Директива 2011/65/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 8 червня 2011 року про обмеження використання певних небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні (нова редакція)</p> <p>http://data.europa.eu/eli/dir/2011/65/oj</p>
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	RoHS Directive / RoHS 2 Directive Директива RoHS / Директива RoHS-2
Дата прийняття	08.06.2011
Тип документа	Директива
Мета	Директива встановлює правила щодо обмеження використання небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні (ЕЕО) з метою сприяння захисту здоров'я людей та довкілля, зокрема екологічно безпечне відновлення та видалення відходів ЕЕО.

Опис (Резюме) У 2011 році Директива прийнята у новій редакції на основі первинної Директиви 2002/95/ЄС, тому її ще називають Директива RoHS-2. У 2022 році Європейська Комісія запустила публічні консультації щодо перегляду Директиви RoHS-2.

Директива застосовується до ЕЕО, переліченому у Додатку I. Фактично під сферу її дії підпадає усе ЕЕО, оскільки перелік є невичерпним і охоплює «інше ЕЕО, яке не передбачено жодною з категорій Додатку I». Вона також визначає обладнання, виключене зі сфери її дії (наприклад, зброя, космічне обладнання, великі стаціонарні промислові інструменти).

Директива обмежує використання в ЕЕО, кабелях та запчастинах (необхідних для ремонту, повторного використання, оновлення його функціональних можливостей та потенціалу ЕЕО) десяти небезпечних речовин, визначених Додатком II (серед яких свинець, кадмій, ртуть, шестивалентний хром та ін.). Зазначеним додатком визначені максимально допустимі значення концентрації небезпечних речовин в матеріалах.

Директива дозволяє робити винятки з її обмежень, адаптуючи додатки до науково-технічного прогресу та визначає спеціальну процедуру таких винятків, яка передбачена ст. 5. Винятки обмежені в часі та регулярно переглядаються Європейською Комісією. Заявки на надання або поновлення винятків можуть подаватися виробником, уповноваженим представником виробника або будь-яким суб'єктом господарювання в ланцюгу постачання. Європейська Комісія оцінює подану заявку, що передбачає: дослідження технічної та наукової оцінки, проведення консультацій із зацікавленими сторонами; проведення Європейською Комісією консультацій із державами-членами та Європейським Парламентом; опублікування проєкту делегованого акту комісії для одержання відгуку від громадськості, прийняття Європейською Комісією відповідного делегованого акту та його офіційне оприлюднення (за відсутності заперечень з боку Європейського Парламенту та Ради ЄС).

Директива визначає зобов'язання як виробників (гарантування, що ЕЕО спроектовано відповідно до вимог ЄС, розроблення необхідної технічної документації та здійснення внутрішнього контролю, декларування відповідності ЕЕО нормам ЄС та проставлення відповідного маркування, зберігання технічної документації протягом 10 років з часу випуску ЕЕО, ведення реєстру ЕЕО, що не відповідає вимогам, та випадків повернення ЕЕО тощо), так й імпортерів ЕЕО та дистриб'юторів, (зобов'язання здебільшого є подібними до зобов'язань виробників, а у випадках розміщення на ринку ЕЕО під власним ім'ям чи торговельною маркою на таких суб'єктів поширюються зобов'язання виробників).

Додатки

Директива містить низку додатків, які зокрема визначають:

- категорії ЕЕО, на які поширюється дія Директиви (Додаток I);
- речовини, на які поширюються обмеження, зазначені в статті 4(1), та максимальні значення концентрації, допустимі за вагою в однорідних матеріалах (Додаток II);
- застосування звільнення від обмежень, передбачених статтею 4(1), сфера та терміни їх застосування (Додаток III);

- застосування звільнення від обмежень, передбачених статтею 4(1), для медичних виробів та інструментів моніторингу і контролю (Додаток IV);
- структура/зміст заявки про надання, поновлення та скасування винятків, зазначених у ст. 5 (Додаток V);
- структура декларації про відповідність ЄС (Додаток VI).

Основні імплементційні акти

Делеговані директиви Європейської Комісії щодо внесення змін до:

– Додатку II

Делегована директива Комісії (ЄС) 2015/863 від 31 березня 2015 року про внесення змін до Додатку II до Директиви 2011/65/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо переліку речовин, використання яких обмежене

http://data.europa.eu/eli/dir_del/2015/863/oj

– Додатків III та IV

Делегована директива Комісії (ЄС) 2022/1631 від 12 травня 2022 року про внесення змін, з метою адаптації до науково-технічного прогресу, до Додатку IV до Директиви 2011/65/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо виключення використання свинцю в надпровідних кабелях і проводах з оксиду вісмуту, стронцію, кальцію та міді, а також свинцю в їх електропроводці

http://data.europa.eu/eli/dir_del/2022/1631/oj

Делегована директива Комісії (ЄС) 2022/1632 від 12 травня 2022 року про внесення змін, з метою адаптації до науково-технічного прогресу, до Додатку IV до Директиви 2011/65/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо винятку для використання свинцю в деяких пристроях магнітно-резонансної томографії

http://data.europa.eu/eli/dir_del/2022/1632/oj

З переліком усіх делегованих актів Європейської Комісії, що змінюють додатки, можна ознайомитися за посиланням:

https://eur-lex.europa.eu/search.html?SUBDOM_INIT=ALL_ALL&DTS_SUBDOM=ALL_ALL&DTS_DOM=ALL&DB_DELEGATED=32011L0065&lang=en&type=advanced&qid=1687257077159

Керівні документи

Standard application format and guidance document for RoHS exemption requests on the basis of Article 5(8) Directive 2011/65/EU. 30 August 2012

https://environment.ec.europa.eu/system/files/2021-01/Guidance_Document.pdf

Корисні посилання

Restriction of Hazardous Substances in Electrical and Electronic Equipment (RoHS) // European Commission

https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/rohs-directive_en

Implementation of the RoHS Directive // European Commission

https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/rohs-directive/implementation-rohs-directive_en

Інформація станом на

21.06.2023

Директива про захист довкілля та, зокрема, ґрунту у випадках використання осаду стічних вод у сільському господарстві

Сектор	Управління відходами та ресурсами
Підсектор	Особливості поводження з окремими видами відходів
Повна назва	Council Directive of 12 June 1986 on the protection of the environment, and in particular of the soil, when sewage sludge is used in agriculture (86/278/EEC) Директива Ради від 12 червня 1986 року про захист довкілля та, зокрема, ґрунту у випадках використання осаду стічних вод у сільському господарстві (86/278/ЄЕС) http://data.europa.eu/eli/dir/1986/278/oj
Переклад	Офіційний переклад (не враховує усі зміни) https://ips.ligazakon.net/document/EU860023
Коротка назва	Sewage Sludge Directive Директива про осад стічних вод
Дата прийняття	12.06.1986
Тип документа	Директива
Мета	Метою Директиви є використання осаду стічних вод у сільському господарстві таким чином, щоб запобігти шкідливому впливу на ґрунт, рослинність, тварин і людину, а також заохочення правильного використання такого осаду.
Опис (Резюме)	<p>Дія Директиви охоплює сім важких металів: кадмій, меркурій, мідь, нікель, свинець, цинк, хром. З метою захисту довкілля та здоров'я людини вона визначає граничні значення концентрацій важких металів у ґрунті та в осаді стічних вод, а також максимальну річну кількість важких металів, яка може бути введена у ґрунт. Кількісні показники встановлені у додатках Директиви.</p> <p>Директива визначає випадки, за наявності яких використання осаду стічних вод заборонено. Зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> – щодо випасання тварин на пасовищах та збору кормових культур до закінчення періоду, визначеного державами-членами, але тривалість якого не може бути меншою ніж три тижні; – на ґрунтах, на яких вирощують фруктові та овочеві культури (за винятком фруктових дерев); – на землях, призначених для вирощування фруктових та овочевих культур, які зазвичай перебувають у безпосередньому контакті з ґрунтом і вживаються в їжу в сирому вигляді. Заборона діє за 10 місяців до збору врожаю, а також під час самого збору врожаю. <p>Директива встановлює правила використання осаду стічних вод у сільському господарстві:</p> <ul style="list-style-type: none"> – обов'язкове оброблення осаду стічних вод перед його використанням у сільському господарстві, хоча держави можуть встановити винятки з цього правила та умови їх застосування; – використання осаду таким чином, щоб враховувати потреби рослин у поживних речовинах і не погіршувати якість ґрунту, а також поверхневих і підземних вод;

- зменшення (за необхідності) державами-членами граничних значень концентрації важких металів, встановлених Директивою, у випадку використання осаду на ґрунтах, рН яких нижче 6;
- регулярне надання виробниками осаду стічних вод усієї інформації для користувачів осаду.

Директива покладає відповідальність за забезпечення використання осаду в межах граничних значень концентрацій на національні органи влади, які мають проводити відбір та аналіз осаду і ґрунту, вести актуальні записи та їх реєстрацію про кількість виробленого та поставленого для використання осаду, склад і властивості осаду, тип оброблення осаду, де використовується осад і хто його використовує, будь-яку іншу інформацію щодо транспозиції та імплементації Директиви. Директива встановлює загальні вимоги щодо звітування кожні три роки державами-членами про її виконання. У 2019 році Регламентом (ЄС) 2019/1010 внесено зміни, якими узгоджуються та впорядковуються вимоги звітності в екологічній сфері.

Додатки

Директива містить додатки, які визначають:

- гранично допустимі концентрації важких металів у ґрунті (Додаток IA) та осаді (Додаток IB), а також граничні значення кількості важких металів, які можуть щорічно вноситися в сільськогосподарські угіддя, на основі середнього показника за 10 років (Додаток IC);
- вимоги щодо проведення аналізу осаду (Додаток IIA), ґрунту (Додаток IIB), а також методи відбору та аналізу проб (Додаток IIC).

Основні імплементаційні акти

Рішення Комісії від 24 жовтня 1994 року щодо опитувальника для звітів держав-членів про імплементацію деяких Директив у секторі відходів (імплементація Директиви Ради 91/692/ЄЕС) (94/741/ЄС)
<http://data.europa.eu/eli/dec/1994/741/oj>

Керівні документи

Немає

Корисні посилання

Sewage sludge // European Commission
https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/sewage-sludge_en

Sewage sludge // CIRCABC
https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/792e81bb-3bb8-4e1f-a382-96e33398c696?p=1&n=10&sort=modified_DESC

Інформація станом на

25.06.2023

Директива Ради 96/59/ЄС про видалення поліхлорованих біфенілів та поліхлорованих терфенілів

Сектор	Управління відходами та ресурсами
Підсектор	Особливості поводження з окремими видами відходів
Повна назва	Council Directive 96/59/EC of 16 September 1996 on the disposal of polychlorinated biphenyls and polychlorinated terphenyls (PCB/PCT) Директива Ради 96/59/ЄС від 16 вересня 1996 року про видалення поліхлорованих біфенілів та поліхлорованих терфенілів (ПХБ/ПХТ) http://data.europa.eu/eli/dir/1996/59/oj
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Directive on the disposal of PCBs/PCTs Директива про видалення ПХБ/ПХТ
Дата прийняття	16.09.1996
Тип документа	Директива
Мета	Метою Директиви є наближення законодавства держав-членів ЄС щодо контрольованого видалення поліхлорованих біфенілів та поліхлорованих терфенілів, знешкодження або видалення обладнання, що містить ці речовини.
Опис (Резюме)	Директива регламентує та охоплює такі речовини, як: поліхлоровані біфеніли (ПХБ), поліхлоровані терфеніли (ПХТ), монOMETИЛ-тетрахлордифенілметан, монOMETИЛДИХЛОРДИФЕНІЛМЕТАН, монOMETИЛДИБРОМДИФЕНІЛМЕТАН та будь-яку суміш, що містить вказані речовини в загальній кількості понад 0,005% за масою (далі – ПХБи). Держави-члени повинні вжити заходи, які необхідні для забезпечення якнайшвидшого видалення використаних ПХБів, знезараження або видалення обладнання, що містить ці речовини. До кінця 2010 року країни ЄС повинні були знезаразити або утилізувати обладнання, що містить ПХБи обсягом понад 5 літрів. Ця вимога не стосувалася трансформаторів, що містили від 0,05% до 0,005% ПХБів за масою, які можна було утилізувати після закінчення терміну служби трансформаторів.

До ПХБів, які класифіковані як стійкі органічні забруднювачі, також застосовується Регламент (ЄС) № 2019/1021. Усі ПХБи, що залишилися в діелектричному обладнанні в концентраціях вище 0,005% і в об'ємі понад 50 мл, повинні бути знищені або незворотно перетворені не пізніше кінця 2025 року.

Згідно з Директивою держави-члени ЄС повинні забезпечити проведення інвентаризації великого обладнання, що містить ПХБи. Інвентаризації підлягало обладнання з об'ємом ПХБів понад 5 дм³, звіти про проведену інвентаризацію держави-члени повинні були надіслати Європейській Комісії не пізніше трьох років після ухвалення Директиви. Зі свого боку власники такого обладнання повинні повідомляти компетентні органи держави про кількість обладнання, яким вони володіють. Обладнання, що підлягає інвентаризації, повинно бути помаркованим, а підприємства, що займаються видаленням ПХБів, повинні вести реєстри кількості, походження, характеру та

вмісту використаних ПХБів, що їм доставляються. Підприємства для знезараження чи видалення ПХБів відповідного обладнання повинні одержати дозвіл, щоб займатись такою діяльністю.

Держави-члени протягом трьох років після ухвалення Директиви повинні були розробити плани знезараження та/або видалення інвентаризованого обладнання та ПХБів, що містяться в ньому, а також плани збору та подальшої утилізації обладнання, яке не підлягає інвентаризації, та повідомити Європейську Комісію про прийняті плани.

Директива уповноважує Європейську Комісію встановити еталонні методи вимірювання вмісту ПХБів у забруднених матеріалах, технічні нормативи щодо інших способів видалення ПХБів, визначати менш небезпечні замітники ПХБів. Методи еталонного вимірювання встановлені Рішенням Комісії 2001/68/ЄС.

Додатки

Директива має додаток, який конкретизує вимоги щодо маркування знезараженого обладнання, що містить ПХБ.

Основні імплементаційні акти

Рішення Комісії від 16 січня 2001 року про встановлення двох еталонних методів вимірювання ПХД відповідно до статті 10(а) Директиви Ради 96/59/ЄС про видалення поліхлорованих біфенілів та поліхлорованих терфенілів (ПХД/ПХТ) (оприлюднено під номером С(2001)107) (2001/68/ЄС)

[http://data.europa.eu/eli/dec/2001/68\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2001/68(1)/oj)

Керівні документи

Немає

Корисні посилання

Polychlorinated biphenyls and polychlorinated terphenyls (PCBs/PCTs) // European Commission

https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/pcbspcts_en

Polychlorinated biphenyls and polychlorinated terphenyls PCBs PCTs // CIR-CABC

<https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/1ee84304-7433-4425-941c-418fb51e7134/details>

Інформація станом на

26.06.2023

Директива 2000/53/ЄС про транспортні засоби, термін експлуатації яких завершився

Сектор

Управління відходами та ресурсами

Підсектор

Особливості поводження з окремими видами відходів

Повна назва

Directive 2000/53/EC of the European Parliament and of the Council of 18 September 2000 on end-of life vehicles

Директива 2000/53/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 18 вересня 2000 року про транспортні засоби, термін експлуатації яких завершився

<http://data.europa.eu/eli/dir/2000/53/oj>

Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Directive on end-of-life vehicles / ELV Directive Директива про транспортні засоби, термін експлуатації яких завершився / Директива АВЕ
Дата прийняття	18.09.2000
Тип документа	Директива
Мета	Директива встановлює заходи щодо запобігання утворенню відходів, повторне використання, переробку та інші форми відновлення транспортних засобів, термін експлуатації яких завершився, та їх компонентів з метою зменшення обсягів захоронення відходів, поліпшення екологічних показників усіх суб'єктів господарювання, що беруть участь у життєвому циклі транспортних засобів, операторів, які безпосередньо займаються видаленням цих транспортних засобів.
Опис (Резюме)	<p>Директива встановлює цілі щодо повторного використання, переробки та відновлення транспортних засобів, термін експлуатації яких завершився. Директива охоплює транспортні засоби категорії М1 та N1 (зокрема легкові транспортні засоби та невеликі вантажівки), триколісні транспортні засоби (за винятком триколісних мотоциклів).</p> <p>Директива встановлює цілі щодо повторного використання, переробки та відновлення транспортних засобів, термін експлуатації яких завершився. Не пізніше 1 січня 2015 року повторне використання та відновлення повинні бути збільшені мінімум до 95% від середньої ваги на транспортний засіб за рік, а повторне використання та переробка мінімум до 85%. Держави-члени повідомляють Європейську Комісію про виконання цілей за кожен календарний рік.</p> <p>Держави-члени повинні забезпечити, щоб матеріали та компоненти транспортних засобів, випущені на ринок після 1 липня 2003 року, не містили свинцю, ртуті, кадмію або шестивалентного хрому, за винятком випадків, передбачених у Додатку II. Європейська Комісія ухвалює делеговані акти, якими регулярно переглядає Додаток II з метою його адаптації до технічного та наукового прогресу.</p> <p>Держави-члени повинні забезпечити:</p> <ul style="list-style-type: none"> – створення суб'єктами господарювання систем збору всіх транспортних засобів, термін експлуатації яких завершився, а також відходів використаних частин, що видаляються під час ремонту автомобілів; – наявність на території держави достатньої кількості пунктів збору відходів; – передання усіх транспортних засобів, термін експлуатації яких завершився, на повноважні пункти переробки (підприємства з переробки). <p>Директива вимагає наявності сертифіката [довідки, акту] про знищення транспортного засобу для зняття його з реєстрації. Сертифікат видається власнику у разі передання транспортного засобу на переробне підприємство. Переробні підприємства для здійснення своєї діяльності повинні отримати дозвіл, що вони мають право видавати сертифікат про знищення. Власник транспортного засобу звільняється від будь-якої оплати сертифікату.</p>

Додатки

Директива містить додатки, які визначають:

- мінімальні технічні вимоги щодо поводження з транспортними засобами, термін експлуатації яких завершився, від їхнього зберігання до видалення, відповідно до вимог ст. 6(1) та (3) (Додаток I);
- перелік матеріалів та компонентів, що виведені з під дії вимог ст. 4(2)(а), яка забороняє використання свинцю, ртуті, кадмію та шестивалентного хрому (Додаток II).

Основні імплементаційні акти

Делегована Директива Комісії (ЄС) 2023/544 від 16 грудня 2022 року про внесення змін до Директиви 2000/53/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо винятків з використання свинцю в алюмінієвих сплавах для механічної обробки, в мідних сплавах та в певних батареях

http://data.europa.eu/eli/dir_del/2023/544/oj

Більше інформації про делеговані акти Європейської Комісії, якими внесені зміни Додаток II, за посиланням:

https://eur-lex.europa.eu/search.html?SUBDOM_INIT=ALL_ALL&L-B=32000L0053&DTS_SUBDOM=ALL_ALL&DTS_DOM=ALL&lang=en&type=advanced&qid=1688359164719&SELECT=LB_DISPLAY

Рішення Комісії від 1 квітня 2005 року, що встановлює детальні правила щодо моніторингу цілей повторного використання/відновлення та повторного використання/переробки, встановлених у Директиві 2000/53/ЄС Європейського Парламенту та Ради про транспортні засоби, термін експлуатації яких завершився (оприлюднено під номером С(2004) 2849) (2005/293/ЄС)

<http://data.europa.eu/eli/dec/2005/293/oj>

Рішення Комісії від 27 лютого 2003 року про встановлення стандартів кодування компонентів та матеріалів для транспортних засобів відповідно до Директиви 2000/53/ЄС Європейського Парламенту та Ради про транспортні засоби, термін експлуатації яких завершився (оприлюднено під номером С(2003) 620) (2003/138/ЄС)

[http://data.europa.eu/eli/dec/2003/138\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2003/138(1)/oj)

Рішення Комісії від 19 лютого 2002 року про мінімальні вимоги до сертифіката про знищення, що видається відповідно до статті 5(3) Директиви 2000/53/ЄС Європейського Парламенту та Ради про транспортні засоби, термін експлуатації яких завершився (оприлюднено під номером С(2002)518) (2002/151/ЄС)

[http://data.europa.eu/eli/dec/2002/151\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2002/151(1)/oj)

Рішення Комісії від 17 жовтня 2001 року щодо опитувальника для звітів держав-членів про імплементацію Директиви 2000/53/ЄС Європейського Парламенту та Ради про транспортні засоби, термін експлуатації яких завершився (оприлюднено під номером С(2001)3096) (2001/753/ЄС)

<http://data.europa.eu/eli/dec/2001/753/oj>

Керівні документи

Correspondents' guidelines № 9 «Subject: Shipments of Waste Vehicles»

<https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/db01892d-5510-47e9-a6be-7c27d6977f68/details?download=true>

Корисні посилання End-of-Life Vehicles // European Commission
https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/end-life-vehicles_en

Інформація станом на 03.07.2023

Директива 2005/64/ЄС про затвердження типу моторних транспортних засобів щодо їх придатності до повторного використання, переробки та відновлення

Сектор	Управління відходами та ресурсами
Підсектор	Особливості поводження з окремими видами відходів
Повна назва	Directive 2005/64/EC of the European Parliament and of the Council of 26 October 2005 on the type-approval of motor vehicles with regard to their reusability, recyclability and recoverability and amending Council Directive 70/156/EEC Директива 2005/64/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 жовтня 2005 року про затвердження типу моторних транспортних засобів щодо їх придатності до повторного використання, переробки та відновлення, а також про внесення змін до Директиви Ради 70/156/ЄС http://data.europa.eu/eli/dir/2005/64/oj
Переклад	Офіційний переклад https://minjust.gov.ua/files/32464
Коротка назва	3R Type Approval Directive Директива про затвердження типу 3R
Дата прийняття	26.10.2005
Тип документа	Директива
Мета	Директива визначає адміністративні та технічні правила щодо затвердження типу автомобільних транспортних засобів, які гарантують, що деталі та матеріали транспортного засобу можуть бути використані повторно, повторно перероблені та відновлені. Вона встановлює вимоги з метою гарантування того, що повторне використання комплектуючих частин транспортних засобів не створить жодних ризиків для безпеки чи довкілля. Директива є окремим актом у рамках всієї системи ЄС із сертифікації типу транспортного засобу.
Опис (Резюме)	Директива застосовується до транспортних засобів, що належать до категорій M1 і N1, а також до нових або повторно використовуваних комплектуючих частин таких транспортних засобів. Вона не поширюється на транспортні засоби спеціального призначення (наприклад, машини швидкої допомоги) та транспортні засоби, вироблені малими серіями. Директива також визначає певні комплектуючі частини, які не допускаються та є непридатними до повторного використання зокрема з мотивів збереження їх безпекових функцій. Такі складові визначені Додатком V, наприклад, подушки безпеки та ремені безпеки.

Держави-члени затверджують тип ЄС або національний тип транспортного засобу щодо можливості повторного використання, переробки та відновлення транспортного засобу, його комплектуючих частин чи матеріалів. Для цього проводиться попередня оцінка виробника щодо вжиття ним достатніх заходів і процедур придатності транспортного засобу для повторного використання, переробки та відновлення.

Виробник транспортного засобу надає органу сертифікації детальну технічну інформацію, необхідну для цілей розрахунку та перевірки характеру матеріалів, використаних для виготовлення транспортного засобу та його складових частин, а також розроблену стратегію для забезпечення повторного використання, переробки та відновлення. За результатами оцінки компетентний державний орган надає виробнику сертифікат відповідності. Зразок сертифікату встановлений у Додатку II. Сертифікат відповідності є чинним протягом щонайменше двох років з дати його видачі.

Директива набула чинності 15 грудня 2005 року. До 15 грудня 2006 року держави-члени ЄС повинні були привести національне законодавство у відповідність до вимог Директиви. З 15 грудня 2008 року держави повинні відмовляти у затвердженні типу ЄС та національного типу транспортного засобу, який не відповідає вимогам цієї Директиви. Починаючи з 15 липня 2010 року, якщо вимоги Директиви не виконуються, держави-члени повинні відмовляти в реєстрації, продажу або введенні в експлуатацію нових транспортних засобів.

Додатки

Директива містить низку додатків, які зокрема визначають:

- цілі та вимоги до транспортних засобів в частині їхнього повторного використання, переробки та відновлення (Додаток I);
- перелік інформації, яку необхідно подавати для затвердження типу ЄС транспортних засобів в частині їхнього повторного використання, переробки та відновлення (Додаток II);
- зразок сертифікату про схвалення типу ЄС транспортного засобу щодо його відповідності повторному використанню, переробці та відновленню (Додаток III);
- вимоги щодо проведення компетентним органом держави попередньої оцінки впровадження виробником необхідних заходів в частині повторного використання, переробки та відновлення транспортних засобів (Додаток IV);
- зразок сертифікату відповідності (Додаток V);
- перелік складових частин транспортних засобів, які вважаються одноразовими і не можуть повторно використовуватися (Додаток VI).

Основні імплементаційні акти

Немає

Керівні документи

Немає

Корисні посилання

End-of-Life Vehicles // European Commission
https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/end-life-vehicles_en

Інформація
станом на 03.07.2023

Регламент (ЄС) № 1257/2013 про утилізацію суден

Сектор	Управління відходами та ресурсами
Підсектор	Особливості поводження з окремими видами відходів
Повна назва	Regulation (EU) No 1257/2013 of the European Parliament and of the Council of 20 November 2013 on ship recycling and amending Regulation (EC) No 1013/2006 and Directive 2009/16/EC Регламент (ЄС) № 1257/2013 Європейського Парламенту та Ради від 20 листопада 2013 року про утилізацію суден, а також внесення змін до Регламенту (ЄС) № 1013/2006 та Директиви 2009/16/ЄС http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1257/oj
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Ship Recycling Regulation Регламент про утилізацію суден
Дата прийняття	20.11.2013
Тип документа	Регламент
Мета	Метою Регламенту є: – запобігання, зменшення, мінімізація та усунення нещасних випадків, травм та інших несприятливих наслідків для здоров'я людей і довкілля, спричинених утилізацією суден; – підвищення безпеки, захист здоров'я людей і морського середовища ЄС протягом усього життєвого циклу судна, зокрема, забезпечення екологічно безпечного поводження з небезпечними відходами, що утворюються в результаті утилізації суден; – встановлення правил для забезпечення належного управління небезпечними матеріалами на судах.
Опис (Резюме)	Регламент поширюється на всі судна, які плавають під прапором держав-членів ЄС, а також на судна під прапорами країн, що не входять до ЄС, які заходять у порти чи на якірні стоянки ЄС. Винятками є військові кораблі, інші судна, які використовуються лише для цілей урядових некомерційних служб, судна валовою місткістю менше 500 тонн тощо. З метою захисту здоров'я людей та довкілля Регламент визначає правила контролю за використанням небезпечних матеріалів на судах – встановлення або використання небезпечних матеріалів є або забороненим, або обмеженим. Види небезпечних матеріалів та заходи щодо їх заборони чи обмеженого використання визначені у Додатку I (наприклад, на всіх судах забороняється нове встановлення матеріалів, що містять азбест). На кожному судні має бути проведена інвентаризація небезпечних матеріалів, які містяться в конструкції або обладнанні судна (щонайменше стосовно тих, які зазначені в Додатку II), вказане їхнє місцезнаходження і приблизна кількість. Судна підлягають початковому, повторному та додатковому огляду, який проводиться урядовим органом та за результатами якого видається сертифікат (акт) про інвентаризацію.

Утилізація суден відбувається лише на тих об'єктах, які включені в Європейський перелік об'єктів з утилізації суден. Конкретний перелік сформований імплементаційними рішеннями Європейської Комісії, систематично переглядається та оновлюється. Щоб займатись утилізацією суден зацікавлений суб'єкт повинен одержати відповідний дозвіл, який видається компетентним органом держави.

Для утилізації власник судна повинен надати оператору об'єкта з утилізації сертифікат (акт) про готовність судна до утилізації (видається урядовим органом за результатами проведення фінального огляду), письмово повідомити урядовий орган про намір утилізувати судно на визначеному підприємстві та надати оператору підприємства з утилізації всю інформацію, необхідну для розробки плану утилізації судна. План утилізації судна розробляється оператором об'єкта з утилізації та затверджується (явно чи за замовчуванням) урядовим органом. Оператор об'єкта з утилізації надсилає план утилізації судна його власнику, повідомляє урядовий орган про готовність утилізувати судно, а по завершенні часткової чи повної утилізації судна надіслати урядовому органу заяву про завершення. Заява повинна містити звіт про інциденти та нещасні випадки, що трапилися і завдали шкоди здоров'ю людей та довкіллю.

Держави-члени кожні три роки звітуються Європейській Комісії про імплементацію Регламенту.

Регламент набув чинності 30 грудня 2013 року, але визначає особливості його застосування. Частина його положень мала відкладений строк введення в дію, який передбачений статтею 32. Наприклад, лише з 31 грудня 2020 року застосовуються положення Регламенту щодо наявності інвентаризації небезпечних матеріалів при заході в порт або на якірну стоянку держави-члена ЄС судна під прапором третьої країни.

Додатки

Регламент містить низку додатків, які визначають:

- види небезпечних матеріалів та їх визначення (поняття), а також заходи з контролю за такими матеріалами (Додаток I);
- перелік небезпечних матеріалів, щодо яких проводиться інвентаризація (Додаток II).

Основні імплементаційні акти

Імплементаційне рішення Комісії (ЄС) 2016/2325 від 19 грудня 2016 року про формат сертифікату про інвентаризацію небезпечних матеріалів, виданого відповідно до Регламенту (ЄС) № 1257/2013 Європейського Парламенту та Ради про утилізацію суден

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2016/2325/oj

Імплементаційне рішення Комісії (ЄС) 2016/2324 від 19 грудня 2016 року про формат повідомлення про запланований початок утилізації суден, що вимагається відповідно до Регламенту (ЄС) № 1257/2013 Європейського Парламенту та Ради про утилізацію суден

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2016/2324/oj

Імплементативне рішення Комісії (ЄС) 2016/2323 від 19 грудня 2016 року про створення Європейського переліку об'єктів з утилізації суден відповідно до Регламенту (ЄС) № 1257/2013 Європейського Парламенту та Ради про утилізацію суден

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2016/2323/oj

Імплементативне рішення Комісії (ЄС) 2016/2322 від 19 грудня 2016 року про формат заяви про завершення утилізації суден, що вимагається відповідно до Регламенту (ЄС) № 1257/2013 Європейського Парламенту та Ради про утилізацію суден

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2016/2322/oj

Імплементативне рішення Комісії (ЄС) 2016/2321 від 19 грудня 2016 року про формат сертифікату готовності до утилізації, виданого відповідно до Регламенту (ЄС) № 1257/2013 Європейського Парламенту та Ради про утилізацію суден

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2016/2321/oj

Імплементативне рішення Комісії (ЄС) 2015/2398 від 17 грудня 2015 року про інформацію та документацію, пов'язану із заявкою на включення об'єкта, розташованого в третій країні, до Європейського переліку об'єктів з утилізації суден

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2015/2398/oj

Керівні документи

Commission Notice Guidelines on the enforcement of obligations under the EU Ship Recycling Regulation relating to the Inventory of Hazardous Materials of vessels operating in European waters (2020/C 349/01)

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:JOC_2020_349_R_0001

Communication from the Commission Requirements and procedure for inclusion of facilities located in third countries in the European List of ship recycling facilities Technical guidance note under Regulation (EU) No 1257/2013 on ship recycling (2016/C 128/01)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52016XC0412%2801%29>

Guidance on inspections of ships by the port States in accordance with Regulation (EU) 1257/2013 on ship recycling

<https://www.emsa.europa.eu/we-do/sustainability/environment/150-ship-recycling/3721-guidance-on-inspections-of-ships-by-the-port-states-in-accordance-with-regulation-eu-1257-2013-on-ship-recycling.html>

EMSA's Best Practice Guidance on the Inventory of Hazardous Materials

<https://www.emsa.europa.eu/we-do/sustainability/environment/150-ship-recycling/2874-emsa-s-best-practice-guidance-on-the-inventory-of-hazardous-materials.html>

Корисні посилання

Waste and recycling. Ships // European Commission

https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/ships_en

Ship recycling // EMSA (European Maritime Safety Agency)
<https://www.emsa.europa.eu/sustainable-shipping/ship-recycling.html>

Ships // CIRCABC (Communication and Information Resource Centre for Administrations, Businesses and Citizens)
<https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/0945679b-e942-40b2-b183-d9c9f68720da>

**Інформація
станом на** 04.07.2023

Директива (ЄС) 2019/883 про портове приймальне обладнання для здавання відходів із суден

Сектор	Управління відходами та ресурсами
Підсектор	Особливості поводження з окремими видами відходів
Повна назва	Directive (EU) 2019/883 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 on port reception facilities for the delivery of waste from ships, amending Directive 2010/65/EU and repealing Directive 2000/59/EC Директива (ЄС) 2019/883 Європейського Парламенту та Ради від 17 квітня 2019 року про портове приймальне обладнання для здавання відходів із суден, про внесення змін до Директиви 2010/65/ЄС та про скасування Директиви 2000/59/ЄС http://data.europa.eu/eli/dir/2019/883/oj
Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_015-19#Text
Коротка назва	Немає
Дата прийняття	17.04.2019
Тип документа	Директива
Мета	Директива спрямована на захист морського середовища від негативних наслідків скидання відходів із суден шляхом покращення доступності і використання відповідних (достатніх) портових приймальних споруд для здавання відходів.
Опис (Резюме)	Директива застосовується до усіх суден, незалежно від прапора, під яким вони ходять, заходять до порту або діють на території порту держави-члена. Її вимоги не стосуються суден, залучених до надання портових послуг, військових суден та допоміжних військових суден, а також інших суден, що є власністю держави або експлуатуються нею і використовуються лише для урядових некомерційних цілей. Держави-члени повинні забезпечити наявність портових приймальних споруд, достатніх для задоволення потреб суден без спричинення необґрунтованих затримок для таких суден. Для кожного порту розробляється план приймання відходів та поводження з відходами. Вимоги до змісту та елементів такого плану визначені у Додатку I. Директива зобов'язує держави-члени проводити оцінку, затвердження та моніторинг планів.

Перед здаванням відходів оператор, агент або капітан судна в електронній формі надсилає органу або іншому суб'єкту, призначеному державою-членом, «попереднє сповіщення про відходи». Заходячи в порт ЄС, судна повинні доставити всі відходи до портових споруд, за певними винятками. Після здавання відходів оператор портової приймальної споруди або орган порту заповнює форму «підтвердження про приймання відходів» та видає його капітану судна.

Операційні витрати портових приймальних споруд для приймання та оброблення суднових відходів підлягають відшкодуванню за рахунок стягнення зборів із суден. Системи відшкодування витрат не повинні стимулювати судна скидати відходи в море. Директива передбачає можливість диференціації зборів залежно від категорії, типу та розміру судна, небезпечного характеру відходів тощо, а також зменшення їх розмірів чи звільнення від сплати (у такому випадку видається «свідоцтво про звільнення»).

З метою виконання вимог Директиви держави-члени забезпечують здійснення інспекцій. Кожна держава-член проводить інспектування суден, що заходять до її портів, у кількості, що становить щонайменше 15% від загальної кількості окремих суден, що прибувають до її портів щороку. Відбір суден провадиться на основі цільового ризик-орієнтованого механізму ЄС. Держави-члени забезпечують внесення інформації про результати проведення інспектувань у «базу даних про результати інспектувань».

Для належного виконання та дотримання положень Директиви держави-члени здійснюють звітування та обмін інформацією на основі Системи обміну навігаційною інформацією ЄС («SafeSeaNet»).

Додатки

Директива містить низку додатків, які визначають:

- вимоги до планів приймання відходів та поводження з відходами (Додаток 1);
- стандартну форму попереднього сповіщення про здавання відходів, що його надсилають портовим приймальним спорудам (Додаток 2);
- стандартну форму підтвердження про приймання відходів (Додаток 3);
- категорії витрат та чистих доходів, пов'язаних з експлуатацією та управлінням портовими приймальними спорудами (Додаток 4);
- форму свідоцтва про звільнення від обов'язкового здавання суднових відходів, подання попереднього сповіщення про відходи чи сплати обов'язкового збору у портах (Додаток 5).

Основні імплементаційні акти

Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2022/92 від 21 січня 2022 року, що встановлює правила застосування Директиви (ЄС) 2019/883 Європейського Парламенту та Ради щодо методології моніторингу даних та формату звітності про відходи пасивного вилову риби

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/92/oj

Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2022/91 від 21 січня 2022 року, який визначає критерії для визначення того, що судно виробляє зменшену кількість відходів та поводить ся зі своїми відходами у сталий та екологічно безпечний спосіб відповідно до Директиви (ЄС) 2019/883 Європейського Парламенту та Ради

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/91/oj

Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2022/90 від 21 січня 2022 року, що встановлює правила застосування Директиви (ЄС) 2019/883 Європейського Парламенту та Ради щодо детальних елементів цільового ризик-орієнтованого механізму Союзу для відбору суден для інспекції

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/90/oj

Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2022/89 від 21 січня 2022 року, що встановлює правила застосування Директиви (ЄС) 2019/883 Європейського Парламенту та Ради щодо методу, який має використовуватися для розрахунку достатньої місткості виділених потужностей для зберігання

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/89/oj

Керівні документи

Немає

Корисні посилання

Port facilities for waste from ships, including cargo residues // EUR-Lex (Access to European Union law

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/LSU/?uri=CELEX-:32019L0883&qid=1688458100341>

Waste shipments // CIRCABC (Communication and Information Resource Centre for Administrations, Businesses and Citizens)

https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/509ea8c4-f3fd-4ddb-9562-831fdbbc24e-c9?p=1&n=10&sort=modified_DESC

Waste and recycling. Ships // European Commission

https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/ships_en

Інформація станом на

04.07.2023

3.3 Особливості здійснення окремих операцій поводження з відходами

Директива Ради 1999/31/ЄС від 26 квітня 1999 року про захоронення відходів

Сектор	Управління відходами та ресурсами
Підсектор	Особливості здійснення окремих операцій поводження з відходами
Повна назва	Council Directive 1999/31/EC of 26 April 1999 on the landfill of waste Директива Ради 1999/31/ЄС від 26 квітня 1999 року про захоронення відходів http://data.europa.eu/eli/dir/1999/31/oj
Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_925#Text
Коротка назва	Landfill Directive Директива про захоронення відходів
Дата прийняття	26.04.1999
Тип документа	Директива
Мета	Метою Директиви є: <ul style="list-style-type: none"> – поступове зменшення захоронення відходів, зокрема відходів, придатних для рециклінгу або інших операцій з відновлення; – встановлення суворих експлуатаційних і технічних вимог як до відходів, що підлягають захороненню, так і до полігонів; – запобігання чи зменшення, наскільки це можливо, негативних наслідків для довкілля та здоров'я людини від захоронення відходів упродовж усього життєвого циклу полігона.
Опис (Резюме)	<p>Директива регламентує діяльність будь-яких полігонів відходів. Кожен полігон відходів повинен бути класифікований і віднесений до одного із класів: полігон для небезпечних відходів; полігон для відходів, що не є небезпечними; полігон для інертних відходів. Водночас Директива встановлює винятки зі сфери свого застосування. Наприклад, Директива не застосується до внесення осадів, включаючи осаді стічних вод і донні осади від днопоглиблювальних робіт, у ґрунт у цілях його удобрення чи покращення. Окрім того, Директива допускає часткове або повне незастосування її окремих положень на розсуд держав-членів ЄС. Випадки та порядок виключення із сфери застосування визначені у статті 3 Директиви.</p> <p>Директива встановлює вимоги, спрямовані на забезпечення зменшення захоронення відходів, заборону захоронення конкретних видів відходів, а також заборону захоронення відходів без їх попереднього оброблення.</p> <p>Вона визначає цільові показники, зокрема щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> – зменшення захоронення біорозкладних муніципальних відходів до 35% від загальної кількості (за масою) біорозкладних муніципальних відходів, утворених у 1995 році або за останній рік, що передує 1995 року, не пізніше ніж за 15 років після дати транспонування вимог Директиви

у національне законодавство. Держави-члени повинні розробити національні стратегії зі зменшення захоронення біорозкладних відходів;

- зменшення кількості захоронених муніципальних відходів до 10% (або менше) від загальної кількості утворених муніципальних відходів (за масою) до 2035 року. До 31 грудня 2024 року Європейська Комісія має переглянути цей показник;

- припинення приймання на полігони усіх відходів, придатних для рециклінгу чи інших операцій з відновлення (зокрема у складі муніципальних відходів), станом на 2030 рік.

Директива встановлює правила розрахунку ступеня досягнення цільових показників державами-членами та покладає на Європейську Комісію підготовлення звітів раннього попередження, в яких зокрема відображається оцінка досягнення цільових показників. Держави-члени ЄС звітуються Європейській Комісії про досягнення цільових показників за кожний календарний рік.

Директива встановлює вимоги до процедури:

- одержання дозволу на діяльність із захоронення відходів та умови його одержання;

- приймання відходів для захоронення (серед яких: документальне підтвердження відповідності відходів для захоронення; перевірка документів на відходи, візуальний контроль відходів на в'їзді та у місці складування, ведення реєстру кількостей та характеристик захоронених відходів; письмове підтвердження про отримання кожної доставки відходів; повідомлення компетентного органу про неприйняття відходів);

- контролю та моніторингу на етапах експлуатації, закриття та післяексплуатаційного догляду за полігонами.

Директива передбачає вимоги щодо запровадження фінансових та економічних інструментів, спрямованих на поступове зменшення захоронення відходів. Так, держави-члени повинні забезпечити, щоб тариф на захоронення відходів покривав усі витрати на захоронення (зокрема витрати, пов'язані зі створенням та експлуатацією місця захоронення відходів, витрати на закриття та післяексплуатаційний догляд ділянки протягом щонайменше 30 років).

Додатки

Директива містить низку додатків, які визначають:

- загальні вимоги до всіх класів полігонів відходів (Додаток I);

- критерії та процедури приймання відходів (Додаток II);

- процедури контролю і моніторингу на етапах експлуатації та післяексплуатаційного догляду (Додаток III);

- вимоги до змісту плану імплементації, який має бути поданий у випадку відтермінування кінцевого строку досягнення цільового показника захоронених муніципальних відходів (Додаток IV).

Основні імплементаційні акти

Імплементаційне рішення Комісії (ЄС) 2019/1885 від 6 листопада 2019 року, що встановлює правила розрахунку, верифікації та звітування про дані щодо захоронення муніципальних відходів відповідно до Директиви Ради 1999/31/ЄС та скасовує Рішення Комісії 2000/738/ЄС (оприлюднено під номером С(2019) 7874)

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2019/1885/oj

Рішення Ради від 19 грудня 2002 року, що встановлює критерії та процедури приймання відходів на полігонах відповідно до статті 16 та Додатку II до Директиви 1999/31/ЄС (2003/33/ЄС)
[http://data.europa.eu/eli/dec/2003/33\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2003/33(1)/oj)

Керівні документи

EU Landfill Gas Control Guidance document [non-binding]
https://projects2014-2020.interregeurope.eu/fileadmin/user_upload/tx_tevprojects/library/file_1560843910.pdf

Корисні посилання

Landfill waste // European Commission
https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/land-fill-waste_en

Landfill waste // CIRCABC
https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/5604b273-1d57-4d3f-8ddf-d6767b5c-ca15?p=1&n=10&sort=modified_DESC

Інформація станом на

05.07.2023

Регламент (ЄС) № 1013/2006 про перевезення відходів

Сектор	Управління відходами та ресурсами
Підсектор	Особливості здійснення окремих операцій поводження з відходами
Повна назва	Regulation (EC) No 1013/2006 of the European Parliament and of the Council of 14 June 2006 on shipments of waste Регламент (ЄС) № 1013/2006 Європейського Парламенту та Ради від 14 червня 2006 року про перевезення відходів http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1013/oj
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Waste Shipments Regulation Регламент про перевезення відходів
Дата прийняття	14.06.2006
Тип документа	Регламент
Мета	Регламент встановлює процедури здійснення контролю за перевезенням відходів залежно від походження, призначення та маршруту перевезення, типу відходів, що перевозяться, а також типу поводження з відходами у місці призначення, з метою покращення охорони довкілля.
Опис (Резюме)	Регламент охоплює майже усі типи відходів (за певними винятками, визначеними у ст. 1) та включає перевезення відходів: між державами-членами, в межах ЄС або транзитом через треті країни; імпортовані до ЄС із третіх країн; експортовані з ЄС до третіх країн; транзитом через ЄС, на шляху з і до третіх країн.

Регламент враховує положення Базельської конвенції про контроль за транскордонним перевезенням небезпечних відходів та їх видаленням (1989) та Рішення C(2001)107/Final Ради ОЕСР щодо перегляду Рішення C(92)39/Final про контроль за транскордонним переміщенням відходів, призначених для операцій з відновлення.

Регламент встановлює дві процедури контролю за перевезенням відходів:

– загальну процедуру, яка передбачена ст. 18 та встановлює загальні вимоги до інформаційного супроводу відходів у разі їх перевезення для відновлення. Загальна процедура застосовується до відходів, перелічених у ст. 3(2) (відходів, визначених Додатками III, IIIA, IIIB) та ст. 3(4) (відходів, спеціально призначених для лабораторного аналізу з метою оцінки їхніх фізичних чи хімічних характеристик або визначення їхньої придатності для відновлення та видалення). Перевезення відходів повинно супроводжуватися документом, форма якого визначена Додатком VII;

– спеціальну процедуру, яка передбачена для усіх видів відходів у випадку їх перевезення для видалення та певних видів відходів у разі їх перевезення для відновлення (зокрема відходи, передбачені у Додатку IV). Перевезення відходів за спеціальною процедурою допускається лише за попереднім письмовим повідомленням (сповіщенням) та одержанням згоди на перевезення відходів. До письмового повідомлення (сповіщення), документу про перевезення (транспортного документу) долучається документація, визначена у додатках до Регламенту, договір, укладений з одержувачем відходів, а також підтвердження фінансових гарантій чи еквівалентного страхування. Повідомлення подається до компетентного органу держави, з якої відбудуватиметься відправлення відходів. Він пересилає повідомлення до компетентних органів держав призначення та транзиту, які підтверджують одержання повідомлення. Згодом компетентні органи держав призначення, відправлення та транзиту мають прийняти стосовно повідомлення про перевезення відходів одне з таких рішень – надати згоду без умов, надати згоду з умовами або відмовити у наданні згоди. Після одержання згоди особа, що сповістила про перевезення відходів, повинна внести дату перевезення і заповнити транспортний документ, відправити підписані його копії компетентним органам держав та вантажоодержувачу, в подальшому останній повинен письмово підтвердити одержання відходів. Установа (об'єкт), яка фактично провела відновлення чи відходів, видає сертифікат про здійснення таких операцій (сертифікат міститься у транспортному документі або додається до нього) та надсилає підписані копії відповідним компетентним органам держав та особі, що повідомила про перевезення відходів.

Регламент встановлює низку заборон, зокрема щодо: змішування відходів, які перевозяться для відновлення чи видалення, з іншими відходами; імпорту та експорту небезпечних відходів (за певними винятками). Він також вимагає від компетентних органів заборонити

поводження з експортованими/імпортованими відходами протягом усього періоду перевезення, включно з їх відновленням чи видаленням, не здійснюватиметься екологічно безпечним способом.

Для виконання та імплементації вимог Регламенту держави-члени ЄС повинні встановити санкції за порушення Регламенту, здійснювати інспекції, призначити компетентні органи (відповідальні за виконання Регламенту), кореспондентів (відповідальних за інформування або консультування осіб чи підприємств, які звертаються за такими послугами), а також можуть призначити спеціальні митниці для ввезення/вивезення відходів.

Кожна держава-член повинна надіслати Європейській Комісії річний звіт про виконання Регламенту. Європейська Комісія на їх основі кожні три роки готує звіт про впровадження Регламенту.

Додатки

Регламент містить низку додатків, які серед іншого визначають:

- форму документа-повідомлення про транскордонне переміщення/перевезення відходів (Додаток IA);
- форму документа про транскордонне перевезення відходів (Додаток IB);
- спеціальні інструкції щодо заповнення документа-повідомлення та документа про переміщення відходів (Додаток IC);
- інформацію та документи стосовно документа-повідомлення та документа про переміщення відходів, які мають бути подані чи долучені до них (Частини 1 та 2), а також додаткова інформація та документи, які можуть вимагати компетентні органи держави (Частина 3) (Додаток II);
- «зелений» перелік відходів – перелік відходів, які підпадають під загальні вимоги щодо інформаційного супроводу відходів, передбачені ст. 18 (Додаток III);
- суміш (мікс) двох або більше відходів, вказаних у Додатку III, які не класифікуються за однією з позицій відповідно до ст. 3(2) (Додаток IIIA);
- перелік додаткових відходів зеленого переліку, які очікують включення у відповідні положення Базельської конвенції чи Рішення ОЕСР згідно зі ст. 58(1)(b) (Додаток IIIB);
- «бурштиновий» перелік відходів – перелік відходів, які підпадають під процедуру попереднього письмового повідомлення та одержання згоди (Додаток IV);
- перелік відходів, експорт яких заборонено (Додаток V);
- форму для попереднього погодження компетентним органом установок (об'єктів) з відновлення відходів, що надається відповідно до ст. 14 (Додаток VI);
- інформацію, яка супроводжує перевезення відходів за загальною процедурою (Додаток VII);
- перелік керівних настанов екологічно обґрунтованого управління відходами (ст. 49) (Додаток VIII);
- додатковий опитувальник для звітів держав-членів відповідно до ст. 51(2) (Додаток IX).

**Основні
імплементційні
акти**

Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2020/2174 від 19 жовтня 2020 року про внесення змін до Додатків IC, III, IIIA, IV, V, VII і VIII до Регламенту (ЄС) № 1013/2006 Європейського Парламенту і Ради про перевезення відходів

http://data.europa.eu/eli/reg_del/2020/2174/oj

Імплементційний Регламент Комісії (ЄС) 2016/1245 від 28 липня 2016 року, що встановлює попередню кореляційну таблицю між кодами Комбінованої номенклатури, передбаченої Регламентом Ради (ЄС) № 2658/87, та позиціями відходів, перелічених у Додатках III, IV та V до Регламенту (ЄС) № 1013/2006 Європейського Парламенту та Ради про перевезення відходів

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2016/1245/oj

Регламент Комісії (ЄС) № 1418/2007 від 29 листопада 2007 року щодо експорту з метою відновлення певних відходів, перелічених у Додатку III або IIIA до Регламенту (ЄС) № 1013/2006 Європейського Парламенту та Ради, до певних країн, до яких не застосовується Рішення ОЕСР про контроль за транскордонним перевезенням відходів

<http://data.europa.eu/eli/reg/2007/1418/oj>

**Керівні
документи**

Додаток VIII Регламенту містить перелік керівних документів, прийнятих:

- відповідно до Базельської конвенції (I),
- ОЕСР (II),
- Міжнародною морською організацією (III),
- Міжнародною організацією праці (IV).

Із посібниками, що узгоджені кореспондентами держав-членів ЄС з питань перевезень відходів (не є юридично обов'язковими), можна ознайомитися за посиланням:

https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/waste-shipments/waste-shipments-correspondents-guidelines_en

Guidelines for customs controls on transboundary shipments of waste. Public summary (This document does not constitute a legally binding act) (2015/C 157/01)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52015XC0512%2803%29&qid=1688643927708>

Doing the right things for waste shipment inspections (DTRT-TFS) Step-by-step guidance book for waste shipment inspections. (December 2012)

<file:///Users/zorana/Downloads/FR-2012-14-DTRT-TFS-Step-by-Step-Guidance-Book.pdf>

<https://www.impel.eu/en/tools/step-by-step-guidance-book-for-waste-shipment-inspections>

**Корисні
посилання**

Waste shipments // European Commission

https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/waste-shipments_en

Waste shipments // CIRCABS

https://circabc.europa.eu/ui/group/636f928d-2669-41d3-83db-093e90ca93a2/library/509ea8c4-f3fd-4ddb-9562-831fdbc24e-c9?p=1&n=10&sort=modified_DESC

**Інформація
станом на**

08.07.2023

Розділ 4.

Якість води та управління водними ресурсами

Водне законодавства ЄС є дуже розвиненими, а перші акти були прийняті у 70-80-х роках. Основним нормативно-правовим актом у цій сфері є Рамкова водна директива, яка встановлює засади управління водними ресурсами. У рамках Європейського зеленого курсу відбувається подальше вдосконалення цієї сфери, зокрема з питань очистки стічних вод, якості поверхневих і підземних вод.

Регулювання у цій сфері тісно пов'язане з іншим секторальним законодавством з питань управління відходами, охорони природи, рибальства, промислового забруднення, хімічної безпеки, засобів захисту рослин, оцінки впливу на довкілля, участі громадськості тощо. Сфера включає такі групи питань: (1) управління та якість водних ресурсів; (2) попередження забруднення водним ресурсів; (3) якість питної води; (4) морське середовище.

Сфера якості води та управління водними ресурсами є об'єктом правового регулювання в Україні. В останні роки Уряд докладав значних зусиль для впровадження окремих актів ЄС у цій сфері, а щодо деяких механізмів ЄС Україна демонструє значний прогрес у наближенні (наприклад, запровадження басейнового принципу управління водними ресурсами, розробка планів управління річковими басейнами, проведення оцінки ризиків затоплення та затвердження планів управління такими ризиками для всіх басейнів тощо). Нещодавно були схвалені Морська природоохоронна стратегія України, Водна стратегія України на період до 2050 року та операційний план для її реалізації на 2022-2024 роки. Проте, повноцінна імплементація права ЄС у цій сфері ще потребує тривалого часу та зусиль.

Цей розділ містить інформацію про такі директиви і регламенти:

- (1) Водна рамкова директива 2000/60/ЄС
- (2) Директива 2008/105/ЄС про встановлення стандартів екологічної якості у сфері водної політики
- (3) Директива 2006/118/ЄС про захист підземних вод від забруднення та виснаження
- (4) Директива 2007/60/ЄС про оцінку та управління ризиками затоплення
- (5) Директива 2006/7/ЄС про управління якістю вод, призначених для купання
- (6) Директива 91/271/ЄЕС про очистку міських стічних вод
- (7) Регламент (ЄС) No 2020/741 про мінімальні вимоги щодо повторного використання води
- (8) Директива 91/676/ЄЕС про захист вод від забруднення, спричиненого нітратами з сільськогосподарських джерел
- (9) Директива (ЄС) 2020/2184 про якість води, призначеної для споживання людиною
- (10) Директива 2013/51/Євратом про встановлення вимог до захисту здоров'я населення щодо радіоактивних речовин у воді, призначеній для споживання людиною
- (11) Директива 2008/56/ЄС про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері екологічної політики щодо морського середовища

4.1 Управління та якість водних ресурсів

Водна рамкова директива 2000/60/ЄС

Сектор	Якість води та управління водними ресурсами
Підсектор	Управління та якість водних ресурсів
Повна назва	Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council of 23 October 2000 establishing a framework for Community action in the field of water policy (consolidated version) Директива 2000/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2000 року про встановлення рамок дій Співтовариства у сфері водної політики (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60
Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_962#Text
Коротка назва	Water Framework Directive Водна рамкова директива
Дата прийняття	23.10.2000
Тип документа	Директива
Мета	Метою директиви є встановити засади охорони поверхневих, перехідних, прибережних і підземних вод, які б припинили погіршення стану вод та забезпечили досягнення доброго стану річок, озер та підземних вод. Директива має низку спеціальних цілей, встановлених у статті 4.
Опис (Резюме)	<p>Рамкова водна директива 2000/60/ЄС разом з її «дочірніми» директивами (Директивою 2008/105/ЄС про встановлення стандартів екологічної якості у сфері водної політики та Директивою 2006/118/ЄС про захист підземних вод від забруднення та виснаження) встановлює засади управління усіма водними ресурсами з метою попередження погіршення стану вод.</p> <p>Вона вимагає затвердження планів управління річковими басейнами та програм заходів з метою досягнення «доброго стану» вод (що включає добрий хімічний та добрий екологічний стан), визначення охоронних зон. З цією метою держави мають визначити відповідні річкові басейни, визначити державні органи для управління басейнами, вивчити особливості кожного басейну та референтні умови, здійснення моніторингу стану вод тощо.</p> <p>Директива також містить перелік пріоритетних речовин, забруднення вод якими потребує спеціальних заходів (для таких речовин Директивою 2008/105/ЄС встановлені стандарти екологічної якості, які мають бути досягнуті для цілей досягнення доброго хімічного стану).</p> <p>У 2022 році Європейська Комісія вийшла з пропозицією додати 24 нових речовини в якості пріоритетних.</p> <p>Рамкова водна директива має детальні вимоги щодо класифікації, оцінки їх екологічного стану, проведення моніторингу стану поверхневих, підземних та інших вод.</p>

Одразу після прийняття директиви була також розроблена та прийнята Спільна стратегія імплементації для узгодження дій держав-членів (а також держав-кандидатів та Норвегії).

Додатки

Директива містить 11 додатків. Додаток I встановлює вимоги до інформації про державні органи управління річковими басейнами, яку держави мають надати Європейській Комісії. Додатки II та III містять технічні вимоги для визначення характеристик типів поверхневих та підземних вод, встановлення референтних умов, визначення тисків тощо. Додаток III встановлює загальні вимоги до проведення економічного аналізу (для цілей статті 9 щодо принципу відшкодування витрат на водні послуги). Додаток IV закріплює вимоги до створення реєстру природоохоронних територій (згідно з ст. 6). Додаток V встановлює вимоги до класифікації та визначення екологічного стану вод та його моніторингу (для поверхневих та підземних вод). Додаток VI визначає вимоги щодо заходів, які мають бути включені до так званих програм заходів (ст.11) для кожного річкового басейну (суб-басейну) та має посилання на низку інших актів ЄС у сфері охорони довкілля. Додаток VII включає вимоги до змісту планів управління річковими басейнами. Додаток VIII містить орієнтовний перелік основних речовин-забруднювачів вод. Додаток IX містить перелік п'яти директив, які встановлюють граничні значення та якісні цілі щодо конкретних забруднюючих речовин (ртуть, кадмій тощо). Ці значення та цілі є, відповідно, гранично допустимими скидами та стандартами екологічної якості для цілей Водної рамкової директиви. Додаток X містить перелік 45-ти пріоритетних речовин у сфері водної політики. Додаток XI включає карти еко-регіонів для річок та озер, а також для перехідних і прибережних вод (зокрема територію України).

Основні імплементаційні акти

Директива Комісії 2009/90/ЄС від 31 липня 2009 року про встановлення, у відповідності до Директиви 2000/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради, технічних вимог до хімічного аналізу та моніторингу стану вод <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/90>

2005/646/ЄС: Рішення Комісії від 17 серпня 2005 року про встановлення реєстру місць для формування міжкалібрувальної мережі у відповідності до Директиви 2000/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради <http://data.europa.eu/eli/dec/2005/646>

Рішення Комісії (ЄС) 2018/229 від 12 лютого 2018 року про встановлення, у відповідності до Директиви 2000/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради, значень моніторингових систем держав-членів як результату заходів з міжкалібрування та про скасування Рішення Комісії 2013/480/ЄС <http://data.europa.eu/eli/dec/2018/229>

Керівні документи

У рамках впровадження ВРД було прийнято цілу низку керівних документів з різних питань: https://circabc.europa.eu/ui/group/9ab5926d-bed4-4322-9aa7-9964bbe8312d/library/a3c92123-1013-47ff-b832-16e1caaaf-c9a?p=1&n=10&sort=modified_DESC

Корисні посилання	<p>Сторінка Європейської Комісії про Водну рамкову директиву: https://environment.ec.europa.eu/topics/water/water-framework-directive_en</p> <p>Портал ресурсів, пов'язаних з впровадженням ВРД https://circabc.europa.eu/ui/group/9ab5926d-bed4-4322-9aa7-9964bbe8312d/library/7767c856-6c8d-4948-9596-fc807e-6397b2?p=1&n=10&sort=modified_DESC</p> <p>Звіт про імплементацію ВРД https://environment.ec.europa.eu/topics/water/water-framework-directive/implementation-reports_en</p>
Інформація станом на	17.05.2023

Директива 2008/105/ЄС про встановлення стандартів екологічної якості у сфері водної політики

Сектор	Якість води та управління водними ресурсами
Підсектор	Управління та якість водних ресурсів
Повна назва	<p>Directive 2008/105/EC of the European Parliament and of the Council of 16 December 2008 on environmental quality standards in the field of water policy, amending and subsequently repealing Council Directives 82/176/EEC, 83/513/EEC, 84/156/EEC, 84/491/EEC, 86/280/EEC and amending Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council (consolidated text)</p> <p>Директива 2008/105/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16 грудня 2008 року про встановлення стандартів екологічної якості у сфері водної політики, про внесення змін та подальше скасування Директив Ради 82/176/ЄЕС, 83/513/ЄЕС, 84/156/ЄЕС, 86/280/ЄЕС та внесення змін до Директиви 2000/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради (консолідована версія)</p> <p>http://data.europa.eu/eli/dir/2008/105</p>
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	EQS Directive Директива про стандарти екологічної якості
Дата прийняття	16.12.2008
Тип документа	Директива
Мета	Ця директива встановлює стандарти екологічної якості для пріоритетних речовин та інших забруднюючих речовин для цілей Водної рамкової директиви. Вона прийнята на виконання та для цілей статті 16 ВРД. Їх спільною метою є досягнення доброго хімічного стану поверхневих вод.
Опис (Резюме)	Директива встановлює стандарти екологічної якості для поверхневих вод для 45 речовин та їх груп. Директива містить два типи таких стандартів: середньорічні та максимально допустимі концентрації.

Стандарти встановлені для вод, відкладів та біот (головним чином, риби). Додаток I до директиви, де містяться значення концентрацій для кожної речовини, встановлює відповідні значення окремо для внутрішніх вод (озер та річок), інших поверхневих вод (перехідних, прибережних та територіальних) та для біот (лише для окремих речовин).

Директива також дозволяє державам встановлювати змішані зони, в межах яких допускаються перевищення встановлених концентрацій за умови, що стан решти водного об'єкту відповідає стандартам.

Оскільки перелік пріоритетних речовин є результатом доповнення первинного списку, стандарти для нових речовин (№34-45 у Додатку I) мають бути досягнені до 2027 року (для речовин з первинного списку – до 2021 року).

Додатки	Директива містить один додаток, який встановлює стандарти екологічної якості поверхневих вод щодо 45 речовин та груп речовин.
Основні імплементаційні акти	Немає
Керівні документи	Окремих немає, оскільки ця директива реалізується виключно в контексті Водної рамкової директиви. З цієї точки зору низка рекомендаційних документів є спільними для цих двох директив: https://circabc.europa.eu/ui/group/9ab5926d-bed4-4322-9aa7-9964bbe8312d/library/a3c92123-1013-47ff-b832-16e1caaaf-c9a?p=1&n=10&sort=modified_DESC
Корисні посилання	Сторінка Європейської Комісії про Водну рамкову директиву: https://environment.ec.europa.eu/topics/water/water-framework-directive_en
Інформація станом на	19.05.2023

Директива 2006/118/ЄС про захист підземних вод від забруднення та виснаження

Сектор	Якість води та управління водними ресурсами
Підсектор	Управління та якість водних ресурсів
Повна назва	Directive 2006/118/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on the protection of groundwater against pollution and deterioration (consolidated text) Директива 2006/118/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 12 грудня 2006 року про захист підземних вод від забруднення та виснаження (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/dir/2006/118
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Groundwater Directive Директива про підземні води

Дата прийняття	16.12.2006
Тип документа	Директива
Мета	Метою директиви є попередження та контроль забруднення підземних вод. Вона доповнює положення Водної рамкової водної директиви (є її «дочірньою» директивою).
Опис (Резюме)	<p>Директива встановлює заходи для попередження та контролю забруднення усіх підземних вод, зокрема для оцінки їх хімічного стану та зменшення рівнів забруднюючих речовин у них.</p> <p>Для цілей цих заходів директива містить критерії оцінки хімічного стану підземних вод (включаючи показники «доброго стану»). Такі критерії включають стандарти якості підземних вод (визначені Додатком I для нітратів та активних речовин у пестицидах) та порогові значення, встановлені самими державами (для речовин, що становлять ризик для таких вод).</p> <p>Директива встановлює процедури та критерії визначення значних та постійних тенденцій у рівнях забруднення підземних вод, а також визначення початкових точок для досягнення зворотних тенденцій. Для цих цілей має здійснюватися моніторинг їх якості у відповідності до Додатку IV.</p> <p>Директива також містить положення щодо необхідних елементів планів управління річковими басейнами для попередження (скорочення) надходження забруднюючих речовин до підземних вод.</p>
Додатки	Директива містить чотири додатки. Додаток I встановлює стандарти якості підземних вод. Додаток II визначає вимоги щодо встановлення порогових величин для забруднюючих речовин та індикаторів забруднення підземних вод, мінімальний перелік таких речовин та інформацію, яку мають надавати держави. Додаток III містить вимоги до проведення оцінки хімічного стану підземних вод. Додаток IV включає процедури та критерії визначення значних та постійних тенденцій у рівнях забруднення підземних вод, а також визначення початкових точок для досягнення зворотних тенденцій.
Основні імплементаційні акти	Немає
Керівні документи	<p>Окремих немає, оскільки ця директива реалізується виключно в контексті Водної рамкової директиви. З цієї точки зору низка рекомендаційних документів є спільними для цих двох директив:</p> <p>https://circabc.europa.eu/ui/group/9ab5926d-bed4-4322-9aa7-9964bbe8312d/library/a3c92123-1013-47ff-b832-16e1caaaf-c9a?p=1&n=10&sort=modified_DESC</p>
Корисні посилання	<p>Сторінка Європейської Комісії про Водну рамкову директиву:</p> <p>https://environment.ec.europa.eu/topics/water/water-framework-directive_en</p>
Інформація станом на	22.05.2023

Директива 2007/60/ЄС про оцінку та управління ризиками затоплення

Сектор	Якість води та управління водними ресурсами
Підсектор	Управління та якість водних ресурсів
Повна назва	Directive 2007/60/EC of the European Parliament and of the Council of 23 October 2007 on the assessment and management of flood risks Директива 2007/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2007 року про оцінку та управління ризиками затоплення http://data.europa.eu/eli/dir/2007/60
Переклад	Офіційний переклад https://dsns.gov.ua/upload/1/2/8/8/8/prognoz-weekly-directivazatopen-ya-npa-direktiva-es-2007-60-ua.pdf
Коротка назва	Floods Directive Паводкова директива
Дата прийняття	23.10.2007
Тип документа	Директива
Мета	Метою директиви є встановлення засад для оцінки та управління ризиками затоплення для зменшення негативних наслідків, пов'язаних із затопленнями, для здоров'я населення, довкілля, культурної спадщини та економічної діяльності у Співтоваристві (ст.1).
Опис (Резюме)	Директива вимагає від держав провести оцінку ризику затоплень в прибережних та річкових районах (басейнах) на основі інформації про історичні події, пов'язані із повеннями та паводками, топографічних та інших даних. Відповідно, мають бути розроблені карти територій, які мають потенційно значні ризики затоплення (карти загроз та ризиків затоплення). На основі результатів оцінки ризиків затоплення, складених карт загроз затоплення і карт ризиків затоплення розробляються плани управління управління ризиками. Впровадження цієї директиви тісно координується із реалізацією завдань за Водною рамковою директивою.
Додатки	Директива містить один додаток, що встановлює вимоги до планів управління ризиками затоплення.
Основні імплементаційні акти	Немає
Керівні документи	Floods Directive Reporting Guidance 2018 https://cdr.eionet.europa.eu/help/Floods/Floods_2018/GuidanceDocuments/FD_ReportingGuidance.pdf

У рамках спільного впровадження водних директив було розроблено 38 керівних (рекомендаційних) документів, значна частина яких є спільними для Паводкової, Водної рамкової директиви та двох її дочірніх директив:

https://circabc.europa.eu/ui/group/9ab5926d-bed4-4322-9aa7-9964bbe8312d/library/b44c5c7a-508f-4800-91a4-9ac-c99c4eec4?p=1&n=10&sort=modified_DESC

Корисні посилання

Офіційна сторінка Європейської Комісії про Паводкову директиву:

https://environment.ec.europa.eu/topics/water/floods_en

Для підтримки процесу впровадження була створена спеціальна робоча група, яка має багато напрацювань:

<https://circabc.europa.eu/ui/group/9ab5926d-bed4-4322-9aa7-9964bbe8312d/library/9560db96-04c6-4377-bf82-84766955e54a?from-Link=true>

Інформація про впровадження Паводкової директиви в Україні:

<https://dsns.gov.ua/poperedzhennya-pro-ymovirni-nadzvichayni-situaciyi-abo-uskladnennya/vprovadghennya-directiva-2007-60-ec-of-the-european-parliament-and-of-the-council-of-23-october-2007-on-the-assessment-and-management-of-flood-risks>

Інформація станом на

22.05.2023

Директива 2006/7/ЄС про управління якістю вод, призначених для купання

Сектор	Якість води та управління водними ресурсами
Підсектор	Управління та якість водних ресурсів
Повна назва	Directive 2006/7/EC of the European Parliament and of the Council of 15 February 2006 concerning the management of bathing water quality and repealing Directive 76/160/EEC (consolidated text) Директива 2006/7/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 лютого 2006 року про управління якістю вод, призначених для купання та про скасування Директиви 76/160/ЄС (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/dir/2006/7
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Bathing Water Directive Директива про воду для купання
Дата прийняття	16.02.2006
Тип документа	Директива

Мета	<p>Метою директиви є збереження, охорона та покращення якості довкілля та захист здоров'я населення шляхом доповнення Водної рамкової директиви через:</p> <ul style="list-style-type: none">• моніторинг якості вод, призначених для купання;• покращені заходи управління водами;• надання інформації громадськості.
Опис (Резюме)	<p>Директива вимагає здійснення щорічного моніторингу якості вод, де купаються люди. Такий моніторинг включає відбір 4 (у певних випадках трьох) зразків протягом купального сезону, проте перший зразок має бути взятий до початку такого сезону.</p> <p>Оцінка якості вод здійснюється за мікробіологічними показниками, визначеними в директиві (Додаток I). За результатами оцінки відповідні води відносять до певної категорії згідно з класифікацією директиви (поганої, достатньої, доброї або чудової якості).</p> <p>Держави мають забезпечити, щоб всі води до 2015 року були принаймні достатньої якості (тобто 9 років передбачено на її впровадження), кожна водойма мала «профайл» (свого роду паспорт з інформацією про неї).</p> <p>Директива вимагає донесення інформації про стан водойм для купання, зокрема про їх якість, класифікацію тощо, зокрема й безпосередньо у місцях купання. Директива не застосовується до штучних водойм, де вода підлягає обробці, басейнів, спа тощо.</p>
Додатки	<p>Директива містить п'ять додатків. Перший додаток встановлює вимоги до мікробіологічних показників для чудової, доброї та достатньої якості внутрішніх та прибережних вод для купання. Додаток II містить вимоги до процесу оцінки якості та класифікації вод для купання. Додаток III – вимоги до змісту профайлу водойм. Додаток IV встановлює загальні вимоги до моніторингу якості вод, а Додаток V – до відбору зрізків.</p>
Основні імплементаційні акти	<p>2011/321/EU: Commission Implementing Decision of 27 May 2011 establishing, pursuant to Directive 2006/7/EC of the European Parliament and of the Council, a symbol for information to the public on bathing water classification and any bathing prohibition or advice against bathing http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2011/321</p> <p>Commission Decision (EU) 2017/1583 of 1 September 2017 specifying, pursuant to Directive 2006/7/EC of the European Parliament and of the Council, EN ISO 17994:2014 as the standard on the equivalence of microbiological methods http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2011/321</p>
Керівні документи	<p>Вимоги до звітування держав (технічні): https://cdr.eionet.europa.eu/help/BWD</p>
Корисні посилання	<p>Сторінка Європейської Комісії про Директиву про воду для купання: https://environment.ec.europa.eu/topics/water/bathing-water_en</p>
Інформація станом на	<p>22.05.2023</p>

4.2 Попередження забруднення водних ресурсів

Директива 91/271/ЄЕС про очистку міських стічних вод

Сектор	Якість води та управління водними ресурсами
Підсектор	Попередження забруднення водних ресурсів
Повна назва	Council Directive of 21 May 1991 concerning urban waste water treatment (91/271/EEC) (consolidated text) Директива Ради від 21 травня 1991 року про очистку міських стічних вод (91/271/ЄЕС) (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/dir/1991/271
Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_911#Text
Коротка назва	Urban Waste Water Treatment Directive (UWWTD) Директива про очистку міських стічних вод
Дата прийняття	21.05.1991
Тип документа	Директива
Мета	Метою директиви є захист довкілля від негативного впливу скидання міських та деяких промислових стічних вод.
Опис (Резюме)	Директива встановлює вимоги до збору, очистки та скидання міських стічних вод, а також стічних вод від окремих видів господарської діяльності: <ul style="list-style-type: none"> • агломерації чисельністю понад 2000 осіб повинні мати системи збору та очистки стічних вод; • усі скиди стічних вод мають підлягати вторинній очистці; • встановлення вимог (дозволів) на скиди усіх міських стічних вод, стічних вод харчових підприємств та стічних вод промислових підприємств до міських каналізаційних систем; • моніторинг роботи очисних споруд та вод, куди здійснюються скиди; • контроль над видаленням та повторним використанням мулових осадів, а також над повторним використанням очищених стічних вод. Ці вимоги мають різні часові рамки виконання (у середньому 10-15 років), в залежності від розміру агломерації та районів, де скидаються стічні води. Для так званих «вразливих районів» діють більш жорсткі вимоги до якості очищення стічних вод та коротші часові рамки імплементації.
Додатки	Директива містить три додатки. Додаток I включає вимоги до систем збору стічних вод, скидів з очисних споруд, вимоги до вторинної очистки тощо. Додаток II містить критерії для визначення вразливих і менш вразливих районів. Додаток III визначає перелік видів господарської діяльності, прямі скиди стічних вод яких (омінаючи централізовані міські системи) мають підлягати регулюванню чи прямим дозволам.
Основні імплементаційні акти	Commission Implementing Decision 2014/431/EU of 26 June 2014 concerning formats for reporting on the national programmes for the implementation of Council Directive 91/271/EEC https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TX/?qid=1405007191767&uri=CELEX:32014D0431

	<p>Commission Implementing Decision 2014/431/EEC excel templates (EIO-NET)</p> <p>https://circabc.europa.eu/faces/jsp/extension/wai/navigation/container.jsp</p>
Керівні документи	<p>Commission Recommendation (EU) 2021/472 of 17 March 2021 on a common approach to establish a systematic surveillance of SARS-CoV-2 and its variants in wastewaters in the EU</p> <p>https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX-%3A32021H0472&qid=1616408530133</p>
Корисні посилання	<p>Сторінка Європейської Комісії про Директиву про очистку міських стічних вод:</p> <p>https://environment.ec.europa.eu/topics/water/urban-wastewater_en</p> <p>Матеріали, пов'язані із впровадженням директиви в ЄС:</p> <p>https://circabc.europa.eu/ui/group/1c566741-ee2f-41e7-a915-7bd-88bæ7c03/library/cfc7e49b-1487-4523-a0c7-e1f914d84ce0</p>
Інформація станом на	23.05.2023

Регламент (ЄС) No 2020/741 про мінімальні вимоги щодо повторного використання води

Сектор	Якість води та управління водними ресурсами
Підсектор	Попередження забруднення водних ресурсів
Повна назва	<p>Regulation (EU) 2020/741 of the European Parliament and of the Council of 25 May 2020 on minimum requirements for water reuse</p> <p>Регламент (ЄС) No 2020/741 Європейського Парламенту та Ради від 25 травня 2020 року про мінімальні вимоги щодо повторного використання води</p> <p>http://data.europa.eu/eli/reg/2020/741</p>
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	<p>Water Reuse Regulation</p> <p>Регламент про повторне використання води</p>
Дата прийняття	25.05.2020
Тип документа	Регламент
Мета	<p>Метою регламенту є гарантувати, що «відновлена» вода є безпечною для сільськогосподарського зрошення, що, у свою чергу, забезпечуватиме високий рівень захисту довкілля, здоров'я населення та тварин, сприятиме циркулярній економіці, підтримуватиме заходи з адаптації до зміни клімату та сприятиме досягненню цілей Водної рамкової директиви, оскільки позитивно впливатиме на питання дефіциту водних ресурсів та пов'язаний з цим тиск на водні ресурси, що також сприятиме ефективному функціонуванню внутрішнього ринку в ЄС.</p>

Опис (Резюме)	<p>Регламент встановлює мінімальні вимоги до використання міських стічних вод для цілей зрошення. Така відновлена вода має бути очищена згідно вимог регламенту, її виробництво та постачання вимагати дозволу. Очистка води може відбуватись на загальному очисному підприємстві або в результаті додаткової очистки на спеціальному відновлюваному підприємстві. Таке підприємство повинно здійснювати моніторинг якості відновленої води. Окрім того, має бути розроблений та затверджений план управління ризиками.</p> <p>Державні органи мають забезпечити нагляд за дотриманням умов дозволу; вони також мають забезпечити широкий доступ до інформації про таке використання стічних вод, включаючи об'єм відновлених вод, що використовується, видані дозволи тощо.</p> <p>Регламент вводиться в дію з 26 червня 2023 року.</p>
Додатки	Регламент містить два додатки. Додаток I включає вимоги щодо сфер використання відновлених вод, класифікації їх якості, мінімальні вимоги до їх якості, мінімальні вимоги до моніторингу. Додаток II визначає детальні вимоги до плану управління ризиками.
Основні імплементаційні акти	Немає
Керівні документи	Commission Notice Guidelines to support the application of Regulation 2020/741 on minimum requirements for water reuse (2022/C 298/01) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex-%3A52022XC0805%2801%29
Корисні посилання	Сторінка Європейської Комісії про повторне використання вод: https://environment.ec.europa.eu/topics/water/water-reuse_en
Інформація станом на	23.05.2023

Директива 91/676/ЄЕС про захист вод від забруднення, спричиненого нітратами з сільськогосподарських джерел

Сектор	Якість води та управління водними ресурсами
Підсектор	Попередження забруднення водних ресурсів
Повна назва	<p>Council Directive of 12 December 1991 concerning the protection of waters against pollution caused by nitrates from agricultural sources (91/676/EEC) (consolidate text)</p> <p>Директива Ради від 12 грудня 1991 року про захист вод від забруднення, спричиненого нітратами з сільськогосподарських джерел (91/676/ЄС) (консолідований текст)</p> <p>http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676</p>
Переклад	<p>Офіційний переклад</p> <p>https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987_002-91#Text</p>
Коротка назва	<p>Nitrates Directive</p> <p>Нітратна директива</p>

Дата прийняття	12.12.1991
Тип документа	Директива
Мета	Цілями директиви є зменшення забруднення вод, що спричинене або виникає внаслідок нітратів зі сільськогосподарських джерел, а також попередження такого забруднення.
Опис (Резюме)	Ця директива тісно пов'язана із Рамковою водною директивою та є основним правовим актом в ЄС, спрямованим на захист водних ресурсів від негативного впливу сільського господарства. Головними інструментами цієї директиви є обов'язковий моніторинг вмісту нітратів у водних об'єктах (зокрема для визначення вод, що зазнали або можуть зазнати забруднення), визначення так званих вразливих зон та прийняття кодексу хороших с/г практик. Сільськогосподарські виробники повинні дотримуватись кодексу, особливо в межах вразливих зон (для яких також мають бути розроблені програми дій). У зонах, що вже зазнали забруднення, директива обмежує використання гною (не більше 170 г/га в перерахуванні на азот). За певних умов Комісія може надавати винятки. Кожні 4 роки держави звітуються до Європейської Комісії про виконання директиви.
Додатки	Директива містить п'ять додатків. Додаток I встановлює критерії для визначення вод, що зазнали або можуть зазнати забруднення (концентрації нітратів та евтрофікація). Додаток II визначає вимоги до кодексу хороших с/г практик. Додаток III включає детальні вимоги до програм дій (які мають бути розроблені для вразливих зон). Додаток IV містить референтні методи вимірювання вмісту азоту та нітратів. Додаток V визначає вимоги до звітування держав (зокрема карти моніторингу та вразливих зон).
Основні імплементаційні акти	Низка імплементаційних рішень індивідуального характеру (адресованих конкретним державам щодо надання винятку).
Керівні документи	Для цілей стану евтрофікації застосовується відповідний документ в рамках ВРД: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/706b-8cfb-fd22-4041-aff0-308e44ec4a8a Рекомендації з розробки програм дій для вразливих зон: https://environment.ec.europa.eu/topics/water/nitrates_en#-studies-and-publications
Корисні посилання	Сторінка Європейської Комісії про Нітратну директиву: https://environment.ec.europa.eu/topics/water/nitrates_en
Інформація станом на	29.05.2023

4.3 Якість питної води

Директива (ЄС) 2020/2184 про якість води, призначеної для споживання людиною

Сектор	Якість води та управління водними ресурсами
Підсектор	Якість питної води
Повна назва	Directive (EU) 2020/2184 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2020 on the quality of water intended for human consumption (recast) Директива (ЄС) 2020/2184 Європейського Парламенту та Ради від 16 грудня 2020 року про якість води, призначеної для споживання людиною (нова редакція) http://data.europa.eu/eli/dir/2020/2184
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Drinking Water Directive Директива про питну воду
Дата прийняття	16.12.2020
Тип документа	Директива
Мета	Основною метою директиви є захист здоров'я населення від негативного впливу забруднення питної води та покращення доступу до питної води.
Опис (Резюме)	<p>Директива прийнята на заміну її попередній редакції (Директив 98/83/ЄС). Хоча поширена її назва використовує термін «питна вода», директива використовує термін «вода, призначена для споживання людиною», що включає як воду, призначену для безпосереднього споживання (пиття, приготування їжі) незалежно від її походження, так і воду, що використовується у харчовій промисловості для виробництва, переробки, зберігання, чи маркетингу харчової продукції.</p> <p>Питна вода повинна відповідати бактеріологічним та хімічним показникам, передбаченим директивою (мінімальним стандартам якості питної води). Держави мають забезпечити використання так званого ризик-орієнтованого підходу до процесів постачання, обробки, та розподілу питної води, який охоплює весь ланцюг постачання води (від водозбору до кінцевої точки постачання), проведення оцінки ризиків та управління ризиками на ділянках, де здійснюється водозбір, систем водопостачання та розподілу. Окрім того, директива встановлює вимоги до матеріалів, які контактують з питною водою. Держави мають забезпечити моніторинг якості питної води, що постачається споживачам у відповідності до вимог директиви. Держави повинні намагатись забезпечити доступ до питної води для кожної людини.</p> <p>Директива також вимагає створення інформаційних систем щодо її впровадження та інформування громадськості.</p>

Додатки	Директива містить сім додатків. Додаток I включає мікробіологічні та хімічні показники якості питної води, а також для моніторингу її якості. Додаток II визначає вимоги до моніторингу (загальні та технічні), оцінки та управління ризиками. Додаток III містить вимоги щодо методик, які необхідно застосовувати для моніторингу та контролю якості. Додаток IV встановлює вимоги до інформування громадськості. Додаток V містить принципи, на основі яких Європейська Комісія має визначити вимоги до матеріалів, які контактують з питною водою. Додатки VI-VII мають юридично-технічний характер.
Основні імплементаційні акти	Імплементуюче рішення Комісії (ЄС) 2022/679 від 19 січня 2022 року про встановлення контрольного переліку речовин та сполук, що є важливими для води, призначеної для споживання людиною, як це передбачено Директивою (ЄС) 2020/2184 Європейського Парламенту та Ради (повідомлена документом C(2022) 142) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX-3A32022D0679&qid=1685364773753
Керівні документи	Немає
Корисні посилання	Сторінка Європейської Комісії про Директиву про питну воду: https://environment.ec.europa.eu/topics/water/drinking-water_en
Інформація станом на	29.05.2023

Директива 2013/51/Євратом про встановлення вимог до захисту здоров'я населення щодо радіоактивних речовин у воді, призначеній для споживання людиною

Сектор	Якість води та управління водними ресурсами
Підсектор	Якість питної води
Повна назва	Council Directive 2013/51/Euratom of 22 October 2013 laying down requirements for the protection of the health of the general public with regard to radioactive substances in water intended for human consumption Директива Ради 2013/51/Євратом від 22 жовтня 2013 року про встановлення вимог до захисту здоров'я населення щодо радіоактивних речовин у воді, призначеній для споживання людиною http://data.europa.eu/eli/dir/2013/51
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Немає
Дата прийняття	22.10.2013
Тип документа	Директива
Мета	Метою директиви можна вважати захист здоров'я населення від забруднення питної води радіоактивними речовинами.

Опис (Резюме) Директива встановлює параметричні значення, частоту та методи моніторингу вмісту радіоактивних речовин у питній воді. Як і Директива про питну воду, ця директива користується поняттям «води, що призначена для споживання людиною», яке включає як воду, призначену для безпосереднього споживання (пиття, приготування їжі), так і воду, що використовується у харчовій промисловості.

Директива встановлює так звані «параметричні значення» вмісту радіоактивних речовин у питній воді. Ці величини не є граничними концентраціями: їх перевищення вимагає від держави проведення оцінки ризику для здоров'я населення та, за необхідності, вжиття заходів для покращення якості питної води. З цією метою держави повинні забезпечити моніторинг вмісту радіоактивних речовин. Параметричні значення встановлені для трьох показників: вміст тритію, радону та індикативної дози. «Індикативна доза» означає очікувану ефективну дозу, сформовану надходженням всередину протягом одного року всіх радіонуклідів, присутність яких була виявлена у воді, призначеній для споживання людиною, природного та штучного походження, але за винятком тритію, калію-40, радону і короткоживучих продуктів розпаду радону.

Додатки Директива містить три додатки. Додаток I включає параметричні значення вмісту тритію, радону та для індикативної дози. Додаток II – вимоги до моніторингу радіоактивних речовин. Додаток III – вимоги щодо моніторингу та визначення індикативної дози.

Основні імплементаційні акти	Немає
Керівні документи	Немає
Корисні посилання	Немає
Інформація станом на	29.05.2023

4.4 Морське середовище

Директива 2008/56/ЄС про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері екологічної політики щодо морського середовища

Сектор	Якість води та управління водними ресурсами
Підсектор	Морське середовище
Повна назва	Directive 2008/56/EC of the European Parliament and of the Council of 17 June 2008 establishing a framework for community action in the field of marine environmental policy (Marine Strategy Framework Directive) (consolidated text)

	<p>Директива 2008/56/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 17 червня 2008 року про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері екологічної політики щодо морського середовища (Рамкова директива про морську стратегію) (консолідована версія). http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56</p>
Переклад	<p>Офіційний переклад https://ips.ligazakon.net/document/EU080076</p>
Коротка назва	<p>Marine Strategy Framework Directive Рамкова директива про морську стратегію</p>
Дата прийняття	17.06.2008
Тип документа	Директива
Мета	<p>Метою директиви є захист морського середовища шляхом застосування екосистемного підходу до управління діяльністю щодо його використання та охорони.</p>
Опис (Резюме)	<p>Основною вимогою директиви є необхідність затвердження державою так званої морської стратегії для досягнення доброго екологічного стану морських вод до 2020 року. У свою чергу, це передбачає і низку інших зобов'язань, зокрема оцінку стану морських вод, кваліфікацію (визначення) доброго екологічного стану, моніторингу стану морських ресурсів, розробку програм заходів тощо. Добрий екологічний стан визначається за «дескрипторами» (якісними показниками), визначеними в директиві. Директива вимагає співпраці між державами у реалізації своїх стратегій.</p> <p>Імплементация директиви має тісний зв'язок з низкою інших правових актів (ВРД, міжнародними угодами, пташиною та оселищною директивами тощо).</p>
Додатки	<p>Директива містить шість додатків. Додаток I включає перелік 11 якісних дискрипторів для визначення доброго екологічного стану морських вод. Додаток II визначає вимоги щодо інформації про уповноважені органи (для інформування ЄК). Додаток III містить перелік характеристик та джерел та наслідків впливу (тису) на морські види, які беруться до уваги для визначення їх екологічного стану (та програм моніторингу). Додаток IV включає орієнтовний перелік характеристик для встановлення екологічних цілей. Додаток V встановлює вимоги до програм моніторингу. Додаток VI містить перелік заходів, які можуть бути включені до програм заходів.</p>
Основні імплементаційні акти	<p>Рішення Комісії (ЄС) 2017/848 від 17 травня 2017 року про встановлення критеріїв та методологічних стандартів доброго екологічного стану морських вод та специфікацій і стандартизованих методів моніторингу та оцінки, та про скасування Рішення 2010/477/ЄС http://data.europa.eu/eli/dec/2017/848</p>
Керівні документи	<p>Немає. Проте була створена стратегія спільної імплементації для координації дій держав в рамках якої є багато напрацювань: https://environment.ec.europa.eu/topics/marine-and-coastal-environment/implementation-marine-strategy-framework-directive_en</p>

**Корисні
посилання**

Сторінка Європейської Комісії про охорону морських вод:
https://environment.ec.europa.eu/topics/marine-and-coastal-environment_en

Морська інформаційна система ЄС:
<https://water.europa.eu/marine>

**Інформація
станом на**

30.05.2023

Розділ 5.

Охорона природи

Політика та законодавство ЄС у сфері охорони природи – одна з найстаріших сфер регулювання. Водночас, сфера охорони природи активно розвивається, особливо в останні роки у зв'язку із впровадженням Європейського зеленого курсу. Очікується значне розширення питань, які є об'єктом правового регулювання: запилювачі, відновлення природи, зелені зони і борізноманіття в містах.

Сфера охорони природи стосується таких предметних напрямків: (1) охорона живої природи та NATURA 2000; (2) зоопарки; (3) торгівля окремими видами дикої природи, їх частинами та виробами з них; (4) інвазійні види; (5) лісове господарство.

Сфера охорони природи є предметом правового регулювання в Україні. Пташина та Оселищна директиви включені до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, тому певна робота з аналізу відповідності та імплементації проводилась. Хоча правова основа для створення об'єктів NATURA 2000 в Україні відсутня. Питання торгівлі окремими видами дикої природи регулюються в Україні внаслідок зобов'язань за відповідними міжнародними угодами, зокрема Конвенцією CITES.

Цей розділ містить інформацію про такі директиви і регламенти:

- (1) Директива 2009/147/ЄС про збереження диких птахів
- (2) Директива 92/43/ЄС про збереження природних середовищ існування та дикої флори і фауни
- (3) Регламент (ЄЕС) No 3254/91 про заборону використання в межах Співтовариства капканів та ввезення до Співтовариства шкурок та продукції, яку виготовлено з певних видів диких тварин, з тих країн, де лов таких тварин здійснюється із застосуванням капканів або методів вилову, які не відповідають стандартам гуманних методів вилову тварин
- (4) Директива 1999/22/ЄС від щодо утримання диких тварин у зоопарках
- (5) Регламент (ЄС) No 338/97 про захист видів дикої флори та фауни шляхом регулювання торгівлі ними
- (6) Директива 83/129/ЄЕС про імпорту у держави-члени шкур окремих тюленят та продукції з них
- (7) Регламент (ЄС) No 1007/2009 про торгівлю продукцією з тюленів
- (8) Регламент (ЄЕС) No 348/81 про єдині правила імпорту продукції з китів чи інших китоподібних
- (9) Регламент (ЄС) No 1007/2009 про торгівлю продукцією з тюленів
- (10) Регламент (ЄС) No 995/2010, яким встановлюються зобов'язання операторів, які розміщують деревину та деревинні товари на ринку
- (11) Регламент (ЄС) No 2173/2005 про встановлення системи ліцензування FLEGT для імпорту деревини у ЄС, так званий регламент FLEGT

5.1 Охорона живої природи та NATURA 2000

Директива 2009/147/ЄС про збереження диких птахів

Сектор	Охорона природи
Підсектор	Охорона живої природи та NATURA 2000
Повна назва	Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council of 30 November 2009 on the conservation of wild birds (codified version) (consolidated text) Директива 2009/147/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 30 листопада 2009 року про збереження диких птахів (кодифікована редакція) (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147
Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_001-09#Text
Коротка назва	Birds Directive Пташина директива
Дата прийняття	30.11.2009
Тип документа	Директива
Мета	Загальною метою Директиви про захист диких птахів є збереження усіх видів диких птахів, які природно проживають на європейській території держав-членів, на рівні, що відповідає, головним чином, екологічним, науковим та культурним вимогам, беручи до уваги при цьому економічні і рекреаційні потреби, щоб адаптувати популяцію цих видів до такого рівня.
Опис (Резюме)	Сфера дії директиви охоплює птахів, їх яйця, гнізда та середовища існування. Механізм захисту диких птахів, передбачений директивою, включає заходи з охорони, управління та контролю за дикими птахами, а також вимоги до їх використання. Головними елементами цього механізму є: <ul style="list-style-type: none"> • Створення спеціальних природоохоронних територій для захисту вразливих видів птахів (охорона середовищ існування (оселищ)), що охоплює види, включені до Додатку I та мігруючі види (ст.4). Такі території створюються на основі виключно орнітологічних критеріїв та автоматично включаються до мережі NATURA 2000. • Заборона діяльності, яка прямо завдає шкоди усім птахам (наприклад, знищення чи вилов, порушення гнізд) (ст.5). • Обмеження комерційного використання та полювання на птахів (ст.6- 9). • Окремі застереги щодо інвазійних видів птахів (ст.11). <p>Директиви про захист птахів та щодо оселищ – головні правові інструменти для збереження та сталого використання природи в ЄС, особливо через мережу природоохоронних територій NATURA 2000. Наразі створено понад 5400 спеціальних природоохоронних територій для охорони оселищ птахів.</p>

Додатки

Директива має сім додатків. Додаток I містить перелік 197 вразливих видів для захисту яких мають бути вжиті спеціальні заходи (зокрема, створення об'єктів NATURA 2000). Додаток II включає два переліки видів птахів: дозволені для полювання види птахів в Європі та види, полювання на які дозволено лише в окремих країнах. Додаток III містить два переліки видів птахів, продаж яких (живими чи мертвими) дозволяється загалом або за певних умов. Додаток IV включає переліки заборонених неселективних або масових методів та засобів вилову птахів (полювання на них), зокрема пасток, капканів, використання автоматичної зброї з магазинами ємністю понад 2 набої та полювання з літаків або автомобілів. Додаток V містить напрямки наукових досліджень, які держави мають підтримувати для охорони птахів згідно з ст.10. Додатки VI та VII носять техніко-юридичний характер, за виключенням положень щодо строків імплементації окремих положень, зазначених у частині В Додатку VI.

Основні імплементаційні акти

Імплементаційне рішення Комісії від 11 липня 2011 року про форму інформації про територію для територій NATURA 2000
http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2011/484

Імплементаційне рішення Комісії (ЄС) 2023/695 від 27 березня 2023 року про встановлення форми звіту про статус та тенденції популяцій видів диких птахів у відповідності до ст.12 Директиви 2009/147/ЄС (Пташиної директиви)
http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/695

Керівні документи

Технічну та наукову підтримку в імплементації обидвох природоохоронних директив надає Європейський тематичний центр з біологічного різноманіття. В рамках його роботи було розроблено та прийнято низку керівних та рекомендаційних документів, зокрема для цілей визначення територій NATURA 2000:
<https://www.eionet.europa.eu/etcs/etc-be/activities/building-the-natura-2000-network#autotoc-item-autotoc-7>

Рекомендаційні та керівні документи з питання управління територіями NATURA 2000:
https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/index_en.htm

Керівництво щодо полювання в рамках Пташиної директиви:
https://circabc.europa.eu/ui/group/3f466d71-92a7-49eb-9c63-6cb0fadf-29dc/library/4b5dff4-369c-4c4b-a249-625adc2a7545?p=1&n=10&sort=-modified_DESC

Корисні посилання

Сторінка Європейської Комісії про Пташину директиву:
https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/birds-directive_en

Плани дій щодо окремих видів птахів:
https://circabc.europa.eu/ui/group/3f466d71-92a7-49eb-9c63-6cb0fadf-29dc/library/882eeeb3-86e9-4944-adbe-edf7001c5eb1?p=1&n=10&sort=-modified_DESC

Загальна бібліотека напрацювань ЄС щодо Пташиної директиви:
https://circabc.europa.eu/ui/group/3f466d71-92a7-49eb-9c63-6cb0fadf-29dc/library/9433ee89-4ef2-478f-a9ec-76bce6a02c4d?p=1&n=10&sort=-modified_DESC

Портал NATURA 2000
<https://natura2000.eea.europa.eu>

**Інформація
станом на** 19.06.2023

Директива 92/43/ЄС про збереження природних середовищ існування та дикої флори і фауни

Сектор	Охорона природи
Підсектор	Охорона живої природи та NATURA 2000
Повна назва	Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora (consolidated text) Директива Ради 92/43/ЄС від 21 травня 1992 року про збереження природних середовищ існування та дикої флори і фауни (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43
Переклад	Офіційний переклад http://awsassets.panda.org/downloads/brochure_on_support_of_the_council_directive_92_43_eec.pdf
Коротка назва	Habitats Directive Оселищна директива
Дата прийняття	21.05.1992
Тип документа	Директива
Мета	Метою директиви є сприяти забезпеченню охорони біорізноманіття шляхом збереження природних оселищ та дикої флори і фауни на європейській території держав-членів. Заходи, які вживаються відповідно до директиви, повинні бути розроблені для підтримки або відновлення, на рівні сприятливого статусу збереження, природних оселищ та видів дикої флори і фауни, які становлять інтерес для Співтовариства. Заходи, які вживаються відповідно до директиви, повинні враховувати економічні, соціальні та культурні вимоги, а також регіональні та місцеві особливості.
Опис (Резюме)	Центральним елементом Оселищної директиви є формування загальноєвропейської мережі природоохоронних територій NATURA 2000. На відміну від Пташиної директиви, процес створення територій (об'єктів) NATURA 2000 в рамках Оселищної директиви передбачає безпосереднє залучення Європейської Комісії та складні етапи на рівні ЄС.

Держави обирають території (об'єкти) на основі наукових критеріїв, визначених директивою, для збереження типів природних оселищ, визначених у Додатку I та оселищ тих видів, які включені до Додатку II. Для цього держави повинні провести всебічну оцінку для кожного типу оселищ та видів, які є на її території. На основі цієї оцінки вони пропонують та подають до Європейської Комісії переліки запропонованих територій, що мають інтерес для Співтовариства (Sites of Community Interest). Подання включає інформацію щодо кожної такої території відповідно до затвердженої форми. Запропоновані території підлягають обговоренню на так званих наукових семінарах з представниками інших держав-членів, які проводяться для кожного з дев'яти біогеографічних регіонів (континентальний, альпійський тощо). На цих семінарах приймається рішення щодо достатності та якості запропонованих територій державою. Після затвердження переліків територій, що мають інтерес для Співтовариства, держава повинна їх оголосити спеціальними природоохоронними територіями. На практиці це, по-суті, означає створення особливої природоохоронної території (включаючи план управління та охорони, адміністрацію, винесення меж в натурі тощо), яке може тривати до б років. Європейська Комісія щорічно оновлює переліки територій, що мають інтерес для Співтовариства.

Оселищна директива запровадила особливий вид оцінки планованих проєктів на оселища – так звану оцінку впливу на оселища, яка є окремим інструментом (додатковим до традиційної оцінки впливу на довкілля).

Окрім положень щодо NATURA 2000, Оселищна директива містить механізм охорони (збереження) вразливих видів флори та фауни (не лише їх оселищ) за межами самої мережі NATURA 2000, зокрема заборону вилучення (полювання) на такі види, заборону використання певних методів полювання/вилучення тощо.

Додатки

Директива має шість додатків. Додаток I містить перелік типів оселищ, які становлять інтерес для Співтовариства і збереження яких потребує оголошення (створення) спеціальних природоохоронних територій, включаючи пріоритетні типи. Додаток II включає перелік видів флори та фауни, які становлять інтерес для Співтовариства і збереження яких потребує оголошення (створення) спеціальних природоохоронних територій. Додаток III містить перелік наукових критеріїв, які повинні використовуватись для визначення територій, важливих для Співтовариства та оголошення спеціальних природоохоронних територій. Додаток IV включає перелік видів флори та фауни, які становлять інтерес для Співтовариства, і потребують суворої охорони. Додаток V передбачає перелік видів флори та фауни, які становлять інтерес для Співтовариства, і які можуть підлягати охоронним заходам під час їх використання (вилучення). Додаток VI містить заборонені до використання під час полювання (вилучення, вилуви) на ссавців та рибу методи та види транспорту (авіа – та автомобільні транспортні засоби).

**Основні
імплементційні
акти**

На виконання директиви було прийнято понад 90 імплементційних актів, більшість з яких – це оновлення переліків територій, які є важливими для Співтовариства.

Імплементційне рішення Комісії від 11 липня 2011 року про форму інформації про територію для територій NATURA 2000
http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2011/484

**Керівні
документи**

Commission notice Assessment of plans and projects in relation to Natura 2000 sites – Methodological guidance on the provisions of Article 6(3) and (4) of the Habitats Directive 92/43/EEC 2021/C 437/01
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021XC1028%2802%29&qid=1687270008364>

Commission notice Guidance document on the strict protection of animal species of Community interest under the Habitats Directive
<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a17dbc76-2b51-11ec-bd8e-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-search>

Interpretation Manual of EU Union Habitats
<https://circabc.europa.eu/ui/group/3f466d71-92a7-49eb-9c63-6cb0fadf-29dc/library/37d9e6d9-b7de-42ce-b789-622e9741b68f/details>

Технічну та наукову підтримку в імплементції обидвох природоохоронних директив надає Європейський тематичний центр з біологічного різноманіття. В рамках його роботи було розроблено та прийнято низку керівних та рекомендаційних документів, зокрема для цілей визначення територій NATURA 2000:
<https://www.eionet.europa.eu/etcs/etc-be/activities/building-the-natura-2000-network#autotoc-item-autotoc-7>

Рекомендаційні та керівні документи з питання управління територіями NATURA 2000:
https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/index_en.htm

**Корисні
посилання**

Сторінка Європейської Комісії про Оселищну директиву:
https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/habitats-directive_en

Загальна бібліотека напрацювань ЄС щодо Оселищної директиви:
<https://circabc.europa.eu/ui/group/3f466d71-92a7-49eb-9c63-6cb0fadf-29dc/library/575ec4b3-892e-4c8b-a3ba-e529680f2f94>

Портал NATURA 2000:
<https://natura2000.eea.europa.eu>

**Інформація
станом на**

20.06.2023

Регламент (ЄЕС) No 3254/91 про заборону використання в межах Співтовариства капканів та ввезення до Співтовариства шкурок та продукції, яку виготовлено з певних видів диких тварин, з тих країн, де лов таких тварин здійснюється із застосуванням капканів або методів вилову, які не відповідають стандартам гуманних методів вилову тварин

Сектор	Охорона природи
Підсектор	Охорона живої природи та NATURA 2000
Повна назва	Council Regulation (EEC) No 3254/91 of 4 November 1991 prohibiting the use of leghold traps in the Community and the introduction into the Community of pelts and manufactured goods of certain wild animal species originating in countries which catch them by means of leghold traps or trapping methods which do not meet international humane trapping standards Регламент Ради (ЄЕС) No 3254/91 від 4 листопада 1991 року про заборону використання в межах Співтовариства капканів та ввезення до Співтовариства шкурок та продукції, яку виготовлено з певних видів диких тварин, з тих країн, де лов таких тварин здійснюється із застосуванням капканів або методів вилову, які не відповідають стандартам гуманних методів вилову тварин http://data.europa.eu/eli/reg/1991/3254
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Leghold Trap Regulation Регламент про капкани
Дата прийняття	04.11.1991
Тип документа	Регламент
Мета	Метою регламенту можна вважати захист добробуту тварин через запровадження стандартів гуманного відлову тварин.
Опис (Резюме)	Регламент (ЄЕС) No 3254/91 забороняє використання капканів для будь-яких цілей. Він також забороняє імпорт шкурок та продукції, якщо вони добуті в інших країнах з використанням капканів чи з порушенням інших міжнародних вимог. На виконання цього регламенту Європейська Комісія прийняла рішення 97/602/ЄС, яким визначила перелік країн, які відповідають таким вимогам. Окрім того, окремим рішенням (регламентом) Європейської Комісії (ЄС) No 35/97 встановлено вимоги до сертифікації такої продукції (товарів).
Додатки	Регламент містить два додатки. Додаток I включає перелік видів, шкурки яких не можуть бути на ринку ЄС, якщо вони походять з країн, де відсутня ефективна заборона капканів і методи вилову відповідають міжнародним стандартам гуманних пасток. Додаток II містить перелік товарів, на які також поширюється заборона ввезення, якщо вони містять шкурки видів, зазначених у Додатку I.
Основні імплементаційні акти	Регламент Комісії (ЄС) № 1771/94 від 19 липня 1994 року, яким встановлюються вимоги щодо ввезення в Співтовариство шкурок та товарів з певних видів диких тварин https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX-3A31994R1771&qid=1687278707126

Регламент Комісії (ЄС) № 35/97 від 10 січня 1997 року про сертифікацію шкурок та товарів, що охоплюються сферою дії Регламенту Ради (ЄЕС) 3254/91

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX-%3A31997R0035&qid=1687278707126>

Рішення Ради від 22 липня 1997 року щодо переліку, про який йдеться у другому пункті статті 3(1) Регламенту (ЄЕС) №3254/91 та Регламенті Комісії (ЄС) №35/97 (97/602/ЄС)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01997D0602-20130701&qid=1687278707126>

Керівні документи

Немає

Корисні посилання

Сторінка Європейської Комісії про Регламент про капкани:

https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/zoos-directive_en

Інформація станом на

20.06.2023

5.2 Зоопарки

Директива 1999/22/ЄС від щодо утримання диких тварин у зоопарках

Сектор	Охорона природи
Підсектор	Зоопарки
Повна назва	Council Directive 1999/22/EC of 29 March 1999 relating to the keeping of wild animals in zoos Директива Ради 1999/22/ЄС від 29 березня 1999 року щодо утримання диких тварин у зоопарках http://data.europa.eu/eli/dir/1999/22
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Zoos Directive Директива про зоопарки
Дата прийняття	29.03.1999
Тип документа	Директива
Мета	Цілями директиви є захист диких тварин та збереження біорізноманіття через заходи ліцензування та інспектування зоопарків, що, у свою чергу, посилюватиме роль зоопарків у збереженні біорізноманіття.
Опис (Резюме)	Положення директиви стосуються не лише утримання тварин, але й функціонування зоопарків. Директива включає визначення зоопарку, яке містить критерії, за яких певне місце утримання тварин (установа) вважається зоопарком незалежно від фактичної назви, встановлює

вимоги до діяльності таких установ. Директива містить вимоги щодо обов'язкового ліцензування діяльності зоопарків та періодичних заходів контролю (інспекцій).

Додатки	Немає
Основні імплементаційні акти	Немає
Керівні документи	Директива про зоопарки: добрі практики https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/17af359e-e215-42e8-8fa5-5e90e3041297/language-en/format-PDF/source-277044033
Корисні посилання	Сторінка Європейської Комісії про Директиву про зоопарки: https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/zoos-directive_en
Інформація станом на	20.06.2023

5.3 Торгівля окремими видами дикої природи, їх частинами та виробами з них

Регламент (ЄС) No 338/97 про захист видів дикої флори та фауни шляхом регулювання торгівлі ними

Сектор	Охорона природи
Підсектор	Торгівля окремими видами дикої природи, їх частинами та виробами з них
Повна назва	Council Regulation (EC) No 338/97 of 9 December 1996 on the protection of species of wild fauna and flora by regulating trade therein (consolidated text) Регламент Ради (ЄС) No 338/97 від 9 грудня 1996 року про захист видів дикої флори та фауни шляхом регулювання торгівлі ними (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/reg/1997/338
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Немає
Дата прийняття	09.12.1996
Тип документа	Регламент
Мета	Метою регламенту є охорона видів дикої флори та фауни, гарантування їх збереження шляхом регулювання торгівлею ними. Регламент прийнятий для встановлення єдиних в ЄС вимог у сфері виконання положень Конвенції CITES про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення.

Опис (Резюме) Цей регламент є основним з трьох так званих «регламентів про торгівлю дикими видами» (див.нижче «Основні імплементаційні акти»). Він регулює експорт, ре-експорт та імпорт видів, що перебувають під загрозою зникнення та їх «зразками» (зокрема живі, мертві та частини особин таких видів). Імпорт зразків більшості видів вимагає дозволу (або повідомлення) на імпорт держави-члена ЄС та дозволу (або сертифікату про ре-експорт) країни походження. В залежності від того, в якому з чотирьох додатків зазначений відповідний вид, вимоги до переліку документів та їх отримання різні (найбільш суворі для Додатку А). Деякі з додатків містять види, які не включені до жодного додатку Конвенції CITES, що передбачено самою конвенцією.

Експорт (ре-експорт) зразків видів, наведених в Додатках А-С також потребує дозволу (сертифікату) і може відбуватись лише за певних умов (наприклад, наявність дозволу на імпорт третьої країни для видів з Додатку А).

Окрім експорту-імпорту, регламент також регулює використання та перевезення окремих видів в межах ЄС. Зокрема, забороняється продаж, купівля, публічний показ з комерційною метою видів з Додатку А. Види, зазначені в додатках В та С можна купувати/продавати лише за певних умов.

Додатки Один додаток, розділений на додатки А, В, С та D. Всі додатки містять переліки видів, торгівля якими має відповідні режими. Окрім того, додаток С містить назви країн у зв'язку з видами, включеними до нього.

Основні імплементаційні акти Імплементуючий регламент (ЄС) No 865/2006 про детальні правила щодо імплементації Регламенту (ЄС) No 338/97
<http://data.europa.eu/eli/reg/2006/865>

Імплементуючий регламент (ЄС) 792/2012 про вимоги до оформлення дозволів, сертифікатів та іншої документації, що вимагається Регламентом (ЄС) No 338/97
http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2012/792

Керівні документи Guidance document on the export, re-export and intra-EU trade of captive born and bred live tigers and their parts and derivatives
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ%3AJOC_2023_135_R_0001&qid=1681804099614

Guidance document on live animals bred in captivity under the EU Wildlife Trade Regulations
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52022X-C0811%2801%29&qid=1661181823099>

Revised Guidance document on EU regime governing intra-EU trade and re-export of ivory
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021X-C1230%2803%29&qid=1642098277757>

Revised EU Guidance on Ivory trade - Questions and Answers on musical instruments

<https://circabc.europa.eu/ui/group/3f466d71-92a7-49eb-9c63-6cb0fadf-29dc/library/6ba455cc-c801-4df5-b385-97586c615ae8/details?download=true>

Guidance on Worked Specimens under the EU Wildlife Trade Regulations

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uris-erv:OJ.C_.2017.154.01.0015.01.ENG&toc=OJ:C:2017:154:TOC

Guidance document on the verification of legality in timber trade

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uris-erv:OJ.C_.2018.376.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2018:376:TOC

Guidance document on the Proof of legal acquisition for live animals of Annex B species and necessary documentary evidence

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1553248802870&uri=CELEX:52019XC0321\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1553248802870&uri=CELEX:52019XC0321(01))

Guidance document on the export, re-export, import and intra-Union trade of rhinoceros horns (2019)

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1573810877916&uri=CELEX:52019XC1114\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1573810877916&uri=CELEX:52019XC1114(01))

Корисні посилання

Сторінка Європейської Комісії про торгівлю дикими видами:

https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/wild-life-trade_en

Reference Guide. A practical tool to support implementation of the Wildlife Trade Regulations of the European Union

<https://circabc.europa.eu/ui/group/3f466d71-92a7-49eb-9c63-6cb0fadf-29dc/library/007dddf2-dca9-4c1b-be1c-95e43d67ba8a/details?download=true>

База даних CITES щодо торгівлі видами:

<https://trade.cites.org/>

Інформація станом на

22.06.2023

Директива 83/129/ЄЕС про імпорт у держави-члени шкур окремих тюленят та продукції з них

Сектор Охорона природи

Підсектор Торгівля окремими видами дикої природи, їх частинами та виробами з них

Повна назва	Council Directive of 28 March 1983 concerning the importation into Member States of skins of certain seal pups and products derived therefrom (83/129/EEC) (consolidated text) Директива Ради від 28 березня 1983 року про імпорт у держави-члени шкур окремих тюленят та продукції з них (83/129/ЄЕС) (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/dir/1983/129
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Seal Pups Directive Директива про шкури тюленят
Дата прийняття	28.03.1983
Тип документа	Директива
Мета	Метою директиви є заборона імпорту шкур тюленят в ЄС.
Опис (Резюме)	Директива зобов'язує держави вжити заходів для заборони імпорту шкур дитинчат двох видів тюленів чи продукції з них: лисуна гренландського (<i>Pagophilus groenlandicus</i>) та чубача плямистого (<i>Cystophora cristata</i>). Заборона на імпорт не поширюється на товари, що є результатом традиційного полювання інуїтів. Практична реалізація директиви тісно пов'язана з Регламентом (ЄС) № 1007/2009 про торгівлю продукцією з тюленів, який практично забороняє розміщення на ринку ЄС продукції з тюленів.
Додатки	Один додаток, який містить перелік товарів, заборонених до імпорту (усього дві позиції: шкурки тюленят двох видів та вироби з них).
Основні імплементаційні акти	Немає
Керівні документи	Немає
Корисні посилання	Сторінка Європейської Комісії про обмеження торгівлі продукції з тюленів: https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/trade-seal-products_en
Інформація станом на	23.06.2023

Регламент (ЄЕС) No 348/81 про єдині правила імпорту продукції з китів чи інших китоподібних

Сектор	Охорона природи
Підсектор	Торгівля окремими видами дикої природи, їх частинами та виробами з них

Повна назва	Council Regulation (EEC) No 348/81 of 20 January 1981 on common rules for imports of whales or other cetacean products (consolidated text) Регламент Ради (ЄЕС) No 348/81 від 20 січня 1981 року про єдині правила імпорту продукції з китів чи інших китоподібних (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/reg/1981/348
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Немає
Дата прийняття	20.01.1981
Тип документа	Регламент
Мета	Метою регламенту є охорона китів шляхом регулювання торгівлею товарів з них.
Опис (Резюме)	Регламент забороняє імпорт продукції, виробленої з китів чи інших китоподібних (зазначених у додатку) без дозволу на імпорт. Такий дозвіл видається уповноваженими органами держав-членів і не може бути виданий, якщо імпорт здійснюється з комерційною метою.
Додатки	Один додаток, який містить перелік товарів, заборонених до імпорту без дозволу (включає м'ясо, жир, шкіру китів тощо).
Основні імплементаційні акти	Немає
Керівні документи	Немає
Корисні посилання	Сторінка Європейської Комісії про охорону китів та китоподібних: https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/international-whaling_en
Інформація станом на	23.06.2023

Регламент (ЄС) No 1007/2009 про торгівлю продукцією з тюленів

Сектор	Охорона природи
Підсектор	Торгівля окремими видами дикої природи, їх частинами та виробами з них
Повна назва	Regulation (EC) No 1007/2009 of the European Parliament and of the Council of 16 September 2009 on trade in seal products (consolidated text) Регламент (ЄС) No 1007/2009 Європейського Парламенту та Ради від 16 вересня 2009 року про торгівлю продукцією з тюленів (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1007
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Немає
Дата прийняття	16.09.2009

Тип документа	Регламент
Мета	Метою є встановлення гармонізованих правил розміщення на ринку продукції з тюленів.
Опис (Резюме)	<p>Регламент дозволяє розміщення на ринку продукції з тюленів лише за певних умов:</p> <ul style="list-style-type: none">- тюлені були впольовані лише інуїтами чи іншими корінними народами, таке полювання є традиційним для цього народу,- полювання здійснювалось з метою підтримання життєдіяльності народу (зокрема для харчування та коштів на проживання, але комерційна мета не може бути основною),- полювання здійснювалось у спосіб, що враховує добробут тварин та спосіб життя народу та його потреби. <p>Дотримання цих умов підтверджується так званими «атестаційними документами», які видаються компетентними незалежними установами, визнаними Комісією.</p> <p>Сфера дії регламенту поширюється на усі види ластоногих (<i>hocidae</i>, <i>Otariidae</i> та <i>Odobenidae</i>), зокрема й моржів та морських котиків і левів.</p>
Додатки	Немає
Основні імплементаційні акти	<p>Імплементуючий регламент Комісії (ЄС) 2015/1850 від 13 жовтня 2015 року про встановлення детальних правил імплементації Регламенту (ЄС) №1007/2009 http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2015/1850</p> <p>Регламент Комісії (ЄС) №737/2010 від 10 серпня 2010 року про встановлення детальних правил імплементації регламенту (ЄС) №1007/2009 http://data.europa.eu/eli/reg/2010/737</p>
Керівні документи	<p>Technical guidance note setting out an indicative list of the codes of the Combined Nomenclature that may cover prohibited seal products – Publication made in accordance with Article 3(3) of Regulation (EC) No 1007/2009 of the European Parliament and of the Council of 16 September 2009 on trade in seal products https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52010XC1229%2804%29&qid=1687526979774</p>
Корисні посилання	<p>Сторінка Європейської Комісії про торгівлю тюленями: https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/trade-seal-products_en</p>
Інформація станом на	23.06.2023

5.4 Інвазійні види

Регламент (ЄС) No 1143/2014 про попередження та управління інтродукцією та поширенням інвазійних чужорідних видів

Сектор	Охорона природи
Підсектор	Інвазійні види
Повна назва	Regulation (EU) No 1143/2014 of the European Parliament and of the Council of 22 October 2014 on the prevention and management of the introduction and spread of invasive alien species (consolidated text) Регламент (ЄС) No 1143/2014 Європейського Парламенту та Ради від 22 жовтня 2014 року про попередження та управління інтродукцією та поширенням інвазійних чужорідних видів (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1143
Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_032-14#Text
Коротка назва	Invasive Alien Species Regulation Регламент про інвазійні чужорідні види
Дата прийняття	22.10.2014
Тип документа	Регламент
Мета	Метою є встановлення вимог щодо запобігання, мінімізації та пом'якшення негативних наслідків для біорізноманіття в результаті інтродукції та поширення в Європейському Союзі інвазійних чужорідних видів.
Опис (Резюме)	<p>Центральним елементом регламенту є Перелік інвазійних чужорідних видів, що викликають занепокоєння Європейського Союзу, який ще називають «союзним переліком» (Union List). Перелік затверджується Комісією на основі відповідних критеріїв та регулярно оновлюється. Види, які включені до союзного переліку, підлягають жорсткому регулюванню: регламент забороняє їх умисне ввезення на територію ЄС, утримання (навіть у замкнених системах), розведення, транспортування, розміщення на ринку, використання чи обмін, надання дозволу на розведення, вивільнення у довкілля.</p> <p>Держави можуть надавати дозвіл на більшість таких дій (окрім розміщення на рику та вивільнення у довкілля) для цілей досліджень, збереження <i>ex situ</i> та розробок медичних препаратів. До видачі таких дозволів висувається низка вимог. Для використання видів з союзного переліку в інших цілях потрібне погодження Європейської Комісії.</p> <p>Окрім низки заборон щодо видів, включених до союзного переліку, регламент містить положення щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розробки національних планів дій щодо основних шляхів поширення таких видів (включаючи попередній аналіз таких шляхів); - можливості створення національних переліків інвазійних видів; - вжиття екстрених заходів щодо інвазійних видів не включених до союзного переліку; - запровадження в державах системи раннього виявлення та знешкодження інвазійних видів з союзного переліку;

- управління інвазійними видами, які вже мають значне поширення на території держав-членів;
- оповіщення, звітування та співпраці.

Додатки

Немає

**Основні
імплементційні
акти**

Імплементційний регламент Комісії (ЄС) 2016/1141 від 13 липня 2016 року про затвердження переліку інвазійних чужорідних видів, що викликають занепокоєння Союзу у відповідності до Регламенту (ЄС) 1143/2014 Європейського Парламенту та Ради (консолідований Союзний перелік)

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2016/1141

Імплементційний регламент Комісії (ЄС) 2018/968 від 30 квітня 2018 року, що доповнює Регламент (ЄС) № 1143/2014 щодо оцінок ризиків від інвазійних чужорідних видів http://data.europa.eu/eli/reg_del/2018/968

Імплементційний регламент Комісії (ЄС) 2016/145 від 4 лютого 2016 року про затвердження форми документу, який слугує доказом видачі дозволу уповноваженими органами держав-членів на діяльність установ, які здійснюють певні види діяльності щодо інвазійних чужорідних видів відповідно до Регламенту (ЄС) 1143/2014 Європейського Парламенту та Ради

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2016/145

Імплементційний регламент Комісії (ЄС) 2017/1454 від 10 серпня 2017 року, який визначає технічні форми звітування державами-членами відповідно до Регламенту (ЄС) 1143/2014 Європейського Парламенту та Ради

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2017/1454

**Керівні
документи**

Немає

**Корисні
посилання**

Сторінка Європейської Комісії про інвазійні види:

https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/invasive-alien-species_en

Наукові та інші напрацювання в ЄС в рамках регламенту:

<https://circabc.europa.eu/ui/group/4cd6cb36-b0f1-4db4-915e-65cd29067f49/library/e55d2b6b-533d-4c8b-a6f2-29ada6f47850>

**Інформація
станом на**

27.06.2023

5.5 Лісове господарство

Регламент (ЄС) No 995/2010, яким встановлюються зобов'язання операторів, які розміщують деревину та деревинні товари на ринку

Сектор	Охорона природи
Підсектор	Лісове господарство
Повна назва	Regulation (EU) No 995/2010 of the European Parliament and of the Council of 20 October 2010 laying down the obligations of operators who place timber and timber products on the market (consolidated text) Регламент (ЄС) No 995/2010 Європейського Парламенту та Ради від 20 жовтня 2010 року, яким встановлюються зобов'язання операторів, які розміщують деревину та деревинні товари на ринку (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/reg/2010/995
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	EU Timber Regulation (EUTR) Регламент про деревину
Дата прийняття	20.10.2010
Тип документа	Регламент
Мета	Цілями регламенту є заборона розміщення на ринку деревини, яка була добута у незаконний спосіб та товарів з неї, а також встановлення вимог до розміщення на ринку деревини та товарів з неї.
Опис (Резюме)	Регламент забороняє розміщення на ринку деревини, яка була добута у незаконний спосіб та товарів з неї. «Незаконний спосіб» передбачає порушення законодавства країни добування. Оператори (компанії чи фізичні особи), що розміщують вперше на ринку певну продукцію з деревини, мають проявляти «належну обачність», шляхом впровадження відповідної системи управління (власної або третіх сторін, так званих моніторингових організацій). Поняття належної обачності включає три елементи: доступ до інформації, оцінки ризику та зменшення ризиків. Кожен з цих елементів є об'єктом детальних положень (вимог) регламенту. Продаж та купівля деревини підлягає суворому відстеженню операторами. Деревина (продукція з неї), що має ліцензію FLEGT або дозвіл в рамках CITES вважається законно добутою. Регламент буде скасований новим Регламентом (ЄС) 2023/1115, який набирає чинності 30 грудня 2024 року, проте деякі його положення продовжуватимуть діяти до кінця 2027 року.
Додатки	Один додаток, що містить номенклатуру деревини та товарів з неї, на яку поширюється дія регламенту.
Основні імплементаційні акти	Імплементаційний регламент Комісії (ЄС) 607/2012 від 6 липня 2012 року про детальні правила щодо системи належної обачності і частоти та природи перевірок моніторингових організацій згідно з Регламентом (ЄС) 995/2010 Європейського Парламенту та Ради від 20 жовтня 2010

року, яким встановлюються зобов'язання операторів, які розміщують деревину та деревинні товари на ринку
http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2012/607

Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 363/2012 від 23 лютого 2012 року про процедурні правила визнання та відкликання визнання моніторингових організацій згідно з Регламентом (ЄС) 995/2010 Європейського Парламенту та Ради від 20 жовтня 2010 року, яким встановлюються зобов'язання операторів, які розміщують деревину та деревинні товари на ринку
http://data.europa.eu/eli/reg_del/2012/363

Керівні документи

Guidance Document for EU Timber Regulation
<https://circabc.europa.eu/ui/group/34861680-e799-4d7c-bbad-da83c-45da458/library/3b2b5ba0-6d68-4e4a-9f12-a5083f103696/details?download=true>

Guidance document on the verification of legality in timber trade for CITES-listed tree species imported into the EU
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:C:2018:376:TOC>

Recycled timber and timber products
<https://circabc.europa.eu/ui/group/34861680-e799-4d7c-bbad-da83c-45da458/library/822133b4-0b9b-4933-92e5-485e7db37957/details?download=true>

Substantiated concerns
<https://circabc.europa.eu/ui/group/34861680-e799-4d7c-bbad-da83c-45da458/library/a0ee1818-2467-438c-8bdb-01622b86dcbf/details?download=true>

Risk mitigation measures
<https://circabc.europa.eu/ui/group/34861680-e799-4d7c-bbad-da83c-45da458/library/1b24e4d9-730e-4æa-ba27-9d41e3efd7a2/details?download=true>

Consideration of prevalence of armed conflict and sanctions in Due Diligence Systems
<https://circabc.europa.eu/ui/group/34861680-e799-4d7c-bbad-da83c-45da458/library/517f5750-c304-4760-88a1-cd21b6ed8579/details?download=true>

Due Diligence
<https://circabc.europa.eu/ui/group/34861680-e799-4d7c-bbad-da83c-45da458/library/a7136379-5d3f-4560-9070-001bc3daa9a1/details?download=true>

Корисні посилання

Сторінка Європейської Комісії про деревину та незаконні рубки:
https://environment.ec.europa.eu/topics/forests/deforestation/illegal-logging/timber-regulation_en

Регламент (ЄС) 2023/1115 про розміщення на ринку Союзу та експорт із Союзу певної сировини та товарів, пов'язаних із знелісненням та деградацією лісів, та про скасування Регламенту (ЄС) 995/2010
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex-%3A32023R1115>

Інформація станом на 27.06.2023

Регламент (ЄС) No 2173/2005 про встановлення системи ліцензування FLEGT для імпорту деревини у ЄС

Сектор	Охорона природи
Підсектор	Лісове господарство
Повна назва	Directive 2003/4/EC of the European Parliament and of the Council of 28 Council Regulation (EC) No 2173/2005 of 20 December 2005 on the establishment of a FLEGT licensing scheme for imports of timber into the European Community (consolidated text) Регламент Ради (ЄС) No 2173/2005 від 20 грудня 2005 року про встановлення системи ліцензування FLEGT для імпорту деревини у Європейське Співтовариство (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/reg/2005/2173
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	FLEGT Regulation Регламент FLEGT
Дата прийняття	20.12.2005
Тип документа	Регламент
Мета	Метою регламенту можна вважати встановлення механізму, який забезпечує законність походження деревини, що імпортується в ЄС.
Опис (Резюме)	Регламент FLEGT (Forest Law Enforcement, Governance and Trade, укр.: застосування лісового законодавства, врядування та торгівля) доповнює Регламент (ЄС) No 995/2010 особливим механізмом: добровільними угодами про партнерство. Такі угоди є двосторонніми договорами ЄС з іншими країнами, в рамках яких країни, що бажають експортувати певні види деревини та продукції (додатки II та III) до ЄС, запроваджують спеціальну систему верифікації того, що така деревина була добута у законний спосіб і пройшла відповідне ліцензування. Законність походження деревини підтверджується відповідними ліцензіями FLEGT, що видаються в країні походження. Імпорт деревини з партнерських країн без ліцензії забороняється.

Наразі ЄС підписав такі угоди з сімома країнами, проте Індонезія є першою та єдиною країною, що вже почала видачу таких ліцензій і може користуватись механізмом, запровадженим цим регламентом. Для цих цілей були внесені зміни у Додатки I та III регламенту.

Додатки	Регламент містить три додатки. Додаток I включає перелік «партнерських країн» та їх органів ліцензування (наразі – лише Індонезія). Додаток II містить перелік товарів, які застосовуються для імпорту з будь-яких партнерських країн, а Додаток III – перелік товарів та країн, імпорт з яких дозволяється (наразі лише для Індонезії).
Основні імплементаційні акти	Регламент Комісії (ЄС) №1024/2008 від 17 жовтня 2008 року про встановлення детальних заходів з імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 2173/2005 про встановлення системи ліцензування FLEGT для імпорту деревини у Європейське Співтовариство http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1024
Керівні документи	Implementation Guidance https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.020.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2020:020:FULL
Корисні посилання	Сторінка Європейської Комісії про незаконні рубки: https://environment.ec.europa.eu/topics/forests/deforestation/illegal-logging_en Сторінка про добровільні партнерські угоди: https://environment.ec.europa.eu/topics/forests/deforestation/cooperation-partners_en#forest-partnerships
Інформація станом на	27.06.2023

Розділ 6.

Промислове забруднення та управління ризиками

Політика і законодавство ЄС у сфері промислового забруднення є одними з найскладніших та добре розвинених. Ця сфера містить велику кількість складних додаткових (імплементуючих) актів. У рамках реалізації Європейського зеленого курсу відбувається реформування ключових елементів у цій сфері, зокрема директиви про промислові викиди та регламенту про реєстр викидів і переносу забруднювачів. Сфера промислового забруднення тісно пов'язана з іншими: управління відходами, водні ресурси, горизонтальне законодавство, зміна клімату.

Сфера промислового забруднення охоплює такі питання: (1) Регулювання промислових викидів; (2) середні спалювальні установки; (3) промислові аварії; (4) викиди летких органічних сполук; (5) екологічний менеджмент, аудит та екомаркування; (6) реєстр викидів та переносу забруднювачів.

Директива про промислові викиди в останні роки була предметом роботи Уряду та надання міжнародної технічної допомоги, оскільки директива є серед зобов'язань за Угодою про асоціацію і в рамках Енергетичного Співтовариства. Питання промислових аварій є об'єктом правового регулювання, а у 2021 році було забезпечено наближення законодавства України до директиви Seveso III. У 2022 році був прийнятий закон про Реєстр викидів і переносу забруднювачів, основні положення його вводяться в дію з жовтня 2023 року. Загалом, імплементація цієї сфери потребує значних фінансових та адміністративних ресурсів та тривалого часу.

Цей розділ містить інформацію про такі директиви і регламенти:

- (1) Директива 2010/75/ЄС про промислові викиди
- (2) Директива (ЄС) 2015/2193 про обмеження викидів певних забруднюючих речовин у атмосферне повітря від середніх спалювальних установок
- (3) Директива 2012/18/ЄС про контроль за загрозами значних небезпек, пов'язаних з небезпечними речовинами (Seveso III)
- (4) Директива 2004/42/ЄС про обмеження викидів летких органічних сполук за рахунок використання органічних розчинників у певних фарбах і лаках та продукції полірування транспортних засобів та внесення змін і доповнень до Директиви 1999/13/ЄС
- (5) Регламент (ЄС) No 1221/2009 про добровільну участь організацій у схемі екоменеджменту та аудиту (EMAS) Співтовариства
- (6) Регламент (ЄС) № 66/2010 про знак екомаркування
- (7) Регламент (ЄС) №166/2006 про запровадження Європейського реєстру викидів та переносу забруднювачів

6.1 Регулювання промислових викидів

Директива 2010/75/ЄС про промислові викиди

Сектор	Промислове забруднення та управління ризиками
Підсектор	Регулювання промислових викидів
Повна назва	Directive 2010/75/EU of the European Parliament and of the Council of 24 November 2010 on industrial emissions (integrated pollution prevention and control) (Recast)(consolidated text) Директива 2010/75/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 24 листопада 2010 року про промислові викиди (всеохоплююче запобігання і контроль забруднень) (нова редакція) (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75
Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_004-10
Коротка назва	Industrial Emissions Directive Директива про промислові викиди
Дата прийняття	24.11.2010
Тип документа	Директива
Мета	Загальна мета директиви – захист довкілля через інтегрований підхід до запобігання та зменшення промислового забруднення, а також контроль за ним.
Опис (Резюме)	<p>Директива спирається на 5 засад (принципів) регулювання промислових викидів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • інтегрований підхід (інтегрований дозвіл); • найкращі доступні технології та методи управління (НДТМ) як основа дозвільної системи; • гнучкість (можливість встановлювати менш жорсткі вимоги до викидів у певних випадках); • контроль (періодичні інспекції кожні 1-3 роки); • участь громадськості та доступ до інформації. <p>Кожна з цих засад є предметом детального регулювання положеннями директиви. Основні механізми директиви (інтегрований дозвіл, НДТМ та інші) спрямовані на регулювання промислової діяльності у шести секторах (енергетика, металургія, переробка руд, хімічна промисловість, відходи та інші). Ці види діяльності зазначені у Додатку I та їх здійснення вимагає дозволу, які держави зобов'язані видавати на основі НДТМ. У свою чергу, НДТМ складаються спеціальними технічними органами ЄС як референтні (BREFs) документи, а їх висновки (BATC) затверджуються Європейською Комісією у формі імплементуючих рішень і вони є обов'язковими для відповідних дозвільних процедур у державах. Відповідно, лише для цілей цього елементу директиви було прийнято 34 додаткові акти (зокрема 21 висновок НДТМ та загальне імплементаційне рішення 2012/119/ЄС щодо збору даних для складання BREF). Держави за певних умов можуть встановлювати менш жорсткі вимоги, ніж передбачені в НДТМ (якщо їх застосування призведе до витрат, диспропорційних до екологічних вигод).</p>

Директива містить особливо жорсткі вимоги до роботи так званих великих спалювальних установок (тепловою потужністю понад 50 МВт), а також особливі вимоги до роботи сміттєспалювальних установок та установок сумісного спалювання, установок та видів діяльності, де використовуються органічні розчинники, установок, де виробляється діоксид титану (оскільки вона інтегрувала положення відповідних директив). Зокрема, для цих видів діяльності вона безпосередньо встановлює гранично допустимі викиди.

Директива містить детальні вимоги щодо участі громадськості та доступу до інформації. Зокрема, видача, перевидача, внесення змін до відповідних дозволів вимагає забезпечення участі громадськості. На основі директиви був створений спеціальний портал, де надавалась інформація про кожну установку, щорічні викиди, дозволи, результати моніторингу тощо. Нещодавно цей портал був об'єднаний з Реєстром викидів та переносу забруднювачів в ЄС (створений на підставі Регламенту №166/2006) у єдиний Портал промислових викидів.

Директива 2010/75/ЄС про промислові викиди лежить в основі правового регулювання викидів від промислових установок в ЄС. Станом на 2023 рік близько 50 тис. промислових установок в ЄС є об'єктом її регулювання, викиди яких складають 20% від усіх викидів (скидів) у повітря та воду та близько 40% викидів парникових газів в ЄС.

Додатки

Директива містить десять додатків. Додаток I включає перелік видів діяльності, на які поширюються вимоги глави II, зокрема необхідність отримання інтегрованого дозволу на основі НДТМ (деякі з пороговими значеннями, наприклад обсяг/потужність виробництва). Додаток II містить перелік забруднюючих речовин, для яких інтегрований дозвіл повинен включати гранично допустимі викиди. Додаток III визначає критерії для визначення НДТМ. Додаток IV регламентує детальні вимоги до процедури участі громадськості. Додатки V, VI, VII та VIII встановлюють спеціальні вимоги до великих спалювальних установок, установок для спалювання відходів, включаючи сумісне спалювання, для виробництв з використанням органічних розчинників, а також для виробництва оксиду титану. Додатки IX та X мають техніко-юридичний характер.

Основні імплементаційні акти

Прийняті та затверджені референтні документи та висновки НДМТ <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference>

Імплементаційне рішення Комісії від 10 лютого 2012 року про встановлення правил щодо керівних засад збору даних та підготовки референтних документів НДТМ та забезпечення їх якості на підставі Директиви 2010/75/ЄС Європейського Парламенту та Ради про промислові викиди (повідомлено згідно з документом С(2012) 613) http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2012/119

2012/115/ЄС: Імплементативне рішення Комісії від 10 лютого 2012 року про встановлення вимог щодо національних перехідних планів на підставі Директиви 2010/75/ЄС Європейського Парламенту та Ради про промислові викиди (повідомлено згідно з документом С(2012) 612)
http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2012/115

2012/249/ЄС: Імплементативне рішення Комісії від 7 травня 2012 року щодо визначення періодів пуску та зупинки великих спалювальних установок на підставі Директиви 2010/75/ЄС Європейського Парламенту та Ради про промислові викиди (повідомлено згідно з документом С(2012) 2948)
http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2012/249

Керівні документи

Див.корисні посилання

Корисні посилання

Сторінка Європейської Комісії про промислові викиди:
https://environment.ec.europa.eu/topics/industrial-emissions-and-safety/industrial-emissions-directive_en

Портал промислових викидів:
<https://industry.eea.europa.eu/>

Експертна група для обміну інформацією про НДТМ (Форм за статтею 13):
<https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=en&do=groupDetail.groupDetail&groupID=2611>

Європейське бюро з питань інтегрованого попередження та контролю за забрудненням:
<https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/>

Експертна група з промислових викидів (Комітет за статтею 75):
<https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=en&do=groupDetail.groupDetail&groupID=373>

Оцінки, дослідження, звіти в рамках Директиви про промислові викиди:
<https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/1d945fd8-0d7e-4418-bac4-1c2f4a91af3e>

Пропозиція Комісії з перегляду директиви (2022)
https://environment.ec.europa.eu/publications/proposal-revision-industrial-emissions-directive_en

Інформація станом на

04.07.2023

6.2 Середні спалювальні установки

Директива (ЄС) 2015/2193 про обмеження викидів певних забруднюючих речовин у атмосферне повітря від середніх спалювальних установок

Сектор	Промислове забруднення та управління ризиками
Підсектор	Середні спалювальні установки
Повна назва	Directive (EU) 2015/2193 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2015 on the limitation of emissions of certain pollutants into the air from medium combustion plants Директива (ЄС) 2015/2193 Європейського Парламенту та Ради від 25 листопада 2015 року про обмеження викидів певних забруднюючих речовин у атмосферне повітря від середніх спалювальних установок http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2193
Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_022-15#Text
Коротка назва	Medium Combustion Plant Directive (MCPD) Директива про середні спалювальні установки
Дата прийняття	25.11.2015
Тип документа	Директива
Мета	Загальна мета директиви – зменшення викидів у повітря та потенційних ризиків для здоров'я населення та довкілля, пов'язаних з викидами від середніх спалювальних установок. Директива також встановлює вимоги до моніторингу викидів монооксиду вуглецю.
Опис (Резюме)	Сфера дії директиви охоплює спалювальні установки, номінальне теплоспоживання яких становить чи перевищує 1 МВт, але не більше 50 МВт (так звані «середні спалювальні установки»), незалежно від типу палива, яке вони використовують. Окрім того, за певних умов під дію директиви підпадають «комплекси», утворені з двох чи більше середніх спалювальних установок. Директива містить широкий перелік установок, на які не поширюється її дія (зокрема, установки, які підпадають під дію Директив 2010/75/ЄС та 97/68/ЄС). Нові середні спалювальні установки повинні експлуатуватись виключно на підставі дозволу або реєстрації. Діючі середні спалювальні установки також мають поступово отримати дозвіл або бути зареєстрованими (понад 5 МВт до 1 січня 2024 року, а 5 МВт чи більше до 1 січня 2029 року). Директива містить окремі вимоги до процедури видачі дозволів (реєстрації) таких установок. Директива встановлює гранично допустимі викиди для окремих забруднюючих речовин (з перехідним періодом для діючих установок в залежності від потужності, а також можливість винятків для таких діючих установок). Такі гранично допустимі викиди встановлені для діоксиду сірки, оксидів азоту та пилу в залежності від типу спалювальної установки.

Положеннями директиви також передбачено обов'язковий періодичний моніторинг викидів (включаючи монооксид вуглецю) операторами таких установок та проведення перевірок державними органами. Окрім того, державні органи повинні вести реєстр таких установок з відповідною інформацією про них, відкритий для громадськості.

Додатки	Директива містить три додатки. Додаток I включає вимоги до інформації, яку має подати оператор для отримання дозволу (реєстрації). Ця інформація вноситься до реєстру середніх спалювальних установок. Додаток II визначає гранично допустимі викиди діоксиду сірки, оксидів азоту та пилу для діючих та нових спалювальних установок в залежності від їх типу та потужності. Додаток III містить вимоги до моніторингу викидів операторами та контролю з боку державних органів.
Основні імплементаційні акти	Імплементативне рішення Комісії (ЄС) 2019/1713 від 9 жовтня 2019 року про форму інформації, яка має надаватись державами-членами для цілей звітування про імплементацію Директиви (ЄС) 2015/2193 Європейського Парламенту та Ради (повідомлено згідно з документом С(2019) 7133). http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2019/1713
Керівні документи	Немає
Корисні посилання	Сторінка Європейської Комісії про Директиву про середні спалювальні установки: https://environment.ec.europa.eu/topics/industrial-emissions-and-safety/medium-combustion-plant-directive_en
Інформація станом на	05.07.2023

6.3 Промислові аварії

Директива 2012/18/ЄС про контроль за загрозами значних небезпек, пов'язаних з небезпечними речовинами (Seveso III)

Сектор	Промислове забруднення та управління ризиками
Підсектор	Промислові аварії
Повна назва	Directive 2012/18/EU of the European Parliament and of the Council of 4 July 2012 on the control of major-accident hazards involving dangerous substances, amending and subsequently repealing Council Directive 96/82/EC Директива 2012/18/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 4 липня 2012 року про контроль за загрозами значних небезпек, пов'язаних з небезпечними речовинами, та про внесення змін і подальше скасування Директиви Ради 96/82/ ЄС http://data.europa.eu/eli/dir/2012/18
Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011-12#Text

Коротка назва	Seveso III Directive Директива Севесо III
Дата прийняття	04.07.2012
Тип документа	Директива
Мета	Ця Директива встановлює правила для попередження значних аварій у зв'язку з використанням небезпечних речовин та обмеження їх наслідків для довкілля і здоров'я людини з метою забезпечення високого рівня захисту на всій території ЄС в послідовний і дієвий спосіб.
Опис (Резюме)	<p>Директива містить вимоги як до операторів підприємств, які потрапляють до її сфери дії (головним чином хімічні, фармацевтичні та у сфері зберігання і торгівлі паливом), так і до держав-членів.</p> <p>Зокрема, оператори мають повідомляти про наявність відповідних установок, мати плани реагування на надзвичайні ситуації та так звані політики запобігання значним аваріям (МАРР), інформувати негайно про аварії, співпрацювати з іншими операторами поблизу (для запобігання «ефекту доміно»), періодично звітуватись тощо. Вимоги до операторів є різними в залежності від того, яка кількість небезпечних речовин використовується на виробничому майданчику.</p> <p>Держави мають низку спеціальних зобов'язань у сфері інспектування, планування територій та землеустрою, забезпечення інформування та участі громадськості у прийнятті рішень.</p> <p>Це третє покоління директиви Севесо. Неформальна назва (Seveso) пов'язана із промисловою аварією в м.Севесо, Італія, у 1976 році, яка і спонукала до прийняття першої редакції директиви у 1982 році.</p>
Додатки	Директива містить сім додатків. Додаток I включає переліки небезпечних речовин та їх порогові кількості, категорії загроз. Додаток II визначає вимоги щодо даних та інформації, яку оператори мають включати у звіти про заходи безпеки, вказані в статті 10. Додаток III встановлює загальні вимоги до системи управління безпекою та організації підприємства для запобігання значним аваріям (МАРР). Додаток IV містить вимоги до планів реагування на аварійні ситуації згідно з ст.12. Додаток V включає вимоги до інформування громадськості державними органами про ризики промислових аварій на підприємствах, зокрема населенню, що проживає поблизу. Додаток VI визначає критерії для повідомлення Комісії про значну аварію відповідно статті 18(1). Додаток VII має техніко-юридичний характер (кореляційна таблиця з положеннями попередньої редакції директиви).
Основні імплементаційні акти	Імплементативне рішення Комісії (ЄС) 2022/1979 від 31 серпня 2022 року про встановлення форми та баз даних для подання інформації згідно зі статтями 18(1) та 21(3) Директиви 2012/18/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 4 липня 2012 року про контроль за загрозами значних небезпек, пов'язаних з небезпечними речовинами, та про скасування Імплементативного рішення Комісії 2014/895/ЄС (повідомлено згідно з документом С(2022) 6124) http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1979

2014/896/ЄС: Імплементативне рішення Комісії (ЄС) від 10 грудня 2014 року про встановлення форми подання інформації від держав-членів про імплементативну директиву 2012/18/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 4 липня 2012 року про контроль за загрозами значних небезпек, пов'язаних з небезпечними речовинами (повідомлено згідно з документом С(2014) 9335)

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2014/896

2014/895/ЄС: Імплементативне рішення Комісії від 10 грудня 2014 року про встановлення форми подання інформації, про яку йдеться у статті 21(3) Директиви Європейського Парламенту та Ради від 4 липня 2012 року про контроль за загрозами значних небезпек, пов'язаних з небезпечними речовинами (повідомлено згідно з документом С(2014) 9334)

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2014/895

Керівні документи

Handbook of Scenarios for Assessing Major Chemical Accident Risks

https://minerva.jrc.ec.europa.eu/en/shorturl/minerva/handbook_of_scenarios_for_assessing_major_chemical_accident_risksonlinepdf

Land Use Planning guidelines in the context of article 12 of the Seveso II Directive 96/82/EC as amended by Directive 105/2003/EC

<https://minerva.jrc.ec.europa.eu/EN/content/minerva/3b-0cfe29-cf09-4b74-b41e-4a64949e95ae/lupguideart12pdf>

Guidance on Land Use Planning as required by Council Directive 96/82/EC (Seveso II)

<https://minerva.jrc.ec.europa.eu/EN/content/minerva/a0bf56b7-79a0-454e-a84a-02b6e0a2a990/lupguideseviipdf>

Overview of roadmaps for Land-Use Planning in Selected Member States

<https://minerva.jrc.ec.europa.eu/EN/content/minerva/e4a15f3d-3069-4fb2-bae9-68296a0072a4/luproadmapoverviewpdf>

Guidelines on a Major Accident Prevention Policy and Safety Management System, as required by Council Directive 96/82/EC (Seveso II)

<https://minerva.jrc.ec.europa.eu/EN/content/minerva/347be327-547d-48be-9342-f9414c734103/mappsmguideseviipdf>

Guidance on the preparation of a safety report to meet the requirements of Directive 96/82/EC as amended by Directive 2003/105/EC (Seveso II)

<https://minerva.jrc.ec.europa.eu/EN/content/minerva/25a8e1f4-ca93-41d4-b453-6f14c7b75648/srguideseviipdf>

Guidance on inspections as required by article 18 of the Council Directive 96/82/EC (Seveso II)

<https://minerva.jrc.ec.europa.eu/EN/content/minerva/1424e121-ae-de-4d25-8fcd-48af9b09ea01/inspguideseviipdf>

Корисні посилання	<p>Сторінка Європейської Комісії про промислові аварії: https://environment.ec.europa.eu/topics/industrial-emissions-and-safety/industrial-accidents_en</p> <p>Портал Мінерва (Бюро загроз значних аварій) https://minerva.jrc.ec.europa.eu/en/minerva</p>
Інформація станом на	10.07.2023

6.4 Викиди летких органічних сполук

Директива 2004/42/ЄС про обмеження викидів летких органічних сполук за рахунок використання органічних розчинників у певних фарбах і лаках та продукції полірування транспортних засобів та внесення змін і доповнень до Директиви 1999/13/ЄС

Сектор	Промислове забруднення та управління ризиками
Підсектор	Викиди летких органічних сполук
Повна назва	<p>Directive 2004/42/EC of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on the limitation of emissions of volatile organic compounds due to the use of organic solvents in certain paints and varnishes and vehicle refinishing products and amending Directive 1999/13/EC (consolidated text)</p> <p>Директива 2004/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 квітня 2004 року про обмеження викидів летких органічних сполук за рахунок використання органічних розчинників у певних фарбах і лаках та продукції полірування транспортних засобів та внесення змін і доповнень до Директиви 1999/13/ЄС (консолідована версія)</p> <p>http://data.europa.eu/eli/dir/2004/42</p>
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Paints Directive Директива про фарби
Дата прийняття	21.04.2004
Тип документа	Директива
Мета	Метою директиви є обмеження загального вмісту летких органічних сполук (ЛОС) у певних видах фарб та лаків для попередження та зменшення забруднення повітря від внеску, який роблять ЛОС у формування тропосферного озону.
Опис (Резюме)	<p>Директива 2004/42/ЄС встановлює технічні вимоги до деяких фарб і лаків, а також засобів полірування машин. Головним чином, ці вимоги стосуються вмісту ЛОС у покриттях для будівель та машин. Окрім того, відповідні товари повинні містити маркування про вміст ЛОС. Леткі органічні сполуки – це органічні сполуки, точка кипіння яких рівна чи менша 250 °С за стандартного тиску 101,3 кПа.</p>

Держави періодично звітуються про імплементацію директиви.

Додатки	Директива містить три додатки. Додаток I включає визначення товарів (фарб та лаків), на які поширюється дія директиви. Додаток II визначає вимоги до вмісту ЛОС у різних видах фарб та лаків. Додаток III містить таблицю методів, які мають використовуватись для визначення вмісту ЛОС.
Основні імплементаційні акти	Директива Комісії 2010/79/ЄС від 19 листопада 2010 року про адаптацію до технічного прогресу Додатку III до Директиви 2004/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради про обмеження викидів летких органічних сполук http://data.europa.eu/eli/dir/2010/79
Керівні документи	Немає
Корисні посилання	Сторінка Європейської Комісії про забруднення повітря від окремих секторів https://environment.ec.europa.eu/topics/air/air-pollution-key-sectors_en
Інформація станом на	10.07.2023

6.5 Екологічний менеджмент, аудит та екомаркування

Регламент (ЄС) No 1221/2009 про добровільну участь організацій у схемі еко-менеджменту та аудиту (EMAS) Співтовариства

Сектор	Промислове забруднення та управління ризиками
Підсектор	Екологічний менеджмент, аудит та екомаркування
Повна назва	Regulation (EC) No 1221/2009 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2009 on the voluntary participation by organisations in a Community eco-management and audit scheme (EMAS), repealing Regulation (EC) No 761/2001 and Commission Decisions 2001/681/EC and 2006/193/EC (consolidated text) Регламент (ЄС) No 1221/2009 Європейського Парламенту та Ради від 25 листопада 2009 року про добровільну участь організацій у схемі еко-менеджменту та аудиту (EMAS) Співтовариства, та про скасування Регламенту (ЄС) No 761/2001 та Рішення Комісії 2001/681/ЄС та 2006/193/ЄС (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1221
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	EMAS Regulation Регламент EMAS
Дата прийняття	25.11.2009
Тип документа	Регламент

Мета

Регламент заснував єдину добровільну систему екологічного менеджменту та аудиту (EMAS), у якій можуть брати участь організації як з ЄС, так і за межами ЄС. Метою EMAS є сприяти постійному покращенню екологічних показників діяльності організацій шляхом розробки та впровадження систем екологічного менеджменту у них, об'єктивної періодичної оцінки таких систем, надання інформації про їх екологічні показники діяльності, відкритого діалогу з громадськістю та іншими зацікавленими сторонами, активного залучення працівників та належного навчання.

Опис (Резюме)

Регламент (ЄС) No 1221/2009 про добровільну участь організацій у схемі еко-менеджменту та аудиту (EMAS) Співтовариства, як це випливає з його назви, пропонує єдину добровільну систему екологічного менеджменту та аудиту в ЄС для всіх типів установ та організацій, які хочуть оцінювати, звітуватись та покращувати свої екологічні показники діяльності. Відповідні процедури та звіти мають затверджуватись акредитованими організаціями. Це, зокрема, дозволяє таким суб'єктам користуватись логотипом схема EMAS.

Для участі в EMAS відповідні організації (підприємства, установи тощо) повинні зареєструватись в уповноваженому національному органі. Щоб зареєструватись, організація має виконати низку обов'язкових заходів, зокрема: провести оцінку екологічних показників своєї діяльності, на її основі розробити та впровадити систему екологічного менеджменту, провести внутрішній екологічний аудит, підготувати екологічну заяву. Ці та інші елементи системи екологічного менеджменту повинні проходити періодичну (не рідше раз на рік) верифікацію незалежними акредитованими організаціями («верифікаторами»). Якщо компанія має кілька філій («майданчиків»), вона також може зареєструвати одну або більше таких філій.

Станом на лютий 2022 року в EMAS зареєстровано понад 4 тис. організацій та майже 13 тис. їх філій. Наразі в реєстрі EMAS немає українських компаній чи організацій.

Додатки

Регламент має вісім додатків. Додаток I містить вимоги до екологічної оцінки, яка проводиться організацією для цілей реєстрації. Додаток II – вимоги до системи екологічного управління в організації. Додаток III – вимоги до внутрішнього екологічного аудиту. Додаток IV визначає вимоги до екологічного звітування. Додаток V затверджує логотип EMAS 23-ма мовами. Додаток VI включає вимоги до аплікаційної форми для цілей реєстрації у EMAS. Додаток VII містить форму декларації верифікатора. Додаток VIII має техніко-юридичний характер.

Основні імплементційні акти

Для реалізації цього регламенту було прийнято багато імплементційних рішень, які затвердили секторальні референтні документи (SRD) щодо еко-менеджменту та аудиту для окремих секторів (роздрібна торгівля, туризм, виробництво товарів харчування та напоїв тощо)

https://green-business.ec.europa.eu/eco-management-and-audit-scheme/emas-resources/emas-publications/emas-sectoral-refer-ence-documents_en

Керівні документи	<p>Керівництво користувача: https://green-business.ec.europa.eu/eco-management-and-audit-scheme/emas-resources/emas-tools_en#emas-users-guide</p> <p>Глобальне керівництво EMAS: https://green-business.ec.europa.eu/eco-management-and-audit-scheme/emas-action/emas-global_en</p>
Корисні посилання	<p>Сторінка Європейської Комісії про EMAS: https://green-business.ec.europa.eu/eco-management-and-audit-scheme_en</p> <p>Реєстр EMAS: https://webgate.ec.europa.eu/emas2/public/registration/list</p>
Інформація станом на	10.07.2023

Регламент (ЄС) № 66/2010 про знак екомаркування

Сектор	Промислове забруднення та управління ризиками
Підсектор	Екологічний менеджмент, аудит та екомаркування
Повна назва	<p>Regulation (EC) No 66/2010 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2009 on the EU Ecolabel (consolidated text)</p> <p>Регламент (ЄС) № 66/2010 Європейського Парламенту та Ради від 25 листопада 2009 року про знак екомаркування (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/reg/2010/66</p>
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Немає
Дата прийняття	25.11.2009
Тип документа	Регламент
Мета	Регламент (ЄС) No 66/2010 про знак екомаркування (EU Ecolabel) встановлює вимоги до добровільної системи екологічного маркування в ЄС.
Опис (Резюме)	Система екомаркування, запроваджена регламентом, застосовується до будь-яких товарів та послуг, незалежно від того чи вони пропонуються (використовуються) за оплату чи безкоштовно, окрім медичних та ветеринарних товарів.

В основі цієї системи екомаркування – науково обґрунтовані критерії, які розробляються для конкретної групи товарів, беручи до уваги екологічний слід товарів, ступінь заміни у них небезпечних речовин, їх довготривалість (і, відповідно, потенціал для зменшення екологічного сліду) тощо. Так критерії розробляються у відповідності до спеціальної процедури за безпосередньої участі Ради ЄС з екомаркування (створеної на підставі регламенту) та затверджуються Європейською Комісією.

Знак екомаркування не може надаватись товарам, які містять певні небезпечні речовини.

Держави-члени визначають органи, уповноважені надавати право на використання знаку EU Ecolabel. Такі органи можуть бути як державними (чи у їх складі) чи недержавними. Вони також повинні здійснювати регулярний моніторинг відповідності товарів знаку екомаркування, щоб запобігати його недобросовісному використанню. Порухення вимог регламенту повинно каратись законом.

Додатки

Регламент має п'ять додатків. Додаток I встановлює процедуру розробки та перегляду критеріїв екомаркування. Додаток II визначає дизайн екомаркування EU Ecolabel. Додаток III регламентує загальні вимоги до стягнення плати за розгляд заяв та щорічної плати (зокрема, він встановлює мінімальні та максимальні розміри ставок за розгляд заяв). Додаток IV встановлює істотні (стандартні) умови договору про використання знаку EU Ecolabel. Додаток V визначає детальні вимоги до уповноважених органів (незалежність, кваліфікований персонал тощо).

Основні імплементаційні акти

Для реалізації цього регламенту було прийнято багато імплементаційних рішень, зокрема щодо встановлення критеріїв екомаркування для окремих груп товарів:

https://environment.ec.europa.eu/topics/circular-economy/eu-ecolabel-home/product-groups-and-criteria_en

2010/709/ЄС: Рішення Комісії від 22 листопада 2010 року про встановлення Ради ЄС з екомаркування (повідомлено згідно з документом С(2010) 7961)

<http://data.europa.eu/eli/dec/2010/709>

Керівні документи

EU Ecolabel - Translated User Manuals Part A: General Information

https://environment.ec.europa.eu/publications/eu-ecolabel-translated-user-manuals-part_en

Корисні посилання

Сторінка Європейської Комісії про екомаркування EU Ecolabel:

https://environment.ec.europa.eu/topics/circular-economy/eu-ecolabel-home_en

Інформація станом на

11.07.2023

6.6 Реєстр викидів та переносу забруднювачів

Регламент (ЄС) №166/2006 про запровадження Європейського реєстру викидів та переносу забруднювачів

Сектор

Промислове забруднення та управління ризиками

Підсектор

Реєстр викидів та переносу забруднювачів

Повна назва	<p>Regulation (EC) No 166/2006 of the European Parliament and of the Council of 18 January 2006 concerning the establishment of a European Pollutant Release and Transfer Register and amending Council Directives 91/689/EEC and 96/61/EC (consolidated text)</p> <p>Регламент(ЄС) №166/2006 Європейського Парламенту та Ради від 18 січня 2006 року про запровадження Європейського реєстру викидів та переносу забруднювачів та про внесення змін до Директив Ради 91/689/ЄЕС та 96/61/ЄС (консолідована версія)</p> <p>http://data.europa.eu/eli/reg/2006/166</p>
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	E-PRTR Regulation Регламент про Є-РВПЗ
Дата прийняття	18.01.2006
Тип документа	Регламент
Мета	<p>Метою регламенту є створення Європейського реєстру викидів та переносу забруднювачів (Європейський РВПЗ) для цілей імплементації Київського Протоколу про реєстри викидів та переносу забруднювачів (2003). У свою чергу, метою реєстру є сприяння участі громадськості у прийнятті рішень, що стосуються довкілля, та сприяння з охорони довкілля загалом.</p>
Опис (Резюме)	<p>Цим регламентом було створено загальноєвропейську електронну платформу (базу даних), де вільно доступні дані про:</p> <ul style="list-style-type: none"> • викиди (скиди, відходи) промислових установок, • перенесення відходів та забруднювачів у стічних водах від промислових установок, • викиди (скиди) з дифузних джерел. <p>Джерелом даних від промислових установок є відповідні річні звіти суб'єктів господарювання у більшості сфер економічної діяльності про їх викиди щодо 91 речовини. Поняття «викидів» є особливим для цього регламенту та включає як власне викиди в атмосферне повітря, так і скиди у водні ресурси та захоронення (видалення) відходів у землі. Перенесення відходів та забруднювачів включає дані про переміщення відходів з майданчика установки для переробки чи видалення, а також переміщення забруднюючих речовин у стічних водах, що йдуть на очисні споруди. Окрім установок, що традиційно відносять до промисловості (енергетика, виробництво металів, хімічне виробництво тощо), сфера дії регламенту поширюється на деякі підприємства (установки) у сільському господарстві. Ця система звітування про викиди функціонує окремо від статистичної звітності. Дані про дифузні джерела (наприклад, малі підприємства, сільське господарство, транспорт тощо) є результатом розрахунків/моделювання і через брак єдиних методик наразі доступні лише на національному рівні (у національних РВПЗ).</p> <p>Функціонування Є-РВПЗ вимагає створення національних реєстрів та відповідних механізмів збору, верифікації та поширення інформації. Увесь обмін інформацією між державами-членами (зокрема, подання даних до Є-РВПЗ) відбувається у цифровій формі методами програмного забезпечення.</p>

Регламент також містить положення щодо участі громадськості у створенні такого реєстру чи внесенні змін до нього.

На практиці, функціонування Є-РВПЗ тісно пов'язане із збором та оприлюдненням даних про промислові установки та їх викиди, які підпадають під дію Директиви 75/2010/ЄС про промислові викиди (так званий Європейський реєстр промислових майданчиків). Для уникнення дублювання звітування та підтримки баз даних було створено єдиний європейський реєстр (портал) промислових викидів. У результаті Є-РВПЗ припинив своє функціонування як окремий реєстр у 2021 році. Функціонування єдиного порталу також тісно пов'язане із реалізацією вимог Директиви 2007/2/ЄС INSPIRE, зокрема для забезпечення узгодженості геоінформаційних даних про установки та майданчики.

У 2022 році Європейська Комісія запропонувала перегляд (значні зміни) Директиви 75/2010/ЄС та регламенту про Є-РВПЗ, які, у разі прийняття, розширять та вдосконалять збір та поширення даних, а також остаточно формалізують функціонування єдиного порталу про промислові викиди.

Додатки

Регламент має два додатки. Додаток I містить перелік видів діяльності та порогові значення для визначення установок, які підпадають під сферу дії регламенту (відповідно, повинні подавати свої дані). Додаток II включає перелік забруднюючих речовин та порогові значення для звітування щодо них (окремо для викидів у повітря, воду та землю).

Основні імплементаційні акти

Імплементативне рішення Комісії (ЄС) 2019/1741 від 23 вересня 2019 року про встановлення форми та періодичності даних, які мають надаватись державами-членами для цілей звітування згідно з Регламентом (ЄС) 166/2006 (повідомлено згідно з документом C(2019) 6745)
http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2019/1741

Керівні документи

Guidance Document for the implementation of the European PRTR, European Commission (2006)
Guidance Document for the implementation of the European PRTR, European Commission (2006)

E-PRTR and LCP Integrated Data Reporting portal with guidance documents and tools
https://cdr.eionet.europa.eu/help/eptr_lcp

Корисні посилання

Сторінка Європейської Комісії про РВПЗ:
https://environment.ec.europa.eu/topics/industrial-emissions-and-safety/european-pollutant-release-and-transfer-register-e-prtr_en

EU Industrial Emissions Portal:
<https://industry.eea.europa.eu/>

UNECE/OECD PRTR Global Portal:
<https://prtr.unece.org/>

Guidance on Implementation of the Protocol on Pollutant Release and Transfer Registers to the Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters, United Nations (2008)

https://unece.org/DAM/env/pp/prtr/guidance/PRTR_May_2008_for_CD.pdf

OECD Center for PRTR Data:

https://www.oecd.org/env_prtr_data/

Industrial Plant Data Viewer – EIPIE

<https://eipie.eu/projects/ipdv/>

**Інформація
станом на**

12.07.2023

Розділ 7.

Хімічні речовини

Політика і законодавство ЄС у сфері хімічних речовин є одними з найскладніших і добре розвинених. У рамках Європейського зеленого курсу планується вдосконалення багатьох актів та політик, що відображено у новій Хімічній стратегії сталості ЄС.

Ця сфера включає такі тематичні питання: (1) класифікація, оцінка, реєстрація, пакування та маркування хімічних речовин; (2) спеціальне регулювання окремих хімічних речовин; (3) біоциди; (4) імпорт та експорт хімічних речовин; (5) лабораторні тварини.

Акти сфери хімічної безпеки не були включені в Угоду про асоціацію між Україною та ЄС. У грудні 2022 року був прийнятий Закон України «Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією». Використання азбесту буде заборонено і зв'язку з прийняттям Закону «Про систему громадського здоров'я».

Цей розділ містить інформацію про такі директиви і регламенти:

- (1) Регламент (ЄС) № 1272/2008 про класифікацію, маркування та пакування речовин і сумішей
- (2) Регламент (ЄС) № 1907/2006 про реєстрацію, оцінку, авторизацію і обмеження хімічних речовин (REACH), яким засновується Європейське агентство хімічних речовин
- (3) Директива Ради 87/217/ЄЕС про попередження та зменшення забруднення довкілля азбестом 87/217/ЄЕС
- (4) Регламент (ЄС) № 2019/1021 про стійкі органічні забруднювачі
- (5) Регламент (ЄС) № 528/2012 про розміщення на ринку та використання біоцидної продукції
- (6) Регламент (ЄС) № 649/2012 про експорт та імпорт небезпечних хімічних речовин
- (7) Регламент (ЄС) № 2017/852 про ртуть
- (8) Директива 2010/63/ЄС про захист тварин, що використовуються для наукових цілей

7.1 Класифікація, оцінка, реєстрація, пакування та маркування хімічних речовин

Регламент (ЄС) № 1272/2008 про класифікацію, маркування та пакування речовин і сумішей

Сектор	Хімічні речовини
Підсектор	Класифікація, оцінка, реєстрація, пакування та маркування хімічних речовин
Повна назва	Regulation (EC) No 1272/2008 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2008 on classification, labelling and packaging of substances and mixtures, amending and repealing Directives 67/548/EEC and 1999/45/EC, and amending Regulation (EC) No 1907/2006 (consolidated text) Регламент (ЄС) No 1272/2008 Європейського Парламенту та Ради від 16 грудня 2008 року про класифікацію, маркування та пакування речовин і сумішей, внесення змін до та скасування Директив 67/548/ЄЕС та 1999/45/ЄС та про внесення змін до Регламенту (ЄС) No1907/2006 (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272
Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_025-08#Text
Коротка назва	CLP Regulation Регламент CLP
Дата прийняття	16.12.2008
Тип документа	Регламент
Мета	Мета цього регламенту визначена у статті 1: забезпечити високий рівень захисту здоров'я людини та довкілля, а також вільний рух небезпечних речовин, сумішей і виробів.
Опис (Резюме)	Регламент CLP доповнює механізми регламенту REACH. Цей регламент запроваджує єдині вимоги до класифікації, маркування та пакування хімічних речовин та сумішей (звідси й назва: classification, labelling and packaging (CLP)) у відповідності до всесвітньої гармонізованої системи ООН (GHS). Ці вимоги спрямовані на компанії, які розміщують такі речовини на ринку (зокрема внесення відповідної інформації про класифікацію та маркування до реєстру Європейського агентства хімічних речовин). Мета регламенту досягається шляхом: (а) гармонізації критеріїв класифікації речовин і сумішей, а також правил маркування та пакування небезпечних речовин і сумішей; (b) встановлення зобов'язання для: (i) виробників, імпортерів та подальших користувачів класифікувати введені в обіг речовини та суміші; (ii) постачальників маркувати й пакувати введені в обіг речовини та суміші; (iii) виробників, зокрема виробників виробів, та імпортерів класифікувати такі речовини, які не введені в обіг та підлягають реєстрації чи повідомленню згідно з Регламентом (ЄС) № 1907/2006;

- (с) закріплення зобов'язання для виробників та імпортерів речовин повідомляти Агентство про такі класифікації та елементи етикетки, якщо їх не було надано Агентству у складі реєстраційних документів згідно з Регламентом (ЄС) № 1907/2006;
- (d) встановлення на рівні Співтовариства переліку речовин з їх гармонізованими класифікаціями та елементами маркування;
- (e) запровадження реєстру класифікації і маркування речовин, який об'єднує всі повідомлення, подання та гармонізовані класифікації та елементи маркування, згадані в пунктах (с) та (d).

Регламент містить багато технічних норм, його повний текст займає понад 1,5 тис. сторінок.

Додатки

Регламент містить вісім додатків, більшість з яких є технічними (містять технічну інформацію щодо хімічних речовин, їх класифікації тощо). Додаток I визначає критерії для класифікації та маркування небезпечних речовин. Додаток II – спеціальні вимоги до маркування та пакування окремих речовин та сумішей. Додаток III – перелік тверджень (формулювань) про небезпечність, додаткової інформації про безпеку та додаткові елементи для маркування. Додаток IV містить перелік запобіжних тверджень (формулювань). Додаток V встановлює зображення (піктограми) для позначення небезпечності. Додаток VI містить гармонізовану класифікацію та вимоги до маркування певних небезпечних речовин (він постійно оновлюється для врахування технічного прогресу). Додаток VII має техніко-юридичний характер для позначення відповідності класифікації за регламентом та за Директивою 67/548/ЄЕС. Додаток VIII – гармонізовану інформацію, яку мають подавати імпортери/користувачі певних хімічних речовин (сумішей) державним органам, на які покладено функції з реагування на надзвичайні ситуації у сфері охорони здоров'я та попередження їх.

Основні імплементаційні акти

Європейською Комісією було прийнято низку делегованих рішень (регламентів) для оновлення положень цього регламенту з метою врахування технічного та наукового прогресу, зокрема до Додатку VI регламенту. Ці зміни відображені у консолідованій версії тексту регламенту.

Регламент Комісії (ЄС) № 440/2010 від 21 травня 2010 року про розмір плати, що стягується Європейським агентством хімічних речовин згідно з Регламентом (ЄС) №1272

<http://data.europa.eu/eli/reg/2010/440>

Керівні документи

Усі керівні документи доступні на спеціальній сторінці Європейського агентства хімічних речовин:

<https://echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-clp>

Корисні посилання

Сторінка Європейської Комісії про CLP:

https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/chemicals/classification-and-labelling-clpghs_en

Сторінка Європейського агентства хімічних речовин про CLP:

<https://echa.europa.eu/regulations/clp/understanding-clp>

Реєстр класифікації та маркування хімічних речовин

<https://echa.europa.eu/information-on-chemicals/cl-inventory-database>Інформація
станом на

13.07.2023

Регламент (ЄС) № 1907/2006 про реєстрацію, оцінку, авторизацію і обмеження хімічних речовин (REACH), яким засновується Європейське агентство хімічних речовин

Сектор	Хімічні речовини
Підсектор	Класифікація, оцінка, реєстрація, пакування та маркування хімічних речовин
Повна назва	Regulation (EC) No 1907/2006 of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 concerning the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH), establishing a European Chemicals Agency, amending Directive 1999/45/EC and repealing Council Regulation (EEC) No 793/93 and Commission Regulation (EC) No 1488/94 as well as Council Directive 76/769/EEC and Commission Directives 91/155/EEC, 93/67/EEC, 93/105/EC and 2000/21/EC (consolidated text) Регламент (ЄС) № 1907/2006 Європейського Парламенту та Ради від 18 грудня 2006 року про реєстрацію, оцінку, авторизацію і обмеження хімічних речовин (REACH), яким засновується Європейське агентство хімічних речовин, вносяться зміни до Директиви 1999/45/ЄС і скасовуються Регламент Ради (ЄЕС) No 793/93 і Регламент Комісії (ЄС) No 1488/94, а також Директива Ради 76/769/ЄЕС і Директиви Комісії 91/155/ЄЕС, 93/67/ЄЕС, 93/105/ЄС і 2000/21/ЄС (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907
Переклад	Офіційний переклад https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_025-08#Text
Коротка назва	REACH Regulation Регламент REACH
Дата прийняття	18.12.2006
Тип документа	Регламент
Мета	Мета цього регламенту визначена у статті 1: забезпечити високий рівень захисту здоров'я людини та довкілля, включаючи заохочення альтернативних методів оцінки небезпек від речовин, а також вільний рух речовин на внутрішньому ринку за одночасного посилення конкурентоспроможності та інноваційності.
Опис (Резюме)	Цей регламент ґрунтується на принципі, згідно з яким виробники, імпортери та подальші користувачі повинні гарантувати, що вони виробляють, розміщують на ринку або використовують такі речовини, які не впливають негативно на здоров'я людини чи навколишнє середовище. Його положення ґрунтуються на принципі обережності. Регламент REACH безумовно складає основу ринку хімічних речовин та системи хімічної безпеки в ЄС. В основі цієї системи є обов'язкова оцінка та централізована реєстрація усіх хімічних речовин,

що виробляються або імпортуються в обсягах 1 або більше тонн на рік (на компанію). Без такої реєстрації їх виробництво, імпорт чи розміщення на ринку ЄС заборонене. Виробники (імпортери) мають оцінити ризики від хімічної речовини, виробити інструкції з поводження та інформування, а Європейське агентство хімічних речовин лише перевіряє цю інформацію під час реєстрації. Реєстрація є платною послугою; за низку інших пов'язаних послуг також стягується плата. База даних хімічних речовин є відкритою та безкоштовною і включає на сьогодні понад 245 тис. хімічних речовин. Деякі речовини, що мають особливий ризик, підлягають авторизації (отримання дозволу Європейської Комісії). Країни можуть самостійно обмежувати обіг окремих речовин, якщо вони вважають, що вони мають надмірний ризик. Окремі хімічні речовини, зокрема радіоактивні матеріали, виключені зі сфери дії регламенту, оскільки регулюються спеціальним законодавством.

Регламентом було створене Європейське агентство хімічних речовин (ECHA).

Нагляд (контроль) за дотриманням вимог регламенту здійснюють уповноважені органи держав-членів.

Додатки

Регламент містить 17 додатків:

- Додаток I: загальні положення для оцінки речовин та розробки звітів про хімічну безпеку.
- Додаток II: Вимоги із розробки інформаційних карток про безпеку.
- Додаток III: Критерії щодо речовин, зареєстрованих у кількостях від 1 до 10 тонн.
- Додаток IV: Виключення із обов'язкової реєстрації відповідно до пункту а) частини 7 статті 2.
- Додаток V: Виключення із обов'язкової реєстрації відповідно до пункту б) частини 7 статті 2.
- Додаток VI: Вимоги щодо інформації, зазначеної у статті 10.
- Додаток VII: Загальні вимоги до інформації щодо речовин, вироблених або імпортованих у кількості 1 тонна або більше.
- Додаток VIII: Загальні вимоги до інформації щодо речовин, вироблених або імпортованих у кількості 10 тонн або більше.
- Додаток IX: Загальні вимоги до інформації щодо речовин, вироблених або імпортованих у кількості 100 тонн або більше.
- Додаток X: Загальні вимоги до інформації щодо речовин, вироблених або імпортованих у кількості 1000 тонн або більше.
- Додаток XI: Загальні правила для адаптування стандартного режиму тестування, встановленого в Додатках VII-X.
- Додаток XII: Загальні правила для проміжних користувачів щодо оцінки речовин та підготовки звіту про хімічну безпеку.
- Додаток XIII: Критерії для визначення стійких, біоаккумулятивних та токсичних речовин та дуже стійких і дуже біоаккумулятивних речовин.
- Додаток XIV: Перелік речовин, що підлягають авторизації.
- Додаток XV: Досьє.
- Додаток XVI: Соціально-економічний аналіз.
- Додаток XVII: Обмеження щодо виробництва, розміщення на ринку та використання деяких небезпечних речовин, препаратів та виробів.

Основні імплементаційні акти	<p>На виконання регламенту було прийнято низку імплементуючих рішень, зокрема щодо функціонування Європейського агентства хімічних речовин, системи оплати за реєстрацію та щодо методів тестування.</p> <p>Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2020/1435 від 9 жовтня 2020 року про обов'язки реєстрантів з оновлення їх реєстрацій згідно з Регламентом (ЄС) № 1907/2006 http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1435</p> <p>Імплементативний регламент Комісії (ЄС) 2016/9 від 5 січня 2016 року про спільне подання даних та обмін даними згідно з Регламентом (ЄС) № 1907/2006 http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2016/9</p> <p>Регламент Комісії (ЄС) № 440/2008 від 30 травня 2008 року про визначення методів тестування згідно з Регламентом (ЄС) № 1907/2006 (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/reg/2008/440</p> <p>Регламент Комісії (ЄС) № 340/2008 від 16 квітня 2008 року про розміри зборів та плати, які стягуються Європейським агентством хімічних речовин у відповідності до Регламенту (ЄС) № 1907/2006 http://data.europa.eu/eli/reg/2008/340</p>
Керівні документи	<p>Усі керівні документи доступні на спеціальній сторінці Європейського агентства хімічних речовин: https://echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach</p>
Корисні посилання	<p>Сторінка Європейської Комісії про CLP: https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/chemicals/reach_en</p> <p>Сторінка Європейського агентства хімічних речовин про REACH: https://echa.europa.eu/regulations/reach/understanding-reach</p> <p>База даних інформації про хімічні речовини: https://echa.europa.eu/information-on-chemicals</p>
Інформація станом на	14.07.2023

7.2 Спеціальне регулювання окремих хімічних речовин

Директива Ради 87/217/ЄЕС про попередження та зменшення забруднення докілья азбестом 87/217/ЄЕС

Сектор	Хімічні речовини
Підсектор	Спеціальне регулювання окремих хімічних речовин

Повна назва	Council Directive of 19 March 1987 on the prevention and reduction of environmental pollution by asbestos (87/217/EEC) Директива Ради від 19 березня 1987 року про попередження та зменшення забруднення довкілля азбестом (87/217/ЄЕС) http://data.europa.eu/eli/dir/1987/217/oj
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Немає
Дата прийняття	19.03.1987
Тип документа	Директива
Мета	<p>Метою Директиви є попередження та зменшення забруднення азбестом довкілля та захист здоров'я людини.</p> <p>Захисні заходи ЄС щодо попередження та зменшення впливу азбесту запроваджені через різні директиви щодо забруднення довкілля, хімічної безпеки, захисту працівників і споживачів. Наприклад, захист здоров'я працівників від ризиків, пов'язаних із впливом азбесту на робочому місці, є об'єктом правового регулювання Директиви 2009/148/ЄС.</p>
Опис (Резюме)	<p>Директива не забороняє використання азбесту. Заборона розміщення на ринку ЄС шести типів азбесту введена Директивою Комісії 1999/77/ЄС. Директива 87/217/ЄЕС встановлює обмеження щодо гранично допустимих викидів (скидів) азбесту. Зокрема, гранично допустимі викиди не повинні перевищувати 0,1 мг азбесту на 1 м³ атмосферних викидів. Заходи з мінімізації викидів (скидів) азбесту повинні ґрунтуватися на найкращих доступних технологіях та методиках.</p> <p>Держави-члени мають вжити заходи, необхідні для забезпечення контролю за викидами (скидами) азбесту. Методи відбору проб та їх аналізу повинні відповідати процедурам і методам, описаним у Додатку, або будь-яким іншим процедурам чи методам, які дозволяють одержати еквівалентні результати. Держави повідомляють Європейську Комісію про процедури і методи, які вони використовують, разом з інформацією, необхідною для оцінки відповідності таких процедур і методів.</p> <p>Під час транспортування та розміщення азбестовмісних відходів, азбестові волокна або пил не повинні потрапляти у довкілля. Захоронення таких відходів здійснюється у місцях, які мають відповідну ліцензію. Перед захороненням такі відходи обробляються, пакуються або накриваються з урахуванням місцевих умов з метою унеможливлення потрапляння частинок азбесту в довкілля.</p> <p>Директива набула чинності 24 березня 1987 року. Держави члени повинні привести національне законодавство у відповідність до Директиви до 31 грудня 1988 року. Стосовно виробничих об'єктів (установок, заводів тощо) побудованих чи авторизованих до цієї дати, держави-члени повинні прийняти і опублікувати необхідне законодавство не пізніше 30 червня 1991 року.</p>
Додатки	Директива має один Додаток, в якому встановлені вимоги до методів відбору проб та проведення аналізу викидів (скидів) азбесту в атмосферне повітря (воду).

Основні імплементаційні акти	Немає
Керівні документи	Немає
Корисні посилання	Asbestos // European Environment Agency https://www.eea.europa.eu/publications/environmental-burden-of-cancer/asbestos
Інформація станом на	17.07.2023

Регламент (ЄС) № 2019/1021 про стійкі органічні забруднювачі

Сектор	Хімічні речовини
Підсектор	Спеціальне регулювання окремих хімічних речовин
Повна назва	Regulation (EU) 2019/1021 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 on persistent organic pollutants (recast) (consolidated text) Регламент (ЄС) № 2019/1021 Європейського Парламенту та Ради від 20 червня 2019 року про стійкі органічні забруднювачі (нова редакція) (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	POPs Regulation Регламент про СОЗ
Дата прийняття	20.06.2019
Тип документа	Регламент
Мета	Метою регламенту є захист здоров'я людини та навколишнього середовища від СОЗ шляхом заборони, якнайшвидшого виведення з обігу або обмеження виробництва, розміщення на ринку та використання речовин, що регулюються Стокгольмською конвенцією про стійкі органічні забруднювачі або Протоколом щодо стійких органічних забруднювачів до Конвенції про транскордонне забруднення повітря на великі відстані 1979 р., шляхом мінімізації, з метою повного припинення, де це можливо і якомога швидше, викидів таких речовин, а також шляхом регулювання поводження з відходами, які складаються з будь-якої з цих речовин, містять їх або забруднені ними.
Опис (Резюме)	Регламент (ЄС) № 2019/1021 про стійкі органічні забруднювачі (СОЗ) був прийнятий на заміну однойменного Регламенту № 850/2004. Регламент встановлює цілісний механізм регулювання виробництва, використання, викидів (скиду) та моніторингу СОЗ. Так, регламент забороняє виробництво та обіг певних СОЗ (перелік у Додатку I до регламенту). Деякі види СОЗ можуть бути в обігу, за умови включення до Додатку II і за певних умов (жодна речовина не включена до цього додатку). Регламент містить низку винятків з цієї заборони, зокрема

щодо речовин, які вироблялись до набуття чинності ним.

Викиди (скиди, видалення) певних СОЗ (Додаток III) підлягають обов'язковому обліку (що також є серед зобов'язань за Стокгольмською конвенцією).

Регламент містить окремі вимоги щодо поводження з відходами, які містять (забруднені) СОЗ, зокрема й попереджати таке забруднення відходів стійкими органічними речовинами.

Держави-члени повинні розробити національні плани імплементації, сприяти моніторингу СОЗ на рівні ЄС.

Оскільки регламент прийнятий на виконання відповідних міжнародних угод, які у свою чергу мають механізми оновлення технічних додатків (включення/виключення речовин), його текст зазнає змін для відповідності таким угодам.

Викиди СОЗ з деяких джерел регулюються окремо (зокрема, див. розділи про якість атмосферного повітря та промислове забруднення).

Додатки

Регламент має сім додатків. Додаток I містить перелік речовин, виробництво та обіг яких заборонені. Додаток II може включати речовини, обіг яких може бути дозволений за певних умов (наразі таких немає). Додаток III закріплює перелік речовин (усього сім), які підлягають регулюванню з метою обліку та моніторингу. Додаток IV містить перелік речовин, вміст яких у відходах вимагає спеціального поводження із ними відповідно до ст. 7 регламенту. Додаток V передбачає вимоги до поводження з відходами, що містять (забруднені) певними СОЗ. Додатки VI та VII мають техніко-юридичний характер.

Основні імплементаційні акти

На виконання регламенту було прийнято сім делегованих рішень, які мали на меті внести зміни до відповідних додатків з метою їх узгодження з вимогами міжнародних угод.

Керівні документи

Низка керівних документів була прийнята в рамках Стокгольмської конвенції про СОЗ та Протоколу ЄЕК ООН про СОЗ (див.нижче)

Корисні посилання

Сторінка Європейської Комісії про СОЗ:

https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/waste-containing-pops_en

Стокгольмська конвенція про СОЗ:

<https://www.pops.int>

Протокол ЄЕК ООН про СОЗ:

<https://unece.org/environment-policy/air/protocol-persistent-organic-pollutants-pops>

Перелік СОЗ, що підлягають регулюванню:

<https://echa.europa.eu/list-of-substances-subject-to-pops-regulation>

Інформація станом на

17.07.2023

7.3 Біоциди

Регламент (ЄС) № 528/2012 про розміщення на ринку та використання біоцидної продукції

Сектор	Хімічні речовини
Підсектор	Біоциди
Повна назва	Regulation (EU) No 528/2012 of the European Parliament and of the Council of 22 May 2012 concerning the making available on the market and use of biocidal products (consolidated text) Регламент (ЄС) № 528/2012 Європейського Парламенту і Ради від 22 травня 2012 року про розміщення на ринку та використання біоцидної продукції (консолідована версія) http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021
Переклад	Офіційний переклад http://www.health.gov.ua/docs/presentation/regl528_2012.pdf
Коротка назва	BPR
Дата прийняття	22.05.2012
Тип документа	Регламент
Мета	Мета регламенту – покращити функціонування внутрішнього ринку шляхом гармонізації вимог до розміщення на ринку та використання біоцидної продукції, одночасно забезпечивши високий рівень захисту населення та тварин, а також довкілля. Положення регламенту ґрунтуються на принципі перестороги і особливу увагу слід надавати вразливим групам.
Опис (Резюме)	<p>Використання та продаж біоцидів – окремий об'єкт регулювання в ЄС. Біоцидна продукція включає побутові дезінфікуючі засоби, інсектициди та інші хімікати, що використовуються для знищення шкідників (паразитів, грибків, бактерій тощо) або для захисту матеріалів. Сфера дії регламенту не поширюється на багато видів продукції, які є об'єктом регулювання інших спеціальних актів ЄС (наприклад, засоби захисту рослин).</p> <p>Регламент забороняє використання та розміщення на ринку (що включає не лише продаж, але й безкоштовне розповсюдження) біоцидної продукції без отримання дозволу на таку продукцію та попередньої реєстрації активних речовин у Європейському агентстві хімічних речовин. Іншими словами, біоцидна продукція може містити лише зареєстровані активні речовини, а її розміщення на ринку можливе лише на підставі дозволу. Дозвіл може надаватись як Європейською Комісією (подається через Європейське агентство хімічних речовин), так і національними органами (якщо така продукція буде на ринку лише однієї країни) і є платним (в залежності від продукції розмір оплати може сягати десятків тисяч євро за одну номенклатуру). Регламент встановлює жорсткі вимоги як до реєстрації активних речовин, так і до надання дозволів, а також обміну інформацією про таку продукцію. Регламент передбачає за певних умов отримання дозволу за спрощеною процедурою. Сфера дії регламенту також поширюється на продукцію, яка була оброблена чи містить біоциди (наприклад, меблі та фарби), зокрема щодо маркування такої продукції.</p>

Регламент не забороняє дослідів на тваринах, але містить положення з метою мінімізації такої практики.

Додатки

Регламент має сім додатків. Додаток I містить перелік активних речовин, вміст яких у біоцидній продукції може дозволити спрощений порядок отримання дозволу на її використання. Додаток II встановлює вимоги до інформації, яка має бути подана для реєстрації активної речовини, а Додаток III – вимоги до інформації про біоцидну продукцію, що містить активну речовину, яка подана на реєстрацію. Додаток IV включає вимоги до обґрунтування відхилення («адаптації») від вимог додатків II та III заявником. Додаток V містить класифікацію основних видів та груп біоцидної продукції (товарів). Додаток VI регламентує загальні вимоги до оцінки біоцидної продукції в процесі надання дозволу на неї. Додаток VII має техніко-юридичний характер.

Основні імплементативні акти

На виконання регламенту Європейською Комісією було прийнято дуже багато імплементуючих та делегованих рішень (кілька сотень), більшість з яких стосуються надання дозволів на біоцидну продукцію та реєстрації (погодження) активних речовин. Серед загальних імплементативних рішень можна виділити два:

- Делегований Регламент (ЄС) 2017/2100 про наукові критерії для визначення властивостей, що порушують ендокринну систему
http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/2100
- Делегований Регламент (ЄС) 2019/157 про робочу програму для системного вивчення усіх існуючих речовин, що містяться у біоцидній продукції
http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/157.

Окрім того, низка рішень стосується окремих елементів механізму реєстрації та надання дозволів, встановлення розмірів оплати тощо.

Керівні документи

Низка керівних документів доступна на сторінці Європейського агентства хімічних речовин:
<https://echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-biocides-legislation>

Корисні посилання

Сторінка Європейської Комісії про біоциди:
https://health.ec.europa.eu/biocides_en

Сторінка Європейського агентства хімічних речовин про біоцидну продукцію:
<https://echa.europa.eu/information-on-chemicals/biocidal-products>

Інформація станом на

17.07.2023

7.4 Імпорт та експорт хімічних речовин

Регламент (ЄС) № 649/2012 про експорт та імпорт небезпечних хімічних речовин

Сектор	Хімічні речовини
Підсектор	Імпорт та експорт хімічних речовин
Повна назва	Regulation (EU) No 649/2012 of the European Parliament and of the Council of 4 July 2012 concerning the export and import of hazardous chemicals (recast) Регламент (ЄС) № 649/2012 Європейського Парламенту та Ради від 4 липня 2012 року про експорт та імпорт небезпечних хімічних речовин (нова редакція) http://data.europa.eu/eli/reg/2012/649/oj
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Prior Informed Consent Regulation Регламент про попередню обґрунтовану згоду
Дата прийняття	04.07.2012
Тип документа	Регламент
Мета	Метою Регламенту є: – імплементація Роттердамської конвенції про процедуру попередньої обґрунтованої згоди відносно окремих небезпечних хімічних речовин та пестицидів у міжнародній торгівлі (1998); – сприяння спільній відповідальності та зусиллям у міжнародному перевезенні небезпечних хімічних речовин з метою захисту здоров'я людей та довкілля від потенційної шкоди; – сприяння екологічно безпечному використанню небезпечних хімічних речовин.
Опис (Резюме)	Сфера дії Регламенту охоплює: – небезпечні хімічні речовини, включені до списку Роттердамської конвенції; – хімічні речовини, які заборонені або суворо обмежені в ЄС; – хімічні речовини, які експортуються, зокрема щодо їхньої класифікації, маркування та пакування. Регламент визначає хімічні речовини, що не підпадають під його дію (наприклад, наркотичні засоби та психотропні речовини, радіоактивні матеріали). Регламент прийнятий на виконання Роттердамської конвенції та реалізує її механізми щодо процедури попередньої обґрунтованої згоди та обміну інформацією. Процедура попередньої обґрунтованої згоди передбачає, що суб'єкти, які мають намір експортувати хімічні речовини до країн, що не входять до ЄС, повинні повідомити про свій намір експортувати такі речовини та отримати підтвердження відповідною країною дозволу на імпорт речовин з ЄС. Перелік хімічних речовин встановлено у Додатку I. Він є ширшим від переліку хімічних речовин, передбачених Роттердамською конвенцією. Згідно з Регламентом повідомлення та одержання відповідної згоди стосується усіх держав,

незалежно від того, чи є вони стороною Роттердамської конвенції. Рішення про імпорт приймаються на рівні ЄС і повідомляються Секретаріату Конвенції.

Згідно з механізмом обміну інформацією, кожна сторона повинна повідомляти Секретаріат Конвенції про заборону хімічної речовини та повідомляти сторони-імпортери у випадку експорту хімічних речовин. Кожні два роки Європейське агентство хімічних речовин складає короткий виклад наданої інформації та розміщує його на своєму веб-сайті. Усі хімічні речовини, призначені для експорту, повинні бути промарковані та упаковані, а також супроводжуватися основною інформацією про безпеку в паспорті безпеки. Європейська Комісія, за підтримки Європейського агентства хімічних речовин, та держави-члени сприяють наданню наукової, технічної, економічної та правової інформації стосовно хімічних речовин, на які поширюється дія Регламенту, зокрема токсикологічну, екотоксикологічну інформацію та інформацію про безпеку.

Кожна держава-член ЄС повинна призначити уповноважений національний орган, відповідальний за виконання Регламенту. Регламент набув чинності 16 серпня 2012 року та застосовується з 1 березня 2014 року.

Додатки

Регламент містить низку додатків, які серед іншого встановлюють:

- перелік хімічних речовин, що підлягають процедурі повідомлення про експорт (частина 1 Додатку I), хімічних речовин, щодо яких здійснюється повідомлення за процедурою попередньої обґрунтованої згоди та які не передбачені Роттердамською конвенцією (Частина 2 Додатку I), перелік хімічних речовин, що є предметом процедури попередньої обґрунтованої згоди та передбачені Роттердамською конвенцією (частина 3 Додатку I);
- вимоги до інформації, що надається згідно із процедурою повідомлення про експорт (Додаток II);
- вимоги до інформації, що надається Європейській Комісії уповноваженими національними органами держав-членів (Додаток III);
- вимоги до інформації, що повідомляється Секретаріату Роттердамської конвенції про заборонені чи суворо обмежені хімічні речовини (Додаток IV);
- хімічні речовини та вироби, що підлягають забороні на експорт (Додаток V).

Основні імплементаційні акти

Імплементаційне рішення Комісії від 2 червня 2023 року, що встановлює остаточну відповідь щодо імпорту від імені Союзу щодо майбутнього імпорту певних хімічних речовин відповідно до Регламенту (ЄС) № 649/2012 Європейського Парламенту та Ради (2023/C 198/07)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32023D0606%2801%29&qid=1689586227129>

Імплементаційне рішення Комісії (ЄС) 2020/2182 від 18 грудня 2020 року, яке встановлює остаточну відповідь щодо імпорту від імені Союзу щодо майбутнього імпорту певних хімічних речовин відповідно до Регламенту (ЄС) № 649/2012 Європейського Парламенту та Ради та про внесення змін до Імплементаційного рішення Комісії від 15 травня 2014 року про ухвалення рішень Союзу щодо імпорту певних хімічних

речовин відповідно до цього Регламенту (повідомлено за документом C(2020) 8977)

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/2182/oj

Імплементативні рішення Європейської Комісії щодо згоди щодо майбутнього імпорту певних хімічних речовин знаходяться за посиланням https://eur-lex.europa.eu/search.html?SUBDOM_INIT=ALL_ALL&DTS_SUBDOM=ALL_ALL&DTS_DOM=ALL&lang=en&type=advanced&DB_IMPLEMENTING=32012R0649&qid=1689586227129

Імплементативне рішення Комісії (ЄС) 2016/1115 від 7 липня 2016 року, що встановлює форму для подання Європейським агентством хімічних речовин інформації щодо функціонування процедур відповідно до Регламенту (ЄС) № 649/2012 Європейського Парламенту та Ради щодо експорту та імпорту небезпечних хімічних речовин (оприлюднено під номером C(2016) 4141)

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2016/1115/oj

Імплементативне рішення Комісії (ЄС) 2016/770 від 14 квітня 2016 року, що встановлює загальний формат для подання інформації щодо функціонування процедур відповідно до Регламенту (ЄС) № 649/2012 Європейського Парламенту та Ради щодо експорту та імпорту небезпечних хімічних речовин (оприлюднено під номером C(2016) 2068)

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2016/770/oj

Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2022/643 від 10 лютого 2022 року про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 649/2012 Європейського Парламенту та Ради щодо переліку пестицидів, промислових хімічних речовин, стійких органічних забруднювачів і ртуті та оновлення митних кодів

http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/643/oj

Керівні документи

Для кожної хімічної речовини, включеної до Додатку III Конвенції і яка підлягає процедурі попередньої обґрунтованої згоди, готується Документ зі сприяння прийняттю рішення (Decision Guidance Document (DGD)). З переліком таких документів можна ознайомитися за посиланням <https://www.pic.int/TheConvention/Chemicals/DecisionGuidanceDocuments>

Корисні посилання

Export and import of hazardous chemicals. International agreements // European Commission

https://environment.ec.europa.eu/topics/chemicals/international-agreements_en

Understanding PIC // European Chemical Agency (ECHA)

<https://echa.europa.eu/en/regulations/prior-informed-consent/understanding-pic>

Rotterdam Convention // UN Environment Programme

<https://www.pic.int/TheConvention/Overview/Howitworks/tabid/1046/language/en-US/Default.aspx>

Інформація станом на

16.05.2023

Регламент (ЄС) № 2017/852 про ртуть

Сектор	Хімічні речовини
Підсектор	Імпорт та експорт хімічних речовин
Повна назва	Regulation (EU) 2017/852 of the European Parliament and of the Council of 17 May 2017 on mercury, and repealing Regulation (EC) No 1102/2008 Регламент (ЄС) 2017/852 Європейського Парламенту та Ради від 17 травня 2017 року про ртуть та скасування Регламенту (ЄС) № 1102/2008 http://data.europa.eu/eli/reg/2017/852/oj
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Mercury Regulation Регламент про ртуть
Дата прийняття	17.05.2017
Тип документа	Регламент
Мета	Регламент встановлює заходи й умови з використання, зберігання та торгівлі ртуттю, сполуками та сумішами ртуті, а також з виробництва, використання та торгівлі продукцією з додаванням ртуті та поводження з ртутними відходами, з метою забезпечення високого рівня захисту здоров'я людини та довкілля від антропогенних викидів і витоків ртуті, ртутних сполук.
Опис (Резюме)	<p>Регламент встановлює заборони та обмеження використання ртуті, сполук ртуті, сумішей ртуті, продукції з додаванням ртуті, поводження з відходами ртуті при здійсненні певних операцій (зокрема, торгівлі, виробництві чи розміщенні на ринку ртуті, зберіганні та видаленні ртутних відходів).</p> <p>Регламент вводить заборони та встановлює строки їх застосування. Так, експорт ртуті заборонено (фактично експорт ртуті уже був заборонений попереднім Регламентом (ЄС) № 1102/2008). З 1 січня 2018 року заборонено експорт сумішей ртуті (зазначених у Додатку I), а сполук ртуті (залежно від виду, зазначеного у Додатку I) з 1 січня 2018 року або 1 січня 2020 року. Як виняток дозволяється експорт сполук ртуті, перелічених у Додатку I, для цілей лабораторних досліджень або аналізу. Забороняється імпорт ртуті та сумішей ртуті (передбачених у Додатку I), зокрема ртутні відходи не для цілей їх видалення. Експорт, імпорт і виробництво продукції з додаванням ртуті забороняються з дат, зазначених у Додатку II. Наприклад, з 31 грудня 2018 року для загального освітлення заборонені ртутні лампи високого тиску (HPMV), а з 31 грудня 2020 року – батареї або акумулятори, що містять понад 0,0005% ртуті від їх ваги.</p> <p>Регламент встановлює заборони та обмеження використання ртуті, сполук та сумішей ртуті у виробничих та технологічних процесах. Заборони стосуються виробничих процесів, зазначених у Частині I Додатку III, та вводяться з дат, зазначених у ньому. Наприклад, з 1 січня 2018 року забороняється використання у виробничих процесах ртуті чи сполук ртуті як каталізаторів. Обмеження стосуються виробничих процесів (зокрема, виробництва метилату або етилату натрію чи калію) та з дотриманням умов, зазначених у Частині II Додатку III.</p>

Регламент встановлює окремі положення щодо заборони чи обмеження використання ртуті, її сумішей та сполук у стоматологічній діяльності, видобутку та обробленні золота. Так, з 1 липня 2018 року зубну амальгаму більше не можна використовувати для пломбування молочних зубів і для лікування зубів дітей віком до 15 років, а також вагітних жінок та жінок, які годують груддю. До 1 липня 2019 року кожна держава-член повинна розробити національний план щодо заходів, які вони застосовуватимуть для поступового припинення використання зубної амальгами. Стосовно кустарного та дрібномасштабного видобутку та обробки золота, в яких для вилучення золота з руди використовується ртутне амальгамування, то такі процеси повинні бути заборонені. Якщо така заборона не дотримується компетентний орган держави повинен розробити національний план заходів, з дотриманням вимог, встановлених у Додатку IV.

Регламент розглядає ртуть і ртутні сполуки (як у чистому вигляді, так і в сумішах) в результаті діяльності великих об'єктів промисловості (зокрема хлорно-лужної промисловості, промисловості з очищення природного газу, видобутку та виплавки кольорових металів, видобутку кіноварної руди) відходами. Такі відходи підлягають видаленню, а саме видалення не повинно призводити до будь-якої форми рекультивації ртуті. Перед остаточним видаленням ртутні відходи підлягають перетворенню, а у випадку, якщо вони призначені для видалення у наземних об'єктах, – перетворенню та затвердінню. Ртутні відходи, що пройшли перетворення, підлягають остаточному видаленню тільки в місцях постійного зберігання, що мають ліцензію на видалення небезпечних відходів. Як виняток ртутні відходи можуть зберігатися у рідкому стані в наземних об'єктах, призначених і обладнаних для тимчасового зберігання ртутних відходів. Такий виняток припиняє застосовуватися з 1 січня 2026 року. Виробники відходів та оператори об'єктів поводження з ртутними відходами повинні вести інформаційний реєстр.

До 1 січня 2020 року та в подальшому держави-члени звітуються перед Європейською Комісією та оприлюднюють звіт в Інтернеті. Держави-члени призначають компетентний орган, відповідальний за виконання Регламенту, та встановлюють санкції за його невиконання.

Додатки

Регламент містить низку додатків, які серед іншого встановлюють:

- переліки сполук ртуті, експорт яких заборонений з 1 січня 2018 року та з 1 січня 2020 року, а також перелік сумішей ртуті, експорт та імпорт яких заборонений з 1 січня 2018 року (Додаток I);
- перелік продукції з додаванням ртуті та дати, з яких забороняється експорт, імпорт та виробництво цієї продукції (Частина A Додатку II), а також перелік додаткової продукції, виключеної з переліку Части A (Частина B Додатку II);
- випадки заборони використання у виробничих процесах ртуті чи ртутних сполук у чистому вигляді, а також виробничі процеси, на які поширюються обмеження щодо використання і викидів ртуті та ртутних сполук (Додаток III);
- зміст національного плану щодо заходів із впровадження заборони використання ртуті в кустарному та дрібномасштабному видобутку та обробці золота (Додаток IV).

Основні імплементаційні акти	<p>Імплементційне рішення Комісії (ЄС) 2019/1752 від 25 лютого 2019 року, що встановлює опитувальники, а також формат і періодичність звітів, які повинні готуватися державами-членами відповідно до Регламенту (ЄС) 2017/852 Європейського Парламенту і Ради (оприлюднено під номером C(2019) 1423) http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2019/1752/oj</p> <p>Імплементційне рішення Комісії (ЄС) 2017/2287 від 8 грудня 2017 року, що визначає форми, які мають використовуватися у зв'язку з імпортом ртуті та певних сумішей ртуті відповідно до Регламенту (ЄС) 2017/852 Європейського Парламенту та Ради про ртуть (оприлюднено під номером C(2017) 8190) http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2017/2287/oj</p>
Керівні документи	Немає
Корисні посилання	<p>Mercury // European Commission: https://environment.ec.europa.eu/topics/chemicals/mercury_en</p> <p>Mercury Expert Group (MEG) // CIRCABC: https://circabc.europa.eu/ui/group/19e66753-84ca-4e4e-a4a1-73befb368fc2/library/9a233ea4-c4d0-4960-9890-cfed547b-1c55?p=1&n=10&sort=modified_DESC</p> <p>Mercury Committee // CIRCABC: https://circabc.europa.eu/ui/group/19e66753-84ca-4e4e-a4a1-73befb368fc2/library/03039e2b-1d92-4277-b754-112e00f09dff?p=1&n=10&sort=modified_DESC</p> <p>Inventory Art(8)7 of the Mercury Regulation // CIRCABC: https://circabc.europa.eu/ui/group/19e66753-84ca-4e4e-a4a1-73befb368fc2/library/b0a3ddc3-464e-4e57-9601-55a8315c529e?p=1&n=10&sort=modified_DESC</p>
Інформація станом на	14.07.2023

7.5 Лабораторні тварини

Директива 2010/63/ЄС про захист тварин, що використовуються для наукових цілей

Сектор	Хімічні речовини
Підсектор	Лабораторні тварини
Повна назва	<p>Directive 2010/63/EU of the European Parliament and of the Council of 22 September 2010 on the protection of animals used for scientific purposes Директива 2010/63/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 22 вересня 2010 року про захист тварин, що використовуються для наукових цілей http://data.europa.eu/eli/dir/2010/63/oj</p>

Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Laboratory Animals Directive Директива про лабораторні тварини
Дата прийняття	22.09.2010
Тип документа	Директива
Мета	<p>Директива встановлює заходи щодо захисту тварин, які використовуються в наукових, експериментальних чи освітніх цілях (далі – процедурах), та встановлює правила щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> – заміни та скорочення використання тварин у процедурах, а також вдосконалення розведення, утримання, догляду та використання тварин у процедурах; – походження, розведення, маркування, догляду, утримання та умертвіння тварин; – діяльності заводчиків/розплідників, постачальників та користувачів; – оцінки та авторизації проєктів, що передбачають використання тварин у процедурах.
Опис (Резюме)	<p>Директива поширюється на всіх живих хребетних тварин, а також на певних безхребетних, які можуть відчувати біль (каракатиці, восьминоги тощо). Використання для тестування нелюдиноподібних приматів обмежується, а використання людиноподібних мавп заборонено. Тварини, вилучені з дикої природи, як і бродячі та бездомні тварини домашніх видів, не повинні використовуватися в процедурах. Компетентні органи держави можуть допустити винятки, але з дотриманням умов, встановлених Директивою.</p> <p>Директива базується на так званому принципі трьох R (replace, reduce, refine):</p> <ul style="list-style-type: none"> – заміна – відмова від використання тварин у процедурах; – зменшення – використання мінімально необхідної кількості тварин у процедурах; – удосконалення – зменшення болю, страждань та покращення благополуччя тварин, що використовуються. <p>Випробування на тваринах дозволено лише в процедурах, метою яких є фундаментальні дослідження; прикладні дослідження, спрямовані на профілактику, діагностику або лікування хвороб людини чи тварин; розробка, виробництво або випробування якості, ефективності та безпеки ліків, харчових продуктів і кормів для тварин, хімічних речовин тощо. Тварини, які використовуються у процедурах, повинні отримувати відповідний догляд і лікування, а установи, що проводять процедури повинні забезпечити належне їх утримання та поводження. Вимоги до здійснення догляду та утримання тварин, визначені у Додатку III. Наприклад, тварини повинні утримуватися в достатньо великих для них клітках і в середовищі, адаптованому до їх виду, методи умертвіння повинні обмежувати біль, страждання та муки, які відчують тварини.</p> <p>Усі заводчики/розплідники, постачальники та користувачі повинні бути авторизованими та зареєстрованими компетентним органом держави. Дозвіл видається лише на обмежений період часу та замінюється за будь-якої значної зміни в структурі чи функціонуванні установи.</p>

У разі недотримання вимог Директиви компетентний орган держави може призупинити дію дозволу або вилучити його. Усі установи повинні володіти спорудами та обладнанням, прийнятними для тварин та для проведення процедур (вимоги до установ встановлені у Додатку III), а процедури може здійснювати лише кваліфікований персонал (вимоги до персоналу встановлені у Додатку IV).

Кожен заводчик/розплідник, постачальник і користувач має призначити ветеринара або експерта з відповідною кваліфікацією, на якого покладено консультативні обов'язки щодо благополуччя і поводження з тваринами, як і створити орган із захисту тварин. Заводчики, постачальники та користувачі зобов'язанні документувати інформацію про тварин (кількість та види тварин, їх походження, дату та від кого одержані тварини тощо) та зберігати її протягом п'яти років. Реалізація проєктів (програм, що мають певну наукову мету і включають одну або декілька процедур) потребує авторизації від компетентного органу держави.

Держави-члени ЄС повинні призначити один або декілька компетентних органів, відповідальних за імплементацію Директиви, останні повинні проводити регулярні інспекції, щонайменше раз на рік. Щороку держави-члени повинні збирати та оприлюднювати статистичну інформацію про використання тварин у процедурах. Держави-члени до 10 листопада 2023 року та в подальшому кожні 5 років надсилають Європейській Комісії інформацію про імплементацію директиви та публікують її у форматі, визначеному Імплементаційним рішенням 2020/569.

Додатки

Директива містить низку додатків, які серед іншого встановлюють:

- перелік тварин, які можуть бути використані для проведення процедур з ними, якщо тварини були спеціально вирощені для цього (Додаток I);
- перелік нелюдських приматів і дати, починаючи з яких, примати можуть бути використані в процедурах, тільки якщо вони є нащадками нелюдоподібних приматів, які були вирощені в неволі або якщо вони були взяті з розплідників (Додаток II);
- вимоги до установ, догляду та утримання тварин (Додаток III);
- методи умертвіння тварин (Додаток IV);
- перелік тематичних знань, які беруться до уваги при встановленні державами-членами мінімальних вимог до кваліфікації персоналу щодо здійснення процедур з тваринами (згідно зі ст. 23(3)) (Додаток V);
- перелік відомостей, які вказуються у заяві на одержання дозволу щодо реалізації проєкту (згідно зі ст. 37(1)(с)) (Додаток VI);
- обов'язки та завдання референс-лабораторії Союзу (Додаток VII);
- класифікація процедур за ступенем жорстокості (Додаток VIII).

Основні імплементаційні акти

Імплементаційне рішення Комісії (ЄС) 2020/569 від 16 квітня 2020 року, що встановлює загальний формат та інформаційне наповнення для подання інформації, яку держави-члени повинні звітувати відповідно до Директиви 2010/63/ЄС Європейського Парламенту та Ради про захист тварин, що використовуються в наукових цілях, та скасовує Імплементаційне рішення Комісії 2012/707/ЄС (оприлюднено під номером C(2020) 2179)

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/569/oj

Керівні документи

Commission Recommendation of 18 June 2007 on guidelines for the accommodation and care of animals used for experimental and other scientific purposes (notified under document number C(2007) 2525)

<http://data.europa.eu/eli/reco/2007/526/oj>

European Commission, Directorate-General for Environment, Caring for animals aiming for better science: Directive 2010/63/EU on protection of animals used for scientific purposes : animal welfare bodies and national committees, Publications Office, 2019

<https://data.europa.eu/doi/10.2779/059998>

European Commission, Directorate-General for Environment, Caring for animals aiming for better science: Directive 2010/63/EU on protection of animals used for scientific purposes : education and training framework, Publications Office, 2019

<https://data.europa.eu/doi/10.2779/311480>

European Commission, Directorate-General for Environment, Framework for the genetically altered animals under Directive 2010/63/EU on the protection of animals used for scientific purposes, Publications Office of the European Union, 2022

<https://data.europa.eu/doi/10.2779/499108>

European Commission, Directorate-General for Environment, Caring for animals aiming for better science: Directive 2010/63/EU on protection of animals used for scientific purposes : inspections and enforcement, Publications Office, 2019

<https://data.europa.eu/doi/10.2779/143679>

European Commission, Directorate-General for Environment, Non-technical project summaries under Directive 2010/63/EU on the protection of animals used for scientific purposes, Publications Office of the European Union, 2022

<https://data.europa.eu/doi/10.2779/778680>

European Commission, Directorate-General for Environment, Caring for animals aiming for better science: Directive 2010/63/EU on protection of animals used for scientific purposes : project evaluation and retrospective assessment, Publications Office, 2019

<https://data.europa.eu/doi/10.2779/59814>

European Commission, Directorate-General for Environment, Caring for animals aiming for better science : Directive 2010/63/EU on protection of animals used for scientific purposes: severity assessment framework, Publications Office, 2019

<https://data.europa.eu/doi/10.2779/068620>

Guidance to facilitate the implementation of Directive 2010/63/EU published by national committees (article 49) of the member state

<https://circabc.europa.eu/ui/group/8ee3c69a-bccb-4f22-89ca-277e35de7c63/library/2d920a5e-f0ff-487c-ad1e-d5a395c3e30e/details?download=true>

**Корисні
посилання**

Animals in science // European Commission:
https://environment.ec.europa.eu/topics/chemicals/animals-science_en

**Інформація
станом на**

14.07.2023

Розділ 8.

Шум

Боротьба з шумовим забрудненням – особлива сфера правового регулювання ЄС. Основним актом у сфері боротьби з шумом є Директива 2002/49/ЄС про оцінку та управління шумом у довкіллі.

В Україні питання шумового забруднення не є предметом правового регулювання, проте з введенням у дію Закону України «Про систему громадського здоров'я» питання буде частково врегульоване.

Цей розділ містить інформацію про такі директиви і регламенти:

(1) Директива 2002/49/ЄС про оцінку та управління шумом у довкіллі

Директива 2002/49/ЄС про оцінку та управління шумом у довкіллі

Сектор	Шум
Підсектор	Оцінка та управління шумом у довкіллі
Повна назва	Directive 2002/49/EC of the European Parliament and of the Council of 25 June 2002 relating to the assessment and management of environmental noise Директива 2002/49/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 25 червня 2002 року про оцінку та управління шумом у довкіллі http://data.europa.eu/eli/dir/2002/49/oj
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Environmental Noise Directive (END) Директива про шум у довкіллі
Дата прийняття	25.06.2002
Тип документа	Директива
Мета	Метою Директиви є визначення загального підходу, спрямованого на уникнення, запобігання або зменшення негативного впливу шуму на здоров'я людини. Директива спрямована на розроблення заходів ЄС щодо зниження рівня шуму, спричиненого основними джерелами, зокрема, автомобільними і залізничними транспортними засобами та інфраструктурою, повітряними суднами, зовнішнім та промисловим обладнанням, а також пересувною технікою.
Опис (Резюме)	<p>Директива під «шумом у довкіллі» розуміє небажаний або шкідливий зовнішній звук, спричинений людською діяльністю, зокрема шум від транспортних засобів, руху автотранспорту, залізничного руху, повітряного транспорту, а також об'єктами промислової діяльності. Директива застосовується до шуму у довкіллі, що впливає на людей, зокрема, в забудованих районах, у громадських парках або інших тихих зонах міських агломерацій, тихих районах відкритої місцевості, поблизу шкіл, лікарень та інших чутливих до шуму будівель і територій. Вона не поширюється на шум, спричинений самою особою, яка зазнає впливу, побутовий шум, шум, створений сусідами, шум на робочих місцях, шум у транспортних засобах або внаслідок військової діяльності у військових районах.</p> <p>Директива передбачає дії, які мають бути вжиті державами-членами на її виконання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначення впливу шуму у довкіллі шляхом картування шуму за допомогою методів оцінки шумового забруднення, спільних для держав-членів ЄС. Індикатори шуму визначені у Додатку I, а методи оцінки у Додатку II; – прийняття державами-членами планів дій, що ґрунтуються на результатах картування шуму. Вимоги до планів дій визначені у Додатку V; – забезпечення доступу громадськості до інформації про шум у довкіллі та його наслідки.

Держави-члени повинні призначити органи влади, відповідальні за розроблення та затвердження карт шуму, а також планів дій. Стратегічні карти шуму повинні бути прийнятими не пізніше:

- 30 червня 2007 року для міських агломерацій із населенням понад 250 000 осіб, для основних автомагістралей, проходження транспорту якими на рік становить понад шість мільйонів транспортних засобів, основних залізничних магістралей, проходження залізничного транспорту якими становить понад 60 000 потягів на рік, та основних аеропортів;
- 30 червня 2012 року для всіх міських агломерацій, а також для всіх основних доріг і головних залізниць.

Стратегічні карти шуму повинні відповідати мінімальним вимогам, що зазначені у Додатку IV, та переглядатися кожні п'ять років.

Компетентні органи влади повинні розробляти плани дій, що призначені для управління та вирішення питань, пов'язаних із шумом та його впливом. Такі плани мали бути розроблені державами:

- не пізніше 18 липня 2008 року, за необхідності, для територій поблизу основних автомагістралей, проходження транспорту якими на рік становить понад шість мільйонів транспортних засобів, основних залізничних магістралей, проходження залізничного транспорту якими становить понад 60 000 потягів на рік, та основних аеропортів, а також для міських агломерацій із населенням понад 250 000 осіб;
- не пізніше 18 липня 2013 р. для міських агломерацій, основних автомагістралей та основних залізничних магістралей.

Плани дій повинні відповідати мінімальним вимогам, зазначеним у Додатку V, та переглядатися і, за необхідності, оновлюватися, не рідше одного разу на п'ять років з дати затвердження цих планів. Перегляд та оновлення мали відбутися у 2023 році, але виконання цього зобов'язання перенесено до 18 липня 2024 року.

Директива не встановлює граничних або цільових значень шуму у довкіллі, а також не визначає заходів, які необхідно включити до планів дій. Це мають вирішити компетентні органи держав-членів. Водночас План дій ЄС щодо нульового забруднення (2021) передбачив цільовий показник щодо зменшення кількості людей, які постраждали від транспортного шуму, на 30% до 2030 року.

Держави-члени ЄС гарантують доступність для громадськості та поширення серед громадськості стратегічних карт шуму і планів дій. Також має бути надано висновок, у якому узагальнено всі основні найважливіші моменти цих документів. Громадськості має бути гарантована участь під час підготовки та перегляду планів дій.

Додатки

Директива містить низку додатків, які серед іншого встановлюють:

- індикатори шуму (Додаток I);
- методи оцінки індикаторів шуму (Додаток II);
- методи оцінки шкідливого впливу шуму (Додаток III);
- мінімальні вимоги до стратегічного картування шуму (Додаток IV);
- мінімальні вимоги до планів дій (Додаток V);
- вимоги до даних, які держави-члени повинні надавати Європейській Комісії (Додаток VI).

**Основні
імплементційні
акти**

Імплементційне рішення Комісії (ЄС) 2021/1967 від 11 листопада 2021 року про створення обов'язкового сховища даних та обов'язкового механізму обміну цифровою інформацією відповідно до Директиви 2002/49/ЄС Європейського Парламенту та Ради
http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/1967/oj

Директива Комісії (ЄС) 2015/996 від 19 травня 2015 року, що встановлює загальні методи оцінки шуму відповідно до Директиви 2002/49/ЄС Європейського Парламенту та Ради
<http://data.europa.eu/eli/dir/2015/996/oj>

**Керівні
документи**

Commission Recommendation of 6 August 2003 concerning the guidelines on the revised interim computation methods for industrial noise, aircraft noise, road traffic noise and railway noise, and related emission data (Text with EEA relevance) (notified under document number C(2003) 2807)
<http://data.europa.eu/eli/reco/2003/613/oj>

**Корисні
посилання**

Environmental Noise Directive // European Commission:
https://environment.ec.europa.eu/topics/noise/environmental-noise-directive_en

**Інформація
станом на**

12.07.2023

Розділ 9.

Зміна клімату

Кліматичне законодавство ЄС розпочало свій розвиток із впровадження системи торгівлі квотами на викиди парникових газів, механізму моніторингу викидів парникових газів, розподілу зусиль держав-членів ЄС щодо скорочення викидів. Проте кліматична політика і право постійно розвиваються і набули свого нового розвитку із ухваленням Європейського зеленого курсу. ЄЗК закріплює мету з досягнення кліматично нейтральної Європи до 2050 року. Саме на досягнення такої мети спрямовані прийняті нещодавно нові кліматичні акти ЄС – Європейський кліматичний закон, Регламент про CBAM та Соціальний кліматичний фонд.

Кліматичне *acquis* включає такі тематичні сфери: (1) кліматичні цілі та врядування у кліматичній політиці ЄС; (2) інструменти та механізми досягнення кліматичних цілей та пом'якшення зміни клімату; (3) регламентування окремих речовин та парникових газів.

Національні кліматичні цілі України визначені як політико-правові та міжнародні зобов'язання України, зокрема в Національній економічній стратегії на період до 2030 року, Другому національно визначеному внеску України до Паризької угоди. Важливим кроком стало прийняття у 2021 році Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року. Прийняття Закону України «Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів» є першим етапом на шляху до впровадження в Україні системи торгівлі викидами. Прийняте законодавство щодо озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів ще потребує доопрацювання.

Цей розділ містить інформацію про такі директиви і регламенти:

- (1) Європейський кліматичний закон (Регламент 2021/1119)
- (2) Регламент (ЄС) № 2018/1999 про врядування Енергетичного Союзу та кліматичні дії
- (3) Директива 2003/87/ЄС про встановлення системи торгівлі квотами на викиди парникових газів у межах Союзу
- (4) Регламент (ЄС) № 2018/842 про обов'язкове щорічне скорочення викидів парникових газів державами-членами з 2021 по 2030 роки, що сприяє кліматичним діям для виконання зобов'язань за Паризькою угодою
- (5) Регламент (ЄС) 2018/841 про включення викидів та поглинання парникових газів від землекористування, змін у землекористуванні та лісового господарства до кліматичних та енергетичних рамок до 2030 року
- (6) Директива 2009/31/ЄС про геологічне зберігання діоксиду вуглецю
- (7) Регламент (ЄС) № 2019/631, що встановлює стандарти викидів CO₂ для нових легкових автомобілів та нових легких комерційних транспортних засобів
- (8) Регламент (ЄС) 2019/1242 про встановлення стандартів викидів CO₂ для нових великовагових транспортних засобів
- (9) Директива 1999/94/ЄС про доступність інформації для споживачів щодо економії пального та викиди CO₂ під час продажу нових легкових автомобілів
- (10) Директива 98/70/ЄС про якість бензину та дизельного пального
- (11) Регламент (ЄС) 2015/757 про моніторинг, звітність та верифікацію викидів вуглекислого газу від морського транспорту
- (12) Регламент (ЄС) 2023/955 про створення Соціального кліматичного фонду

- (13) Регламент (ЄС) 2023/956 Європейського Парламенту та Ради від 10 травня 2023 року про встановлення механізму вуглецевого коригування імпорту
- (14) Регламент (ЄС) № 517/2014 про фторовані парникові гази
- (15) Директива 2006/40/ЄС про викиди із систем кондиціонування повітря автомобільних транспортних засобів
- (16) Регламент (ЄС) № 1005/2009 про речовини, що руйнують озоновий шар

9.1 Кліматичні цілі та врядування у кліматичній політиці ЄС

Європейський кліматичний закон (Регламент 2021/1119)

Сектор	Зміна клімату
Підсектор	Кліматичні цілі та врядування у кліматичній політиці ЄС
Повна назва	Regulation (EU) 2021/1119 of the European Parliament and of the Council of 30 June 2021 establishing the framework for achieving climate neutrality and amending Regulations (EC) No 401/2009 and (EU) 2018/1999 ('European Climate Law') Регламент (ЄС) 2021/1119 Європейського Парламенту та Ради від 30 червня 2021 року, що встановлює рамки досягнення кліматичної нейтральності та вносить зміни до Регламентів (ЄС) № 401/2009 та (ЄС) 2018/1999 («Європейський кліматичний закон») http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	European Climate Law Європейський кліматичний закон
Дата прийняття	30.06.2021
Тип документа	Регламент
Мета	Регламент встановлює рамки для незворотного та поступового скорочення антропогенних викидів парникових газів із джерел та збільшення абсорбції поглиначами, а також юридично обов'язкові кліматичні цілі ЄС.
Опис (Резюме)	Регламент встановив обов'язкову мету щодо досягнення кліматичної нейтральності в ЄС не пізніше 2050 року та подальше досягнення негативних (від'ємних) викидів парникових газів після 2050 року. Він визначив проміжні обов'язкові цілі з метою досягнення кліматичної нейтральності – скорочення до 2030 року викидів парникових газів щонайменше на 55% порівняно з 1990 роком, а також скорочення таких викидів до 2040 року, обсяг якого Європейська Комісія має ще запропонувати. Внесок чистої абсорбції в кліматичну ціль до 2030 року обмежено 225 млн тонн CO ₂ еквівалента. Регламент також визначив ціль щодо адаптації до зміни клімату – забезпечення безперервного прогресу у зміцненні здатності до

адаптації, посиленні стійкості та зменшення вразливості до зміни клімату відповідно до статті 7 Паризької угоди. Для досягнення цієї цілі ЄС прийняв Нову стратегію з адаптації до зміни клімату; держави-члени ЄС також повинні ухвалити та впровадити національні стратегії та плани адаптації до зміни клімату.

Для досягнення кліматичних цілей передбачено обов'язкове створення Європейської наукової консультативної ради зі зміни клімату, залучення громадянського суспільства, оцінку прогресу та вжитих заходів як на рівні ЄС, так і на рівні держав-членів, щодо досягнення кліматичних цілей та відповідне звітування перед Європейським Парламентом і Радою ЄС. Кожній державі-члену ЄС пропонується створити національний консультативний орган з питань клімату, відповідальний за надання експертних наукових консультацій з питань кліматичної політики відповідним національним органам влади.

Регламент визначає засади та порядок проведення Європейською Комісією оцінки прогресу, досягнутого ЄС та державами-членами на шляху до 2050 року та цілей з адаптації, узгодженості загальносоюзних і національних заходів щодо досягнення кліматичних цілей.

Європейська Комісія повинна ухвалити керівні принципи, що встановлюють загальні принципи і практики визначення, класифікації та пруденційного управління істотними фізичними кліматичними ризиками при плануванні, розробці, виконанні та моніторингу проєктів і програм для проєктів.

До 30 вересня 2023 року та кожні наступні п'ять років Європейська Комісія оцінює: колективний прогрес, досягнутий усіма державами-членами щодо кліматичної нейтральності та цілей з адаптації; узгодженість заходів ЄС із досягнення зазначених цілей; послідовність національних заходів, визначених на основі інтегрованих національних енергетичних і кліматичних планів, національних довгострокових стратегій і дворічних звітів про прогрес.

Додатки	Немає
Основні імплементаційні акти	Немає
Керівні документи	Немає
Корисні посилання	European Climate Law // European Commission https://climate.ec.europa.eu/eu-action/european-green-deal/european-climate-law_en
Інформація станом на	29.05.2023

Регламент (ЄС) № 2018/1999 про врядування Енергетичного Союзу та кліматичні дії

Сектор	Зміна клімату
Підсектор	Кліматичні цілі та врядування у кліматичній політиці ЄС
Повна назва	<p>Regulation (EU) 2018/1999 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the Governance of the Energy Union and Climate Action, amending Regulations (EC) No 663/2009 and (EC) No 715/2009 of the European Parliament and of the Council, Directives 94/22/EC, 98/70/EC, 2009/31/EC, 2009/73/EC, 2010/31/EU, 2012/27/EU and 2013/30/EU of the European Parliament and of the Council, Council Directives 2009/119/EC and (EU) 2015/652 and repealing Regulation (EU) No 525/2013 of the European Parliament and of the Council</p> <p>Регламент (ЄС) № 2018/1999 Європейського Парламенту та Ради від 11 грудня 2018 року про врядування Енергетичного Союзу та кліматичні дії, що вносить зміни до Регламентів (ЄС) № 663/2009 та (ЄС) № 715/2009 Європейського Парламенту та Ради, Директив 94/22/ЄС, 98/70/ЄС, 2009/31/ЄС, 2009/73/ЄС, 2010/31/ЄС, 2012/27/ЄС та 2013/30/ЄС Європейського Парламенту та Ради, Директиви Ради 2009/119/ЄС та (ЄС) 2015/652 та скасовує Регламент (ЄС) № 525/2013 Європейського Парламенту та Ради</p> <p>http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj</p>
Переклад	<p>Офіційний переклад (не враховує усі внесені зміни)</p> <p>https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/55-GOEEI/es-20181999.pdf</p>
Коротка назва	<p>Regulation on the Governance of the Energy Union</p> <p>Регламент про врядування Енергетичного Союзу</p>
Дата прийняття	11.12.2018
Тип документа	Регламент
Мета	<p>Регламент встановлює механізм врядування задля:</p> <ul style="list-style-type: none"> – реалізації стратегій та заходів, розроблених для досягнення цілей і цільових показників Енергетичного Союзу та довгострокових зобов'язань ЄС щодо викидів парникових газів відповідно до Паризької угоди, зокрема цільових показників ЄС на 2030 рік у сфері енергетики та клімату; – стимулювання співпраці між державами-членами для досягнення цілей і цільових показників Енергетичного Союзу; – забезпечення своєчасності, прозорості, точності, узгодженості, порівнюваності та повноти звітності ЄС та держав-членів перед Секретаріатом РК ООН про зміну клімату і Паризької угоди; – сприяння підвищенню регуляторної визначеності та ін.
Опис (Резюме)	<p>Регламент встановлює механізм врядування та загальні правила проведення планування, звітності та моніторингу. Регламент застосовується до п'яти вимірів Енергетичного Союзу: енергетичної безпеки, внутрішнього енергетичного ринку, енергоефективності, декарбонізації, а також досліджень, інновацій і конкурентоспроможності.</p> <p>Механізм врядування базується на довгострокових стратегіях, інтегрованих національних енергетичних і кліматичних планах, відповідних інтегрованих національних звітах про прогрес у сфері</p>

енергетики та зміни клімату від держав-членів та інтегрованих механізмах моніторингу Європейської Комісії.

Регламент зобов'язує держави-члени ЄС прийняти національні інтегровані енергетичні та кліматичні плани на період 2021-2030 роки, а в подальшому на кожні десять років. Регламент визначає вимоги до змісту та структури таких планів. Проекти планів подаються Європейській Комісії, яка оцінює їх і може надати рекомендації для країни. Кожна держава-член повинна належним чином врахувати будь-які рекомендації Комісії. Держави-члени повинні оприлюднювати прийняті плани.

Іншими обов'язковими документами є довгострокові стратегії, які приймаються як на рівні ЄС, так і державами-членами. Кожна держава-член до 1 січня 2020 року, а в подальшому – до 1 січня 2029 року та кожні 10 років потому повинна підготувати та подати до Європейській Комісії свою довгострокову стратегію принаймні на 30 років. За необхідності стратегії оновлюються кожні п'ять років. Елементи довгострокових стратегій визначені Регламентом та у його Додатку IV. Інтегровані національні плани з енергетики та клімату повинні узгоджуватися з довгостроковими стратегіями. Довгострокові стратегії як держав-членів, так і Європейської Комісії, та будь-які їх оновлення повинні надаватися та повідомлятися громадськості.

Механізм врядування передбачає забезпечення ефективних можливостей для громадськості брати участь у підготовці відповідних національних планів і довгострокових стратегій, належного інформування громадськості у цих процесах. Також держави-члени повинні започаткувати багаторівневий кліматичний та енергетичний діалог, у рамках якого можуть обговорюватися комплексні національні енергетичні та кліматичні плани.

Регламент вимагає від Європейської Комісії здійснення моніторингу та оцінки прогресу держав-членів у досягненні цілей, завдань і внесків, встановлених в їхніх національних інтегрованих планах. До 15 березня 2023 року та кожні два роки держави-члени звітуються Європейській Комісії про стан виконання свого інтегрованого національного плану за допомогою інтегрованого національного звіту про прогрес у сфері енергетики та клімату, що охоплює всі п'ять вимірів Енергетичного Союзу. Такі звіти також повинні надаватися громадськості.

Регламент передбачає і річне звітування щодо визначеного кола питань, зокрема про кадастри парникових газів за відповідний рік. Для сприяння комунікації між Європейською Комісією та державами-членами, співпраці між державами-членами, загальному доступу до інформації, забезпеченні проведення державами-членами звітності Європейська Комісія створює онлайн платформу (електронну платформу). На основі інтегрованих національних звітів про прогрес у сфері енергетики та клімату, іншої інформації Європейська Комісія проводить агреговане оцінювання прогресу та заходи політичного реагування для забезпечення досягнення цільових показників ЄС.

Регламент визначає правила функціонування системи інвентаризації парникових газів ЄС та відповідних національних систем. Детальні вимоги до систем інвентаризації визначає Європейська Комісія у своїх імплементаційних актах. У 2027 і 2032 роках, Європейська Комісія проведе комплексний перегляд даних національної інвентаризації, поданих державами-членами.

Регламент набув чинності 24 грудня 2018 року. Частина положень почали застосовуватися з 1 січня 2021 року (наприклад, створення та ведення реєстрів ЄС та держав-членів щодо викидів та абсорбції поглиначами парникових газів). Частина зобов'язань має бути виконана у майбутньому, зокрема, до 30 червня 2023 року (потім до 1 січня 2033 року та кожні наступні 10 років) держави-члени ЄС подають Європейській Комісії проект оновлених останніх інтегрованих національних енергетичних і кліматичних планів.

Додатки

Регламент має додатки, якими визначені:

- загальні рамки, вимоги до структури та змісту інтегрованих національних планів з енергетики та клімату (Додаток I),
- національні внески в частині частки енергії з відновлюваних джерел у валовому кінцевому споживанні енергії у 2030 році та критерії, які впливають на їх визначення (Додаток II),
- вимоги до повідомлення державами-членами про заходи та методологію з імплементації статті 7 Директиви 2012/27/ЄС в частині функціонування схем зобов'язань щодо енергоефективності та альтернативних заходів політики (Додаток III),
- загальні рамки, вимоги до структури та змісту довгострокових стратегій (Додаток IV),
- інформація, яка повинна бути включена в національні системи інвентаризації (Частина 1), перелік парникових газів, що охоплюються Регламентом (Частина 2), методологія моніторингу та звітування у секторі ЗЗЛГ (Частина 3), індикатори інвентаризації (частина 4) (Додаток V),
- інформація про політики та заходи у сфері викидів парникових газів, яка повинна бути включена до інтегрованих звітів відповідно до ст. 18 Регламенту (Додаток VI),
- інформація про прогнози у сфері викидів парникових газів, яка повинна бути включена до інтегрованих звітів відповідно до ст. 18 Регламенту (Додаток VII),
- інформація про заходи щодо національної адаптації, фінансову та технологічну підтримку, надану країнам, що розвиваються, та доходи від аукціону (Додаток VIII),
- додаткові зобов'язання щодо звітності у сфері відновлюваної енергії та енергоефективності (Додаток IX),
- перелік інформації, яка повинна бути відображена у звіті про сталий розвиток біоенергетики ЄС (Додаток X),
- питання, щодо яких Європейська Комісія проводитиме оцінку звітів про добровільні схеми згідно зі статтею 30(4) Директиви (ЄС) 2018/2001 (Додаток XI),
- інформацію, що включається до національних систем інвентаризації та доступ до якої повинні мати відповідні державні органи (Додаток XII).

Основні імплементаційні акти	<p>Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2020/1208 від 7 серпня 2020 року щодо структури, формату, процесів подання та перегляду інформації, наданої державами-членами відповідно до Регламенту (ЄС) 2018/1999 Європейського Парламенту та Ради, який скасовує Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) № 749/2014 http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1208/oj</p> <p>Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2020/1294 від 15 вересня 2020 року про механізм фінансування ЄС у сфері відновлюваної енергетики http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1294/oj</p> <p>Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2020/1044 від 8 травня 2020 року, що доповнює Регламент (ЄС) 2018/1999 Європейського Парламенту та Ради щодо значень потенціалів глобального потепління та керівних принципів інвентаризації, а також щодо системи інвентаризації Союзу та скасовує Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 666/2014 http://data.europa.eu/eli/reg_del/2020/1044/oj</p>
Керівні документи	Немає
Корисні посилання	Governance of the Energy Union and Climate Action // European Commission https://climate.ec.europa.eu/eu-action/european-green-deal/european-climate-lawen
Інформація станом на	29.05.2023

Регламент (ЄС) 2023/955 про створення Соціального кліматичного фонду

Сектор	Зміна клімату
Підсектор	Кліматичні цілі та врядування у кліматичній політиці ЄС
Повна назва	Regulation (EU) 2023/955 of the European Parliament and of the Council of 10 May 2023 establishing a Social Climate Fund and amending Regulation (EU) 2021/1060 Регламент (ЄС) 2023/955 Європейського Парламенту та Ради від 10 травня 2023 року про створення Соціального кліматичного фонду та внесення змін до Регламенту (ЄС) 2021/1060 http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Немає
Дата прийняття	10.05.2023
Тип документа	Регламент
Мета	Регламент встановлює умови та порядок створення Соціального кліматичного фонду (далі – Фонд) на період з 2026 по 2032 роки.

Загальною метою Фонду є сприяння соціально справедливому переходу до кліматичної нейтральності шляхом подолання соціальних наслідків, спричинених включенням викидів парникових газів від будівель та автомобільного транспорту до сфери дії Директиви 2003/87/ЄС (Директиви про СТВ ЄС).

Конкретними цілями Фонду є підтримка вразливих домогосподарств, вразливих мікропідприємств і вразливих користувачів транспорту. Така підтримка надається шляхом тимчасової прямої підтримки доходу та шляхом фінансування заходів та інвестицій, спрямованих на підвищення енергоефективності будівель, декарбонізацію опалення та охолодження будівель (зокрема шляхом інтеграції в будівлі відновлюваних джерел енергії), а також для надання покращеного доступу до мобільності та транспорту з нульовим і низьким рівнем викидів.

Опис (Резюме)

Оновлена СТВ ЄС встановлюватиме щорічне обмеження на викиди від автомобільного транспорту та будівель, у межах якого всі дозволи продаватимуться на аукціоні. Розмір Фонду має відповідати виділеній частці доходів від аукціону квот на викиди парникових газів за новою системою. Максимальний розмір Фонду становить 65 000 000 000 євро на період з 1 січня 2026 року до 31 грудня 2032 року. Якщо ж буде запроваджений механізм відтермінування СТВ ЄС для будівель та автомобільного транспорту до 2028 року через надзвичайно високі ціни на енергоносії, то його розмір становитиме 54 600 000 000 євро.

Фонд надає фінансову підтримку державам-членам для фінансування заходів та інвестицій, викладених в їхніх Соціальних кліматичних планах (далі – Плани). Для одержання фінансування кожна держава-член ЄС повинна подати Плани до Європейської Комісії. Регламент визначає вимоги до змісту Плану та встановлює шаблон його структури (Додаток V). Окрім того, План повинен узгоджуватися з іншими документами державного планування (оновленим інтегрованим національним енергетичним та кліматичним планом, планами відновлення та стійкості, реконструкції будівель, територіальними планами справедливого переходу тощо).

План, перед його поданням для оцінки Європейській Комісії, повинен пройти громадські консультації, результати проведення та розгляду яких мають бути відображені у ньому. Європейська Комісія проводить оцінку поданого Плану. Комісія оцінює актуальність, дієвість, ефективність та узгодженість Плану на основі критеріїв, встановлених Регламентом. Якщо результати оцінки є позитивними, то Європейська Комісія ухвалює відповідний імплементаційний акт, в якому серед іншого зазначає максимальну суму фінансових асигнувань, виділених для держави-члена, національний внесок до розрахункових загальних витрат (держави-члени сплачують щонайменше 25% розрахункових загальних витрат своїх Планів). На основі імплементаційного акту Європейська Комісія укладає угоду з відповідною державою-членом, що є індивідуальним юридичним зобов'язанням.

Кожна держава-член на дворічній основі звітує Європейській Комісії про реалізацію свого Плану разом із інтегрованим національним звітом про прогрес у сфері енергетики та клімату відповідно до ст. 17 Регламенту (ЄС) 2018/1999 та ст. 28 Регламенту.

Регламент застосовується з 30 червня 2024 року – дати, до якої держави-члени повинні ввести в дію закони, підзаконні акти та адміністративні положення на виконання Директиви (ЄС) 2023/959, що включає сектор будівель та транспорту у сферу дії Директив 2003/87/ЄС (Директиви ЄС про СТВ ЄС).

Додатки

Регламент містить низку додатків, якими визначено:

- методологію розрахунку максимального фінансового асигнування для кожної держави-члена в рамках Фонду (Додаток I) та максимальний розмір такого фінансового асигнування (Додаток II);
- основні вимоги до системи внутрішнього контролю держави-члена, зокрема розподіл функцій та механізми звітності, нагляду та моніторингу (Додаток III);
- загальні індикатори для ключових етапів та цілей соціальних кліматичних планів держав-членів, моніторингу державою-членом виконання свого плану, оцінки Європейською Комісією прогресу у досягненні цілей Фонду (Додаток IV);
- шаблон структури та змісту соціальних кліматичних планів (Додаток V).

Основні імплементаційні акти

Немає

Керівні документи

Немає

Корисні посилання

Social Climate Fund // European Commission
https://climate.ec.europa.eu/eu-action/european-green-deal/delivering-european-green-deal/social-climate-fund_en

Інформація станом на

22.05.2023

9.2 Інструменти та механізми досягнення кліматичних цілей та пом'якшення зміни клімату

Директива 2003/87/ЄС про встановлення системи торгівлі квотами на викиди парникових газів у межах Союзу

Сектор	Зміна клімату
Підсектор	Інструменти та механізми досягнення кліматичних цілей та пом'якшення зміни клімату
Повна назва	Directive 2003/87/EC of the European Parliament and of the Council of 13 October 2003 establishing a system for greenhouse gas emission allowance trading within the Union and amending Council Directive 96/61/EC Директива Європейського Парламенту та Ради 2003/87/ЄС від 13 жовтня 2003 року про встановлення системи торгівлі квотами на викиди парникових газів у межах Союзу, а також про внесення змін до Директиви Ради 96/61/ЄС http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj

Переклад	Офіційний переклад (не враховує внесені зміни) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_012-03#Text
Коротка назва	ETS Directive Директива СТВ ЄС
Дата прийняття	13.10.2003
Тип документа	Директива
Мета	<p>Система торгівлі квотами на викиди парникових газів ЄС (СТВ ЄС) – інструмент, впроваджений ЄС з метою сприяння скороченню викидів парникових газів економічно ефективним способом та досягненню кліматичної нейтральності і кліматичних цілей ЄС.</p> <p>СТВ ЄС впроваджується з 1 січня 2005 року поетапно, зараз реалізується фаза 4, яка охоплює 2021-2030 роки. Законодавча база СТВ ЄС постійно оновлюється, для четвертої фази вона була вперше переглянута у 2018 році, останні зміни до Директиви внесені 10 травня 2023 року (Директива (ЄС) 2023/959).</p>
Опис (Резюме)	<p>СТВ ЄС працює в усіх державах-членах ЄС, а також в Ісландії, Ліхтенштейні та Норвегії.</p> <p>СТВ ЄС охоплює конкретні види діяльності (перелічені у Додатку I та Додатку III Директиви) та види парникових газів (перелічені у Додатку II Директиви). Діяльність, яка охоплюється СТВ ЄС, стосується зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none">– виробництва електроенергії та тепла, енергоємних секторів промисловості,– авіаційного транспорту, що здійснює внутрішні перельоти у державах, в яких працює СТВ ЄС, а також перельоти до Швейцарії та Великобританії (перельоти з цих країни до ЄС виключені). До міжнародних позаєвропейських перельотів застосовується Схема компенсації та скорочення викидів вуглецю для міжнародної авіації (CORSIA),– морського транспорту (СТВ ЄС почне застосовуватися з 2024 року),– сектору будівель, автомобільного транспорту та додаткових секторів (СТВ ЄС регулюватиме діяльність постачальників палива (а не домогосподарства та водіїв автомобілів) та почне застосовуватися з 2027 року, може бути відкладена на 2028 рік у разі значного зростання цін на паливо). <p>СТВ ЄС заснована на принципі «обмеження та торгівлі» квотами на викиди парникових газів. Система передбачає встановлення верхньої межі (ліміту) на загальну кількість парникових газів, які можуть викидатися установками, охопленими системою. Ліміт розподіляється на квоти, одна квота є дозволом на викиди однієї тонни еквівалента діоксиду вуглецю. З початком третьої фази СТВ ЄС (2013-2020 рр.) верхня межа викидів встановлюється для ЄС в цілому. Кількість квот на рівні ЄС зменшується. Наприклад, для стаціонарних установок розрахунок здійснюється за допомогою лінійного коефіцієнту зменшення і з 2021 року він становить 2,2%, з 2024 по 2027 рік – 4,3%, з 2028 року – 4,4%.</p> <p>Оператори, на які поширюється дія СТВ ЄС, зобов'язані щорічно подавати ту кількість квот, яка дорівнює обсягу їхніх викидів у</p>

попередньому році. Вони можуть одержати квоти шляхом купівлі на аукціоні, безкоштовного одержання, а також купівлі/продажу/обміну між собою. Аукціон за замовчуванням є методом розподілу квот на викиди компаніями, які беруть участь у СТВ ЄС. Проте в усіх секторах перехід до аукціону відбувається поступово.

Винятком є виробництво електроенергії – з 2013 року виробники зобов'язані купувати всі квоти, необхідні для виробництва електроенергії (водночас Директива встановлює певні відступи від цієї вимоги). З 2021 року частка квот, що підлягає продажу через аукціон, складає 57%.

Директива врегульовує безкоштовне одержання квот (безкоштовний розподіл квот). Положення конкретизовані в делегованих актах Європейської Комісії. Безкоштовний розподіл зосереджено на секторах з найбільшим ризиком перенесення виробництва за межі ЄС. Для менш вразливих секторів передбачається поступове скасування безкоштовного розподілу квот. Починаючи з 2009 року в СТВ ЄС накопився надлишок квот на викиди. З 2019 року запрацював Резерв стабільності ринку, який спрямований на вирішення проблеми поточного надлишку квот та підвищення стійкості системи шляхом регулювання пропозиції квот на аукціонах.

Директивою також передбачені механізми низьковуглецевого фінансування – запроваджені Інноваційний фонд (для сприяння впровадженню інноваційних низьковуглецевих технологій в промисловості) та Фонд модернізації (для модернізації енергетичної системи та підвищення енергоефективності). Змінами 2023 року також передбачено порядок та умови надходження коштів від продажу квот на аукціоні для Соціального кліматичного фонду (створеного для забезпечення справедливого переходу до кліматичної нейтральності).

Для ефективного функціонування СТВ ЄС запроваджено моніторинг, звітність і верифікацію викидів парникових газів. Щорічна процедура моніторингу, звітності та верифікації разом з іншими, пов'язаними процесами, відома як цикл дотримання СТВ. Директива також врегульовує створення та функціонування єдиного реєстру ЄС, здійснення звітності у рамках СТВ ЄС операторами, державами-членами та Європейською Комісією.

Додатки

Директива містить низку додатків, які визначають:

- види діяльності (Додаток I та Додаток III), а також види парникових газів (Додаток II), до яких застосовується Директива;
- збільшення відсотка квот, що підлягають продажу державами-членами через аукціон (Додаток IIa);
- розподіл коштів з Фонду модернізації (Додаток IIb);
- коригування лінійного коефіцієнта зменшення відповідно до статті 30с(2) для будівель, автомобільного транспорту та інших секторів (Додаток IIIa);
- принципи моніторингу та звітування про викиди (Додаток IV) та критерії для верифікації викидів (Додаток V).

**Основні
імплементційні
акти**

Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2021/1416 від 17 червня 2021 року про внесення змін до Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо виключення вхідних рейсів з Великої Британії з системи торгівлі викидами ЄС

http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/1416/oj

Імплементційне рішення Комісії (ЄС) 2021/927 від 31 травня 2021 року, що визначає єдиний міжгалузевий коригувальний коефіцієнт для коригування безкоштовного розподілу квот на викиди на період з 2021 по 2025 рік (оприлюднено під номером С(2021) 3745)

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/927/oj

Імплементційний Регламент Комісії (ЄС) 2021/447 від 12 березня 2021 року, що визначає переглянуті базові значення для безкоштовного розподілу квот на викиди на період з 2021 по 2025 роки відповідно до статті 10а(2) Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/447/oj

Рішення Комісії (ЄС) 2021/355 від 25 лютого 2021 року про національні імплементційні заходи щодо перехідного безкоштовного розподілу квот на викиди парникових газів відповідно до статті 11(3) Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради (оприлюднено під номером С(2021)1215))

<http://data.europa.eu/eli/dec/2021/355/oj>

Рішення Комісії (ЄС) 2020/2166 від 17 грудня 2020 року про визначення аукціонних часток держав-членів у період 2021-2030 років Системи торгівлі викидами ЄС (оприлюднено під номером С(2020) 8945)

<http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2166/oj>

Повідомлення про загальноєвропейську кількість квот на 2021 рік та Резерв стабільності ринку в рамках системи торгівлі квотами ЄС (2020/С 428 I/01)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020XC1211%2807%29&qid=1686018764181>

Імплементційний Регламент Комісії (ЄС) 2020/1001 від 9 липня 2020 року, що встановлює детальні правила застосування Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо функціонування Фонду модернізації, який підтримує інвестиції для модернізації енергетичних систем та підвищення енергоефективності окремих держав-членів

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1001/oj

Рішення Комісії від 25 березня 2020 року про делегування управління доходами Інноваційного фонду Європейському інвестиційному банку 2020/С 133/05

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32020D0424%2801%29&qid=1686018764181>

Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2019/1842 від 31 жовтня 2019 року, що встановлює правила застосування Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо подальших заходів для коригування безкоштовного розподілу квот на викиди у зв'язку зі зміною рівня діяльності

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/1842/oj

Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/1603 від 18 липня 2019 року, що доповнює Директиву 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо заходів, прийнятих Міжнародною організацією цивільної авіації для моніторингу, звітності та перевірки авіаційних викидів з метою впровадження глобального ринкового заходу

http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/1603/oj

Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/1122 від 12 березня 2019 року, що доповнює Директиву 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо функціонування Реєстру ЄС

http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/1122/oj

Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/856 від 26 лютого 2019 року, що доповнює Директиву 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо функціонування Інноваційного фонду

http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/856/oj

Делеговане рішення Комісії (ЄС) 2019/708 від 15 лютого 2019 року, що доповнює Директиву 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо визначення секторів та підсекторів, які вважаються схильними до ризику витоку вуглецю на період 2021-2030 років

http://data.europa.eu/eli/dec_del/2019/708/oj

Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/331 від 19 грудня 2018 року, що визначає перехідні загальноєвропейські правила для гармонізованого вільного розподілу квот на викиди відповідно до статті 10а Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради

http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/331/oj

Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2018/2067 від 19 грудня 2018 року про верифікацію даних та акредитацію верифікаторів відповідно до Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2067/oj

Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2018/2066 від 19 грудня 2018 року про моніторинг та звітність щодо викидів парникових газів відповідно до Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради, а також внесення змін до Регламенту Комісії (ЄС) № 601/2012

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2066/oj

Рішення (ЄС) 2015/1814 Європейського Парламенту та Ради від 6 жовтня 2015 року про створення та функціонування резерву ринку стабільності для схеми торгівлі викидами парникових газів ЄС та внесення змін до Директиви 2003/87/ЄС

<http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1814/oj>

Регламент Комісії (ЄС) № 1123/2013 від 8 листопада 2013 року про визначення прав на міжнародні кредити відповідно до Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради

<http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1123/oj>

Рішення Комісії від 5 вересня 2013 року щодо національних імплементаційних заходів для перехідного безкоштовного розподілу квот на викиди парникових газів відповідно до статті 11(3) Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради (оприлюднено під номером С(2013)5666) (2013/448/EU)

<http://data.europa.eu/eli/dec/2013/448/oj>

Рішення Комісії від 5 вересня 2013 року про стандартний коефіцієнт використання потужності відповідно до статті 18(2) Рішення 2011/278/ЄС (2013/447/ЄС)

<http://data.europa.eu/eli/dec/2013/447/oj>

Регламент Комісії (ЄС) № 389/2013 від 2 травня 2013 року про створення Реєстру Союзу відповідно до Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради, Рішень № 280/2004/ЄС та № 406/2009/ЄС Європейського Парламенту та Ради, а також скасування Регламентів Комісії (ЄС) № 920/2010 та № 1193/2011

<http://data.europa.eu/eli/reg/2013/389/oj>

Угода про спільні закупівлі для закупівлі спільних аукціонних платформ від 9 листопада 2011 року

https://climate.ec.europa.eu/system/files/2016-11/en_cap_en.pdf

Регламент Комісії (ЄС) № 550/2011 від 7 червня 2011 року про визначення, відповідно до Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради, певних обмежень, які застосовуються до використання міжнародних кредитів від проєктів, пов'язаних з промисловими газами

<http://data.europa.eu/eli/reg/2011/550/oj>

Рішення Комісії від 7 березня 2011 року про історичні авіаційні викиди відповідно до статті 3с(4) Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради, що встановлює схему торгівлі квотами на викиди парникових газів у межах Співтовариства (оприлюднено під номером С(2011)1328) (2011/149/EU)

[http://data.europa.eu/eli/dec/2011/149\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2011/149(1)/oj)

Регламент Комісії (ЄС) № 1031/2010 від 12 листопада 2010 року про терміни, адміністрування та інші аспекти проведення аукціонів з продажу квот на викиди парникових газів відповідно до Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради про створення системи торгівлі квотами на викиди парникових газів в межах Союзу
<http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1031/oj>

2010/670/ЄС: Рішення Комісії від 3 листопада 2010 року, що встановлює критерії та заходи для фінансування комерційних демонстраційних проєктів, спрямованих на екологічно безпечне уловлювання та геологічне зберігання CO₂, а також демонстраційних проєктів інноваційних технологій відновлюваної енергетики в рамках схеми торгівлі квотами на викиди парникових газів у Співтоваристві, встановленої Директивою 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради (нотифіковано згідно з документом С(2010) 7499)
<http://data.europa.eu/eli/dec/2010/670/oj>

Регламент Комісії (ЄС) № 748/2009 від 5 серпня 2009 року про перелік експлуатантів повітряних суден, які здійснювали авіаційну діяльність, перераховану в Додатку I до Директиви 2003/87/ЄС, 1 січня 2006 року або пізніше, із зазначенням керуючої держави-члена для кожного експлуатанта
<http://data.europa.eu/eli/reg/2009/748/oj>

Рішення Комісії від 8 червня 2009 року про детальне тлумачення авіаційної діяльності, переліченої в Додатку I до Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради (оприлюднено під номером С(2009) 4293) (2009/450/ЄС)
<http://data.europa.eu/eli/dec/2009/450/oj>

Рішення Комісії від 13 листопада 2006 року про уникнення подвійного обліку скорочень викидів парникових газів у рамках схеми торгівлі викидами Співтовариства для проєктної діяльності за Кіотським протоколом відповідно до Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради (оприлюднено під номером С(2006)5362) (2006/780/ЄС)
<http://data.europa.eu/eli/dec/2006/780/oj>

Рішення Комісії від 4 травня 2005 року про встановлення опитувальника для звітування про застосування Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради, що встановлює схему торгівлі квотами на викиди парникових газів у межах Співтовариства, а також вносить зміни до Директиви Ради 96/61/ЄС (нотифіковано під номером С(2005) 1359) (2005/381/ЄС)
<http://data.europa.eu/eli/dec/2005/381/oj>

Звіт Комісії Європейському Парламенту та Раді про функціонування європейського вуглецевого ринку у 2021 році відповідно до статей 10(5) та 21(2) Директиви 2003/87/ЄС (зі змінами, внесеними Директивою 2009/29/ЄС та Директивою (ЄС) 2018/410). COM/2022/516 final

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52022D-C0516&qid=1686018764181>

[такі звіти готуються на щорічній основі]

Керівні документи

Guidelines on certain State aid measures in the context of the system for greenhouse gas emission allowance trading post-2021 (These Guidelines correspond to the European Commission Guidelines on certain State aid measures in the context of the system for greenhouse gas emission allowance trading post-2021 adopted on 21 September 2020 (OJ C 317, 25.9.2020, p. 5)

<http://data.europa.eu/eli/guideline/2021/415/oj>

Guidelines on certain State aid measures in the context of the system for greenhouse gas emission allowance trading post-2021. Communication from the Commission (2020/C 317/04)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020XC0925%2801%29&qid=1686018764181>

Guidance on the implementation of Decision No 377/2013/EU of the European Parliament and of the Council derogating temporarily from Directive 2003/87/EC establishing a scheme for greenhouse gas emission allowance trading within the Community. Communication from the Commission (2013/C 289/01)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52013XC1004%2801%29&qid=1686018764181>

Guidance document on the optional application of Article 10c of Directive 2003/87/EC. Communication from the Commission (2011/C 99/03)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52011XC0331%2801%29&qid=1686018764181>

Guidance to assist Member States in the implementation of the criteria listed in Annex III to Directive 2003/87/EC establishing a scheme for greenhouse gas emission allowance trading within the Community and amending Council Directive 96/61/EC, and on the circumstances under which force majeure is demonstrated. Communication from the Commission (COM/2003/0830 final)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52003DC0830&qid=1686018764181>

Більше керівних настанов і шаблонів щодо:

– моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів за посиланням https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets/monitoring-reporting-and-verification-eu-ets-emissions_en#documentation

– безоплатного розподілу квот на викиди парникових газів за посиланням

https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets/free-allocation_en#documentation

Корисні посилання EU Emissions Trading System (EU ETS) // European Commission
https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets_en#legislative-framework

Інформація станом на 06.06.2023

Регламент (ЄС) № 2018/842 про обов'язкове щорічне скорочення викидів парникових газів державами-членами з 2021 по 2030 роки, що сприяє кліматичним діям для виконання зобов'язань за Паризькою угодою

Сектор	Зміна клімату
Підсектор	Інструменти та механізми досягнення кліматичних цілей та пом'якшення зміни клімату
Повна назва	Regulation (EU) 2018/842 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2018 on binding annual greenhouse gas emission reductions by Member States from 2021 to 2030 contributing to climate action to meet commitments under the Paris Agreement and amending Regulation (EU) No 525/2013 Регламент (ЄС) № 2018/842 Європейського Парламенту та Ради від 30 травня 2018 року про обов'язкове щорічне скорочення викидів парникових газів державами-членами з 2021 по 2030 роки, що сприяє кліматичним діям для виконання зобов'язань за Паризькою угодою та вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 525/2013 http://data.europa.eu/eli/reg/2018/842/oj
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Effort Sharing Regulation / ESR Регламент про розподіл зусиль / РРЗ
Дата прийняття	30.05.2018
Тип документа	Регламент
Мета	Регламент встановлює зобов'язання держав-членів ЄС щодо їхніх мінімальних внесків у певних секторах для досягнення цілі ЄС зі скорочення викидів парникових газів на 40% до 2030 року нижче рівня 2005 року (так звані національні цілі), а також правила розподілу щорічних викидів та вимірювання досягнутого прогресу державами.
Опис (Резюме)	Регламент охоплює викиди парникових газів із секторів Міжнародної групи експертів з питань зміни клімату (енергетика, промислові процеси і використання продуктів, сільське господарство, відходи). Регламент не поширюється на викиди від діяльності, передбаченої Додатком I Директиви про СТВ ЄС (крім морського транспорту та тих видів діяльності, які включені лише для цілей моніторингу, звітності та верифікації), а також на викиди та поглинання сектором землекористування, змін землекористування та лісового господарства, які охоплюються Регламентом 2018/841. Фактично Регламент ESR охоплює викиди парникових газів у таких секторах, як: внутрішній

транспорт (за винятком авіації), будівництво, сільське господарство, мала промисловість і відходи.

Регламент встановлює:

- цільові показники скорочення викидів державами-членами до 2030 року. Показники встановлюються у процентному співвідношенні до викидів парникових газів щодо 2005 року у Додатку I до Регламенту і варіюються залежно від держави-члена ЄС від 10% до 50%;
- щорічні рівні викидів (річні ліміти викидів) на період з 2021 по 2030 роки. Європейська Комісія ухвалює імплементаційні акти, що встановлюють щорічні розподіли викидів для кожної держави-члена на період з 2021 по 2030 роки в тоннах CO₂-еквіваленту відповідно до лінійних траєкторій, передбачених ст.4 Регламенту. Європейська Комісія застосовує механізм «уточнення» щорічних рівнів викидів, визначений ст. 10 Регламенту (зокрема врахування певної кількості квот на викиди парникових газів, виданих у рамках СТВ ЄС), та публікує відповідні дані, одержані за результатами уточнення.

Регламент передбачає систему гнучких можливостей для досягнення національних цілей та розподілу зусиль, зокрема: гнучкість для певних держав за допомогою квот у рамках СТВ ЄС – використовувати обмежену кількість квот СТВ для компенсації викидів у секторах розподілу зусиль, гнучкість для усіх держав шляхом використання кредитів від сектору землекористування, залучення позик, банківських операцій та переказів. На додаток до такої гнучкості Регламент запроваджує так званий резерв безпеки в обсязі до 105 мільйонів тонн CO₂ еквівалента. Держави-члени, які відповідають певним критеріям щодо ВВП та викидів парникових газів, можуть отримати асигнування з резерву для компенсації викидів, що перевищують цільові показники до 2030 року.

Європейська Комісія щорічно оцінює виконання державами зобов'язань щодо досягнення національних цілей та щорічних рівнів викидів у рамках розподілу зусиль. У разі виявлення недостатності зусиль у досягненні прогресу, держава зобов'язана подати план коригувальних дій. У 2027 та 2032 році передбачено проведення комплексної перевірки відповідності держав вимогам Регламенту, що можуть призвести до накладення штрафних санкцій на держав-членів за викиди, які перевищують їх річний розподіл.

Додатки

Регламент містить низку додатків, які визначають:

- цільові показники скорочення викидів парникових газів державами-членами ЄС у 2030 році до їх рівнів 2005 року (Додаток I);
- перелік держав-членів ЄС, які мають право на використання обмеженої кількості квот СТВ для компенсації викидів у секторах розподілу зусиль (Додаток II);
- загальний обсяг від поглинання CO₂ сектором землекористування, які держави-члени ЄС можуть враховувати для забезпечення відповідності Регламенту (Додаток III);
- обсяг викидів CO₂, який враховується при застосуванні механізму уточнення щорічних рівнів викидів (Додаток IV).

Основні імплементаційні акти	<p>Рішення Комісії (ЄС) 2023/863 від 26 квітня 2023 року про встановлення сум, що відповідають 20% від загального перевиконання певними державами-членами у період з 2013 по 2020 рік відповідно до Регламенту (ЄС) 2018/842 Європейського Парламенту та Ради http://data.europa.eu/eli/dec/2023/863/oj</p> <p>Звіт Комісії Європейському Парламенту та Раді про виконання повноважень, наданих Комісії згідно з Регламентом (ЄС) 2018/842 про обов'язкове щорічне скорочення викидів парникових газів державами-членами з 2021 по 2030 роки, що сприяє кліматичним діям для виконання зобов'язань за Паризькою угодою та внесення змін до Регламенту (ЄС) 525/2013. 16.09.2022, COM(2022) 467 final https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52022D-C0467&qid=1686540615011</p> <p>Імплементативне рішення Комісії (ЄС) 2020/2126 від 16 грудня 2020 року про встановлення щорічних розподілів викидів державами-членами на період з 2021 по 2030 рік відповідно до Регламенту (ЄС) 2018/842 Європейського Парламенту та Ради http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/2126/oj</p> <p>Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/1122 від 12 березня 2019 року, що доповнює Директиву 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо функціонування Реєстру ЄС http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/1122/oj</p>
Керівні документи	Немає
Корисні посилання	<p>Effort sharing: Member States' emission targets // European Commission https://climate.ec.europa.eu/eu-action/effort-sharing-member-states-emission-targets_en</p>
Інформація станом на	12.06.2023

Регламент (ЄС) 2018/841 про включення викидів та поглинання парникових газів від землекористування, змін у землекористуванні та лісового господарства до кліматичних та енергетичних рамок до 2030 року

Сектор	Зміна клімату
Підсектор	Інструменти та механізми досягнення кліматичних цілей та пом'якшення зміни клімату
Повна назва	Regulation (EU) 2018/841 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2018 on the inclusion of greenhouse gas emissions and removals from land use, land use change and forestry in the 2030 climate and energy framework, and amending Regulation (EU) No 525/2013 and Decision No 529/2013/EU

Регламент (ЄС) 2018/841 Європейського Парламенту та Ради від 30 травня 2018 року про включення викидів та поглинання парникових газів від землекористування, змін у землекористуванні та лісового господарства до кліматичних та енергетичних рамок до 2030 року, а також про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 525/2013 та Рішення № 529/2013/ЄС

<http://data.europa.eu/eli/reg/2018/841/oj>

Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	LULUCF Regulation Регламент 333ЛГ
Дата прийняття	30.05.2018
Тип документа	Регламент
Мета	Регламент встановлює зобов'язання держав-членів ЄС у секторі землекористування, змін у землекористуванні та лісового господарства (ЗЗЗЛГ) щодо досягнення цілей Паризької угоди та виконання цільового показника скорочення викидів парникових газів ЄС на період з 2021 по 2025 роки, а також правила щодо обліку викидів та поглинання парникових газів у секторі ЗЗЗЛГ та перевірки дотримання державами-членами цих зобов'язань.

Опис (Резюме) У квітні 2023 року до Регламенту внесені зміни, зокрема встановлено окрему ціль щодо обсягу нетто-поглинання парникових газів сектором ЗЗЗЛГ – до 2030 року вона має складати 310 мільйонів тонн CO₂ еквівалента. Ця загальноєвропейська ціль має бути реалізована за допомогою національних цілей нетто-поглинання для сектору ЗЗЗЛГ. Регламент встановлює національні цілі та національні частки нетто-поглинання парникових газів у Додатку Іа. Регламент зобов'язує кожну державу-члена ЄС забезпечити, щоб обліковані викиди від ЗЗЗЛГ компенсувалися еквівалентним поглинанням парникових газів цими секторами (так зване зобов'язання «без дебету»).

Регламент визначає два етапи впровадження – перший охоплює 2021-2025 роки, а другий 2026-2030 роки. Вони стосуються і сфери застосування Регламенту. Регламент застосовується до викидів та поглинання парникових газів (Розділ А Додатку І), які відбуваються на територіях держав-членів:

- у період з 2021 по 2025 рік щодо категорій земель, які підлягають обліку та визначені ст. 2.1 Регламенту,
- у період з 2026 по 2030 рік щодо категорій або секторів земельної звітності, які визначені у ст. 2.2 Регламенту.

Регламент визначає загальні та спеціальні зобов'язання держав щодо обліку викидів та поглинання парникових газів у секторі ЗЗЗЛГ. Кожна держава-член готує та веде облік, який відображає викиди та поглинання парникових газів від сектору ЗЗЗЛГ; забезпечує точність, повноту, послідовність, загальнодоступність, порівнюваність і прозорість рахунків; запобігає будь-якому подвійному обліку викидів або поглинання.

Регламент встановлює спеціальні правила обліку викидів і поглинання для орних угідь, пасовищ, водно-болотних угідь та інших земель. Зокрема, стосовно лісових земель, що управляються, держави-члени повинні до 31 грудня 2018 року подати Європейській Комісії свої національні плани обліку лісового господарства, включаючи референтний рівень лісів на період з 2021 по 2025 роки. Національний план обліку лісового господарства повинен містити елементи, перелічені в Розділі В Додатку IV, і бути оприлюдненим, зокрема через Інтернет.

Регламент передбачає декілька механізмів гнучкості, що сприяють державам у досягненні їхніх цілей:

- загальна гнучкість у секторі ЗЗЗЛГ (між різними категоріями земель, між різними державами або між двома періодами дії зобов'язань (2021-2025 та 2026-2030));
- спеціальна гнучкість у секторі ЗЗЗЛГ (встановлена щодо лісових угідь, які управляються);
- міжсекторальна гнучкість (передбачає можливість перерозподілу квот на викиди між сектором ЗЗЗЛГ та секторами, що охоплюються Регламентом про розподіл зусиль).

Окрім того Регламент дозволяє усім державам-членам скористатися механізмом землекористування на період 2026-2030 роки (передбачений ст. 13b Регламенту), а для Фінляндії – додатковою компенсацією.

У випадку виявлення Європейською Комісією недостатності зусиль у досягненні прогресу, держава зобов'язана подати план коригувальних дій. Комісія надає висновок щодо обґрунтованості плану, а держава-член повинна максимально врахувати висновок комісії та може переглянути свій план коригувальних дій.

Регламент набув чинності 9 липня 2018 року. Він встановлює частину зобов'язань, які мають бути виконанні державами в подальшому. Наприклад, держави-члени до 15 березня 2027 року (за період з 2021 по 2025 роки) та до 15 березня 2032 року (за період з 2026 по 2030 роки) повинні подати до Європейської Комісії звіт про дотримання вимог Регламенту, заснований на щорічних наборах даних, що містить баланс загальних викидів і загальної абсорбції за відповідний період для кожної з категорій обліку земель.

Додатки

Регламент містить низку додатків, які визначають:

- перелік парникових газів та вуглецевих пулів (Додаток I);
- мінімальні значення параметрів розміру площі, покриву крон дерев та висоти дерев (Додаток II);
- ціль ЄС та національні цілі держав-членів, які мають бути досягнуті у 2030 році (Додаток IIa);
- базовий рік або період для розрахунку верхнього ліміту на виконання статті статтею 8(2) Регламенту (Додаток III);
- вимоги до національного плану обліку лісового господарства, а також референтні рівні лісів, які мають застосовуватися державами-членами на період з 2021 по 2025 роки (Додаток IV);
- методологію та вимоги щодо значення періоду напіврозпаду для врахування в облікових рахунках (Додаток V);

- розрахунок фонових рівнів у випадку природніх порушень нормального стану (Додаток VI);
- максимальна сума компенсації, яка може бути надана в рамках гнучкості щодо лісових угідь, які управляються (Додаток VII).

Основні імплементційні акти

Імплементційний регламент Комісії (ЄС) 2022/996 від 14 червня 2022 року щодо правил перевірки критеріїв стійкості та зниження викидів парникових газів, а також критеріїв низького ризику непрямих змін у землекористуванні

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/996/oj

Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2019/807 від 13 березня 2019, що доповнює Директиву (ЄС) 2018/2001 Європейського Парламенту та Ради щодо визначення сировини з високим ризиком непрямих змін у землекористуванні, для якої спостерігається значне розширення виробничих площ на землях з високим вмістом вуглецю, а також щодо сертифікації біопалива, біорідин та палива з біомаси з низьким ризиком непрямих змін у землекористуванні

http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/807/oj

Рішення № 529/2013/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 травня 2013 року про правила обліку викидів та поглинання парникових газів у результаті діяльності, пов'язаної із землекористуванням, змінами у землекористуванні та лісовим господарством, а також щодо інформації стосовно дій, пов'язаних із цією діяльністю

<http://data.europa.eu/eli/dec/2013/529/oj>

Керівні документи

Немає

Корисні посилання

Land use and forestry regulation for 2021-2030 // European Commission

<https://climate.ec.europa.eu/eu-action/forests-and-agriculture/land-use-and-forestry-regulation-2021-2030en>

Інформація станом на

12.06.2023

Директива 2009/31/ЄС про геологічне зберігання діоксиду вуглецю

Сектор

Зміна клімату

Підсектор

Інструменти та механізми досягнення кліматичних цілей та пом'якшення зміни клімату

Повна назва

Directive 2009/31/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2009 on the geological storage of carbon dioxide and amending Council Directive 85/337/EEC, European Parliament and Council Directives 2000/60/EC, 2001/80/EC, 2004/35/EC, 2006/12/EC, 2008/1/EC and Regulation (EC) No 1013/2006

Директива 2009/31/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 квітня 2009 року про геологічне зберігання діоксиду вуглецю, а також про

внесення змін до Директиви Ради 85/337/ЄЕС, Директив Європейського Парламенту та Ради 2000/60/ЄС, 2001/80/ЄС, 2004/35/ЄС, 2006/12/ЄС, 2008/1/ЄС та Регламенту (ЄС) № 1013/2006
<http://data.europa.eu/eli/dir/2009/31/oj>

Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	CCS Directive / Carbon dioxide capture and storage Directive Директива ВЗВ / Директива про вловлювання та зберігання вуглецю
Дата прийняття	23.04.2009
Тип документа	Директива
Мета	Метою Директиви є екологічно безпечне геологічне зберігання CO ₂ для сприяння боротьбі зі зміною клімату, постійне утримання CO ₂ таким чином, щоб запобігти та усунути негативні наслідки та будь-які ризики для довкілля та здоров'я людини.
Опис (Резюме)	Директива встановлює правові рамки для екологічно безпечного геологічного зберігання CO ₂ , зокрема щодо вибору місця зберігання та одержання дозволів на проведення розвідки місць зберігання, одержання дозволів на саме зберігання, їх перегляд, оновлення та анулювання, зобов'язань щодо експлуатації, закриття місць зберігання та зобов'язань, що мають бути виконані після закриття місць зберігання, тощо.

Оператор зобов'язаний проводити моніторинг місць зберігання CO₂, який проводиться на основі Плану моніторингу. Оператор розробляє план, який затверджує компетентний орган держави-члена ЄС. План оновлюється кожні 5 років. Результати моніторингу CO₂ оператори повинні повідомляти компетентному органу щонайменше раз на рік.

Не рідше одного разу на рік оператор також повинен подавати звітність компетентному органу щодо кількості та властивостей потоків CO₂, що постачалися та закачувалися, зокрема склад цих потоків, за звітний період, докази запровадження та підтримки фінансової безпеки виконання зобов'язань, а також будь-яку іншу інформацію, яку компетентний орган вважає доречною для цілей оцінки дотримання умов дозволу на зберігання. Зі свого боку компетентний орган зобов'язаний проводити регулярні та позаштатні інспекції, готує звіт про результати інспекції. Оператор залишається відповідальним за моніторинг, звітування та вжиття коригувальних заходів доти, доки відповідальність за місце зберігання не буде передана компетентному органу. Після того, як місце зберігання було закрито, компетентний орган несе відповідальність за моніторинг та коригувальні заходи. З метою гарантування виконання зобов'язань як під час експлуатації місць зберігання, так і після їх закриття, Директива передбачає два інструменти: «фінансова безпека» (фінансове забезпечення виконання оператором всіх зобов'язань, що випливають з дозволу, фактично, до моменту передачі місця зберігання компетентному органу) та «фінансовий механізм» (фінансовий внесок оператора уповноваженому органу для виконання зобов'язань після передачі місця зберігання, зокрема такий внесок має покривати принаймні очікувану вартість моніторингу протягом 30 років).

Компетентний орган держави-члена ЄС встановлює та підтримує реєстр наданих дозволів на зберігання та постійний реєстр усіх закритих сховищ та комплексів сховищ. Кожні три роки держави-члени подають Європейській Комісії звіт про імплементацію Директиви.

Директива набула чинності 25 червня 2009 року. До 25 червня 2011 року держави-члени повинні були ввести в дію національні закони, підзаконні акти та адміністративні положення, необхідні для виконання Директиви. До цієї ж дати держави-члени повинні були повідомити Європейську Комісію про прийняті положення щодо санкцій, які застосовуються у разі порушення відповідного національного законодавства. До 25 червня 2012 року держави-члени повинні були забезпечити експлуатацію відповідно до вимог Директиви: (а) місць зберігання, що використовувалися станом на 25 червня 2009 року, та (б) місць зберігання, використання яких було дозволено до або станом на 25 червня 2009 року і які почали використовуватися не пізніше, ніж через один рік.

Додатки

Директива містить додатки, які визначають:

- критерії для характеристики та оцінки потенційного комплексу зберігання та прилеглої території (Додаток I);
- критерії для розроблення та оновлення плану моніторингу, моніторингу після закриття комплексу зберігання (Додаток II).

Основні імплементаційні акти

Рішення Комісії від 10 лютого 2011 року про запровадження опитувальника для першого звіту про імплементацію Директиви 2009/31/ЄС Європейського Парламенту та Ради про геологічне зберігання двоокису вуглецю (нотифіковано згідно з документом С(2011) 657) (2011/92/EU)

[http://data.europa.eu/eli/dec/2011/92\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2011/92(1)/oj)

Керівні документи

Guidance Document 1: CO₂ Storage Life Cycle Risk Management Framework

https://climate.ec.europa.eu/system/files/2016-11/gd1_en.pdf

Guidance Document 2: Characterisation of the Storage Complex, CO₂ Stream Composition, Monitoring and Corrective Measures

https://climate.ec.europa.eu/system/files/2016-11/gd2_en.pdf

Guidance Document 3: Criteria for Transfer of Responsibility to the Competent Authority

https://climate.ec.europa.eu/system/files/2016-11/gd3_en.pdf

Guidance Document 4: Article 19 Financial Security and Article 20 Financial Mechanism

https://climate.ec.europa.eu/system/files/2016-11/gd4_en.pdf

Корисні посилання

Carbon capture, use and storage // European Commission

https://climate.ec.europa.eu/eu-action/carbon-capture-use-and-storage_en

Інформація станом на

06.06.2023

Регламент (ЄС) № 2019/631, що встановлює стандарти викидів CO₂ для нових легкових автомобілів та нових легких комерційних транспортних засобів

Сектор	Зміна клімату
Підсектор	Інструменти та механізми досягнення кліматичних цілей та пом'якшення зміни клімату
Повна назва	Regulation (EU) 2019/631 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 setting CO ₂ emission performance standards for new passenger cars and for new light commercial vehicles, and repealing Regulations (EC) No 443/2009 and (EU) No 510/2011 (recast) Регламент (ЄС) № 2019/631 Європейського Парламенту та Ради від 17 квітня 2019 року, що встановлює стандарти викидів CO ₂ для нових легкових автомобілів та нових легких комерційних транспортних засобів, а також скасовує Регламенти (ЄС) № 443/2009 та (ЄС) № 510/2011 (нова редакція) https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/631/2021-12-02
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Немає
Дата прийняття	17.04.2019
Тип документа	Регламент
Мета	Регламент встановлює вимоги щодо викидів CO ₂ для нових легкових автомобілів та нових легких комерційних транспортних засобів з метою досягнення кліматичних цілей ЄС щодо скорочення викидів парникових газів.
Опис (Резюме)	<p>Регламент встановлює цільові показники щодо викидів CO₂:</p> <ul style="list-style-type: none"> - з 2020 р. по 2024 р. – 95 г CO₂/км для середніх викидів нових легкових автомобілів і цільовий показник для всього парку ЄС у 147 г CO₂/км для середніх викидів нових легких комерційних транспортних засобів. Цільові рівні стосуються процедури випробування викидів NEDC. Починаючи з 2021 року, цільові показники викидів для виробників базуватимуться на новій процедурі випробування викидів WLTP; - з 2025 р. по 2029 р. – дорівнює 15% скороченню цільового показника як для нових легкових автомобілів, так і нових легких комерційних транспортних засобів, порівняно з рівнями 2021 року; - з 2030 до 2034 року – дорівнює 55% скороченню цільового показника для нових легкових автомобілів та 50% для нових легких вантажівок порівняно з рівнями 2021 року; - з 2035 року – 100% скорочення викидів CO₂ обома видами авто-транспортного. <p>Цільові показники встановлені для «нових легкових автомобілів» та «нових легких комерційних транспортних засобів», які визначені у статті 2 Регламенту.</p> <p>Щороку Європейська Комісія встановлює конкретні цілі викидів CO₂ для кожного виробника. Регламент передбачає можливість відступів від цільових показників викидів, що встановлюються для певних виробників. Виробники можуть об'єднуватися та діяти спільно для</p>

досягнення своїх цільових показників викидів, вимоги та умови такого Виробники зобов'язані забезпечити відповідність між викидами CO₂, зафіксованими в сертифікатах відповідності їхніх транспортних засобів, і викидами CO₂ транспортних засобів, що експлуатуються.

Регламент визначає механізми стимулювання використання транспортних засобів з нульовим і низьким рівнем викидів, визначення розміру та стягнення надбавок за понаднормативні викиди CO₂.

Регламент також встановлює вимоги щодо проведення Європейською Комісією моніторингу та оцінки реальних викидів CO₂ і значень споживання палива чи енергії, які збираються за допомогою бортових пристроїв моніторингу споживання палива та/або енергії.

Додатки

Регламент містить додатки, які зокрема визначають:

- формули розрахунків викидів для легкових автомобілів і легких комерційних транспортних автомобілів (Додаток I),
- моніторинг та звітність про викиди від нових легкових автомобілів (Додаток II) та нових легких комерційних транспортних автомобілів (Додаток III).

Основні імплементаційні акти

Імплементаційне рішення Комісії (ЄС) 2022/2087 від 26 вересня 2022 року, що підтверджує або змінює попередній розрахунок середніх питомих викидів CO₂ та питомих цілей викидів для виробників легкових та легких комерційних автомобілів за 2020 календарний рік, а також інформує виробників про значення, які мають бути використані для розрахунку питомих цілей викидів та цілей відступу від зобов'язань на 2021-2024 календарні роки відповідно до Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2019/631 (нотифіковано згідно з документом C(2022) 6754)

https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2087/oj

Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) 2021/392 від 4 березня 2021 року про моніторинг та звітність про дані щодо викидів CO₂ від легкових автомобілів та легких комерційних транспортних засобів відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/631 Європейського Парламенту та Ради, а також скасування Імплементаційних Регламентів Комісії (ЄС) № 1014/2010, (ЄС) № 293/2012, (ЄС) 2017/1152 та (ЄС) 2017/1153

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/392/oj

Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) 2017/1153 від 2 червня 2017 року, що встановлює методологію визначення параметрів кореляції, необхідних для відображення змін у процедурі регуляторних випробувань, а також вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 1014/2010

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2017/1153/2020-01-01

[скасовується з 1 січня 2025 року]

Імплементаційний регламент Комісії (ЄС) 2017/1152 від 2 червня 2017 року, що встановлює методологію для визначення параметрів кореляції, необхідних для відображення змін у процедурі регуляторних випробувань легких комерційних транспортних засобів, а також вносить

зміни до Імплементаційного регламенту (ЄС) № 293/2012

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2017/1152/oj

[скасовується з 1 січня 2025 року]

Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) № 427/2014 від 25 квітня 2014 року, що встановлює процедуру схвалення та сертифікації інноваційних технологій для скорочення викидів CO₂ від легких комерційних транспортних засобів відповідно до Регламенту (ЄС) № 510/2011 Європейського Парламенту та Ради

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2017/1152/2020-01-01

Рішення Комісії від 17 лютого 2012 року про методи збору надбавок за надлишкові викиди CO₂ від нових легкових автомобілів відповідно до Регламенту (ЄС) № 443/2009 Європейського Парламенту і Ради (2012/100/ЄС)

[http://data.europa.eu/eli/dec/2012/100\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2012/100(1)/oj)

Імплементаційне рішення Комісії від 17 лютого 2012 року про детальні умови збору надбавок за надлишкові викиди CO₂ від нових легких комерційних транспортних засобів відповідно до Регламенту (ЄС) № 510/2011 Європейського Парламенту і Ради (2012/99/ЄС)

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2012/99/oj

Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) № 725/2011 від 25 липня 2011 року, що встановлює процедуру схвалення та сертифікації інноваційних технологій для скорочення викидів CO₂ від легкових автомобілів відповідно до Регламенту (ЄС) № 443/2009 Європейського Парламенту та Ради

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2011/725/2018-03-14

Регламент Комісії (ЄС) № 63/2011 від 26 січня 2011 року, що встановлює детальні положення для подання заявки на відступ від конкретних цілей щодо викидів CO₂ відповідно до статті 11 Регламенту (ЄС) № 443/2009 Європейського Парламенту та Ради

<http://data.europa.eu/eli/reg/2011/63/2019-03-05>

Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 114/2013 від 6 листопада 2012 року, що доповнює Регламент (ЄС) № 510/2011 Європейського Парламенту та Ради щодо правил подання заявки на відступ від конкретних цілей щодо викидів CO₂ для нових легких комерційних транспортних засобів

http://data.europa.eu/eli/reg_del/2013/114/2014-06-02

Детальніша інформація про імплементаційні акти знаходиться за посиланням: https://eur-lex.europa.eu/search.html?SUBDOM_INIT=ALL_ALL&DTS_SUBDOM=ALL_ALL&DTS_DOM=ALL&lang=en&type=advanced&DB_IMPLEMENTING=32019R0631&qid=1683074767512

Керівні документи

Commission Notice – Guidance on the monitoring and reporting of data on the registration of new light duty vehicles. C/2017/3563
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52017XC0707\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52017XC0707(01))

Technical Guidelines for the preparation of applications for the approval of innovative technologies pursuant to Regulation (EC) No 443/2009 and Regulation (EU) No 510/2011 July 2018 Revision (V2)
[https://circabc.europa.eu/sd/a/a19b42c8-8e87-4b24-a78b-9b70760f82a9/Technical%20Guidelines%20\(2018\).pdf](https://circabc.europa.eu/sd/a/a19b42c8-8e87-4b24-a78b-9b70760f82a9/Technical%20Guidelines%20(2018).pdf)

Більше технічної та іншої інформації про імплементацію регламенту дивись:

<https://circabc.europa.eu/ui/group/4cf23472-88e0-4a52-9dfb-544e8c4c7631/library/a7a3a475-6fe0-4fb1-bc5e-097c89ba48e0>

Корисні посилання

CO₂ emission performance standards for cars and vans // European Commission

https://climate.ec.europa.eu/eu-action/transport-emissions/road-transport-reducing-co2-emissions-vehicles/co2-emission-performance-standards-cars-and-vans_en

CO2MPAS: Vehicle simulator predicting NEDC CO₂ emissions from WLTP

<https://co2mpas.readthedocs.io/en/stable/index.html>

Інформація станом на

02.05.2023

Регламент (ЄС) 2019/1242 про встановлення стандартів викидів CO₂ для нових великовагових транспортних засобів

Сектор	Зміна клімату
Підсектор	Інструменти та механізми досягнення кліматичних цілей та пом'якшення зміни клімату
Повна назва	Regulation (EU) 2019/1242 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 setting CO ₂ emission performance standards for new heavy-duty vehicles and amending Regulations (EC) No 595/2009 and (EU) 2018/956 of the European Parliament and of the Council and Council Directive 96/53/EC Регламент (ЄС) 2019/1242 Європейського Парламенту та Ради від 20 червня 2019 року про встановлення стандартів викидів CO ₂ для нових великовагових транспортних засобів, а також про внесення змін до Регламентів (ЄС) № 595/2009 та (ЄС) 2018/956 Європейського Союзу Парламенту та Ради та Директива Ради 96/53/ЄС http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1242/2019-07-25
Переклад	Офіційний переклад немає

Коротка назва	Немає
Дата прийняття	20.06.2019
Тип документа	Регламент
Мета	Регламент встановлює вимоги щодо стандартів викидів CO ₂ для нових великовагових транспортних засобів та механізм їх досягнення.
Опис (Резюме)	<p>Регламент встановлює цільові показники скорочення питомих викидів CO₂ порівняно з еталонними викидами (базовим періодом є 1 липня 2019 року – 30 червня 2020 року): з 2025 року на 15%, а з 2030 року на 30%. 14 лютого 2023 р. Європейська Комісія внесла законодавчу пропозицію щодо підвищення цих стандартів (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2023:88:FIN). Планується зменшити викиди CO₂ з 2030 року на 45%, з 2035 року на 65% та на 90% до 2040 року. Європейська Комісія з метою впровадження автобусів з нульовим рівнем викидів у містах пропонує з 2030 року всі нові міські автобуси зробити з нульовим рівнем викидів.</p> <p>Цільові показники встановлені для нових великовагових транспортних засобів, які визначені у статті 2 Регламенту. Законодавча пропозиція передбачає розширення сфери дії Регламенту – на вантажівки (понад 5 тонн), міські автобуси та автобуси далекого сполучення (понад 7,5 тонн), а також причепа.</p> <p>Починаючи з 1 липня 2020 року, Європейська Комісія визначає для кожного виробника середні питомі викиди CO₂ у г/ткм за попередній звітний період, а з 1 липня 2026 року – конкретні цільові показники викидів CO₂.</p> <p>Регламент передбачає механізм оцінки надійності та репрезентативності еталонних викидів CO₂, збору та контролю реальних даних про споживання палива, наданих на основі обов'язкових стандартизованих приладів обліку споживання палива, проведення випробувань на відповідність під час експлуатації транспортних засобів тощо. Регламент також встановлює вимоги щодо моніторингу та звітності. Зокрема, держави-члени повідомляють Європейську Комісію про зареєстровані нові вантажівки, а виробники про викиди CO₂ та споживання палива. Остання інформація розраховується за допомогою інструменту розрахунку енергоспоживання автомобілем (VECTO).</p> <p>Регламент містить механізм стимулювання транспортних засобів з нульовим рівнем викидів (ZEV) та транспортних засобів з низьким рівнем викидів (LEV). З 2019 по 2024 рік застосовується система суперкредитів, яка з 2025 року буде замінена системою кредитування на основі еталонного показника. У разі недотримання цільових показників викидів CO₂ запроваджуються штрафні санкції – надбавка за надлишкові викиди CO₂, яка, зокрема, з 2025 року становитиме 4 250 євро/г CO₂/ткм.</p>
Додатки	Регламент містить додатки, які встановлюють порядок визначення середніх питомих викидів CO ₂ , цільових показників питомих викидів, надлишкових викидів CO ₂ (Додаток I), а також порядок коригування еталонних викидів CO ₂ (Додаток II).

**Основні
імплементційні
акти**

Імплементційне рішення Комісії (ЄС) 2022/2336 від 28 листопада 2022 року про публікацію переліку із зазначенням певних значень викидів CO₂ для кожного виробника, а також середніх питомих викидів CO₂ усіх нових великовагових транспортних засобів, зареєстрованих у Союзі відповідно до Регламенту (ЄС) 2019/1242 Європейського Парламенту та Ради за звітний період 2020 року (нотифіковано за документом С(2022) 8428)

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2336/oj

Імплементційний регламент Комісії (ЄС) 2022/1362 від 1 серпня 2022 року про імплементцію Регламенту (ЄС) № 595/2009 Європейського Парламенту та Ради щодо характеристик великовагових причепів стосовно їх впливу на викиди CO₂, споживання палива, споживання енергії та пробіг автотранспортних засобів з нульовим рівнем викидів, а також про внесення змін до Імплементційного регламенту (ЄС) 2020/683

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/1362/oj

Імплементційний Регламент Комісії (ЄС) 2021/941 від 10 червня 2021 року, що встановлює спеціальну процедуру ідентифікації великовагових транспортних засобів, сертифікованих як професійні транспортні засоби, але не зареєстрованих як такі, та застосування корегування до середньорічних питомих викидів CO₂ виробника для врахування цих транспортних засобів.

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/941/oj

Імплементційний Регламент Комісії (ЄС) 2019/1859 від 6 листопада 2019 року, що встановлює правила застосування статті 10 Регламенту (ЄС) 2019/1242 Європейського Парламенту та Ради щодо збору певних даних

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/1859/2022-01-29

Регламент Комісії (ЄС) 2017/2400 від 12 грудня 2017 року про імплементцію Регламенту (ЄС) № 595/2009 Європейського Парламенту та Ради щодо визначення викидів CO₂ та споживання палива великоваговими транспортними засобами, а також про внесення змін до Директиви 2007/46/ЄС Європейського Парламенту та Ради та Регламенту Комісії (ЄС) № 582/2011

<http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2400/2023-01-01>

**Керівні
документи**

Vehicle Energy Consumption Calculation Tool – VECTO

https://climate.ec.europa.eu/eu-action/transport-emissions/road-transport-reducing-co2-emissions-vehicles/vehicle-energy-consumption-calculation-tool-vecto_en

**Корисні
посилання**

Reducing CO₂ emissions from heavy-duty vehicles // European Commission

https://climate.ec.europa.eu/eu-action/transport-emissions/road-transport-reducing-co2-emissions-vehicles/reducing-co2-emissions-heavy-duty-vehicles_en

**Інформація
станом на**

03.05.2023

Директива 1999/94/ЄС про доступність інформації для споживачів щодо економії пального та викиди CO₂ під час продажу нових легкових автомобілів

Сектор	Зміна клімату
Підсектор	Інструменти та механізми досягнення кліматичних цілей та пом'якшення зміни клімату
Повна назва	Directive 1999/94/EC of the European Parliament and of the Council of 13 December 1999 relating to the availability of consumer information on fuel economy and CO ₂ emissions in respect of the marketing of new passenger cars Директива 1999/94/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 1999 року про доступність інформації для споживачів щодо економії пального та викиди CO ₂ під час продажу нових легкових автомобілів http://data.europa.eu/eli/dir/1999/94/2008-12-11
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	Car Labelling Directive Директива про маркування автомобілів
Дата прийняття	13.12.1999
Тип документа	Директива
Мета	Метою є забезпечення доступу споживачів до інформації про викиди CO ₂ та економію пального під час продажу чи оренди нових легкових автомобілів.
Опис (Резюме)	Директива передбачає, щоб інформація про економію пального та викиди CO ₂ надавалася за допомогою: – етикетки – яка містить інформацію про економію пального та викиди CO ₂ на всіх нових автомобілях або розміщена поблизу в точці продажу (ст. 3); – посібника щодо економії пального та викидів CO ₂ – має бути доступним у місці продажу та в уповноваженого органу держави, розробляється на щорічній основі (ст. 4); – плакату (чи дисплею) – має містити офіційні дані щодо споживання пального та викиди CO ₂ усіма новими моделями легкових автомобілів, що демонструються або пропонуються для продажу чи оренди у відповідній точці продажу (ст. 5); – рекламних матеріалів – повинна містити офіційні дані про витрати пального та питомі викиди CO ₂ для конкретної моделі легкового автомобіля (ст. 6).
Додатки	Директива містить додатки, якими встановлені вимоги до змісту та форми етикеток (Додаток I), посібників (Додаток II), плакатів чи дисплеїв, розміщених у точках продажу автомобілів, (Додаток III) та рекламних матеріалів (Додаток IV) щодо інформації про економію пального та викиди CO ₂ .

Основні імплементаційні акти	<p>Рекомендація Комісії (ЄС) 2017/948 від 31 травня 2017 року про використання значень споживання пального та викидів CO₂, затверджених та вимірних відповідно до Всесвітньої гармонізованої процедури випробувань легких транспортних засобів, при наданні інформації споживачам відповідно до Директиви 1999/94/ЄС Європейського Парламенту та Ради (нотифіковано згідно з документом С(2017) 3525)</p> <p>http://data.europa.eu/eli/reco/2017/948/oj</p> <p>Рекомендація Комісії від 26 березня 2003 року про застосування до інших засобів масової інформації положень Директиви 1999/94/ЄС про рекламну літературу (нотифіковано під номером С(2003)848)</p> <p>http://data.europa.eu/eli/reco/2003/217/oj</p>
Керівні документи	<p>Немає.</p> <p>Приклади посібників щодо економії палива та викиди CO₂, прийнятих окремими державами-членами ЄС: https://climate.ec.europa.eu/eu-action/transport-emissions/road-transport-reducing-co2-emissions-vehicles/car-labelling_en#links</p>
Корисні посилання	<p>Car labelling // European Commission</p> <p>https://climate.ec.europa.eu/eu-action/transport-emissions/road-transport-reducing-co2-emissions-vehicles/car-labelling_en</p>
Інформація станом на	03.05.2023

Директива 98/70/ЄС про якість бензину та дизельного пального

Сектор	Зміна клімату
Підсектор	Інструменти та механізми досягнення кліматичних цілей та пом'якшення зміни клімату
Повна назва	<p>Directive 98/70/EC of the European Parliament and of the Council of 13 October 1998 relating to the quality of petrol and diesel fuels and amending Council Directive 93/12/EEC</p> <p>Директива 98/70/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 жовтня 1998 року про якість бензину та дизельного пального, а також про внесення змін до Директиви Ради 93/12/ЄС</p> <p>http://data.europa.eu/eli/dir/1998/70/2018-12-24</p>
Переклад	<p>Переклад (неофіційний, не враховує усі внесені зміни та доповнення до директиви)</p> <p>https://zakon.isu.net.ua/sites/default/files/normdocs/direktiva_98_70_es_vid_13.10.1998.pdf</p>
Коротка назва	Fuel Quality Directive Директива про якість пального
Дата прийняття	13.10.1998
Тип документа	Директива

Мета

Директива встановлює щодо дорожніх транспортних засобів та позашляхової пересувної техніки (включаючи судна внутрішнього водного транспорту, коли вони не перебувають у морі), сільськогосподарських та лісових тракторів, а також прогулянкових суден, коли вони не перебувають у морі:

- технічні вимоги до пального з огляду на забезпечення охорони здоров'я та довкілля;
- цільовий показник скорочення викидів парникових газів протягом життєвого циклу.

Опис (Резюме)

Директива поширюється на бензин, дизельне пальне та біопаливо, що використовується автомобільним транспортом, а також газойль, що використовується недорожньою технікою.

Держави-члени можуть розміщувати на ринку лише те пальне, яке відповідає екологічним вимогам, визначеним додатками до директиви. Директива вводить заборони та обмеження щодо використання певного пального. Так, з 1 січня 2000 року продаж етилованого бензину заборонено. Держави можуть дозволити розміщення на ринку етилованого бензину лише для використання старими автомобілями, якщо вміст свинцю у ньому не перевищує 0,15 г/л, а продаж такого становить не більше ніж 0,03% від загального обсягу продажів. З 1 січня 2011 року вміст сірки, що допускається у дизельному пальному, не може перевищувати 10 мг/кг. Директива допускає встановлення винятків стосовно сірки для віддалених регіонів і держав із суворою зимовою погодою.

Директива встановлює цільовий показник скорочення викидів парникових газів протягом життєвого циклу. До 31 грудня 2020 року постачальники пального повинні поступово зменшити викиди парникових газів протягом життєвого циклу на одиницю енергії від палива та енергії, що постачається, до 10% порівняно з базовим стандартом для пального, передбаченим у Додатку II до Директиви Ради (ЄС) 2015/652. Це скорочення складається з обов'язкової цілі скорочення на 6%, індикативної додаткової цілі на 2% та орієнтовної додаткової цілі у розмірі 2%.

Біопаливо враховується у цілі скорочення викидів парникових газів, якщо відповідає критеріям сталості, встановленим у ст. 7b. Зокрема сировина для біопалива не може бути отримана із земель з високим рівнем біорізноманіття або високим вмістом вуглецю. Директива передбачає порядок здійснення контролю за дотриманням критеріїв сталості біопалива, а також правила розрахунку життєвого циклу викидів парникових газів від виробництва біопалива.

Щороку до 31 серпня держави-члени ЄС повинні подавати інформацію про якість національного пального та зменшення інтенсивності викидів парникових газів бензину та дизельного пального, а до 31 грудня подати інформацію про досягнутий прогрес.

Додатки

Директива містить додатки, якими визначені:

- екологічні вимоги до пального, що використовується у двигунах примусового запалювання (Додаток I) та компресійного запалювання (Додаток II);
- дозволені відхилення від тиску пари для бензину, що містить біоетанол (Додаток III);
- правила розрахунку життєвого циклу викидів парникових газів від біопалива (Додаток IV);
- оціночне значення викидів від біопалива при непрямій зміні землекористування та визначено біопаливо, оціночні викиди від якого вважаються нульовими (Додаток V).

Основні імплементаційні акти

Звіт Комісії Європейському Парламенту та Раді «Якість бензину та дизельного пального, що використовується для автомобільного транспорту в Європейському Союзі (Звітний рік 2020)». 26.10.2022 COM(2022) 515 final

https://climate.ec.europa.eu/system/files/2022-10/com_2022_515_en.pdf

[звітування здійснюються на щорічній основі]

Директива Ради (ЄС) 2015/652 від 20 квітня 2015 року, що встановлює методи розрахунку та вимоги до звітності відповідно до Директиви 98/70/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо якості бензину та дизельного пального

<http://data.europa.eu/eli/dir/2015/652/2018-12-24>

Регламент Комісії (ЄС) № 1307/2014 від 8 грудня 2014 року про визначення критеріїв та географічних ареалів пасовищ з високим рівнем біорізноманіття для цілей статті 7b(3)(c) Директиви 98/70/ЄС Європейського Парламенту та Ради про якість бензину та дизельного пального та статті 17(3)(c) Директиви 2009/28/ЄС Європейського Парламенту та Ради про заохочення використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел

<http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1307/oj>

Рішення Комісії від 12 січня 2011 року про певні види інформації про біопаливо та біорідини, яку суб'єкти господарювання повинні надавати державам-членам (нотифіковано згідно з документом С(2011) 36) (2011/13/EU)

[http://data.europa.eu/eli/dec/2002/159\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2002/159(1)/oj)

Рекомендація Комісії від 12 січня 2005 року про те, що, для цілей Директиви 98/70/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо бензину та дизельного пального, означає наявність неетилованого бензину та дизельного пального з максимальним вмістом сірки на відповідно збалансованій географічній основі (2005/27/ЄС)

<http://data.europa.eu/eli/reco/2005/27/oj>

Рішення Комісії від 18 лютого 2002 року про загальний формат подання зведень національних даних про якість пального (нотифіковано під номером С(2002) 508)

[http://data.europa.eu/eli/dec/2002/159\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2002/159(1)/oj)

Повідомлення про застосування статті 3 Директиви 98/70/ЄС щодо максимального тиску пару для бензину (2020/С 127/02)
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020X-C0420%2801%29&qid=1683102513063>

Більш детально про імплементаційні рішення Європейської Комісії, зокрема щодо відповідності критеріям сталості, за посиланням:
https://eur-lex.europa.eu/search.html?SUBDOM_INIT=ALL_ALL&L-B=31998L0070&DTS_SUBDOM=ALL_ALL&DTS_DOM=ALL&lang=en&type=advanced&qid=1683169582685&SELECT=LB_DISPLAY

Керівні документи

Guidance Note on approaches to quantify, verify, validate, monitor and report upstream emission reductions
https://climate.ec.europa.eu/system/files/2016-11/guidance_note_on_uer_en.pdf

Guidance Note on notifications of exemptions from the vapour pressure requirements for petrol pursuant to Article 3(4) and (5) of Directive 98/70/EC relating to the quality of petrol and diesel fuels (20 July 2009)
https://climate.ec.europa.eu/system/files/2016-11/guidance_note_vapour_pressure_en.pdf

Корисні посилання

Fuel Quality // European Commission
https://climate.ec.europa.eu/eu-action/transport-emissions/fuel-quality_en

Інформація станом на

04.05.2023

Регламент (ЄС) 2015/757 про моніторинг, звітність та верифікацію викидів вуглекислого газу від морського транспорту

Сектор	Зміна клімату
Підсектор	Інструменти та механізми досягнення кліматичних цілей та пом'якшення зміни клімату
Повна назва	Regulation (EU) 2015/757 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2015 on the monitoring, reporting and verification of carbon dioxide emissions from maritime transport, and amending Directive 2009/16/EC Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2015/757 від 29 квітня 2015 року про моніторинг, звітність та верифікацію викидів вуглекислого газу від морського транспорту, а також про внесення змін до Директиви 2009/16/ЄС http://data.europa.eu/eli/reg/2015/757/2016-12-16
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	EU MRV Regulation Регламент ЄС про МЗВ

Дата прийняття	29.04.2015
Тип документа	Регламент
Мета	Регламент встановлює правила моніторингу, звітності та верифікації викидів вуглекислого газу з метою сприяння скороченню викидів CO ₂ від морського транспорту економічно ефективним способом.
Опис (Резюме)	Регламент застосовується до суден з валовою місткістю понад 5 000, які завантажують або розвантажують вантаж чи пасажирів у портах Європейської економічної зони.

Моніторинг і звітність про викиди CO₂ здійснюють компанії щодо кожного зі своїх суден. Компанії повинні підготувати план моніторингу для кожного свого судна. Плани повинні бути подані акредитованому верифікатору для оцінки. План складається із повної та прозорої документації, яка містить інформацію про викиди CO₂ від судна (охоплюються періоди його перебування як у морі, так і на причалах), а також іншу інформацію про здійснений ними рейс (пройдену відстань, кількість пасажирів, деталі перевезеного вантажу, час перебування в морі тощо). У плані обов'язково зазначається обраний метод моніторингу та звітності. Принаймні раз на рік компанії перевіряють відповідність плану. За необхідності компанії переглядають його та подають на нову оцінку.

Щорічно компанії зобов'язані подати Європейській Комісії та органам влади держав-прапору звіт про викиди CO₂ та іншу відповідну інформацію. Звіт подається з використанням автоматизованих систем та форматів обміну даними – через THETIS MRV. Якщо звіт про викиди відповідає встановленим вимогам та пройшов перевірку, компанії видається документ про відповідність для конкретного судна. Такий документ повинен знаходитися на борту судна.

Європейська Комісія щорічно оприлюднює інформацію, публікує щорічний звіт про викиди CO₂ від морського транспорту та іншу відповідну інформацію з метою інформування громадськості та надання можливості оцінити викиди CO₂ та енергоефективність морського транспорту. Кожні два роки вона також оцінює загальний вплив сектору морського транспорту на глобальний клімат.

Регламент набув чинності з 1 липня 2015 року. Для впровадження його окремих положень встановлені інші часові рамки, зокрема:

- до 31 серпня 2017 року компанії повинні підготувати плани моніторингу для своїх суден;
- з 1 січня 2018 року компанії здійснюють моніторинг викидів CO₂;
- з 30 квітня 2019 року компанії подають Європейській Комісії щорічний звіт про викиди;
- з 30 червня 2019 року судна повинні мати на борту дійсний документ про відповідність;
- починаючи з 2019 року, до 30 червня Європейська Комісія повинна оприлюднити звітну інформацію про викиди від морського транспорту, визначену регламентом.

Додатки	<p>Регламент містить додатки, якими визначені методи моніторингу викидів CO₂ (Додаток I), інша інформація про рейс, яка підлягає моніторингу (Додаток II) та елементи, які враховуються при ухваленні делегованих актів (Додаток III).</p>
Основні імплементаційні акти	<p>Четвертий щорічний звіт Європейської Комісії про викиди CO₂ від морського транспорту (період 2018-2021 рр.). 13.3.2023 SWD(2023) 54 final {C(2023) 1585 final}. https://climate.ec.europa.eu/system/files/2023-03/swd_2023_54_en.pdf</p> <p>Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2016/2072 від 22 вересня 2016 року про верифікаційну діяльність та акредитацію верифікаторів відповідно до Регламенту (ЄС) 2015/757 Європейського Парламенту та Ради про моніторинг, звітність та верифікацію викидів вуглекислого газу від морського транспорту http://data.europa.eu/eli/reg_del/2016/2072/oj</p> <p>Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) 2016/1927 від 4 листопада 2016 року про зразки планів моніторингу, звітів про викиди та документів про відповідність відповідно до Регламенту (ЄС) 2015/757 Європейського Парламенту та Ради про моніторинг, звітність та верифікацію викидів вуглекислого газу від морського транспорту http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2016/1927/oj</p> <p>Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) 2016/1928 від 4 листопада 2016 року про визначення кількості перевезеного вантажу для категорій суден, відмінних від пасажирських, ро-ро та контейнерних суден, відповідно до Регламенту (ЄС) 2015/757 Європейського Парламенту та Ради про моніторинг, звітність та верифікацію викидів вуглекислого газу від морського транспорту http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2016/1928/oj</p>
Керівні документи	<p>THETIS-MRV https://mrv.emsa.europa.eu/#public/eumrv</p> <p>Guidance/Best practices document on the preparation of monitoring plans pursuant to Regulation (EU) 2015/757 on monitoring, reporting and verification emissions from maritime transport https://climate.ec.europa.eu/system/files/2017-07/01_guidance_monitoring_plan_companies_en.pdf</p> <p>Guidance/Best practices document on monitoring and reporting of fuel consumption, CO₂ emissions and other relevant parameters pursuant to Regulation 2015/757 on monitoring, reporting and verification emissions from maritime transport https://climate.ec.europa.eu/system/files/2017-07/02_guidance_monitoring_reporting_parameters_en.pdf</p> <p>Guidance/best practices document on relevant issues for verifiers assessing Monitoring Plans pursuant to Regulation (EU) 2015/757 https://climate.ec.europa.eu/system/files/2017-07/03_guidance_assessmp_by_verifiers_en.pdf</p>

Guidance /best practices on backward assessment of Monitoring Plans (MP) pursuant to Regulation on monitoring reporting and verification emissions from maritime transport

https://climate.ec.europa.eu/system/files/2017-07/04_guidance_backward_assessment_monitoring_plans_en.pdf

Інші настанови та документи про найкращі практики щодо імплементації Регламенту 2015/757 знаходяться за посиланням:

https://climate.ec.europa.eu/eu-action/transport-emissions/reducing-emissions-shipping-sector_en#documentation

**Корисні
посилання**

Reducing emissions from the shipping sector // European Commission
https://climate.ec.europa.eu/eu-action/transport-emissions/reducing-emissions-shipping-sector_en#first-step-monitor-report-and-verify-co%E2%82%82-emissions

**Інформація
станом на**

04.05.2023

Регламент (ЄС) 2023/956 Європейського Парламенту та Ради від 10 травня 2023 року про встановлення механізму вуглецевого коригування імпорту

Сектор	Зміна клімату
Підсектор	Інструменти та механізми досягнення кліматичних цілей та пом'якшення зміни клімату
Повна назва	Regulation (EU) 2023/956 of the European Parliament and of the Council of 10 May 2023 establishing a carbon border adjustment mechanism Регламент (ЄС) 2023/956 Європейського Парламенту та Ради від 10 травня 2023 року про встановлення механізму вуглецевого коригування імпорту http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	CBAM Regulation Регламент про CBAM
Дата прийняття	10.05.2023
Тип документа	Регламент
Мета	Механізм вуглецевого коригування імпорту (CBAM) – новий інструмент ЄС, метою якого є запобігання ризику витоку вуглецю та заохочення чистішого промислового виробництва в країнах, що не входять до ЄС. CBAM вирівнює ціноутворення за викиди парникових газів під час виробництва вуглецевоємних товарів, які імпортуються до ЄС.

Опис (Резюме)

Сфера застосування СВАМ обумовлена:

1. товарами, щодо яких застосовується СВАМ. Товари охоплюються секторами, які мають високий рівень витоку вуглецю та викиди вуглецю: цемент, електроенергія, хімічні добрива, чавун та сталь, алюміній, водень. Перелік товарів передбачений Додатком I Регламенту, який визначає товари, їхні коди Комбінованої номенклатури (CN) та пов'язані з ними парникові гази;
2. державами, щодо яких застосовується СВАМ. СВАМ застосовується до країн, які не є державами-членами ЄС. Регламент також передбачає випадки, за наявності яких треті держави виключаються зі сфери його дії (наприклад, країни, які беруть участь у СТВ ЄС або мають систему торгівлі викидами, пов'язану з ЄС). Перелік третіх країн визначений у Додатку III Регламенту. Європейська Комісія повноважна включати та виключати держави до Додатку III.

СВАМ визначає зобов'язання щодо імпорту вуглецевоємних товарів, серед яких основними є:

- одержання статусу уповноваженого декларанта СВАМ. Починаючи з 31 грудня 2024 року, лише уповноважений декларант матиме право вводити імпорتنі товари на ринок ЄС. Європейська Комісія повинна створити електронний Реєстр СВАМ, через який подається заявка на одержання цього статусу, саму ж реєстрацію здійснюватиме компетентний орган держави-члена ЄС. Окрім того, в реєстрі створюється обліковий запис з інформацією про кожного уповноваженого декларанта СВАМ;
- подання Декларації СВАМ. Декларації повинні містити інформацію про: (а) загальну кількість кожного виду імпортованих товарів, (б) загальний обсяг викидів вбудованих парникових газів, (в) загальну кількість сертифікатів СВАМ, що підлягають поверненню, (г) копії звітів про верифікацію, виданих акредитованими верифікаторами. Декларації вперше мають бути подані у 2027 році (за 2026 рік) і в подальшому щорічно до 31 травня за попередній рік. Декларації подаються через Реєстр СВАМ;
- купівля необхідної кількості сертифікатів СВАМ. Сертифікат СВАМ відповідає одній тонні CO₂e вбудованих викидів (embedded emissions) парникових газів в імпортованих товарах. Вбудовані викиди складаються із прямих викидів (викидів парникових газів, що вивільняються під час виробництва товарів) та непрямих викидів (викидів парникових газів від виробництва електроенергії, яка споживається під час виробничих процесів). Викиди розраховуються відповідно до методів, передбачених Додатком IV Регламенту, та додатково будуть уточнені імплементаційними актами Європейської Комісії. Ціна сертифікату визначатиметься середньотижневою аукціонною вартістю квот на викиди парникових газів у рамках СТВ ЄС. Фактично сертифікати СВАМ покривають різницю між ціною вуглецю в країні виробництва та ціною в ЄС. Якщо вуглецева ціна вже була сплачена під час виробництва імпортованого товару, відповідна сума вираховується з остаточного розрахунку. До 31 травня кожного року та вперше у 2027 році (для 2026 року) уповноважений декларант СВАМ повинен здати через Реєстр СВАМ кількість сертифікатів СВАМ, що відповідає вбудованим викидам. Кількість сертифікатів СВАМ на його рахунку в Реєстрі СВАМ наприкінці кожного кварталу щонайменше повинна становити 80% вбудованих викидів. Регламент також встановлює процедуру викупу та анулювання сертифікатів СВАМ.

Регламент передбачає поступове впровадження СВАМу. Для цього встановлюється перехідний період (з 1 жовтня 2023 року до 31 грудня 2025 року), протягом якого зобов'язання імпортера обмежуються лише звітуванням про: загальну кількість імпортованого товару, фактичний загальний обсяг вбудованих викидів, загальний обсяг непрямих викидів, розрахований відповідно до імплементаційного акту (який Європейська Комісія ще має прийняти), а також ціну вуглецю, що підлягає сплаті в країні походження за вбудовані викиди, з урахуванням будь-якої знижки чи компенсації. Така звітність є щоквартальною. Із 31 грудня 2024 року повинні запрацювати положення Регламенту, якими запроваджується створення та функціонування електронного Реєстру СВАМ. Повне впровадження Регламенту відбудеться з 1 січня 2026 року.

Додатки

Регламент містить низку додатків, якими визначено:

- Перелік товарів і парникових газів (Додаток I), які охоплюються Регламентом, та Перелік товарів, для яких враховуватимуться лише прямі викиди парникових газів, (Додаток II);
- треті країни та території, виведені зі сфери дії Регламенту, (Додаток III);
- методи розрахунку вбудованих викидів (Додаток IV) та вимоги до бухгалтерського обліку інформації, що використовується для розрахунку вбудованих викидів (Додаток V);
- принципи верифікації та зміст звітів про верифікацію вбудованих викидів (Додаток VI).

Основні імплементаційні акти

Немає

Керівні документи

Немає

Корисні посилання

Carbon Border Adjustment Mechanism // European Commission
https://taxation-customs.ec.europa.eu/carbon-border-adjustment-mechanism_en

Інформація станом на

29.05.2023

9.3 Регламентация окремих речовин та парникових газів

Регламент (ЄС) № 517/2014 про фторовані парникові гази

Сектор	Зміна клімату
Підсектор	Регламентация окремих речовин та парникових газів
Повна назва	Regulation (EU) No 517/2014 of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on fluorinated greenhouse gases and repealing Regulation (EC) No 842/2006 Регламент (ЄС) № 517/2014 Європейського Парламенту та Ради від 16 квітня 2014 року про фторовані парникові гази та скасування Регламенту (ЄС) № 842/2006 http://data.europa.eu/eli/reg/2014/517/oj
Переклад	Офіційний переклад https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/55-GOEEI/517-2014-es.pdf
Коротка назва	Fluorinated Gases Regulation / F-gas Regulation Регламент про фторовані гази / Регламент про Ф-гази
Дата прийняття	16.04.2014
Тип документа	Регламент
Мета	Метою Регламенту є захист довкілля шляхом скорочення викидів фторованих парникових газів. Регламент встановлює: <ul style="list-style-type: none"> – правила щодо стримування, використання, відновлення та знищення фторованих парникових газів, а також щодо пов'язаних із ними додаткових заходів; – умови для розміщення на ринку конкретних продуктів та обладнання, що містять фторовані парникові гази чи функціонують з їх застосуванням; – умови щодо конкретних видів використання фторованих парникових газів; – кількісні обмеження для розміщення на ринку гідрофторвуглеців.
Опис (Резюме)	Регламент охоплює гідрофторовуглеці (ГФВ), перфторвуглеці (ПФВ) та гексафторид сірки (SF ₆) (Додаток I). Регламент забороняє умисне вивільнення фторованих парникових газів в атмосферу, крім випадків, коли таке є технічно необхідним для використання за призначенням. Оператори обладнання, що містить F-гази, повинні вжити запобіжні заходи для уникнення витоку таких газів, забезпечити регулярну перевірку обладнання на герметичність. <p>У Додатку III визначені продукти та обладнання, що містять фторовані парникові гази, та дати, з яких забороняється їх введення в обіг (охоплюють період 2006-2025 рр.). Зокрема, з 1 січня 2025 року заборонено введення в обіг певних систем кондиціонування повітря. Окрім того, Регламент передбачає зменшення використання ГФВ. Так, у 2030 році річний ліміт ГФВ на ринку має становити 21% від рівня 2009-2012 років. Для забезпечення дотримання лімітів Європейська Комісія виділяє виробникам та імпортерам щорічні квоти. Запроваджується електронний реєстр квот на введення в обіг гідрофторовуглеців.</p>

Регламент встановлює вимоги щодо сертифікації на здійснення визначених операцій поводження з обладнанням, яке містить F-гази. Національні органи влади відповідають за розробку програм сертифікації та навчання для підприємств і осіб, які займаються встановленням, обслуговуванням, підтримкою, ремонтом або виведенням з експлуатації обладнання, що використовує фторвмісні гази, а також утилізацією фторвмісних газів.

Регламент встановлює правила щодо ведення обліку (зокрема, обліку обладнання, яке повинно перевірятися на витоки F-газів; обліку відповідної інформації про покупців F-газів) та звітності (наприклад, звітування про виробництво, імпорт, експорт, використання як підготовленої сировини та знищення речовин, перелічених у Додатках I або II).

Додатки

Регламент містить Додатки I-VIII, в яких визначено:

- перелік фторованих газів, до яких застосовується регламент;
- перелік фторованих газів щодо яких здійснюється звітування;
- перелік продуктів та обладнання щодо яких вводяться обмеження розміщення на ринку;
- метод розрахунку сукупного потенціалу глобального потепління суміші;
- розрахунок максимальної кількості, еталонних значень і квот на введення в обіг гідрофторвуглеців;
- механізм виділення квот на введення в обіг гідрофторвуглеців;
- перелік даних, про які необхідно звітувати;
- подано кореляційну таблицю.

Основні імплементаційні акти

Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) 2019/661 від 25 квітня 2019 року, що забезпечує безперебійне функціонування електронного реєстру квот на розміщення гідрофторвуглеців на ринку http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/661

Імплементаційний регламент Комісії (ЄС) № 1191/2014 від 30 жовтня 2014 року, що визначає формат і засоби для подання звіту, зазначеного в статті 19 Регламенту (ЄС) № 517/2014 Європейського Парламенту та Ради щодо фторвмісних парникових газів http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2014/1191

Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) 2016/879 від 2 червня 2016 року про встановлення відповідно до Регламенту (ЄС) № 517/2014 Європейського Парламенту та Ради детальних механізмів, пов'язаних з декларацією відповідності при розміщенні на ринку стаціонарного холодильного обладнання, обладнання для кондиціонування повітря та теплового насосного обладнання, що містить гідрофторвуглеці, та її перевіркою незалежним аудитором http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2016/879

Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) 2015/2067 від 17 листопада 2015 року про встановлення відповідно до Регламенту (ЄС) № 517/2014 Європейського Парламенту та Ради мінімальних вимог та умов взаємного визнання для сертифікації фізичних осіб щодо стаціонарного

холодильного обладнання, обладнання для кондиціонування повітря та теплового насосного обладнання, а також холодильних установок вантажівок-рефрижераторів і причепів, що містять фторовані парникові гази, та для сертифікації компаній щодо стаціонарного холодильного обладнання, обладнання для кондиціонування повітря та теплового насосного обладнання, що містять фторовані парникові гази

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2015/2067

Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) 2015/2066 від 17 листопада 2015 року про встановлення відповідно до Регламенту (ЄС) № 517/2014 Європейського Парламенту та Ради мінімальних вимог та умов взаємного визнання для сертифікації фізичних осіб, які здійснюють встановлення, обслуговування, технічне обслуговування, ремонт або виведення з експлуатації електричних розподільних пристроїв, що містить фторовані парникові гази, або відновлення фторованих парникових газів зі стаціонарних електричних розподільних пристроїв

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2015/2066

Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) 2015/2068 від 17 листопада 2015 року про встановлення відповідно до Регламенту (ЄС) № 517/2014 Європейського Парламенту та Ради формату етикеток для продуктів та обладнання, що містять фторовані парникові гази

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2015/2068

Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) 2015/2065 від 17 листопада 2015 року про встановлення відповідно до Регламенту (ЄС) № 517/2014 Європейського Парламенту та Ради формату повідомлення про програми навчання та сертифікації держав-членів

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2015/2065

Імплементаційний Регламент Комісії (ЄС) № 1191/2014 від 30 жовтня 2014 року, що визначає формат та засоби подання звіту, зазначеного у статті 19 Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 517/2014 про фторовані парникові гази

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2014/1191

Регламент Комісії (ЄС) № 304/2008 від 2 квітня 2008 року про встановлення відповідно до Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 842/2006 мінімальних вимог і умов до взаємного визнання задля сертифікації компаній та персоналу стосовно стаціонарних систем протипожежного захисту та вогнегасників, що містять деякі фторовані парникові гази

<http://data.europa.eu/eli/reg/2008/304>

Регламент Комісії (ЄС) № 306/2008 від 2 квітня 2008 року про встановлення відповідно до Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 842/2006 мінімальних вимог і умов до взаємного визнання задля сертифікації персоналу, що здійснює відновлення деяких розчинників на основі фторованих парникових газів з обладнання

<http://data.europa.eu/eli/reg/2008/306>

Регламент Комісії (ЄС) № 307/2008 від 2 квітня 2008 року про встановлення відповідно до Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 842/2006 мінімальних вимог до навчальних програм і умов для взаємного визнання атестацій персоналу стосовно систем кондиціонування повітря в деяких автомобільних транспортних засобах, що містять деякі фторовані парникові гази

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32008R0307>

Регламент Комісії (ЄС) № 1497/2007 від 18 грудня 2007 року про встановлення відповідно до Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 842/2006 стандартних вимог до перевірки витоків для стаціонарних систем протипожежного захисту, що містять деякі фторовані парникові гази

<http://data.europa.eu/eli/reg/2007/1497>

Регламент Комісії (ЄС) № 1516/2007 від 19 грудня 2007 року про встановлення відповідно до Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 842/2006 стандартних вимог до перевірки витоків для стаціонарного холодильного обладнання, обладнання кондиціонування повітря та теплових насосів, що містить деякі фторовані парникові гази

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32007R1516>

Повідомлення для суб'єктів господарювання, які мають намір розмістити гідрофторвуглецеводні масово на ринку Європейського Союзу у 2024 році (2023/C 10/06)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52023XC0112%2802%29&qid=1681892637198>

[Європейська Комісія ухвалює такі повідомлення на щорічній основі]

Імплементативне рішення Комісії (ЄС) 2020/1604 від 23 жовтня 2020 року, яке визначає, відповідно до Регламенту (ЄС) № 517/2014 Європейського Парламенту та Ради щодо фторовмісних парникових газів, контрольні значення на період з 1 січня 2021 року до 31 грудня 2023 року для кожного виробника чи імпортера, який законно розмістив гідрофторвуглеці на ринку в Союзі з 1 січня 2015 року, як повідомляється згідно з цим Регламентом

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1604

[Європейська Комісія ухвалює такі рішення для конкретного річного періоду]

Керівні документи

Guidance: Imports of pre-charged equipment version 2.6(a), December 2021

https://climate.ec.europa.eu/system/files/2022-04/guidance_equipment_importers_en.pdf

Discussion paper on elements relevant for independent auditors verifying reports on bulk imports and production of hydrofluorocarbons (HFCs) in accordance with Regulation (EU) No 517/2014 on fluorinated greenhouse gases Version 2.1 (April 2020)

https://climate.ec.europa.eu/system/files/2021-11/policy_f-gas_guidance_to_verifiers_en.pdf

Guidance for equipment operators: Information for technicians and users of refrigeration, air conditioning and heat pump equipment containing fluorinated greenhouse gases (January 2015)

https://climate.ec.europa.eu/system/files/2016-11/f-gas_equipment_operators_en.pdf

Корисні посилання

Fluorinated greenhouse gases. Climate Action / European Commission
https://climate.ec.europa.eu/eu-action/fluorinated-greenhouse-gases_en

F-gas Portal & HFC Licensing System: Quota allocation, authorisation and reporting

https://climate.ec.europa.eu/eu-action/fluorinated-greenhouse-gases/f-gas-portal-hfc-licensing-system-quota-allocation-authorisation-and-reporting_en

Climate-friendly alternatives to HFCs

https://climate.ec.europa.eu/eu-action/fluorinated-greenhouse-gases/climate-friendly-alternatives-hfcs_en

Директива 2006/40/ЄС про викиди із систем кондиціонування повітря автомобільних транспортних засобів

Сектор	Зміна клімату
Підсектор	Регламентация окремих речовин і парникових газів
Повна назва	Directive 2006/40/EC of the European Parliament and of the Council of 17 May 2006 relating to emissions from air conditioning systems in motor vehicles and amending Council Directive 70/156/EEC Директива 2006/40/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 17 травня 2006 року стосовно викидів із систем кондиціонування повітря автомобільних транспортних засобів та про внесення змін до Директиви Ради 70/156/ЄЄС http://data.europa.eu/eli/dir/2006/40
Переклад	Офіційний переклад немає
Коротка назва	MACs Directive / Mobile air-conditioning systems Directive Директива СКТ / Директива про системи кондиціонування транспорту
Дата прийняття	17.05.2006
Тип документа	Директива
Мета	Директива встановлює вимоги щодо викидів та безпечного функціонування систем кондиціонування повітря, встановлених на автомобільних транспортних засобах, модернізації та заправки таких систем.

Опис (Резюме)	<p>Директива охоплює системи кондиціонування повітря, встановлені на легкових автомобілях (автомобілі категорії M1) і легких комерційних автомобілях (категорія N1, клас 1).</p> <p>Директива реалізується в три етапи, 3-етап функціонує з 1 січня 2017 року. З цієї дати використання фторованих парникових газів із потенціалом глобального потепління (GWP) вище 150 у всіх нових транспортних засобах, що надходять на ринок ЄС, заборонено. Нові транспортні засоби з системами MAC, які використовують ці гази, не можуть бути зареєстровані, продані або введені в експлуатацію в ЄС.</p> <p>Директива не визначає конкретний холодоагент або систему, залишаючи технічний вибір за виробниками автомобілів.</p>
Додатки	<p>Директива містить Додаток, що складається з двох частин:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Перша частина містить зміни до Директиви 70/156/ЄЕС, – Друга частина визначає метод розрахунку загального потенціалу глобального потепління (GWP).
Основні імплементаційні акти	<p>Регламент Комісії (ЄС) № 706/2007 від 21 червня 2007 р., що встановлює, відповідно до Директиви 2006/40/ЄС Європейського Парламенту та Ради, адміністративні положення щодо затвердження типу транспортних засобів в ЄС та гармонізованого випробування для вимірювання витоків з певних систем кондиціонування повітря.</p> <p>http://data.europa.eu/eli/reg/2007/706</p>
Керівні документи	Немає
Корисні посилання	<p>Mobile air-conditioning systems (MACs) // European Commission</p> <p>https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/automotive-industry/environmental-protection/mobile-air-conditioning-systems-macs_en</p>
Інформація станом на	29.05.2023

Регламент (ЄС) № 1005/2009 про речовини, що руйнують озоновий шар

Сектор	Зміна клімату
Підсектор	Регламентация окремих речовин та парникових газів
Повна назва	<p>Regulation (EC) № 1005/2009 of the European Parliament and of the Council of 16 September 2009 on substances that deplete the ozone layer (recast)</p> <p>Регламент (ЄС) № 1005/2009 Європейського Парламенту та Ради від 16 вересня 2009 року про речовини, що руйнують озоновий шар (нова редакція)</p> <p>http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1005/oj</p>
Переклад	<p>Офіційний переклад</p> <p>https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/55-GOEEI/1005-2009-es.pdf</p>

Коротка назва	Ozone Regulation Регламент про озон
Дата прийняття	16.09.2009
Тип документа	Регламент
Мета	Регламент встановлює правила виробництва, імпорту, експорту, введення в обіг, використання, відновлення, рециклінгу, рекультивації та знищення озоноруйнівних речовин, звітування про інформацію, що стосується таких речовин, а також імпорту, експорту, введення в обіг та використання продуктів і обладнання, що містять ці речовини чи функціонують із їх застосуванням.
Опис (Резюме)	<p>Регламент визначає правила поведження з контрольованими речовинами – озоноруйнівними речовинами, перелік яких передбачений Додатком I до регламенту. Акт встановлює загальну заборону виробництва, розміщення на ринку, експорту та імпорту контрольованих речовин. Регламент окреслює винятки із загальної заборони, що дозволяють використовувати речовини як вихідну сировину, технологічний агент у визначених процесах певними компаніями та в основних лабораторних і аналітичних процесах.</p> <p>Імпорт та експорт контрольованих речовин, продуктів та обладнання, що їх містять, забороняється. У випадках, за яких дозволяється імпорт та експорт речовин, діє ліцензійна система. Імпорт контрольованих речовин підлягає кількісному обмеженню, з цією метою на щорічній основі Європейська Комісія встановлює квоти. Використання контрольованих речовин для лабораторних і аналітичних цілей підлягає реєстрації.</p> <p>Регламент встановлює вимоги щодо здійснення контролю за викидами озоноруйнівних речовин. Він вимагає запровадження заходів для знищення, рециклінгу чи рекуперації контрольованих речовин, що містяться в холодильному обладнанні, системах кондиціонування повітря чи теплових насосах, системах протипожежного захисту та вогнегасниках тощо.</p> <p>Регламент передбачає звітування національних органів держав-членів та суб'єктів господарювання, а також вимоги щодо проведення національних інспекцій та встановлення санкцій за порушення його положень.</p>
Додатки	Регламент містить Додатки I-VIII, в яких визначено: контрольовані речовини; речовини, які заборонені згідно зі ст. 24(1) та речовини, про які необхідно звітувати згідно зі ст. 27; процеси, в яких контрольовані речовини використовуються як технологічні агенти згідно зі ст. 3(12); групи та коди Комбінованої номенклатури й описи речовин; умови введення в обіг і подальшого розповсюдження контрольованих речовин для важливих лабораторних або аналітичних використань, зазначених у ст. 10(3); критичні випадки використання галонів; критичні випадки використання галонів; технології знищення, зазначені у ст. 22(1) та кореляційну таблицю.

**Основні
імплементційні
акти**

Регламент Комісії (ЄС) № 537/2011 від 1 червня 2011 року про механізм розподілу кількості контрольованих речовин, дозволених для лабораторного та аналітичного використання в Союзі відповідно до Регламенту (ЄС) № 1005/2009 Європейського Парламенту та Ради про речовини, що руйнують озоновий шар
<http://data.europa.eu/eli/reg/2011/537/oj>

Регламент Комісії (ЄС) № 291/2011 від 24 березня 2011 року про основні види використання контрольованих речовин, крім гідрохлорфторвуглеців, для лабораторних та аналітичних цілей в Союзі відповідно до Регламенту (ЄС) № 1005/2009 Європейського Парламенту та Ради про речовини, що руйнують озоновий шар
<http://data.europa.eu/eli/reg/2011/291/oj>

Рішення Комісії від 18 червня 2010 року про використання контрольованих речовин як технологічних агентів згідно зі статтею 8(4) Регламенту (ЄС) № 1005/2009 Європейського Парламенту і Ради (нотифіковано згідно з документом С(2010) 3847) (2010/372/ЄС)
<http://data.europa.eu/eli/dec/2010/372/oj>

Повідомлення для підприємств, які мають намір імпортувати або експортувати контрольовані речовини, що руйнують озоновий шар, до або з Європейського Союзу у 2024 році, та для підприємств, які мають намір виробляти або імпортувати ці речовини для основних лабораторних й аналітичних цілей у 2024 році
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52023XC0227%2804%29&qid=1681965724939>
[Європейська Комісія ухвалює такі повідомлення на щорічній основі]

**Керівні
документи**
**Корисні
посилання**

Немає

Protecting the ozone layer. European Commission
https://climate.ec.europa.eu/eu-action/protecting-ozone-layer_en

Ozone-depleting substances 2021 // European Environment Agency
<https://www.eea.europa.eu/themes/climate/ozone-depleting-substances-and-climate-change-1/ozone-depleting-substances-2021>

Ozone Secretariat. UN Environmental Programme
<https://ozone.unep.org/>

**Інформація
станом на**

29.05.2023

